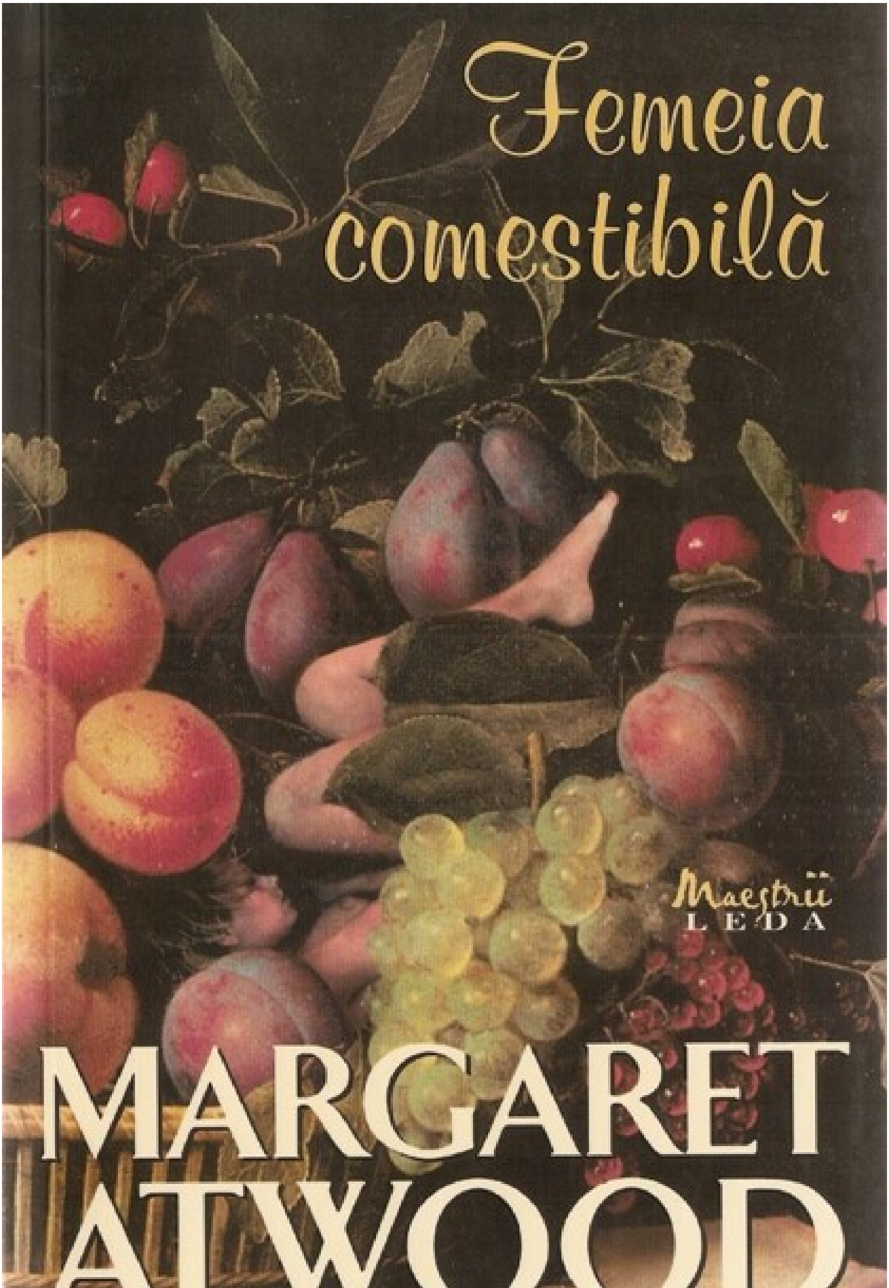

Femeia comestibilă
Maestrii
LEDA
MARGARET ATWOOD

MARGARET ATWOOD

FEMEIA COMESTIBILĂ

Titlul original: *The Edible Woman*, 1969
Traducere şi note de Margareta Petruţ

Pentru J.

„Suprafaţa pe care lucraţi (de preferinţă marmură), ustensilele, ingredientele şi mâinile voastre trebuie să fie reci în tot timpul operaţiunii...”

(Reţeta pentru aluat franţuzesc din *The Joy of Cooking* de I.S. Rombauer şi M.R. Becker)

INTRODUCERE

Am scris *Femeia comestibilă* în primăvara şi vara lui 1965, pe caiete de examen goale, şterpelite de la *University of British Columbia,* unde predasem, timp de opt luni, cursuri de engleză pentru anul întâi. Ideea titlului data de un an; îmi venise în timp ce mă zgâiam, dacă bine îmi amintesc, în vitrina unei cofetării, plină de purceluşi de marţipan. Putea să fi fost şi o vitrină de la Woolworth, plină cu prăjiturele Mickey Mouse, dar, în orice caz, făcusem speculaţii, o vreme, referitoare la simboluri canibale. Torturile de nuntă, cu miri şi mirese de zahăr, îmi atrăgeau interesul la acea vreme. *Femeia comestibilă* a fost, aşadar, concepută de o persoană de douăzeci şi trei de ani şi scrisă de una de douăzeci şi patru, iar părţile ei mai groteşti ar putea fi atribuite tinereţii autoarei, deşi aş prefera să cred că ele proveneau, de fapt, din societatea în care trăia.

(Femeia comestibilă nu era primul meu roman. Primul fusese compus într-o cămăruţă cât o debara, din Toronto, dar fusese respins de toţi trei editorii canadieni, existenţi la acea vreme, pentru motivul de a fi fost prea sumbru. Se încheia cu încercarea eroinei de a decide dacă să-l împingă sau nu pe protagonistul masculin de pe acoperiş, o concluzie care era foarte prematură în 1963 şi, probabil, prea indecisă acum.)

Am terminat *Femeia comestibilă* în noiembrie 1965 şi am trimis-o unui editor care arătase un oarecare interes pentru prima mea carte. După o scrisoare iniţială pozitivă, n-am mai primit nicio veste. Eram prea îngrijorată de examenele orale pentru teza mea de doctorat pentru a urmări ce se întâmplă, dar, după un an şi jumătate, am început să pun întrebări şi am descoperit că editorul pierduse manuscrisul.

La vremea aceea, devenisem oarecum vizibilă după ce câştigasem un premiu pentru poezie, aşa că editorul m-a invitat la un prânz la restaurant. „O să vă publicăm cartea”, a spus el, fără să mă privească direct. „Aţi citit-o?” am întrebat. „Nu, a spus el, dar o voi citi.” Nu era, probabil, prima carte pe care o publica din pură stânjeneală.

Femeia comestibilă a apărut, în cele din urmă, în 1969, la patru ani după ce fusese scrisă şi tocmai la timp pentru a coincide cu apariţia feminismului în America de Nord. Unii au presupus imediat că este un produs al mişcării feministe. Eu, personal, o văd ca fiind proto-feministă, mai curând decât feministă: nu exista nicio mişcare a femeilor la vremea când îmi scriam cartea, în 1965, şi nu sunt o clarvăzătoare, deşi, la fel ca altele la vremea aceea, citisem cărţile scrise de Betty Friedan şi Simone de Beauvoir, în spatele uşilor închise. Merită precizat că opţiunile eroinei rămân cam aceleaşi la sfârşitul cărţii, ca la începutul ei: o carieră care nu duce nicăieri sau o căsătorie ca o evadare din ea. Acestea erau însă opţiunile unei tinere, chiar a uneia cu studii, în Canada, la începutul anilor 1960. Ar fi o greşeală să presupunem că totul s-a schimbat. De fapt, tonul cărţii pare mai contemporan acum decât era, să zicem, în 1971, când se credea că societatea se poate schimba mult mai repede decât pare acum probabil. Scopurile mişcării feministe n-au fost atinse, iar cine pretinde că trăim într-o eră post-feministă fie se înşală, în mod cât se poate de trist, fie a obosit să se gândească la subiect în întregimea lui.

Femeia comestibilă a fost, de la publicare, permanent accesibilă, într-o formă sau alta, cititorilor din America de Nord. Sunt recunoscătoare celor de la Virago pentru că îi dau viaţă, din nou, în Anglia.

Margaret Atwood, Edinburgh, 1979

PARTEA ÎNTÂI

Ştiu că mă simţeam bine vineri când m-am trezit; poate doar ceva mai apatică decât de obicei. Când am trecut în bucătărie să-mi iau micul dejun, Ainsley era acolo, abătută: zicea că fusese la o petrecere nereuşită noaptea trecută. Jura că nu fuseseră decât studenţi la stomatologie, ceea ce o deprimase atât de tare, încât se consolase îmbătându-se.

— N-ai idee ce infect e, zise ea, să trebuiască să porţi douăzeci de conversaţii despre interiorul gurii oamenilor. Cea mai puternică reacţie am obţinut-o de la ei când le-am descris un abces pe care l-am avut cândva. Au fost pur şi simplu entuziasmaţi. Dar majoritatea bărbaţilor se uită şi la altceva decât la *dinţi,* ce Dumnezeu.

Era mahmură, ceea ce mă binedispuse – mă făcea să mă simt atât de sănătoasă – aşa că i-am turnat un pahar de suc de roşii şi i-am pregătit repede un *alka-seltzer*[1], ascultând-o şi scoţând exclamaţii compătimitoare în timp ce se lamenta.

— Ca şi când n-aş fi sătulă de-astea la serviciu, zise ea.

Ainsley se ocupă de testarea periuţelor de dinţi electrice la o companie de periuţe de dinţi electrice, o slujbă temporară. Aşteaptă, de fapt, un loc liber la una dintre micile galerii de artă, chiar dacă nu plătesc bine: vrea să întâlnească artişti. Anul trecut, mi-a spus, îşi dorise să cunoască actori, şi chiar a cunoscut câţiva.

— E o adevărată obsesie. Probabil că toţi poartă oglinzi de-alea mici cu mâner, în buzunarul de la haină, şi se zgâiesc în propriile guri de fiecare dată când merg la toaletă, ca să se asigure că nu le-a apărut încă nicio carie.

[1] Calmant gastric.

Îşi trecu, gânditoare, o mână prin părul lung şi roşu, sau mai degrabă castaniu-roşcat.

— Poţi să te imaginezi sărutându-l pe vreunul? Ar zice întâi „Gura mare!” Sunt ai naibii de maniaci.

— Trebuie să fi fost groaznic, am spus, umplându-i iar paharul. N-ai putut schimba subiectul?

Ainsley îşi ridică sprâncenele aproape inexistente, care încă nu fuseseră colorate în dimineaţa aceea.

— Bineînţeles că nu, zise ea. M-am prefăcut teribil de interesată. Şi, fireşte, n-am lăsat să se afle ce slujbă am: profesioniştii ăştia devin groaznic de ţâfnoşi dacă ştii ceva despre subiectul lor de discuţie. Ştii, ca Peter.

Ainsley tinde să facă remarci înţepătoare la adresa lui Peter, mai ales când nu se simte bine. Am fost mărinimoasă şi n-am răspuns.

— Ar fi bine să mănânci ceva înainte să mergi la serviciu, i-am zis. E mai bine când ai ceva în stomac.

— Oh, Doamne, zise Ainsley, nu mai pot. Încă o zi cu maşinării şi guri. N-am mai avut una interesantă de luna trecută, când cucoana aia şi-a trimis înapoi periuţa de dinţi pentru că îi cădeau perii. Am descoperit că folosise Ajax.

Eram atât de preocupată să-i fiu de folos lui Ainsley, în timp ce mă complimentam pentru superioritatea mea morală asupra ei, că nu mi-am dat seama cât de târziu se făcuse până nu mi-a amintit ea. La compania de periuţe de dinţi electrice nu le pasă la ce oră ajungi, dar cea unde lucrez eu se consideră a fi una punctuală. A trebuit să renunţ la ou şi să înghit repede un pahar de lapte şi un castronaş cu cereale reci, care ştiam că n-au să-mi ţină de foame până la prânz. Am înfulecat o bucată de pâine, în timp ce Ainsley mă urmărea într-o tăcere îngreţoşată, şi mi-am înşfăcat geanta, lăsând-o pe Ainsley să închidă uşa apartamentului în urma mea.

Locuim la ultimul etaj al unei case mari, într-unul din cartierele mai vechi şi mai elegante, în ceea ce trebuie să fi fost apartamentul servitorilor. Asta înseamnă că sunt două şiruri de trepte între noi şi uşa din faţă: cel de sus, îngust şi

lunecos, cel de jos larg şi acoperit cu covor, dar cu vergele care se desprind. Pe tocurile înalte, obligatorii la birou, trebuie să cobor pieziş, ţinându-mă strâns de balustradă. În dimineaţa aceea, am trecut cu bine de şirul de vase de alamă din anii de pionierat, atârnate pe peretele scării, evitând să mă agăţ în nenumăraţii dinţi ai roţii de tors de pe palierul etajului întâi, şi am trecut repede pe lângă steagul zdrenţuit al unui regiment, închis sub sticlă, şi pe lângă rândul de strămoşi în rame ovale, care păzesc primul şir de trepte. M-am simţit uşurată când am văzut că nu era nimeni în holul de jos. Ajunsă la parter, am păşit spre uşă, încercând să evit arborele de cauciuc aflat într-o parte, şi masa din hol cu milieul din dantelă, şi tava rotundă de alamă din cealaltă parte. Dincolo de draperia de catifea din dreapta, se auzea copilul care-şi executa la pian pedeapsa de dimineaţă. M-am crezut în siguranţă.

Dar, înainte să ajung la uşă, aceasta se deschise silenţios înăuntru, şi am realizat că sunt prinsă în capcană. Era doamna de jos. Purta o pereche de mănuşi de grădinărit imaculate şi ţinea în mână o săpăligă. M-am întrebat pe cine o fi înmormântat în grădină.

— Bună dimineaţa, domnişoară McAlpin, zise ea.

— Bună dimineaţa, am dat eu din cap zâmbind.

Nu-mi pot aminti niciodată numele ei şi nici Ainsley nu poate, probabil că avem ceea se numeşte un blocaj mintal. Am privit dincolo de ea, spre stradă, dar nu s-a mişcat din uşă.

— Am fost plecată aseară, zise ea. La o întrunire.

Are un fel indirect de a ataca lucrurile. Mi-am mutat greutatea de pe un picior pe altul şi-am zâmbit iar, sperând să înţeleagă că mă grăbeam.

— Copilul mi-a spus că iar a fost un incendiu.

— Ei bine, n-a fost chiar un incendiu, i-am zis.

Copilul profită de această menţionare a numelui său, încetă să exerseze, şi acum stătea în cadrul de catifea al salonului, holbându-se la mine. E o creatură mătăhăloasă, de vreo cincisprezece ani, care merge la o şcoală

particulară pentru fete şi trebuie să poarte sarafan verde şi ciorapi trei sferturi, asortaţi. Sunt sigură că e normală, dar panglica cocoţată în vârful giganticului ei corp îi dă un aer idiot.

Doamna de jos îşi scoase una din mănuşi şi îşi mângâie cocul.

— Ah, zise ea dulce. Copilul zice că a fost mult fum.

— N-a fost nimic grav, am zis, de data asta fără să zâmbesc. Nu erau decât cotletele de porc.

— Ah, înţeleg, zise ea. Ei bine, aş dori să-i spuneţi domnişoarei Tewce să încerce ca pe viitor să nu mai facă atâta fum. Mă tem că asta îl indispune pe copil.

O face doar pe Ainsley responsabilă pentru fum şi pare să creadă că îl scoate pe nări, ca un dragon. Dar n-o opreşte niciodată pe Ainsley ca să-i vorbească despre asta: numai pe mine. Probabil a hotărât că Ainsley nu e respectabilă, în timp ce eu sunt. Contează, cred, felul în care ne îmbrăcăm: Ainsley zice că aleg hainele ca şi când ar fi un camuflaj sau o homocromie, deşi nu văd nimic rău în asta. Ea, personal, preferă rozul-neon.

Bineînţeles, am pierdut autobuzul: pe când traversam pajiştea, l-am văzut dispărând peste pod, într-un nor de gaze poluante. În timp ce stăteam sub un copac – strada noastră are mulţi copaci, toţi enormi – aşteptând următorul autobuz, Ainsley ieşi din casă şi veni lângă mine. Ea e o artistă a schimbării rapide. N-am putut niciodată să mă aranjez într-un timp atât de scurt. Arăta mult mai bine – probabil efectele fardului, deşi cu Ainsley nu poţi şti niciodată – şi îşi adunase părul în vârful capului, aşa cum face de obicei când merge la slujbă; în restul timpului îl poartă desfăcut. Avea pe ea rochia ei fără mâneci, roz cu oranj, care mi se părea prea strâmtă la şolduri. Ziua se anunţa fierbinte şi umedă, simţeam deja o atmosferă apăsătoare învăluindu-mă. Poate ar fi trebuit să-mi pun şi eu o rochie fără mâneci.

— M-a prins în hol, am zis. În legătură cu fumul.

— Căţea bătrână, spuse Ainsley. De ce nu-şi vede de treabă?

Ainsley nu e dintr-un orăşel, aşa cum sunt eu, deci nu e obişnuită ca oamenii să-şi vâre nasul unde nu le fierbe oala; pe de altă parte, nici nu-i e frică de asta. Habar n-are de urmări.

— Nu e chiar atât de bătrână, am zis, uitându-mă la ferestrele acoperite cu perdele, deşi ştiam că nu ne poate auzi. De altfel, nu ea a fost cea care a observat fumul, ci copilul. Ea a fost la o întrunire.

— Probabil la W.C.T.U.[2], zise Ainsley. Sau la I.O.D.E.[3] Pun pariu că n-a fost la nicio întrunire; s-a ascuns în spatele acelei blestemate de draperii de catifea, ca să credem noi că a fost la întrunire şi *chiar* să facem ceva. Aşteaptă vreo orgie.

— Hai, Ainsley, nu fi paranoică.

Ainsley e convinsă că atunci când nu suntem acasă, doamna de jos urcă şi ne cercetează apartamentul şi se scandalizează în tăcere, ba chiar o suspectează că meditează asupra corespondenţei noastre, fără să meargă atât de departe încât s-o şi deschidă. E adevărat că uneori deschide uşa din faţă pentru vizitatorii noştri înainte ca ei să sune. Crede, probabil, că e dreptul ei să fie precaută: la început, când ne-am gândit să închiriem apartamentul, ne-a dat de înţeles, prin aluzii discrete la chiriaşi anteriori, că, orice s-ar întâmpla, inocenţa copilului nu trebuie coruptă şi că două tinere erau cu siguranţă mai demne de încredere decât doi tineri.

— Fac ce pot, spusese ea, suspinând şi clătinând din cap.

Lăsase să se înţeleagă că de la soţul ei, al cărui portret în ulei atârna deasupra pianului, nu rămăsese cu atâţia bani câţi ar fi trebuit.

---

[2] *Woman's Christian Temperance Union* – Uniunea creştină pentru abstinenţă a femeilor.

[3] *Imperial Order of the Daughters of the Empire* – organizaţie caritabilă a femeilor canadiene, fondată în 1900 în timpul celui de-al doilea Război anglo-bur, pentru a acorda sprijin patriotic Imperiului Britanic.

— Cred că vă daţi seama că apartamentul dumneavoastră nu are intrare separată?

Sublinia mai degrabă dezavantajele decât avantajele, aproape ca şi când n-ar fi vrut să-l închiriem. Am spus că ne-am dat seama. Ainsley n-a zis nimic. Căzusem de acord că o să vorbesc eu, iar Ainsley va sta şi îşi va lua un aer inocent, lucru pe care-l poate face foarte bine când vrea – are o faţă alb-rozalie, deschisă, de copil, un dop de nas şi ochi mari, albaştri, pe care şi-i poate face rotunzi ca nişte mingi de ping-pong.

Doamna de jos a clătinat iar din cap.

— Dacă n-ar fi copilul, zise ea, aş vinde casa. Dar vreau să cresc copilul într-un cartier bun.

I-am spus că înţeleg, la care a răspuns că, desigur, cartierul nu mai era atât de bun cum fusese odinioară: unele dintre casele mai mari erau prea scumpe ca să poată fi întreţinute şi proprietarii fuseseră obligaţi să le vândă imigranţilor (colţurile gurii i se lăsară uşor), care le împărţiseră în camere de închiriat.

— Dar asta n-a ajuns până la strada noastră, zise ea. Şi eu îi spun copilului exact pe care străzi poate să se plimbe şi pe care nu.

I-am spus că mi se părea un lucru înţelept. A părut mai uşor de tratat cu ea înainte de a fi semnat contractul. Iar chiria era atât de mică şi casa atât de aproape de staţia de autobuz. Pentru oraşul ăsta era un adevărat chilipir.

— În afară de-asta, i-am mai spus eu lui Ainsley, au dreptul să fie îngrijorate în privinţa fumului. Ce-ar fi dacă ar lua foc casa? Şi n-a pomenit niciodată de celelalte lucruri.

— Ce alte lucruri? N-am făcut *niciodată* alte lucruri.

— Păi… am zis.

Bănuiam că doamna de jos observase toate obiectele în formă de sticlă pe care le căraserăm sus, deşi mi-am dat toată osteneala să le ascund în pungile de cumpărături. Era adevărat că nu ne interzisese niciodată, în mod deosebit, să facem ceva – ar fi fost o încălcare prea flagrantă a

principiilor ei referitoare la nuanţe – dar asta mă face doar să simt că, de fapt, mi se interzice totul.

— În nopţile liniştite, zise Ainsley, pe când autobuzul se apropia, parc-o aud săpând tuneluri prin lemnăria casei.

N-am vorbit în autobuz; nu-mi place să vorbesc în autobuze, prefer să mă uit la reclame. În plus, eu şi Ainsley nu aveam prea multe în comun, cu excepţia doamnei de jos. Am cunoscut-o pe Ainsley doar cu puţin înainte de a ne muta: era prietena unei prietene, căutând, ca şi mine, o tovarăşă de cameră, aşa cum se întâmplă de obicei. Poate ar fi trebuit să încerc cu un computer deşi, în general, a ieşit destul de bine. Ne descurcăm printr-o adaptare simbiotică a tabieturilor şi cu un minimum din acea ostilitate pe care o găseşti adesea la femei. Apartamentul nostru nu e niciodată tocmai curat, dar, printr-o înţelegere tacită, nu lăsăm să se adune mai mult de un strat fin de praf: dacă eu spăl vasele de la micul dejun, Ainsley le spală la cină; dacă eu mătur sufrageria, Ainsley şterge masa din bucătărie. E un aranjament precar şi amândouă ştim că dacă ratăm o mişcare, toată şandramaua se prăbuşeşte. Bineînţeles, fiecare îşi are propriul dormitor şi ceea ce se întâmplă în el este problema fiecăreia. De exemplu, podeaua lui Ainsley e acoperită cu o mlaştină primejdioasă de haine folosite, scrumiere împrăştiate ici şi colo, ca nişte pietre pe care să calci, dar, deşi o consider un pericol de incendiu, nu-i vorbesc niciodată despre asta. Prin asemenea abţineri reciproce – bănuiesc că sunt reciproce, căci trebuie să existe şi lucruri pe care le fac eu iar ei îi displac – reuşim să păstrăm un echilibru rezonabil, fără neînţelegeri.

Am ajuns la staţia de metrou, unde am cumpărat un pachet de arahide. Începea să mi se facă foame. I-am oferit şi lui Ainsley, dar ea a refuzat, aşa că le-am mâncat eu pe toate, în drum spre centru.

Am coborât la penultima staţie spre sud şi am mers împreună un timp; clădirile birourilor noastre sunt în acelaşi cartier.

— Apropo, zise Ainsley, pe când coteam pe strada mea, ai cumva trei dolari? Ni s-a terminat whisky-ul.

Am cotrobăit în geantă şi i-am dat, nu fără să mă simt nedreptăţită: împărţeam costul, dar rareori şi conţinutul. La zece ani, scrisesem un eseu despre cumpătare pentru un concurs la şcoala de duminică, la Biserica Unită, ilustrându-l cu imagini din accidente rutiere, diagrame cu ficaţi bolnavi şi scheme arătând efectele alcoolului asupra sistemului circulator. Cred că de-aceea nu pot bea al doilea pahar fără imaginea mintală a unui semn de avertizare desenat în culori şi legat de gustul călduţ al sucului de struguri de la împărtăşanie. Asta mă pune în dezavantaj faţă de Peter; lui îi place să-ncerc să ţin pasul cu el.

În timp ce mă grăbeam spre clădirea unde se află biroul meu, m-am trezit invidiind-o pe Ainsley pentru slujba ei. Deşi a mea era mai bine plătită şi mai interesantă, a ei era ceva temporar: ea avea idee despre ce vrea să facă după aceea. Putea lucra într-o clădire strălucitoare, cu aer condiţionat, în timp ce a mea, din cărămidă, era sumbră, cu ferestre mici. În plus, slujba ei era neobişnuită. Când întâlneşte oameni la o petrecere, sunt întotdeauna surprinşi dacă le spune că testează periile de dinţi electrice defecte, iar ea zice de fiecare dată: „Ce altceva poţi face cu o diplomă în ştiinţe umaniste în ziua de azi?” În timp ce genul meu de slujbă e previzibil. Mă gândeam şi că eu sunt, de fapt, mai bine pregătită să fac faţă în munca ei decât ea. Din ceea ce văd prin apartament, sunt sigură că am mai mult simţ practic decât Ainsley.

Când am ajuns, în sfârşit, la birou, eram deja cu trei sferturi de oră în întârziere. Nimeni n-a comentat, dar toată lumea a observat.

2

Înăuntru zăpuşeala era şi mai mare. M-am strecurat cu greu printre birourile doamnelor, spre colţul meu, şi de-abia mă instalasem în spatele maşinii de scris, că picioarele mi s-au şi lipit de pielea sintetică, neagră a scaunului. Sistemul de aer condiţionat, am înţeles, se stricase din nou deşi, de vreme ce e un simplu ventilator care se învârte în centrul tavanului, agitând aerul din jur ca o lingură în supă, nu e mare diferenţă dacă funcţionează sau nu. Dar era evident dăunător pentru moralul doamnelor să vadă paletele atârnând acolo sus, nemişcate: crea impresia că nu se face nimic, împingându-le inerţia spre o şi mai mare stază. Stăteau ghemuite la birourile lor, ca nişte broaşte râioase apatice, clipind, deschizând şi închizând gura. Vinerea e întotdeauna o zi grea la birou.

Începusem să bat apatic la maşina mea de scris, când doamna Withers, dieteticiana, intră pe uşa din spate, veni mai aproape şi trecu în revistă camera. Purta părul în stilul ei obişnuit, à la Betty Grable, şi pantofi decupaţi la vârf, iar umerii îi arătau de parcă ar fi fost vătuiţi, chiar şi într-o rochie fără mâneci.

— Ah, Marian, zise ea, ai venit la timp. Am nevoie de un predegustător pentru budinca de orez la conservă, şi niciuna dintre doamne nu pare foarte flămândă în dimineaţa asta.

Se întoarse şi o luă brusc spre bucătărie. Există ceva inconfundabil la dieteticiene. M-am dezlipit de scaun, simţindu-mă ca un voluntar scos din formaţie; dar mi-am spus că stomacului meu nu-i strica un mic dejun în plus.

Îşi expuse problema, în micuţa bucătărie imaculată, în timp ce punea, cu lingura, porţii egale de budincă de orez la conservă în trei castronaşe de sticlă.

— Tu lucrezi la chestionare, Marian, poate că ne poţi ajuta. Nu ne putem hotărî dacă trebuie să-i punem să guste toate trei aromele la aceeaşi masă, sau fiecare aromă

separat, la mese consecutive. Sau să-i punem să le guste în perechi, să zicem vanilie şi portocale la o masă şi vanilie şi caramel la alta. Bineînţeles, vrem să obţinem degustări cât mai nepărtinitoare şi atât de mult depinde de ce-a mai fost servit, de culoarea legumelor, de exemplu, şi de faţa de masă.

Am gustat din cea cu vanilie.

— Cum apreciezi culoarea acesteia? se grăbi să-ntrebe, cu creionul în aer. Naturală, oarecum artificială sau categoric artificială?

— Nu v-aţi gândit să puneţi stafide în ea? am zis, întorcându-mă spre cea cu caramel.

Nu voiam s-o jignesc.

— Stafidele sunt prea riscante, zise ea. Multora nu le plac.

Am pus-o deoparte pe cea cu caramel şi am gustat din cea cu aromă de portocale.

— Le veţi servi fierbinţi? am întrebat. Sau poate cu smântână?

— Ei bine, e destinată în primul rând celor care vor să economisească timp, zise ea. Vor dori, fireşte, să o servească rece. Pot adăuga smântână mai târziu, dacă le place, vreau să spun că n-avem nimic împotrivă, deşi nu e necesar din punct de vedere nutritiv. E vitaminizată deja, acum însă vrem *doar* o degustare.

— Cred că la mese consecutive va fi cel mai bine, am zis.

— Numai de-am putea s-o facem la mijlocul după-amiezii. Dar avem nevoie de reacţia unei întregi familii…

Lovi cu creionul, gânditoare, în marginea chiuvetei de oţel inoxidabil.

— Da, bine, am zis, ar fi timpul să mă întorc la lucru. A hotărî pentru ele ceea ce voiau să ştie nu făcea parte din slujba mea.

Uneori mă întreb care lucruri ţin de slujba mea, mai ales când mă trezesc telefonând unor mecanici auto să-i întreb despre pistoane şi garnituri de etanşare sau întinzând covrigi unor bătrâne doamne, suspicioase, pe la colţuri de

stradă. Ştiu pentru ce m-a angajat Seymour Surveys – trebuie să-mi petrec timpul revăzând chestionare, transformând întortocheata şi foarte subtila proză a psihologilor care le scriu în întrebări simple, care pot fi înţelese de oamenii care le pun, ca şi de cei care răspund la ele. O întrebare ca „În ce procentaj aţi plasa valoarea impactului vizual?” nu e folositoare. Când am primit slujba, după absolvire, m-am considerat norocoasă – era mai bună decât multe altele – dar, după patru luni, limitele ei sunt încă vag definite.

Uneori sunt sigură că sunt pregătită pentru ceva mult mai sus, dar, de vreme ce am doar o noţiune vagă despre structura organizatorică de la Seymour Surveys, nu-mi pot imagina ce. Compania e stratificată ca un sandvici cu îngheţată, cu trei etaje: nivelul superior, cel inferior şi departamentul nostru, lipicios, la mijloc. La etajul superior sunt directorii şi psihologii – despre care se vorbeşte ca despre bărbaţii de sus, de vreme ce sunt toţi bărbaţi – care aranjează afacerile cu clienţii; am tras cu ochiul în birourile lor, care au covoare, mobilă scumpă şi, pe pereţi, reproduceri ale unor tablouri de Grupul celor Şapte[4]. Sub noi sunt maşinile de multiplicat, calculatoarele IBM pentru numărarea, sortarea şi catalogarea informaţiilor; am fost şi acolo, în acel uruit ca de fabrică, unde oamenii par uzaţi, nervoşi şi istoviţi şi au cerneală pe degete. Departamentul nostru e legătura dintre cele două, se presupune că avem grijă de elementul uman, de cei care realizează sondajele. De vreme ce sondarea pieţei e un fel de muncă la domiciliu, ca o companie de tricotat manual şosete, acestea sunt toate gospodine, lucrând în timpul liber şi plătite la bucată. Nu câştigă prea mult, dar le place să mai iasă din casă. Cei care răspund întrebărilor nu sunt plătiţi deloc; adesea mă întreb de ce o fac. Probabil din cauza reclamei în care li se spune că pot ajuta la îmbunătăţirea

[4] Grup de pictori peisagişti, canadieni, ai anilor 1920 (Franklin Carmichael, Lawren Harris, A.Y. Jackson, Frank Johnston, Arthur Lismer, J.E.H. MacDonald, Frederick Varley).

produselor pe care le folosesc în propriile gospodării, cam în genul unui om de ştiinţă. Sau poate le place să aibă cu cine vorbi. Cred că cei mai mulţi oameni sunt flataţi că li se cere părerea.

Pentru că departamentul nostru are de-a face, în primul rând, cu gospodine, toate, în afară de nefericitul curier, suntem femei. Suntem împrăştiate într-o cameră mare, de un verde instituţional, cu o cabină cu geamuri de sticlă opacă la un capăt, pentru doamna Bogue, şefa sectorului, şi un număr de mese din lemn, la celălalt capăt, pentru femeile cu aer matern care se ocupă cu descifrarea scrisului operatorilor de interviu şi fac cruci şi semne pe chestionarele completate, cu creioane colorate, arătând, cu foarfecele, lipiciul şi grămada lor de hârtii, ca o clasă într-o grădiniţă demodată. Restul stăm la diverse birouri, în spaţiul rămas. Avem o cameră confortabilă pentru servirea prânzului, cu perdele de stambă, pentru cele care-şi aduc pacheţele cu mâncare, şi maşină de cafea şi de ceai, deşi unele dintre doamne îşi au propriile ceainice; avem şi o spălătorie roz, cu un afiş deasupra oglinzilor, cerându-ne să nu lăsăm părul sau frunzele de ceai în chiuvetă.

Ce-aş putea aştepta, deci, să devin la Seymour Surveys? N-aş putea deveni unul dintre bărbaţii de sus; n-aş putea deveni un operator de maşină sau una din doamnele care marchează chestionare, căci asta ar fi un pas înapoi. Aş putea deveni doamna Bogue sau asistenta ei, dar, după câte îmi dau seama, asta ar dura mult şi, oricum, nu sunt sigură că mi-ar plăcea.

Tocmai terminam chestionarul pentru buretele de sârmă, o treabă urgentă, când doamna Grot de la contabilitate intră pe uşă. Avea treabă cu doamna Bogue, dar, în drum spre ieşire, se opri la masa mea. E o femeie mică, ţeapănă, cu părul de un argintiu spălăcit.

— Ei bine, domnişoară McAlpin, scârţâi ea, sunteţi la noi de patru luni şi asta înseamnă că sunteţi eligibilă pentru Planul de pensii.

— Planul de pensii?

Mi se spusese despre Planul de pensii când am venit la companie, dar uitasem de el.

— Nu e prea devreme să intru în Planul de pensii? am întrebat. Vreau să spun – nu credeţi că sunt prea tânără?

— Ei, cel mai bine e să începi devreme, nu-i aşa? zise doamna Grot.

Ochii ei străluceau în spatele ochelarilor fără ramă: savura ocazia de a-mi mai face încă o reţinere din cecul de salariu.

— Nu cred că-mi doresc să intru în Planul de pensii, am zis. Mulţumesc, oricum.

— Da, bine, dar vedeţi, e obligatoriu, zise ea pe un ton sec.

— Obligatoriu? Vreţi să spuneţi, chiar dacă nu vreau?

— Da, vedeţi, dacă nimeni n-ar plăti, nimeni n-ar putea primi nimic din el, nu-i aşa? Am adus documentele necesare; tot ce aveţi de făcut este să semnaţi aici.

Am semnat, dar, după ce-a plecat doamna Grot, m-am simţit deodată cam deprimată; mă deranja mai mult decât ar fi trebuit. Nu era numai senzaţia de a fi supusă unor reguli care nu mă interesau şi pe care nu le făceam eu; te obişnuieşti cu asta la şcoală. Era un fel de panică superstiţioasă, c-am semnat cu numele meu, mi-am pus semnătura pe un document magic care părea să mă lege de un viitor atât de îndepărtat, încât nu mă puteam gândi la el. Într-un fel, în faţa mea, aştepta un eu deja conturat, un eu care lucrase ani în şir pentru Seymour Surveys şi acum îşi primea răsplata. O pensie. Mi-am închipuit o cameră mohorâtă cu un radiator în priză. Poate voi avea un aparat auditiv, ca una dintre mătuşile mele care nu s-a măritat niciodată. O să vorbesc singură; copiii o să arunce cu bulgări de zăpadă în mine. Mi-am spus să nu fiu proastă, probabil lumea o să sară în aer între timp; mi-am spus că puteam pleca de-acolo în ziua următoare să-mi iau altă slujbă, dacă voiam, dar asta nu-mi folosi la nimic. Mă gândeam la semnătura mea care intra într-un dosar şi dosarul într-un dulap, iar dulapul va fi închis într-un subsol

undeva şi încuiat. M-am bucurat de pauza de cafea de la ora zece treizeci. Ştiam că trebuia să sar peste ea şi să stau să-mi ispăşesc întârzierea de dimineaţă, dar aveam nevoie de o schimbare.

Merg la cafea cu singurele trei persoane din departament care sunt apropiate de vârsta mea. Uneori, Ainsley vine de la biroul ei şi ni se alătură, când se plictiseşte de celelalte testatoare de periuţe. Nu că ar fi moartă după cele trei din biroul meu, pe care le numeşte generic fecioarele de birou. Nu prea seamănă una cu alta, în afară de faptul că sunt toate blonde artificiale – Emmy, dactilografa, cu şuviţe şi ciufulită, Lucy, care are un fel de slujbă de relaţii publice, platinată şi elegant coafată, şi Millie, asistenta australiancă a doamnei Bogue, decolorată de soare şi tunsă scurt – şi, aşa cum s-au confesat, în diferite ocazii, când ajungeam la zaţ şi la resturile de prăjitură cu fructe, sunt toate virgine – Millie dintr-un solid simţ practic („Cred că, până la urmă, e mai bine să aştepţi până te măriţi, nu-i aşa? Mai puţine probleme.”), Lucy, din frica de gura lumii („Ce vor *spune* oamenii?”), ce pare a-şi avea rădăcinile în convingerea ei că toate dormitoarele sunt prevăzute cu receptoare, iar societatea adunată la celălalt capăt îşi potriveşte căştile; iar Emmy, ipohondra biroului, din convingerea că o să-i facă rău, ceea ce nu e exclus. Toate sunt interesate să călătorească: Millie a trăit în Anglia, Lucy a fost de două ori la New York, iar Emmy vrea să meargă în Florida. După ce vor fi călătorit destul, ar vrea să se mărite şi să se aşeze la casele lor.

— Aţi auzit că sondajul de opinie din Quebec pentru laxative a fost anulat? zise Millie, după ce ne-am aşezat la masa noastră obişnuită din mizerabilul, dar cel mai apropiat, restaurant de peste drum. Urma să fie o mare afacere – o testare de produs chiar la ei acasă şi treizeci şi două de pagini de întrebări.

Millie e întotdeauna prima care află veştile.

— Ei bine, trebuie să spun că e un lucru bun, pufni Emmy. Nu văd cum poţi întreba pe cineva despre *asta* pe treizeci şi două de pagini.

Începu să-şi cojească iar lacul de pe unghia degetului mare. Emmy arată întotdeauna ca şi când s-ar destrăma. Fire rătăcite îi atârnă din tiv, rujul i se desprinde în coji uscate, are tot timpul fire de păr blond şi mătreaţă pe umeri şi pe spate; oriunde merge, lasă o dâră de resturi asortate.

Am văzut-o pe Ainsley intrând şi i-am făcut semn cu mâna. Ea se strecură la masă zicând „Bună” tuturor, apoi îşi prinse o şuviţă de păr care se desprinsese. Fecioarele de birou îi răspunseră, dar fără entuziasm vădit.

— Au mai făcut-o şi înainte, zise Millie.

Ea lucrează la companie de mai mult timp ca noi.

— Şi merge, continuă ea. Îşi imaginează că dacă treci cu cineva de pagina trei, va fi un dependent de laxative, dacă înţelegeţi ce vreau să spun, şi merg până la capăt.

— Ce-au făcut înainte? zise Ainsley.

— Pe ce vreţi să pariem că nu va şterge masa? zise Lucy, destul de tare ca să o poată auzi şi chelneriţa.

Lucy duce o continuă bătălie cu chelneriţa, care are cercei de la Woolworth, o înfăţişare ursuză şi, în mod evident, nu este fecioară de birou.

— Studiul laxativului în Quebec, îi spun la ureche lui Ainsley.

Chelneriţa sosi, şterse masa cu furie şi ne luă comanda. Lucy insistă în privinţa prăjiturii – voia una fără stafide de data asta.

— Data trecută mi-a adus una *cu* stafide, ne-a informat ea, şi i-am spus că nu le pot suferi. Niciodată n-am putut suferi stafidele. Uf!

— De ce numai în Quebec? zise Ainsley, dând fumul afară pe nări. Există vreun motiv psihologic?

Ainsley s-a specializat la universitate în psihologie.

— Drace, nu ştiu, zise Millie, probabil că oamenii sunt mai constipaţi acolo. Nu mănâncă mulţi cartofi?

— Constipă chiar *atât de tare* cartofii? întrebă Emmy, aplecându-se înainte peste masă.

Îşi dădu la o parte câteva fire de păr de pe frunte, şi un nor de mici particule se desprinseră de ea, coborând uşurel prin aer.

— Nu pot fi numai cartofii de vină, hotărî Ainsley. Trebuie să fie complexul lor colectiv de vinovăţie. Sau poate tensiunea în problema limbii; trebuie să fie groaznic de refulaţi.

Celelalte se uitară la ea cu ostilitate: puteam să jur că se gândeau că-şi dă aere.

— E groaznic de cald astăzi, zise Millie, biroul e ca un cuptor.

— S-a mai întâmplat ceva la tine la birou? am întrebat-o pe Ainsley ca să slăbesc tensiunea.

Ainsley îşi stinse ţigara.

— Oh, da, a fost ceva agitaţie, zise ea. O femeie a încercat să scape de soţul ei scurtcircuitându-i peria de dinţi electrică, şi unul dintre băieţii noştri trebuie să se prezinte la proces ca martor; să depună mărturie că aparatul nu putea să curenteze în condiţii normale. Vrea să merg şi eu, în calitate de asistent special, dar e un plicticos. Aş putea jura că e groaznic la pat.

O suspectam pe Ainsley că inventase povestea, dar ochii ei erau cât se poate de rotunzi şi albaştri. Fecioarele de birou se strâmbară scârbite. Ainsley are un mod dezinvolt de a face aluzie la diferiţii bărbaţi din viaţa ei, ceea ce le face să se simtă prost. Din fericire, ne sosi comanda.

— Ticăloasa asta iar mi-a adus una *cu* stafide, se lamentă Lucy şi începu să le culeagă cu unghiile ei irizate, perfect rotunjite şi să le îngrămădească pe marginea farfuriei.

În timp ce ne întorceam la birou, m-am plâns lui Millie de Planul de pensii.

— Nu mi-am dat seama că e obligatoriu, am spus. Nu văd de ce ar trebui să contribui la Planul lor de pensii şi să le ajut pe toate babornitele de felul doamnei Grot să iasă la pensie şi să se îndoape din salariul meu.

— Ah, da, şi pe mine m-a deranjat la început, zise Millie fără interes. O să treci peste asta. Drace, sper că au reparat aerul condiţionat.

3

Mă întorsesem de la masa de prânz şi lipeam timbre şi plicuri pentru studiul naţional despre sosul semipreparat pentru budincă, care era în întârziere pentru că cineva de la multiplicare pusese invers una dintre foile cu întrebări, când doamna Bogue ieşi din colivia ei.

— Marian, zise ea cu un suspin resemnat, mă tem că doamna Dodge din Kamloops va trebui înlocuită. E gravidă.

Doamna Bogue se încruntă uşor: ea consideră graviditatea ca un act de trădare faţă de companie.

— Asta-i rău, am zis.

Imensa hartă a ţării, presărată cu piuneze roşii ca bubiţele de vărsat, e chiar deasupra biroului meu, ceea ce înseamnă că eliminarea şi adăugarea operatorilor de interviu par să fi devenit parte din îndatoririle mele. Am urcat pe birou, am localizat Kamloops şi am scos piuneza cu steguleţul de hârtie marcat DODGE.

— Dacă tot eşti acolo, zise doamna Bogue, n-ai putea-o lua şi pe doamna Ellis din Blind River? Sper să fie doar temporar, ea a făcut întotdeauna treabă bună, dar mi-a scris că o oarecare doamnă a alungat-o din casă cu un satâr, şi a căzut pe scări, şi şi-a rupt piciorul. Ah, şi adaug-o pe asta nouă – o doamnă Gauthier din Charlottetown. Sper că e mai bună decât ultima de acolo. Charlottetown e întotdeauna atât de dificil.

După ce am coborât, îmi zâmbi amabilă, ceea ce mă puse în gardă. Doamna Bogue are o atitudine amicală, aproape intimă, care o ajută perfect în relaţiile cu operatorii de interviu, şi e cât se poate de amabilă când vrea ceva.

— Marian, zise ea, avem o mică problemă. Iniţiem un sondaj asupra berii, săptămâna viitoare – ştii care, cel cu reclama telefonică – şi sus s-a hotărât că e nevoie să facem o verificare preliminară în acest weekend. Sunt îngrijoraţi în privinţa chestionarului. Sigur, am putea s-o punem pe doamna Pilcher, e operatorul de interviu pe care te poţi

baza, dar este un weekend *lung* şi n-am vrea s-o rugăm pe ea. O să fii în oraş, nu-i aşa?

— Trebuie să se facă în acest weekend? am întrebat oarecum prosteşte.

— Ei da, trebuie neapărat să avem rezultatele marţi. Trebuie doar să găseşti şapte sau opt bărbaţi.

Întârzierea mea de dimineaţă îi oferise un mijloc de constrângere.

— Perfect, am zis, o să le obţin mâine.

— Vei beneficia, bineînţeles, de ore suplimentare, zise doamna Bogue în timp ce se îndepărta, lăsându-mă să mă întreb dacă fusese o remarcă răutăcioasă.

Vocea ei e întotdeauna atât de afabilă că e greu să ghiceşti.

Am terminat de lipit plicurile, apoi am luat de la Millie chestionarele despre bere şi am trecut în revistă întrebările, căutând punctele-problemă. Întrebările din selecţia iniţială erau destul de obişnuite. După aceea, întrebările erau destinate să testeze reacţia ascultătorului la o reclamă de la radio, o parte din campania publicitară pentru un nou sortiment de bere care urma să se lanseze pe piaţă. La un moment dat, operatorul de interviu trebuia să ceară interlocutorului său să ridice receptorul şi să formeze un număr dat, după care urma să audă reclama la telefon. Apoi urmau o serie de întrebări care-i cereau omului să spună dacă îi plăcuse reclama, dacă era de părere că i-ar putea influenţa obişnuinţele de cumpărător şi aşa mai departe.

Am format numărul. De vreme ce sondajul nu se făcea decât săptămâna viitoare, era posibil să fi uitat să pună discul şi nu voiam să mă fac de râs.

După apelul iniţial, bâzâitul şi declicul aparatului, o voce adâncă de bas, acompaniată de ceea ce părea o chitară electrică, cântă:

Moose, Moose,
Din ţinutul de pini, molizi,

Tare, aromată, ’mbătătoare...

Apoi o voce, aproape la fel de adâncă cu cea a cântăreţului, intona convingător, pe un fond muzical:

Orice bărbat adevărat, într-o vacanţă adevărată – la vânătoare, la pescuit sau în simpla şi tradiţionala perioadă de relaxare – are nevoie de o bere cu o savoare profund bărbătească, un gust sănătos şi puternic. Prima înghiţitură, lungă şi răcoritoare, vă va spune că berea Moose e tocmai ce-aţi dorit întotdeauna de la o bere adevărată. Aduceţi, astăzi, aroma sălbăticiei în viaţa dumneavoastră, cu un pahar mare şi zdravăn de bere Moose.

Cântăreţul reluă:

Tare, aromată,
’Mbătătoare,
Berea Moose, Moose, Moose, Moose!!!

Şi, după apogeul melodiei, discul se opri ţăcănind. Era într-o stare satisfăcătoare de funcţionare.

Mi-am amintit schiţele cu reprezentarea vizuală, pe care le văzusem, planificate să apară în reviste sau pe afişe: eticheta urma să aibă o pereche de coarne de elan, cu o puşcă şi o undiţă încrucişate sub ele. Reclama muzicală era o reluare a acestei teme; n-o consideram foarte originală, dar admiram subtilitatea acelui „în tradiţionala perioadă de relaxare”. Asta pentru ca băutorul de bere obişnuit, din cei pântecoşi şi cu umeri aplecaţi, să poată simţi o mistică identificare cu sportivul în haină cadrilată, prezentat în ilustraţii cu piciorul pe un cerb sau scoţând un păstrăv cu plasa.

Ajunsesem la ultima pagină, când sună telefonul. Era Peter. Am ghicit din tonul vocii lui că ceva nu era în regulă.

— Ascultă, Marian, nu mai pot veni la cină.

— Da? am spus, aşteptând mai multe explicaţii.

Eram dezamăgită, aşteptasem cu nerăbdare să cinez cu Peter ca să mă binedispun. În plus, îmi era iar foame. Mâncasem pe apucate toată ziua şi contasem pe ceva hrănitor şi substanţial. Asta însemna o altă cină improvizată, dintre cele pe care Ainsley şi cu mine le păstrăm pentru urgenţe.

— S-a întâmplat ceva?

— Ştiu că o să înţelegi. Trigger – vocea i se îneacă – Trigger se însoară.

— Oh, am zis.

M-am gândit să spun „Asta-i grav”, dar nu părea potrivit. N-avea rost să arăţi compasiune ca pentru o nenorocire minoră, când era de fapt un dezastru naţional.

— Vrei să vin cu tine? am întrebat, oferindu-i sprijinul meu.

— Dumnezeule, nu, zise el, ar fi şi mai rău. Ne vedem mâine, OK?

După ce închise, am reflectat asupra consecinţelor. Cea mai evidentă era că Peter va avea nevoie de un tratament grijuliu în seara următoare. Trigger era unul dintre cei mai vechi prieteni de-ai lui. De fapt, el fusese ultimul din grupul de vechi prieteni încă neînsuraţi. Fusese ca o epidemie. Doi cedaseră chiar înainte de a-l cunoaşte eu, iar în cele patru luni de atunci încoace, alţi doi se duseseră la fund, fără prea multe avertismente. El şi Trigger se treziseră din ce în ce mai singuri la chefurile de burlaci din cursul verii, iar când ceilalţi îşi luau o seară liberă de la neveste, ca să li se alăture, am înţeles, din relatările sumbre ale lui Peter, că savoarea serii era un substitut artificial pentru veselia iresponsabilă a trecutului. El şi Trigger se agăţaseră unul de altul, ca doi oameni care se îneacă, fiecare încercând să vadă în celălalt reflexia liniştitoare de care avea nevoie. Acum Trigger se scufundase şi oglinda era goală. Mai erau, bineînţeles, şi ceilalţi studenţi la drept, dar cei mai mulţi erau şi ei însuraţi. În afară de asta, ei aparţineau perioadei

de argint, post-universitare, a lui Peter, mai curând decât celei de aur, anterioare.

Îmi părea rău pentru el, dar ştiam că trebuie să fiu precaută. Dacă celelalte căsătorii ofereau vreun indiciu, atunci, după două-trei pahare, urma să vadă în mine o versiune a sirenei intrigante care-l răpise pe Trigger. Nu îndrăznisem să întreb cum o făcuse, putea să-i sugereze că eram în căutare de idei. Cel mai bun plan era să-i distrag atenţia de la asta.

În timp ce meditam, Lucy veni lângă biroul meu.

— Crezi că poţi scrie pentru mine o scrisoare acestei doamne? întrebă ea. Mă doare capul îngrozitor şi, pur şi simplu, nu-mi vine nimic în minte.

Îşi apăsă elegant o mână pe frunte, iar cu cealaltă îmi întinse o notă scrisă cu creionul pe o bucată de carton. Am citit-o:

Stimate domn, fulgii de cereale au fost buni, dar am găsit asta înăuntru, împreună cu stafidele. Cu stimă, a dumneavoastră, (doamna) Ramona Baldwin.

O muscă strivită era lipită cu scotch în josul scrisorii.

— A fost sondajul ăla despre fulgii de cereale cu stafide, zise Lucy slab.

Miza pe înţelegerea mea.

— Bine, i-am zis; ai adresa ei?

Am făcut mai multe ciorne:

Stimată doamnă Baldwin, ne pare extrem de rău pentru obiectul din fulgii de cereale, dar astfel de mici greşeli se mai întâmplă. Stimată doamnă Baldwin, ne pare atât de rău că v-am inoportunat; vă asigurăm totuşi că întregul conţinut al pungii era complet sterilizat. Stimată doamnă Baldwin, vă suntem recunoscători pentru că aduceţi această problemă în atenţia noastră, deoarece ne-a plăcut întotdeauna să ştim ce greşeli e posibil să fi făcut.

Cel mai important lucru, ştiam, era să eviţi să numeşti musca pe numele ei adevărat.

Telefonul sună din nou; de data asta era o voce neaşteptată.

— Clara! am exclamat, conştientă că o neglijasem. *Cum* te simţi?

— Prost, mersi, zise Clara. Mă-ntrebam dacă poţi veni la cină. Aş vrea să mai văd şi o altă faţă.

— M-aş bucura şi eu să te văd, am zis, cu un entuziasm pe jumătate sincer: ar fi fost mai bine decât o cină improvizată. Cam pe la cât?

— Ei, zise Clara. Oricând ajungi. Nu suntem ceea ce s-ar numi nişte punctuali pe-aici.

Părea amărâtă.

Acum că am fost de acord, mi-am făcut rapid socoteala: eram invitată ca persoană care întreţine atmosfera şi confidentă, cineva care să asculte recitalul despre problemele Clarei, şi nu aveam chef.

— Crezi că o pot aduce şi pe Ainsley? am întrebat. Adică, în caz că n-are alt program.

Mi-am spus că lui Ainsley îi va prii o cină hrănitoare – băuse doar o cafea în pauză – dar, în secret, voiam să vină cu mine ca să ia asupra ei o parte din tensiune. Ea şi Clara puteau vorbi despre psihologia copilului.

— Sigur, de ce nu? zise Clara. Cu cât mai mulţi, cu atât mai bine, ăsta e mottoul nostru.

Am sunat-o pe Ainsley la birou, întrebând-o, prevăzătoare, dacă avea vreun program pentru cină, şi am ascultat relatarea despre cele două invitaţii pe care le primise şi le refuzase – una de la martorul în procesul crimei cu peria de dinţi, cealaltă de la studentul la stomatologie din noaptea trecută. Cu cel din urmă fusese chiar nepoliticoasă: nu va mai ieşi cu el niciodată. Pretindea că el îi spusese că vor fi artişti la petrecere.

— Deci nu mergi nicăieri, am zis, clarificând situaţia.

— Ei bine, nu, zise Ainsley, numai dacă apare ceva.

— Atunci ce-ar fi să vii cu mine la Clara, la cină? Mă aşteptam la un protest, dar ea acceptă calm. Am convenit să ne întâlnim la staţia de metrou.

M-am ridicat de la birou la cinci şi m-am îndreptat spre toaleta roz, răcoroasă. Doream câteva minute de izolare, să mă pregătesc să fac faţă, înainte de-a o porni spre Clara. Emmy, Lucy şi Millie erau însă toate acolo, pieptănându-şi părul galben şi retuşându-şi machiajul. Cei şase ochi ai lor sclipiră în oglinzi.

— Ieşi în oraş astă-seară, Marian? întrebă Lucy cam prea degajată.

Împărţea cu mine linia telefonică şi, bineînţeles, ştia despre Peter.

— Da, am zis, fără să ofer informaţii.

Curiozitatea lor lacomă mă enerva.

4

Mă îndreptam spre staţia de metrou, în după-amiaza târzie, printr-o pâclă groasă, aurie, de căldură şi praf. Era aproape ca şi când mă mişcăm sub apă. De la distanţă, am văzut-o pe Ainsley ivindu-se lângă un stâlp de telegraf, iar când am ajuns lângă ea, s-a întors şi ne-am alăturat rândurilor de funcţionari care se scurgeau în josul scărilor, în răcoarea cavernelor subterane. Prin manevre rapide am prins nişte scaune, deşi în părţi opuse ale vagonului, şi, stând aşezată, am citit reclamele, atât cât se putea, prin ecranul de corpuri mişcătoare. Când am coborât şi-am ieşit afară prin coridoarele pastelate, aerul era mai puţin umed.

Casa Clarei era la câteva străzi spre nord. Am mers în tăcere; mă gândeam dacă să menţionez Planul de pensii, dar am hotărât să n-o fac. Ainsley n-ar fi înţeles de ce mă deranja: ea nu vedea niciun motiv să nu-mi părăsesc slujba şi să-mi găsesc alta, şi de ce asta n-ar fi fost o soluţie permanentă. Apoi m-am gândit la Peter şi la ce i se-ntâmplase; Ainsley ar fi fost, oricum, doar amuzată dacă îi spuneam. În cele din urmă, am întrebat-o dacă se simţea mai bine.

— Nu fi atât de îngrijorată, Marian, zise ea, mă faci să mă simt ca un invalid.

M-am simţit jignită şi n-am răspuns.

Suiam dealul uşor aplecate. Oraşul urca în pantă, pornind de la lac, într-o serie de ondulări domoale, deşi, privit din orice loc, pare plat. Asta explica aerul mai rece. Era şi mai linişte aici. Mă gândeam că era un noroc pentru Clara, mai ales în situaţia ei, să trăiască atât de departe de zăpuşeala şi zgomotul din centrul oraşului. Ea, personal, îl considera un fel de exil: locuiseră la început într-un apartament lângă universitate, dar nevoia de spaţiu îi obligase să se retragă spre nord, deşi nu ajunseseră încă în adevărata suburbie de bungalow-uri moderne şi maşini de familie. Strada era veche, dar nu atât de atrăgătoare ca a noastră: casele erau

duplexuri, lungi şi înguste, cu verande din lemn şi grădini înguste în spate.

— Doamne, ce cald e, zise Ainsley în timp ce intram pe aleea care ducea la casa Clarei.

Iarba de pe pajiştea de mărimea unui covoraş de uşă nu fusese tăiată de mult timp. Pe trepte zăcea o păpuşă aproape decapitată, şi, în cărucior, un ursuleţ mare, din care ieşea umplutura. Am bătut şi, după câteva minute, în spatele uşii de plasă apăru Joe, agitat şi nepieptănat, încheindu-şi nasturii cămăşii.

— Bună, Joe, am spus, am sosit. Cum se simte Clara?

— Bună, intraţi, zise el, dându-se la o parte să ne lase să trecem. Clara e afară, în spate.

Am străbătut casa, care era aranjată în felul în care sunt astfel de case – camera de zi în faţă, apoi sufrageria cu uşi glisante, apoi bucătăria – călcând peste unele din obstacolele împrăştiate şi ocolindu-le pe celelalte. Am trecut de scările verandei din spate, care era supraaglomerată cu sticle goale de tot felul, sticle de bere, de lapte, de vin şi whisky, şi biberoane pentru copii, şi-am găsit-o pe Clara în grădină, şezând într-un scaun rotund din nuiele împletite, cu picioare de metal. Îşi urcase picioarele pe un alt scaun şi îl ţinea pe cel mai mic dintre copii în vecinătatea a ceea ce fusese cândva poala ei. Corpul Clarei e atât de subţire, încât sarcinile ei ies întotdeauna foarte tare în relief, şi-acum, în luna a şaptea, arăta ca un şarpe boa care a înghiţit un bostan. Capul, cu aureola lui de păr gălbui, părea mai mic şi mai fragil, prin contrast.

— Ah, bună, zise ea pe un ton plictisit, în timp ce coboram scările din spate. Bună, Ainsley, îmi pare bine că te revăd. Dumnezeule, ce căldură!

Am fost de acord cu asta şi ne-am aşezat pe iarbă, lângă ea, de vreme ce nu erau scaune. Eu şi Ainsley ne-am scos pantofii; Clara era deja desculţă. Ne venea greu să vorbim, atenţia fiecăreia era, în mod necesar, concentrată asupra copilului care scâncea, şi, pentru un timp, rămase singura persoană care spunea ceva.

Când telefonase, Clara părea să mă cheme oarecum în ajutor, dar simţeam acum că nu puteam face prea multe, şi nimic din ceea ce se aşteptase să fac. Urma să fiu doar un martor sau poate un fel de tampon, simpla mea prezenţă fizică absorbind puţin din plictiseală.

Copilul încetase să scâncească şi acum gângurea. Ainsley smulgea smocuri de iarbă.

— Marian, zise Clara în cele din urmă, poţi s-o ţii niţel pe Elaine? Nu-i place să meargă pe jos şi simt că-mi cad mâinile.

— O iau eu, zise Ainsley pe neaşteptate.

Clara desprinse copilul de ea şi i-l dădu lui Ainsley, zicând:

— Aşa, lipitoare mică. Uneori am impresia că e acoperită cu ventuze, ca o caracatiţă.

Se rezemă de speteaza scaunului şi închise ochii, arătând ca o ciudată excrescenţă vegetală, un tubercul bulbos, care îşi trimisese afară patru rădăcini subţiri şi o floare mică, de un galben pai. O cicadă cânta într-un copac din apropiere, vibraţia ei monotonă era ca o rază fierbinte de soare pe ceafă.

Ainsley ţinea copilul cu stângăcie, zgâindu-se curioasă la faţa lui. Mă gândeam ce asemănătoare erau cele două chipuri. Copilul se uita şi el ţintă, cu ochi la fel de rotunzi şi albaştri ca ai lui Ainsley; din gura trandafirie se prelingea saliva.

Clara îşi înălţă capul şi deschise ochii.

— Pot să vă servesc cu ceva? întrebă ea, amintindu-şi că ea era gazda.

— Ah, nu, e perfect, am zis grăbită, alarmată de imaginea ei zbătându-se să se ridice din scaun. Pot să-ţi aduc eu ceva?

M-aş fi simţit mai bine făcând o faptă bună.

— Joe vine imediat, zise ea, ca şi când ar fi explicat. Hai ziceţi. Ce mai e nou?

— Mai nimic, am zis.

M-am aşezat încercând să mă gândesc la lucruri care ar fi distrat-o, dar, orice aş fi putut menţiona, biroul, locuri în care fusesem sau mobilarea apartamentului, i-ar fi amintit Clarei de propria ei inerţie, de lipsa de spaţiu şi timp, de zilele ei devenite claustrofobe prin micile detalii inerente.

— Mai ieşi cu băiatul ăla drăguţ? Ăla care arată bine. Cum îl cheamă? Îmi amintesc că a trecut odată să te ia.

— Vrei să spui cu Peter?

— Da, iese, zise Ainsley, cu o urmă de dezaprobare. A monopolizat-o.

Stătea cu picioarele încrucişate, iar acum aşeză copilul în poală, ca să-şi poată aprinde o ţigară.

— Asta sună încurajator, zise Clara sumbru. Apropo, ghici cine s-a întors în oraş? Len Slank. A telefonat alaltăieri.

— Adevărat? Când s-a întors?

Eram supărată că nu mă sunase şi pe mine.

— Cam de o săptămână, zicea el. Spunea că a încercat să te sune, dar n-a putut face rost de numărul tău.

— Putea încerca la informaţii, am zis sec. Dar mi-ar plăcea să-l văd. Cum arăta? Cât stă?

— Cine e? întrebă Ainsley.

— Ah, nimeni care să te intereseze, am zis repede.

Nu-mi puteam imagina doi oameni mai nepotriviţi unul pentru celălalt.

— E doar un vechi prieten de-al nostru de la universitate.

— A fost în Anglia şi a lucrat la televiziune, zise Clara. Nu ştiu prea bine cu ce se ocupă. Un tip simpatic totuşi, deşi e oribil cu femeile, un fel de seducător de fete tinere. El zice că oricare trece de şaptesprezece ani e prea bătrână.

— Ah, unul din ăia, zise Ainsley. Sunt nişte plicticoşi.

Îşi stinse ţigara în iarbă.

— Ştii, am senzaţia că de-asta s-a întors, zise Clara cu o urmă de vioiciune. O încurcătură cu vreo fată; ca şi cea care l-a determinat să plece.

— Ah, am zis, fără să fiu surprinsă.

Ainsley scoase un mic strigăt şi depuse copilul pe pajişte.

— M-a udat pe rochie, zise ea acuzator.

— Ei, se-ntâmplă, zise Clara.

Copilul începu să urle şi eu l-am ridicat cu prudenţă şi i l-am întins Clarei. Eram pregătită să fiu de ajutor, dar numai până la un punct.

Clara scutură uşor copilul.

— Ei, tu, extinctor afurisit, zise ea liniştitor. Ai împroşcat-o pe prietena lui mami, nu-i aşa? Iese la spălat, Ainsley. N-am vrut să-ţi dăm chiloţi de plastic, pe căldura asta, nu-i aşa, mic gheizer împuţit? Să nu credeţi niciodată ce vi se spune despre instinctul matern, adăugă ea sumbru către noi. Nu înţeleg cum îşi poate cineva iubi copiii până nu devin fiinţe umane.

Joe apăru pe veranda din spate, cu un prosop de bucătărie vârât, drept şorţ, sub cureaua pantalonilor.

— Vrea cineva o bere înainte de masă?

Ainsley şi cu mine ziserăm „Da” cu entuziasm, şi Clara spuse:

— Puţin vermut pentru mine, dragă. Nu pot să beau nimic altceva acum, îmi dă peste cap nenorocitul de stomac. Joe, poţi s-o iei pe Elaine înăuntru şi s-o schimbi?

Joe coborî treptele şi luă copilul.

— Apropo, zise el, nu l-ai văzut pe Arthur pe-aici pe undeva?

— Oh, Doamne, pe unde o fi oare micul ticălos? întrebă Clara, în timp ce Joe dispărea în casă; părea o întrebare retorică. Cred că a descoperit cum se deschide poarta din spate. Ticălosul mic. Arthur! Vino aici, dragă, strigă ea fără vlagă.

La capătul grădinii înguste, rândul de haine spălate, care atârnau aproape atingând pământul, se desfăcu, despărţit de două mânuţe murdare, şi primul născut al Clarei apăru. La fel ca bebeluşul, purta doar un scutec. Ezită, zgâindu-se la noi.

— Vino aici, dragule, şi las-o pe mama să vadă cu ce te-ai ocupat, zise Clara. Ia-ţi mâinile de pe cearşafurile curate, adăugă ea fără convingere.

Arthur îşi alese drumul prin iarbă, ridicându-şi sus picioarele goale, la fiecare pas. Probabil că iarba îl gâdila. Scutecul era lăsat, agăţat parcă doar prin puterea voinţei, sub umflătura burţii sale cu buricul ieşit în afară. Faţa îi era încreţită într-o încruntătură serioasă.

Joe se întoarse cu o tavă.

— Am vârât-o în coşul cu rufe, zise el. Se joacă cu cleştii de rufe.

Arthur ajunsese la noi şi stătea lângă scaunul mamei sale, tot încruntat, când Clara îi zise:

— De ce-ai privirea asta ciudată, drăcuşor ce eşti?

Îşi duse mâna la spatele lui şi pipăi scutecul.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama, suspină ea, era atât de liniştit. Bărbate, fiul tău s-a căcat din nou. Nu ştiu unde, nu e în scutec.

Joe oferi băuturile, apoi îngenunche şi-i spuse lui Arthur, ferm dar blând:

— Arată-i lui tati unde l-ai pus.

Arthur se uită în sus spre el, neştiind dacă să scâncească sau să zâmbească. În cele din urmă păşi ţanţoş spre marginea grădinii, unde se ghemui lângă o tufă de crizanteme roşii, prăfuite, fixând concentrat o bucată de pământ.

— Ce băiat cuminte, zise Joe şi intră în casă.

— E un adevărat copil al naturii, îi place să se cace doar în grădină, ne spuse Clara. Crede că e un zeu al fertilităţii. Dacă n-am curăţa, locul ăsta ar fi un mare câmp de gunoi. Nu ştiu ce-o să facă atunci când o să ningă.

Clara închise ochii.

— Am încercat să-l obişnuim cu oliţa, deşi, după unele cărţi, e prea devreme, şi i-am cumpărat una din oliţele acelea de plastic. N-are nici cea mai vagă idee la ce foloseşte; se plimbă cu ea pe cap. Cred că o ia drept cască de protecţie.

Sorbindu-ne berea, l-am urmărit pe Joe care traversă grădina şi se întoarse cu o bucată de ziar îndoită.

— După ăsta o să iau anticoncepţionale, zise Clara.

Când Joe termină, în cele din urmă, de pregătit cina, am intrat în casă şi am mâncat, aşezaţi la masa grea din sufragerie. Bebeluşul fusese hrănit şi exilat în căruciorul de pe veranda din faţă, dar Arthur şedea într-un scaun înalt, unde, cu răsuciri spasmodice ale corpului, scăpa de lingurile pline cu mâncare pe care Clara le împingea în direcţia gurii lui. Cina consta în chiftele uscate şi tăiţei cu salată verde. Ca desert am avut ceva ce nu de mult mâncasem.

— E budinca aia de orez la conservă; economiseşti o groază de timp, zise Clara apărându-se. Cu smântână nu e rea, şi Arthur o adoră.

— Da, am spus, în curând o să scoată şi cu aromă de portocale şi caramel.

— Da?

Clara intercepta cu dibăcie o bucată de budincă împinsă afară şi o băgă la loc în gura lui Arthur.

Ainsley scoase o ţigară şi aşteptă ca Joe să i-o aprindă.

— Spune-mi, i se adresă ea, îl ştii pe prietenul ăsta al lor – Leonard Slank? Sunt atât de misterioase în legătură cu el.

Joe fusese într-un du-te-vino tot timpul mesei, strângând farfuriile şi tot trebăluind la bucătărie. Părea ameţit.

— Ah, da, mi-aduc aminte de el, zise, deşi, de fapt, e un prieten de-al Clarei.

Îşi termină repede porţia de budincă şi o întrebă pe Clara dacă avea nevoie de ajutorul lui, dar ea nu-l auzi. Arthur tocmai aruncase farfuria pe podea.

— Dar ce crezi *tu* despre el? întrebă Ainsley, ca şi când ar fi apelat la inteligenţa lui superioară.

Joe fixă peretele cu privirea, gândindu-se. Nu-i plăcea să emită judecăţi negative, ştiam, dar mai ştiam şi că nu-i plăcea Len.

— Nu se comportă etic, zise el în cele din urmă.

Joe e asistent la filosofie.

— Ah, asta nu prea e drept, am spus.

Len nu fusese niciodată lipsit de etică faţă de mine.

Joe se încruntă la mine. N-o cunoaşte pe Ainsley foarte bine, dar tinde oricum să considere fetele nemăritate uşor de transformat în victime şi având nevoie de protecţie. Îmi oferise de mai multe ori sfaturi părinteşti, şi acum îşi sublinie punctul de vedere.

— Nu e cineva cu care să te... încurci, zise el cu severitate.

Ainsley râse scurt şi suflă fumul, netulburată.

— Asta îmi aminteşte, am spus, că ar fi bine să-mi daţi numărul lui de telefon.

După cină ne-am dus să ne aşezăm în camera de zi aflată în mare dezordine, în timp ce Joe strângea masa. M-am oferit să-l ajut, dar Joe zise că nu era nevoie, prefera să discut cu Clara. Clara se aşezase pe canapea, într-un cuib de ziare mototolite, cu ochii închişi; din nou, mă puteam gândi la puţine lucruri de spus. Stăteam uitându-mă ţintă la centrul tavanului, unde era o decoraţiune de ghips, complicat ornamentată, cândva, probabil, suportul unui candelabru, amintindu-mi de Clara din liceu: o fată înaltă, fragilă, care era întotdeauna scutită de educaţie fizică. Stătea pe margine, urmărindu-ne pe noi, restul, în costumele noastre albastre, de gimnastică, ca şi când ceva atât de transpirat şi dizgraţios îi era prea străin ca să fie măcar o uşoară distracţie. În clasa aceea, plină de adolescente îngrăşate cu chipsuri, ea era idealul de feminitate al oricăreia, genul de fată care apare în reclamele la parfum. La universitate fusese puţin mai sănătoasă, dar îşi lăsase părul blond să crească, ceea ce o făcea să arate mai medievală ca oricând: mă gândeam la ea ca la domniţele din tapiserii, aşezate în grădini cu trandafiri. Bineînţeles, mintea ei nu era aşa, dar eu am fost întotdeauna influenţată de aparenţe.

S-a măritat cu Joe Bates în mai, la sfârşitul anului doi şi, la început, am crezut că sunt perechea perfectă. Joe era atunci student în ultimul an, aproape cu şapte ani mai bătrân decât ea, un bărbat înalt, păros, uşor adus de spate şi cu o atitudine protectoare faţă de Clara. Adoraţia unuia

faţă de celălalt, înainte de căsătorie, era uneori ridicol de idealistă; te aşteptai mereu ca Joe să-şi întindă haina peste băltoace sau să cadă în genunchi să sărute cizmele de cauciuc ale Clarei. Copiii veniseră neplanificaţi; Clara salutase prima ei sarcină cu uimirea că un astfel de lucru i se putea întâmpla ei, şi pe a doua cu spaimă; acum, în timpul celei de a treia, căzuse într-un sumbru şi inert fatalism. Metaforele ei pentru copii includeau crustacee fixate pe o corabie şi scoici agăţându-se de o stâncă.

M-am uitat la ea, simţind cum mă năpădeşte un val de milă stânjenitoare; ce puteam face? Poate m-aş fi putut oferi să vin într-o zi să fac curat prin casă. Clara pur şi simplu nu avea simţ practic, nu era capabilă să controleze aspectele mai lumeşti ale vieţii, ca banii sau ajunsul la cursuri la timp. Când locuiam împreună, se încurca uneori fără speranţă, în camera ei, incapabilă să găsească pantofi care să se potrivească sau haine destul de curate ca să se îmbrace, şi trebuia s-o scot din grămada de resturi pe care le lăsase să se adune în jurul ei. Dezordinea ei nu era activ-creatoare, precum cea a lui Ainsley, care putea devasta o cameră în cinci minute dacă se simţea haotică; era pasivă. Stătea, pur şi simplu, neputincioasă, în timp ce valul de mizerie se ridica în jurul ei, incapabilă să-l oprească sau să evadeze. Cu copiii era la fel; propriul ei corp părea cumva dincolo de ea, continuându-şi drumul fără vreo legătură cu indicaţiile ei. Am studiat modelul cu flori strălucitoare de pe rochia de gravidă pe care o purta; petalele şi tulpinile stilizate se mişcau odată cu respiraţia ei, ca şi când s-ar fi trezit la viaţă.

Am plecat devreme, după ce Arthur a fost dus la culcare, ţipând ca urmare a ceea ce Joe numise „un accident” în spatele uşii de la camera de zi.

— N-a fost niciun accident, remarcă Clara, deschizând ochii. Îi place pur şi simplu să facă pipi în spatele uşilor. Mă întreb de ce. O să fie secretos când va fi mare, un agent secret, sau un diplomat, sau aşa ceva. Un mic ticălos cu priviri furişe, asta e.

Joe ne conduse la uşă, cu o grămadă de rufe murdare în braţe.

— Trebuie să mai veniţi să ne vedeţi curând, zise el, Clara are atât de puţine persoane cu care poate într-adevăr sta de vorbă.

5

Am coborât spre metrou în lumina amurgului, în cântecul greierilor, sonorul înăbuşit al televizoarelor (în unele case le puteam vedea, licărind albastru prin geamurile deschise) şi într-un miros de smoală caldă. Pielea mea părea sufocată, ca şi când aş fi fost acoperită cu un strat de aluat umed. Îmi era teamă că Ainsley nu se simţise bine: tăcerea ei era rău prevestitoare.

— Masa n-a fost rea, am zis, vrând să fiu loială faţă de Clara, care era, la urma urmei, o prietenă mai veche decât Ainsley; Joe devine un bucătar destul de bun.

— Cum poate suporta asta? zise Ainsley, cu mai multă vehemenţă decât de obicei. Zace acolo şi omul ăla face toată treaba! Se lasă tratată ca un *obiect!*

— Păi, e gravidă în luna a şaptea, am zis. Şi n-a fost niciodată prea sănătoasă.

— Ea nu e sănătoasă! zise Ainsley cu indignare. E înfloritoare; el e cel care nu e bine. A îmbătrânit chiar de când îl cunosc eu, şi asta înseamnă mai puţin de patru luni. Îl stoarce de puteri.

— Ce sugerezi? am spus.

Eram supărată pe Ainsley: nu putea înţelege situaţia Clarei.

— Ar trebui *să facă* ceva; măcar un gest simbolic. Nu şi-a terminat teza, nu-i aşa? N-ar fi ăsta un moment perfect să lucreze la ea? O mulţime de femei gravide îşi termină tezele.

Mi-am amintit de hotărârile bietei Clara după primul copil: considerase totul ca pe o absenţă temporară. După al doilea se plânsese: „Nu ştiu unde greşim! Întotdeauna încerc să fiu atât de atentă.” Fusese întotdeauna împotriva anticoncepţionalelor – credea că ar putea să-i schimbe personalitatea – dar, treptat, devenise mai flexibilă. Citise un roman franţuzesc (în traducere) şi o carte despre expediţii arheologice în Peru şi vorbea despre un curs la

seral. Mai târziu începuse să facă remarci amare despre faptul că e „doar o casnică”.

— Dar, Ainsley, am spus, întotdeauna ai afirmat că o diplomă nu spune cu-adevărat ceva anume.

— Bineînţeles, diploma în sine, nu, zise Ainsley, dar e vorba de ceea ce reprezintă. Ar trebui să se organizeze.

Când am ajuns acasă, m-am gândit la Len şi am hotărât că nu e prea târziu să-l sun. Era acasă şi, după ce am schimbat saluturi, i-am spus că mi-ar plăcea să-l văd.

— Grozav, zise el, când şi unde? Alege un loc răcoros. Nu-mi aminteam să fie atât de-al dracului de cald vara, aici.

— Atunci nu trebuia să te întorci, am spus, sugerând că ştiam de ce a făcut-o şi oferindu-i ocazia să-mi povestească.

— Era mai sigur, zise el cu o undă de automulţumire. Dă-le un deget şi-ţi vor lua toată mâna.

Căpătase un uşor accent englezesc.

— Apropo, Clara îmi spunea că ai o nouă colegă de apartament.

— Nu e genul tău, am zis.

Ainsley intrase în camera de zi şi stătea pe canapea, cu spatele la mine.

— Ah, vrei să spui că-i prea bătrână, ca tine, nu?

Faptul că eu sunt prea bătrână era una din glumele lui. Am râs.

— Să zicem, mâine-seară, am spus.

Îmi venise brusc ideea că Len ar fi o companie perfectă pentru Peter.

— Cam pe la opt şi jumătate, la Park Plaza. O să aduc şi un prieten să te cunoască.

— Aha, zise Len, tipul acela despre care mi-a vorbit Clara. Nimic serios, nu-i aşa?

— Ah, nu, deloc, am spus ca să-l liniştesc.

După ce am închis, Ainsley îmi zise:

— Len Slank era cel cu care vorbeai? Am spus că da.

— Cum arată? întrebă ea pe un ton indiferent.

Nu puteam refuza să-i spun.

— Ah, obişnuit. Nu cred că l-ai găsi atrăgător. Are păr blond, creţ, şi ochelari cu rame de baga. De ce?

— Mă întrebam doar.

Se ridică şi intră în bucătărie.

— Vrei ceva de băut? strigă ea.

— Nu, mulţumesc, am spus, dar îmi poţi aduce un pahar cu apă.

Am intrat în camera de zi şi m-am dus spre scaunul de la geam, unde se simţea o adiere.

Ea reveni, cu un whisky cu gheaţă pentru ea, şi îmi întinse paharul cu apă. Apoi se aşeză pe podea.

— Marian, zise ea, trebuie să-ţi spun ceva.

Vocea ei era atât de serioasă, că mă îngrijoră numaidecât.

— Ce s-a întâmplat?

— O să am un copil, zise ea liniştită.

Am băut repede o înghiţitură de apă. Nu mi-o imaginam pe Ainsley făcând o asemenea greşeală de calcul.

— Nu te cred.

Ea râse.

— Ah, asta nu înseamnă că sunt deja gravidă. Vreau să spun că o să fiu gravidă.

Mă simţeam uşurată, dar uimită.

— Vrei să spui că urmează să te măriţi? am întrebat, gândindu-mă la ghinionul lui Trigger.

Încercam să ghicesc care dintre ei ar putea-o interesa pe Ainsley, dar fără succes; de când o cunoscusem fusese categoric împotriva căsătoriei.

— Ştiam că o să spui asta, zise ea cu dispreţ amuzat. Nu, n-am de gând să mă mărit. Asta-i problema cu majoritatea copiilor, au prea mulţi părinţi. Nu poţi spune că genul de căsnicie pe care-l au Clara şi Joe este o situaţie ideală pentru un copil. Gândeşte-te ce confuze vor fi pentru ei imaginea mamei şi cea a tatălui; sunt de pe acum plini de complexe. Şi asta, în cea mai mare parte, din cauza tatălui.

— Dar Joe e minunat! am strigat eu. Face aproape orice pentru ea! Ce s-ar alege de Clara fără el?

— Exact, zise Ainsley. Ar trebui să facă faţă de una singură. Şi ar reuşi, iar educaţia lor în totalitate ar fi mult mai consistentă. Ceea ce distruge familiile, în zilele noastre, sunt soţii. Ai remarcat că nici măcar nu alăptează copilul?

— Dar are dinţi, am protestat eu. Majoritatea îi înţarcă atunci când le cresc dinţii.

— Prostii, zise Ainsley posomorâtă, pariez că Joe a convins-o în privinţa asta. În America de Sud îi alăptează mult mai mult timp. Bărbaţii din America de Nord detestă să vadă unitatea mamă-copil funcţionând natural, îi face să se simtă nedoriţi. În felul ăsta, Joe îi poate da şi el sticla cu lapte. Orice femeie lăsată să se descurce cu mijloace proprii va alăpta automat copilul cât mai mult timp posibil. Eu o voi face cu siguranţă.

Mi se păru că discuţia se abătuse de la subiect: discutam teoretic despre o problemă practică. Am încercat un atac personal.

— Ainsley, nu ştii nimic despre copii. Nici măcar nu-ţi plac prea mult, te-am auzit zicând că sunt prea murdari şi gălăgioşi.

— A nu-ţi plăcea copiii altora, zise Ainsley, nu-i acelaşi lucru cu a nu-ţi plăcea copiii tăi.

Nu puteam nega asta. Eram dezorientată: nu ştiam nici măcar cum să-mi justific propria opoziţie faţă de planul ei. Cel mai rău era că probabil o va face. Poate obţine ce vrea cu un mare grad de eficienţă deşi, după părerea mea, unele dintre lucrurile pe care le voia – şi ăsta era unul din cazuri – erau nefireşti. Am hotărât să încerc o abordare practică.

— Perfect, am spus. Sunt de acord. Dar de ce vrei un copil, Ainsley? Ce o *să faci* cu el?

Îmi aruncă o privire dezgustată.

— Orice femeie ar trebui să aibă cel puţin un copil.

Semăna cu o voce de la radio afirmând că fiecare femeie ar trebui să aibă cel puţin un uscător de păr.

— E chiar mai important decât viaţa sexuală. Îţi satisface cea mai adâncă feminitate.

Ainsley e pasionată de cărţi de antropologie despre culturile primitive, în ediţii ieftine; există o mulţime din astea amestecate prin grămada de haine de pe podea. La universitatea ei, te obligau să participi la astfel de cursuri.

— Dar de ce acum? am spus, chinuindu-mă să găsesc în minte obiecţii. Cum rămâne cu postul de la galeria de artă? Şi cu dorinţa de a cunoaşte artişti?

I le-am fluturat pe la nas, ca pe-un morcov unui măgar.

Ainsley făcu ochii mari la mine.

— Ce-are a face să ai un copil cu obţinerea unui post la o galerie de artă? întotdeauna gândeşti în termeni de ori/ori. Ideea e *totalitatea.* De ce acum – ei bine, mă gândeam la asta de mult. Nu simţi că ai nevoie de un scop? Şi nu ai prefera să ai copii cât eşti tânără? Cât te poţi bucura de ei? În afară de asta, s-a demonstrat că sunt, probabil, mai sănătoşi dacă îi ai între douăzeci şi treizeci de ani.

— Şi-o să-l păstrezi, am zis.

Am trecut în revistă camera de zi, calculând deja de cât timp, energie şi bani era nevoie, pentru împachetatul şi mutatul mobilei. Eu contribuisem cu cele mai solide elemente: măsuţa de cafea, rotundă şi grea, donată din mansarda unei rude de-acasă, masa de nuc, rabatabilă, pe care o foloseam pentru invitaţi, şi ea o donaţie, scaunul tapisat şi canapeaua pe care le culesesem de la Armata Salvării şi le recondiţionasem. Afişul imens cu Theda Bara şi florile de hârtie strălucitoare erau ale lui Ainsley; la fel şi scrumierele şi perniţele pneumatice din plastic, cu modele geometrice. Peter zicea că în camera noastră de zi lipsea unitatea. Nu îl considerasem un aranjament permanent, dar acum, că era ameninţat, căpăta pentru mine o dorită stabilitate. Mesele îşi plantau picioarele mai hotărât pe podea; era de neconceput că măsuţa rotundă pentru cafea ar putea fi manipulată în josul acelor scări înguste, că afişul cu Theda Bara putea fi strâns, lăsând să se vadă crăpătura din tencuială, că perniţele se puteau lăsa dezumflate şi

depozitate într-un cufăr. Mă întrebam dacă doamna de jos n-ar considera sarcina lui Ainsley o încălcare de contract şi n-ar da-o în judecată.

Ainsley se îmbufnă.

— Bineînţeles că o să-l păstrez. Ce rost are să treci prin toată corvoada aia dacă nu-l păstrezi?

— Deci, ceea ce rezultă, am spus terminându-mi paharul cu apă, este că ai hotărât cu sânge-rece să ai un copil nelegitim şi să-l creşti singură.

— Oh, e atât de plictisitor să *explici.* De ce să folosim acel oribil cuvânt burghez? Naşterea e legitimă, nu-i aşa? Tu eşti o puritană, Marian, şi ăsta-i răul în toată societatea asta.

— Bine, sunt o puritană, am zis, jignită în sinea mea: credeam că eram mai înţelegătoare decât majoritatea. Dar, de vreme ce societatea este aşa cum este, nu eşti egoistă? Copilul n-o să sufere? Cum o să-l creşti şi cum o să te descurci cu prejudecăţile celorlalţi şi aşa mai departe?

— Cum s-ar putea schimba vreodată societatea, zise Ainsley cu demnitatea unui cruciat, dacă nişte indivizi din ea n-ar arăta drumul? Voi spune, pur şi simplu, adevărul. Ştiu că voi avea probleme ici-colo, dar oamenii vor fi destul de toleranţi în privinţa asta, sunt sigură, chiar şi aici. Vreau să spun că nu va fi ca şi când aş fi rămas însărcinată din întâmplare, sau aşa ceva.

Rămaserăm tăcute câteva minute. Punctul principal părea să se fi stabilit.

— Perfect, am spus în cele din urmă, văd că te-ai gândit la toate. Dar cum rămâne cu tatăl? Ştiu că e un mic detaliu tehnic, dar o să ai nevoie de unul din ei, ştii, chiar dacă numai pentru scurt timp. Nu poţi să dai muguri pur şi simplu.

— Ei da, zise ea, luându-mă în serios, de fapt m-am gândit la asta. Va trebui să aibă o ereditate decentă şi să fie destul de arătos; şi ar fi de mare ajutor să găsesc pe cineva care să coopereze, care să înţeleagă şi să nu se agite să mă ia de nevastă.

Îmi amintea, mai mult decât aş fi vrut, de un fermier discutând despre creşterea animalelor.

— Ai pe cineva în vedere? Ce-ai zice de studentul la stomatologie?

— Dumnezeule, nu, zise ea, are o bărbie teşită.

— Sau martorul de la crima cu peria de dinţi electrică?

Se încruntă.

— Nu cred că e prea strălucit. Aş prefera un artist, bineînţeles, dar e prea riscant din punct de vedere genetic; la ora asta toţi trebuie să aibă deviaţii cromozomiale din cauza drogurilor. Cred că aş putea să-l dezgrop pe Freddy, de anul trecut, nu l-ar deranja deloc, deşi e prea gras şi îi creşte barba foarte repede. N-aş vrea să am un copil gras.

— Niciunul cu o barbă care creşte repede, am spus, încercând să fiu de ajutor.

Ainsley mă privi supărată.

— Faci pe sarcastica, zise ea. Dar dacă oamenii s-ar gândi mai mult la caracteristicile pe care le transmit copiilor lor, poate nu s-ar grăbi să îi facă. Ştim că rasa umană degenerează, şi asta numai din cauză că oamenii îşi transmit genele slabe, fără să se gândească, iar ştiinţa medicală afirmă că nu sunt selecţionate natural aşa cum erau înainte.

Începeam să-mi simt mintea tulbure. Ştiam că Ainsley nu avea dreptate, dar părea atât de raţională. Mă gândeam că era mai bine să merg la culcare, înainte de-a mă convinge, în ciuda raţionamentului meu mai bun.

În camera mea m-am aşezat pe pat, cu spatele rezemat de perete, reflectând. La început am încercat să mă concentrez asupra unor moduri de a o opri, apoi m-am resemnat. Era hotărâtă, şi, deşi speram că era doar un capriciu, era oare treaba mea? Eu trebuia doar să mă adaptez situaţiei. Poate, când va trebui să ne mutăm, o să-mi iau altă colegă de cameră, dar ar fi drept s-o las pe Ainsley de capul ei? Nu voiam să mă port iresponsabil.

M-am băgat în pat, simţindu-mă tulburată.

6

Deşteptătorul mă sperie dintr-un vis în care priveam în jos şi-mi vedeam picioarele cum începeau să se dizolve, ca o gelatină care se topeşte, drept care îmi pusesem o pereche de cizme de cauciuc, la timp pentru a descoperi că vârfurile degetelor mele deveneau transparente. M-am îndreptat spre oglindă să văd ce se întâmplă cu faţa mea, dar, în acel moment, m-am trezit. De obicei nu-mi amintesc ce visez.

Ainsley încă dormea, aşa că mi-am fiert un ou şi mi-am băut singură sucul de roşii şi cafeaua. Apoi m-am îmbrăcat într-o ţinută potrivită pentru interviuri, o fustă cu aspect oficial, o bluză cu mâneci şi o pereche de pantofi cu toc jos. Aveam de gând să încep devreme, dar nu puteam fi prea matinală căci bărbaţii, care voiau să doarmă mai mult în ziua liberă, nu se treziseră încă. Mi-am scos harta oraşului şi am studiat-o, bifând mental zonele care fuseseră alese pentru sondajul propriu-zis. Am mâncat nişte pâine prăjită, apoi am băut încă o ceaşcă de cafea şi mi-am trasat mai multe rute posibile.

Îmi trebuiau şapte sau opt bărbaţi, cu un consum mediu sigur de bere pe săptămână, care ar fi fost dispuşi să răspundă întrebărilor. A-i localiza putea fi mai dificil decât de obicei, din cauza weekendului prelungit. Ştiam din experienţă că bărbaţii erau, de obicei, mai puţin dispuşi decât femeile să se joace de-a chestionarul. Străzile din apropierea casei nu intrau în discuţie: putea ajunge vestea la doamna de jos că întrebasem prin vecini câtă bere beau. De altfel, bănuiam că e o zonă a whisky-ului, mai degrabă decât a berii; şi cu câteva văduve abstinente. Cartierul cu camere de închiriat, mai încolo, spre vest, era şi el exclus: îl sondasem odată pentru un test de degustare a fulgilor de cartofi şi mă lovisem de ostilitatea proprietăreselor. Păreau să creadă că eram un agent guvernamental deghizat, ce încearcă să le mărească impozitul, descoperind că au mai

mulţi chiriaşi decât pretindeau. M-am oprit asupra căminelor studenţeşti de lângă universitate, dar mi-am amintit că sondajul cerea subiecţi de vârstă majoră.

Am luat autobuzul, am coborât la staţia de metrou, m-am oprit să notez taxa la „Transport”, pe foaia mea cu cheltuieli, şi am traversat. Apoi am coborât panta spre parcul plat, fără copaci, care se întindea pe partea opusă staţiei. Exista un teren de baseball într-un colţ, dar nimeni nu juca pe el. Restul parcului era doar iarbă care se îngălbenise şi foşnea uşor sub picioare. Ziua urma să fie la fel cu cea de ieri, apăsătoare şi fără vânt. Cerul era fără nori, dar neluminos: aerul atârna greu, ca un abur invizibil, astfel încât culorile şi contururile obiectelor erau estompate în depărtare.

În partea îndepărtată a parcului era o pantă asfaltată pe care urcai. Ducea la o stradă mărginită de case mici, destul de sărăcăcioase, aşezate aproape una de alta, în genul cutie de chibrituri, cu două etaje, şi un ornament de lemn în jurul ferestrelor şi streşinilor. Unele case aveau ornamente proaspăt vopsite, care doar scoteau în relief suprafeţele bătute de vreme ale părţilor acoperite cu şindrilă. Cartierul era dintre cele care coborâseră dealul pentru câteva decenii, dar fuseseră iarăşi împinse în sus în ultimii câţiva ani. Mai mulţi refugiaţi din suburbii cumpăraseră aceste case şi le renovaseră complet, văruindu-le într-un alb sofisticat, adăugând cărări pavate, imortele în rigole de ciment şi felinare lângă uşi. Casele refăcute arătau insolente pe lângă celelalte, ca şi când s-ar fi hotărât să întoarcă spatele cu o uşurinţă iresponsabilă problemelor timpului, sărăciei şi vremii puritane. Am hotărât să evit casele transformate când voi începe interviurile. N-aş fi găsit genul potrivit de oameni acolo: ar fi dintre cei obişnuiţi cu Martini.

E ceva intimidant într-un rând de uşi închise, dacă ştii că trebuie să urci, să baţi la ele şi să ceri ceva ce echivala cu o favoare. Mi-am îndreptat hainele şi umerii, am afişat ceea ce speram să fie o expresie oficială dar prietenoasă, şi am

mers până la cvartalul următor, exersând-o înainte de a găsi destulă hotărâre pentru a începe. La capătul cvartalului, am văzut ceea ce părea a fi o clădire destul de nouă. Mi-am ales-o ca ţintă: va fi răcoare înăuntru şi mi-ar putea furniza oricâte interviuri îmi lipseau.

Am sunat la prima uşă. Cineva mă studie scurt prin perdelele albe, semitransparente, ale ferestrei din faţă; apoi uşa fu deschisă de o femeie cu trăsături ascuţite, cu un şorţ de menaj din material imprimat. Faţa ei n-avea nici măcar o urmă de fard, nici de ruj, şi purta pantofi din aceia negri cu şireturi şi tocuri groase, care mă făceau să mă gândesc la cuvântul „ortopedic”, şi pe care îi asociez cu raioanele de solduri din magazine.

— Bună dimineaţa, reprezint firma Seymour Surveys, am spus, zâmbind fals. Facem un mic sondaj şi mă întreb dacă soţul dumneavoastră n-ar fi amabil să-mi răspundă la câteva întrebări?

— Vinzi ceva? întrebă ea, aruncând o privire spre hârtiile şi creionul meu.

— Oh, nu! Noi n-avem nimic de-a face cu vânzarea. Suntem o companie de sondare a pieţei, noi punem doar întrebări. Ajută la îmbunătăţirea produselor, am adăugat fără convingere.

Nu credeam că voi găsi ce căutam.

— Despre ce e vorba? întrebă ea, cu colţurile gurii strângându-se bănuitor.

— Vedeţi, de fapt, e vorba de bere, am spus cu o voce prefăcut veselă, încercând să fac cuvântul să sune cât mai inofensiv posibil.

Chipul ei îşi schimbă expresia. O să refuze, m-am gândit. Ezită, apoi se dădu la o parte şi spuse cu o voce care îmi amintea de o mâncare rece din făină de ovăz:

— Intră.

Am rămas în picioare în holul imaculat, acoperit cu dale, inhalând mirosul de soluţie pentru lustruit mobila şi de înălbitor, în timp ce femeia dispăru printr-o altă uşă, închizând-o după ea. Urmă o conversaţie murmurată, apoi

uşa se deschise iar şi un bărbat înalt, cu păr cenuşiu şi o încruntătură severă, intră urmat de femeie. Bărbatul purta o haină neagră, deşi ziua era atât de caldă.

— Ei bine, domnişoară, îmi spuse el, n-am de gând să te dojenesc personal, pentru că văd că eşti o fată drăguţă şi doar un instrument inocent pentru acest scop abominabil. Dar fii atât de amabilă şi dă aceste broşuri şefilor dumitale. Cine poate jura că inimile lor nu mai pot fi înmuiate? Propagarea băuturii şi a beţiei în exces este o nedreptate, un păcat împotriva Domnului.

Am luat broşurile pe care mi le-a înmânat, dar am simţit destulă loialitate faţă de Seymour Surveys ca să spun:

— Ştiţi, compania noastră nu are nimic de-a face cu *vânzarea* berii.

— E acelaşi lucru, zise el cu severitate, este exact acelaşi lucru. Cei care nu sunt cu mine sunt împotriva mea, zice Domnul. Nu încerca să înălbeşti mormintele traficanţilor de mizerie şi degradare morală.

Era pe punctul de a se întoarce, dar îmi spuse, ca o idee care îi venise pe moment:

— Ai putea citi şi dumneata, domnişoară. Cu siguranţă că nu-ţi pângăreşti niciodată buzele cu alcool, dar niciun suflet nu e cu desăvârşire apărat împotriva ispitei. Poate sămânţa nu va cădea lângă drum şi nici pe pământ pietros.

Am rostit un „Mulţumesc” slab şi omul îşi lăbărţă colţurile gurii într-un zâmbet. Nevasta lui, care urmărise mica predică cu satisfacţie, păşi înainte şi-mi deschise uşa, iar eu am ieşit, rezistând impulsului reflex de a da mâna cu amândoi, ca şi când aş fi ieşit de la biserică.

Era un început prost. M-am uitat la broşuri, în timp ce mă îndreptam spre casa următoare. „CUMPĂTARE”, poruncea una. Cealaltă era intitulată mai impresionant „BĂUTURA ŞI DIAVOLUL”. Trebuie să fi fost un pastor, mi-am zis, deşi cu siguranţă nu anglican şi probabil nici măcar unitarian. Una dintre sectele acelea obscure.

Nimeni nu răspunse la casa următoare, iar la cea care urma, uşa fu deschisă de o puştoaică mânjită cu ciocolată,

care mă informă că tatăl ei era încă în pat. La următoarea totuşi, mi-am dat seama curând că ajunsesem, în sfârşit, într-un loc bun pentru vânătoarea de capete. Uşa de la intrare era deschisă şi bărbatul pe care l-am văzut venind spre mine, la câteva momente după ce sunasem, era de înălţime mijlocie, dar foarte bine făcut, aproape gras. Când deschise uşa cu plasă, am văzut că avea doar şosete în picioare, fără pantofi; purta un maiou şi o pereche de bermude. Faţa îi era roşie-cărămizie.

I-am explicat misiunea mea şi i-am arătat cartonul cu graficul consumului mediu de bere pe săptămână. Fiecare medie era numerotată şi graficul mergea de la 0 la 10. Compania procedează astfel pentru că unii bărbaţi se jenează să mărturisească cât consumă în prea multe cuvinte. Acest bărbat alese numărul 9, al doilea din vârf. Aproape nimeni nu alege numărul 10: fiecăruia îi place să creadă că există o şansă ca altcineva să bea mai mult decât el.

Când ajunserăm aici, bărbatul zise:

— Poftiţi în camera de zi şi luaţi loc. Trebuie să fiţi obosită de umblat pe căldura asta. Nevastă-mea tocmai s-a dus la cumpărături, adăugă el fără legătură.

M-am aşezat într-unul dintre fotolii şi el dădu încet sonorul televizorului. Am văzut o sticlă, una din rivalele berii Moose, pe jumătate goală, aşezată pe podea, lângă scaunul lui. Se aşeză în faţa mea, tamponându-şi fruntea cu batista, şi răspunse întrebărilor preliminare cu aerul unui expert care dă un verdict profesional. După ce ascultă reclama telefonică, îşi scărpină gânditor părul de pe piept şi dădu genul de răspuns entuziast pentru care un întreg colegiu de agenţi publicitari făcuseră, fără nicio îndoială, rugăciuni zilnice. După ce terminarăm şi îi scrisesem numele şi adresa, de care compania are nevoie ca să nu ia interviu aceloraşi persoane, m-am ridicat şi-am început să-i mulţumesc, dar l-am văzut alunecând din scaun spre mine, cu un rânjet pofticios cauzat, probabil, de bere.

— Şi ce caută o fetiţă drăguţă ca tine pe-aici, întrebând bărbaţii totul despre bere? zise el înmuiat de băutură. Ar trebui să fii acasă, cu un bărbat zdravăn care să aibă grijă de tine.

Am împins cele două broşuri despre cumpătare în mâinile lui umede, întinse, şi am fugit.

Am trecut prin încă patru interviuri complete fără alt incident, descoperind, pe parcurs, că era necesară adăugarea în chestionar a unei rubrici: „Nu are telefon… Sfârşit de interviu” şi a uneia: „Nu ascultă radioul”, şi că bărbaţii care aprobau sentimentele exagerate ale reclamei tindeau să obiecteze la cuvântul „Aromat” considerându-l „Prea uşor” sau, aşa cum se exprimase unul dintre ei „Prea dulce”. Cel de-al cincilea interviu l-am luat unui bărbat slab şi cu chelie, care se temea atât de tare să-şi exprime vreo opinie, încât a scoate cuvintele de la el semăna cu a scoate dinţii cu o cheie franceză. De fiecare dată când îi puneam o nouă întrebare roşea, i se agita mărul lui Adam şi-şi contorsiona faţa într-o convulsie agonizantă. Rămăsese mut câteva minute, după ce ascultase reclama şi îl întrebasem:

— Cum v-a plăcut reclama? Foarte mult, Moderat, sau Nu prea mult?

În cele din urmă reuşi să şoptească slab:

— Da.

Mai aveam încă două interviuri de luat. Am hotărât să sar peste următoarele câteva case şi să merg la clădirea pătrată cu mai multe apartamente. Am intrat prin metoda obişnuită, apăsând toate soneriile odată, până când vreun suflet derutat deschidea uşa interioară.

Răcoarea fu o uşurare. Am urcat câteva trepte, a căror acoperitoare începea să se subţieze, şi am bătut la prima uşă, care era numerotată cu Şase. Asta mi se păru curios pentru că, după poziţia ei, ar fi trebuit numerotată cu *Unu.*

Nu se întâmplă nimic. Am bătut din nou, mai tare, am aşteptat, şi eram pe punctul de a pleca spre celălalt apartament, când uşa se deschise înăuntru, fără zgomot, şi

m-am trezit privită de un tânăr pe care l-am considerat a avea în jur de cincisprezece ani.

Îşi frecă unul din ochi cu degetul, ca şi când tocmai s-ar fi trezit. Era cadaveric de subţire; n-avea cămaşă şi coastele-i ieşeau în afară ca acelea ale unei figuri vlăguite dintr-o gravură medievală în lemn. Pielea întinsă peste ele era aproape incoloră, nu albă, ci aproape de nuanţa gălbuie a hainelor vechi. Picioarele îi erau goale; purta doar o pereche de pantaloni kaki. Ochii, parţial ascunşi de o claie de păr ciufulit, drept, negru, care îi cădea pe frunte, erau melancolici cu îndărătnicie, ca şi când ar fi avut expresia în mod intenţionat.

Ne holbarăm unul la celălalt. El nu avea de gând, în mod evident, să spună ceva, iar eu nu prea puteam începe. Chestionarele pe care le căram deveniseră, deodată, fără nicio legătură cu ce se întâmpla şi, în acelaşi timp, vag ameninţătoare. În cele din urmă, am reuşit să spun, cât se poate de concis:

— Bună, tatăl tău e acasă?

Continua să se uite ţintă la mine, fără vreun tremur al pleoapelor.

— Nu. E mort, zise el.

— Oh!

Am rămas aşa, clătinându-mă puţin; contrastul cu căldura de afară mă năucise. Timpul părea să-şi fi încetinit scurgerea; se părea că nu e nimic de spus; dar nu puteam nici să plec, nici să mă mişc. El continua să stea în prag.

Apoi, după ceea ce mi se păru că se scurseseră ore, îmi trecu prin minte că s-ar putea să nu fie atât de tânăr pe cât părea. Avea cearcăne negre sub ochi şi nişte linii subţiri la colţurile lor exterioare.

— Ai într-adevăr doar cincisprezece ani? am întrebat ca şi când mi-ar fi spus că atât avea.

— Am douăzeci şi şase, zise el cu tristeţe.

Am tresărit vizibil şi, ca şi când răspunsul apăsase pe un accelerator ascuns în mine, am bâlbâit o versiune rapidă a prezentării, cum că eram de la Seymour Surveys şi nu

vindeam nimic, că îmbunătăţeam produsele şi voiam să-i pun câteva întrebări simple despre câtă bere bea pe săptămână, gândindu-mă, în timp ce o făceam, că arăta ca şi când n-ar fi băut altceva decât apă cu o coajă de pâine, pe care i-o aruncau în timp ce zăcea înlănţuit în temniţă. Păru interesat, cu un aer posomorât, mai mult ca unul care ar fi (dacă ar fi) interesat de un câine mort, aşa că i-am întins diagrama cu consumul mediu săptămânal şi i-am cerut să-şi aleagă numărul. Se uită la ea un minut, o întoarse şi se uită pe verso, care era alb, închise ochii şi zise:

— Numărul şase.

Asta însemna şapte până la zece sticle pe săptămână, destul de mult ca să-l califice pentru chestionar, şi i-am spus-o.

— Intră atunci, zise el.

Am simţit o uşoară senzaţie de alarmă, în timp ce călcam peste prag şi uşa se închise cu un sunet înfundat în urma mea. Eram într-o cameră de zi de dimensiuni medii, perfect pătrată, cu o bucătărioară deschizându-se din ea într-o parte şi cu holul spre dormitoare, în cealaltă. Şipcile storului de la ferestruică erau lăsate, făcând camera întunecoasă, ca la asfinţit. Pereţii, atât cât puteam să-mi dau seama în semiîntuneric, erau de un alb mat, nu exista niciun tablou pe ei. Podeaua era acoperită cu un covor persan, cu un model cu castaniu şi verde, ornamente şi flori purpurii, foarte bun, mai bun chiar, mi-am zis, decât cel din salonul doamnei de jos, pe care i-l lăsase bunicul din partea tatălui. Unul din pereţi avea o bibliotecă de-a lungul lui, din cele pe care unii şi le fac din scânduri şi cărămizi. Celelalte piese de mobilier erau doar trei fotolii vechi, imense, prea înfoiate, unul acoperit cu pluş roşu, unul cu brocart albastru-verzui şi unul de un purpuriu decolorat, fiecare cu o lampă electrică lângă el. Toate suprafeţele vizibile ale camerei erau acoperite cu hârtii împrăştiate, carnete, cărţi deschise cu faţa în jos şi alte cărţi pline cu creioane şi bucăţi rupte de hârtie vârâte în ele drept semne.

— Locuieşti singur aici? l-am întrebat.

Mă fixă cu ochii lui lugubri.

— Depinde ce vrei să spui, intona el, prin „singur”.

— A, înţeleg, am spus politicoasă.

Am traversat camera încercând să-mi păstrez aerul de vioiciune în timp ce-mi făceam drum nesigură peste şi printre obiectele de pe podea. Mă îndreptam spre scaunul purpuriu, care era singurul fără vreun morman de hârtii pe el.

— Nu poţi sta acolo, zise el, în spatele meu, pe un ton de uşoară admonestare, acela e scaunul lui Trevor. Nu i-ar plăcea să stai pe scaunul lui.

— Oh! Atunci pe cel roşu se poate?

— Ei bine, zise el, acela e al lui Fish şi lui nu i-ar păsa dacă stai pe el; cel puţin, aşa cred. Dar are hârtii pe el şi ai putea să le amesteci.

Nu înţelegeam cum, doar stând pe ele, aş putea să le amestec mai mult, dar n-am spus nimic. Mă întrebam dacă Trevor şi Fish erau doi tovarăşi imaginari de joacă, pe care îi inventase acest băiat şi dacă minţise în privinţa vârstei. În lumina aceea, faţa lui ar fi putut fi a unui băiat de zece ani. Stătea uitându-se solemn la mine, cu umerii gheboşaţi şi braţele încrucişate pe piept, ţinându-se de coate.

— Atunci probabil că cel verde e al tău.

— Da, zise el, dar n-am stat nici eu pe el de câteva săptămâni. Am totul aranjat pe el.

Voiam să văd mai exact ce avea aranjat pe el, dar mi-am reamintit că eram acolo cu treabă.

— Unde o să stăm atunci?

— Pe podea, zise el, sau în bucătărie, sau în dormitorul meu.

— A, nu în dormitor, am spus în grabă.

Mi-am croit drum înapoi prin marea de hârtii şi-am tras cu ochiul după colţ, în bucătărie. Un miros aparte mă întâmpină – păreau să existe pungi cu gunoi în fiecare colţ, iar restul spaţiului era acoperit de oale mari şi ibrice, unele curate, altele nu.

— Nu cred că e loc în bucătărie, am spus.

M-am aplecat şi am început să adun hârtiile de pe covor, asemenea cuiva care ar strânge mătasea-broaştei de pe un eleşteu.

— Nu cred c-ar fi bine să faci asta, zise el. Unele nu sunt ale mele. Ai putea să le amesteci. Mai bine am merge în dormitor.

Uşor aplecat, străbătu holul şi intră printr-o uşă deschisă. Neavând încotro, l-am urmat.

Camera era o cutie lungă cu pereţi albi, întunecoasă ca şi camera de zi: storurile erau trase şi aici. N-avea altă mobilă în afară de o masă lungă cu un fier de călcat pe ea, o cutie de şah cu câteva piese împrăştiate într-un colţ al camerei, o maşină de scris, aşezată pe podea, o cutie de carton, părând să aibă haine murdare în ea şi pe care o împinse cu piciorul în nişa din perete când am intrat, şi un pat îngust. Trase o pătură cenuşie, soldăţească, peste harababura de hârtii de pe pat, se urcă pe ea şi se aşeză cu picioarele încrucişate, sprijinit de colţul format de cei doi pereţi. Aprinse lampa de citit de deasupra patului, luă o ţigară dintr-un pachet pe care îl puse la loc în buzunarul de la spate, o aprinse şi rămase ţinând ţigara în faţa lui, cu mâinile adunate în formă de cupă, ca un buddha înfometat, arzându-şi sieşi tămâie.

— În regulă, zise el.

M-am aşezat pe marginea patului – nu era niciun scaun – şi am început să parcurg cu el chestionarul. După ce puneam o întrebare, îşi lăsa capul pe spate, sprijinindu-l de perete, închidea ochii şi răspundea; apoi redeschidea ochii şi mă urmărea, cu semne abia perceptibile de concentrare, în timp ce o puneam pe următoarea.

Când ajunserăm la reclama telefonică, merse la telefon, în bucătărie, să formeze numărul. Rămase acolo o perioadă ce mi se păru prea lungă. M-am dus să verific şi l-am găsit ascultând, cu receptorul lipit de ureche şi gura răsucită cumva într-un zâmbet.

— Nu trebuie să asculţi decât o singură dată, am zis cu reproş.

Puse jos receptorul, cu părere de rău.

— Pot să mai sun, după ce pleci, şi să mai ascult? întrebă el cu o voce sfioasă dar linguşitoare, ca a unui copil cerând o prăjitură în plus.

— Da, am spus, dar nu săptămâna viitoare, bine?

Nu voiam să blocheze linia pentru operatorii de interviu.

Ne întoarserăm în dormitor şi ne reluarăm poziţiile respective.

— Acum îţi voi repeta câteva din expresiile din reclamă şi aş vrea să-mi spui ce-ţi sugerează fiecare, am spus.

Asta era partea din chestionar cu asociaţia de idei, concepută să testeze reacţiile imediate la anumite fraze cheie.

— Mai întâi, ce-ţi spune „Adâncă savoare bărbătească”?

Îşi lăsă capul pe spate şi închise ochii.

— Sudoare, zise el reflectând. Pantofi de gimnastică din pânză. Vestiare subterane şi suspensoare.

Un operator de interviu trebuie să scrie întotdeauna răspunsul exact, şi eu aşa am făcut. M-am gândit să strecor acest interviu în maldărul celor adevărate, să alung monotonia pentru una din femeile cu creioane colorate – doamna Weemers, poate, sau doamna Gundridge. Ea îl va citi cu voce tare celorlalte şi vor remarca faptul că avea de toate; subiectul va fi bun pentru cel puţin trei pauze de cafea.

— Dar ce spui despre asta: „O lungă-nghiţitură răcoroasă”?

— Nu prea multe. A, stai puţin. E o pasăre albă, căzând de la mare înălţime. Împuşcată în inimă, iarna; penele zburând, purtate de vânt în jos… E ca acele teste cu jocuri de cuvinte, pe care ţi le dă psihiatrul, zise el cu ochii deschişi. Întotdeauna mi-a plăcut să le fac. Sunt mai bune decât cele cu imagini.

Am spus:

— Probabil că folosesc acelaşi principiu. Dar ce spui de „Un gust sănătos, din inimă”?

Medită câteva minute.

— E nemulţumire, zise el. Sau nu, nu poate fi corect.

Fruntea i se încreţi.

— Acum înţeleg. E una din poveştile acelea cu canibali.

Pentru prima dată păru indispus.

— Ştiu schema, este una în *Decameronul* şi câteva în poveştile fraţilor Grimm; soţul ucide iubitul soţiei sau invers, îi scoate inima, face din ea o tocană sau o plăcintă, şi-o serveşte într-o farfurie de argint, iar celălalt o mănâncă. Deşi asta nu se împacă prea bine cu un gust sănătos, nu-i aşa? Shakespeare, zise el, pe un ton mai puţin agitat, Shakespeare are şi el ceva asemănător. Există o scenă în *Titus Andronicus,* deşi e discutabil dacă a scris-o într-adevăr Shakespeare sau…

— Mulţumesc.

Scriam fără încetare. De-acum eram convinsă că era un fel de nevrotic şi că ar fi mai bine să rămân calmă şi să nu arăt că mi-e teamă. Nu eram chiar speriată – nu părea genul violent – dar aceste întrebări îl făceau în mod evident să se agite. Putea fi pe punctul de a se prăbuşi într-o prăpastie afectivă, una dintre expresii ar putea fi de-ajuns să-l împingă dincolo. Indivizii ăştia aşa sunt, mi-am zis, amintindu-mi evoluţia unor cazuri pe care mi le relatase Ainsley; lucruri mici, precum cuvintele, îi pot deranja cu adevărat.

— Dar „Tare, aromată, ’mbătătoare”?

O contemplă pe îndelete.

— Nu-mi spune nimic, zise el, nu merg împreună. Prima parte îmi dă imaginea cuiva cu un cap de sticlă, lovit de un băţ, ca sticlele muzicale. Dar „’mbătătoare” nu-mi spune nimic. Bănuiesc, zise el cu tristeţe, că asta nu-ţi prea foloseşte.

— Te descurci bine, am spus, gândindu-mă ce se va întâmpla cu computerul IBM care va analiza, dacă vor

încerca vreodată să treacă asta prin el. Acum ultima: „Savoarea sălbăticiei”.

— Oh, zise el, cu vocea aproape de entuziasm, asta-i uşoară; m-a frapat pe loc când am auzit-o. E unul dintre acele filme tehnicolor despre câini sau cai. „Savoarea sălbăticiei” este evident un câine, jumătate lup, jumătate domesticit, care-şi salvează stăpânul de trei ori, o dată din foc, o dată din inundaţii şi o dată de oameni răi, de presupus a fi mai curând vânători albi decât indieni, şi, în cele din urmă, e împuşcat de un crud vânător de blănuri, cu o armă de calibrul 22, iar apoi jelit. Înmormântat, probabil, în zăpadă. Imagine panoramică cu copaci şi lac. Apusul soarelui. Imaginea dispare.

— Grozav, am spus, scriind nebuneşte ca să notez totul.

Se lăsă tăcere în timp ce amândoi ascultam scârţâitul creionului meu.

— Acum, îmi displace să te întreb, dar trebuie să-mi spui cât de bine crezi că se potriveşte fiecare din cele cinci expresii unei beri. Foarte bine, Potrivit sau Chiar deloc?

— N-aş putea să-ţi spun, zise el pierzându-şi total interesul. Nu beau niciodată aşa ceva, numai whisky. Niciuna nu merge pentru whisky.

— Dar, am protestat uimită, ai ales numărul şase pe diagramă. Cel care înseamnă şapte până la zece sticle pe săptămână.

— Ai zis să aleg un număr, zise el răbdător; şi şase e numărul meu norocos. I-am pus chiar să schimbe numerele apartamentelor; ăsta, e de fapt, numărul unu, ştii? În afară de asta, eram plictisit; aveam chef să vorbesc cu cineva.

— Asta înseamnă că nu voi putea lua în considerare interviul tău, am spus cu severitate.

Uitasem, pentru moment, că oricum nu era corespunzător.

— A, dar ţi-a plăcut, zise el, cu o jumătate de zâmbet. Ştii că toate celelalte răspunsuri pe care le-ai primit sunt total neinteresante. Trebuie să admiţi că ţi-am înviorat ziua în mod considerabil.

Am simţit un acces de iritare. Simţisem compasiune pentru el ca bolnav, la un pas de colaps mental, şi acum dăduse la iveală totul ca fiind un spectacol conştient. Puteam să mă ridic şi să plec imediat, arătându-mi supărarea, sau să admit că avea dreptate. M-am încruntat la el încercând să hotărăsc ce să fac; dar, tocmai atunci, am auzit uşa din faţă deschizându-se şi zgomot de voci.

Se aplecă brusc înainte şi ascultă încordat, apoi se rezemă iar de perete.

— Sunt doar Fish şi Trevor. Colegii mei de apartament, zise el, celelalte două pacoste. Trevor e mama-pacoste: va fi şocat să mă găsească fără cămaşă şi cu o fată, cu F mare, în cameră.

Se auzi un fâsâit de pungă de hârtie, pusă pe jos, în bucătărie, şi-o voce groasă zicând:

— Dumnezeule, ce cald e afară!

— Cred că e mai bine să plec acum, am spus.

Dacă ceilalţi erau la fel ca ăsta, nu credeam că voi fi în stare să fac faţă. Mi-am adunat chestionarele şi m-am ridicat, în timp ce vocea spuse:

— Hei, Duncan, vrei o bere? şi-un cap bărbos, ca înfăşurat într-o blană, apăru în uşă.

Am încremenit.

— Deci bei bere de fapt!

— Da, mă tem că da. Îmi pare rău. Nu voiam să termin, asta-i tot. Restul părea o povară şi, oricum, spusesem tot ce aveam de spus. Fish, zise el spre barbă, ea e Fata cu părul de aur.

Am zâmbit forţat. Nu sunt o blondă.

Alt cap apăru deasupra primului: o faţă cu piele albă, cu păr de culoare deschisă, ochi albaştri ca cerul şi un nas cizelat admirabil. Rămase cu gura căscată când mă văzu.

Era timpul să plec.

— Mulţumesc, am spus cu răceală dar graţios, spre cel de pe pat. Mi-ai fost de mare ajutor.

Rânji pur şi simplu, în timp ce mă îndreptam spre uşă, iar când cele două capete se retraseră alarmate să mă lase să trec, strigă:

— Hei, de ce ai o slujbă atât de infectă? Credeam că numai nevestele grase şi neglijente fac genul ăsta de lucruri.

— Oh, am spus cu câtă demnitate am putut aduna şi fără intenţia de-a mă justifica explicând înaltul – ei bine, mai înaltul – statut al adevăratei mele slujbe, toţi trebuie să mâncăm. Afară de asta, ce altceva poţi face cu o diplomă în ştiinţe umaniste, în zilele noastre?

Afară, m-am uitat la chestionar. Notiţele pe care le luasem după răspunsurile lui erau aproape indescifrabile la lumina soarelui; tot ce am putut vedea pe pagină erau nişte contururi neclare de mâzgăleală cenuşie.

7

Din punct de vedere tehnic, îmi lipsea încă un interviu şi jumătate, dar aveam destule pentru raportul necesar şi schimbările în chestionar. În plus, voiam să fac o baie şi să mă schimb înainte de a merge la Peter, iar interviurile duraseră mai mult decât mă aşteptasem.

M-am întors acasă şi-am aruncat chestionarele pe pat. Apoi am căutat-o pe Ainsley, care era plecată. Am luat prosopul, săpunul, peria şi pasta de dinţi, mi-am pus halatul şi am coborât. Apartamentul nostru nu are baie proprie, fapt care explică chiria scăzută. Poate casa a fost construită înainte de a-i avea, sau poate se considerase că servitorii nu aveau nevoie de baie; în orice caz, trebuie să folosim baia de la etajul unu, ceea ce face viaţa dificilă uneori. Ainsley lasă întotdeauna cada necurăţată, lucru pe care doamna de jos îl consideră a fi o violare a altarului ei. Lasă deodorante şi loţiuni, perii şi bureţi, în locuri vizibile, fapt ce nu are niciun efect asupra lui Ainsley, dar pe mine mă face să mă simt prost. Uneori cobor, după ce Ainsley a făcut baie, şi curăţ cada.

Aş fi vrut să mă înmoi o vreme, dar, de-abia dădusem jos pelicula de praf de după-amiază şi gazele de autobuz, când doamna de jos începu să-şi dreagă vocea şi să facă zgomot dincolo de uşă. Acesta e felul ei de a sugera că vrea să intre: niciodată nu bate sau nu întreabă. Am urcat iarăşi scările cu greu, m-am îmbrăcat, am băut o ceaşcă de ceai şi am pornit spre locuinţa lui Peter. În timp ce coboram scările, strămoşii mă urmăreau cu ochii lor de dagherotip decolorat şi gurile severe deasupra gulerelor ţepene.

De obicei ieşeam în oraş să luăm masa, dar când n-o făceam, convenţia era ca eu să merg la Peter şi în drum să iau ceva de mâncare de la magazin – unul dintre acele magazine mici şi ieftine, pe care le găseşti uneori în cartierele rezidenţiale mai vechi. Bineînţeles, ar fi putut să mă ia de-acasă, cu Volkswagenul lui, dar cumpărăturile îl

iritau; în plus, nu voiam să-i dau doamnei de jos prea multe motive de speculaţii. Nu ştiam dacă ieşim să mâncăm sau nu – Peter nu spusese nimic despre asta – aşa că am trecut pe la magazin ca să mă asigur. Probabil că va fi mahmur după petrecerea de noaptea trecută şi nu va avea chef de o masă completă.

Blocul lui Peter este destul de departe ca să facă drumul până acolo cu mijloace de transport în comun mai incomod decât merită. E la sud de cartierul nostru şi la est de universitate, într-o zonă decăzută, aproape o periferie, programată să fie transformată, în următorii câţiva ani, în clădiri înalte cu apartamente. Câteva au fost terminate, dar al lui Peter e încă în construcţie. Peter e singura persoană care locuieşte acolo; e un aranjament temporar, la numai a treia parte din preţul pe care îl vor cere când clădirea va fi gata. A făcut afacerea asta printr-o relaţie pe care şi-a câştigat-o în urma unei manevrări de contract. Peter e încă avocat stagiar şi nu dispune de sume extravagante de bani – de exemplu, nu şi-ar fi putut permite apartamentul la preţul lui obişnuit – dar firma lui e mică, şi el avansa repede.

Toată vara, de câte ori mergeam spre apartament, trebuia să-mi croiesc drum printre grămezile de ciment de lângă intrarea în hol, printre nişte forme împrăştiate pe pardoseala din hol, acoperite cu prelate prăfuite şi, uneori, peste vasele de preparat ghips, scările pentru zugrăvit şi grămezile de ţevi de pe treptele care duc sus; lifturile nu funcţionează încă. Uneori eram oprită de muncitori, care nu ştiau despre Peter şi care insistau că nu puteam intra pentru că nu locuia nimeni acolo. Atunci aveam discuţii despre existenţa sau inexistenţa domnului Wollander şi odată a trebuit să-i duc pe unii cu mine până la etajul şapte şi să-l arăt pe Peter în carne şi oase. Ştiam totuşi că nu se va lucra sâmbăta până la cinci, probabil că erau plecaţi în weekend. În general, par să trateze lucrurile într-o manieră degajată, care îi convine lui Peter. A fost şi o grevă sau o reducere de personal, care a ţinut lucrurile în loc. Peter

speră că va continua: cu cât durează mai mult, cu atât chiria va fi mai mult timp mai mică.

Structural, clădirea e completă, în afară de lucrările de finisare. Puseseră toate geamurile şi le mâzgăliseră cu hieroglife de săpun alb ca să-i împiedice pe oameni să intre prin ele. Uşile de sticlă fuseseră instalate cu câteva săptămâni înainte şi Peter obţinuse un set de chei în plus, pentru mine, o necesitate mai degrabă decât o comoditate, de vreme ce interfonul nu fusese conectat încă. Înăuntru, suprafeţele strălucitoare – podeaua acoperită cu dale, pereţii zugrăviţi, oglinzile, corpurile de iluminat – care vor da mai târziu clădirii strălucirea ei scumpă, cochilia ei interioară, nu începuseră să se contureze. Suprafaţa cenuşie şi aspră de sub pardoseală şi cea a pereţilor încă se mai vedea, iar firele goale atârnau ca nişte nervi ieşiţi în afară, din cele mai multe prize. Am urcat scările cu atenţie, evitând balustrada murdară, gândindu-mă cât de mult ajunsesem să asociez weekendurile cu acest miros de clădire nouă, de scânduri tăiate şi praf de ciment. La etajele pe unde treceam, cadrul uşilor viitoarelor apartamente se căsca gol, cu uşile încă nepuse în balamale. Era o ascensiune îndelungată; când am ajuns la etajul lui Peter respiram cu greutate. Voi fi fericită când vor funcţiona lifturile.

Bineînţeles, apartamentul lui Peter a fost terminat în mare, el n-ar locui niciodată într-o casă fără pardoseală potrivită şi electricitate, indiferent cât de mică ar fi chiria. Cunoştinţa lui îi foloseşte casa ca model pentru felul în care vor arăta restul apartamentelor şi o prezintă potenţialilor chiriaşi ocazionali, telefonându-i întotdeauna lui Peter înainte de-a sosi. Pe Peter nu-l deranjează prea mult: el e plecat mult timp şi nu-i pasă că oamenii se uită prin apartamentul lui.

Am deschis uşa, am intrat şi-am dus cumpărăturile în frigiderul din bucătărie. Puteam deduce, după zgomotul apei curgând, că Peter făcea duş: face asta des. Am intrat în camera de zi şi am privit pe geam. Apartamentul nu e

destul de sus pentru a oferi o privelişte bună asupra lacului sau oraşului – vedeam doar un mozaic de străduţe mizere şi grădini înguste, în spate – şi nici destul de jos să vezi clar ce fac oamenii. Peter n-a pus încă prea multe lucruri în camera de zi. Are o canapea daneză modernă, un scaun asortat şi un pick-up, dar nimic altceva. El zice că preferă să aştepte să găsească lucruri bune, decât să umple locul cu lucruri ieftine care nu-i plac. Cred că are dreptate, totuşi va fi mai bine când va avea mai multe: cele două piese de mobilier arată foarte firave şi izolate în spaţiul larg şi gol care le înconjoară.

Devin agitată când aştept pe cineva, am tendinţa de-a umbla de colo-colo. Am trecut în dormitor şi am privit prin geamul de-acolo, deşi e aproape aceeaşi privelişte. Peter are dormitorul aproape gata, aşa mi-a spus el, deşi, pentru unii, ar putea părea cam gol. Are o piele de oaie, destul de mare, pe podea, şi un pat tare, solid, de mărime potrivită, la mâna a doua, dar în condiţie perfectă, care e întotdeauna bine făcut. Apoi un birou auster, pătrat, din lemn întunecat şi unul din acele scaune de birou ergonomice, îmbrăcat în piele, pe care l-a luat tot la ocazie, el zice că e foarte confortabil pentru lucru. Biroul are o lampă de citit pe el, o sugativă, diverse creioane şi stilouri şi portretul de absolvent al lui Peter într-o ramă cu suport. Pe perete, deasupra, o mică bibliotecă – cărţile lui de drept pe raftul de jos, grămada de romane poliţiste, în ediţie ieftină, pe cel de sus, şi cărţi şi reviste amestecate, pe cel din mijloc. Pe o latură a bibliotecii e prinsă o bucată de furnir, cu cârlige care susţin colecţia de arme a lui Peter: două puşti, un pistol şi câteva cuţite ce arată fioros. Îmi spusese numele tuturor, dar nu mi le aminteam niciodată. Nu-l văzusem pe Peter folosind vreuna din ele deşi, fireşte, în oraş nu prea avea multe ocazii. După cât se pare, obişnuia să meargă des la vânătoare, cu vechii lui prieteni. Aparatele de fotografiat atârnă şi ele acolo, cu lentilele acoperite cu învelitori de piele. Există o oglindă pe toată

partea dinafară a uşii dulapului, iar înăuntru sunt hainele lui Peter.

Peter trebuie să mă fi auzit dând târcoale. Strigă din baie:

— Marian? Tu eşti?

— Am sosit, i-am răspuns. Salut.

— Salut. Toarnă-ţi ceva de băut. Şi un pahar pentru mine – gin cu apă minerală, bine? Ies într-un minut.

Ştiam unde erau toate. Peter are un raft în dulapul de bucătărie ticsit cu băutură şi nu uită niciodată să umple la loc tăviţele pentru cuburi de gheaţă. Am intrat în bucătărie şi am amestecat băuturile cu grijă, amintindu-mi să nu las afară bucata de coajă de lămâie care-i place lui Peter. Îmi ia mai mult decât în mod obişnuit să pregătesc băuturile: trebuie să măsor.

Am auzit duşul oprindu-se şi zgomotul picioarelor, iar când m-am întors Peter stătea în uşa bucătăriei, ud leoarcă şi înfăşurat într-un prosop ales cu gust, de un albastru-închis.

— Bună, am spus. Băutura ta e pe bufet.

Păşi înainte în tăcere, îmi luă paharul din mână, înghiţi o treime din conţinut şi îl puse pe masă, în spatele meu. Apoi mă cuprinse cu ambele braţe.

— O să mă uzi toată, am zis cu blândeţe.

Mi-am pus mâna rece, din cauza paharului cu gheaţă, pe spatele lui, dar nu tresări. Carnea lui era caldă şi elastică, după duş. Mă sărută pe ureche.

— Hai în baie, zise el.

Mă zgâiam la perdeaua duşului lui Peter, un material plastic, argintiu, acoperit cu lebede roz cu gât arcuit, înotând câte trei printre frunze de nufăr; nu era câtuşi de puţin pe gustul lui Peter, o cumpărase în grabă pentru că apa curgea pe pardoseală când făcea duş, n-avusese timp să caute, şi asta fusese cea mai puţin ţipătoare. Mă întrebam de ce insistase să intrăm în cada de baie. Nu consideram că e o idee bună, preferam patul, ştiind că

aceasta va fi prea mică, neconfortabilă şi cu margini, dar nu obiectasem: simţeam că trebuie să fiu înţelegătoare din cauza lui Trigger. Oricum, luasem salteaua de baie cu mine, ceea ce mai atenuase marginile.

Mă aşteptasem ca Peter să fie deprimat, dar, deşi nu era în apele lui, cu siguranţă nu era deprimat. Nu-mi puteam da seama de ce cada. M-am gândit retrospectiv la celelalte două căsătorii nefericite. După prima, fusese pielea de oaie de pe podeaua dormitorului, iar după a doua, o pătură aspră, pe un câmp, unde ajunsesem după patru ore de mers cu maşina, şi unde gândul la vaci şi fermieri m-a făcut să mă simt prost. Presupun că asta făcea parte din aceeaşi schemă, indiferent care. Poate o încercare de a afirma tinereţea şi spontaneitatea, o revoltă împotriva destinului cu ciorapi în chiuvetă şi grăsime sleită prin tigăi, imagini evocate pentru el de căsătoriile prietenilor. Detaşarea lui Peter în aceste ocazii îmi dădea sentimentul că-i plăcea să le facă pentru că citise despre ele undeva, dar nu puteam niciodată localiza citatul. Câmpul era, bănuiesc, dintr-o poveste de vânătoare din vreuna dintre revistele pentru bărbaţi despre activităţi în aer liber. Mi-am amintit că purtase o jachetă cadrilată. Pielea de oaie am plasat-o într-una porno, cu desfrâu în apartamente. Dar cada? Posibil să fie una dintre istoriile cu crime pe care le citea, din ceea ce el numea „literatură evazionistă”; nu trebuia să fie cineva înecat în vană? O femeie. Asta le-ar da o idee grozavă să ilustreze coperta. O femeie complet goală, acoperită cu un strat subţire de apă şi poate o bucată de săpun, o raţă de cauciuc sau o pată de sânge care s-o treacă de cenzură, plutind cu părul despletit, puritatea rece a căzii înconjurându-i trupul cast, ca de gheaţă, numai pentru că e mort, cu ochii deschişi, uitându-se în sus, în cei ai cititorului. Cada era un sicriu. Am avut o viziune rapidă: ce-ar fi dacă am adormi amândoi şi robinetul pentru apă caldă s-ar deschide din greşeală, fără să sesizăm, şi apa s-ar ridica încet şi ne-ar ucide? Ar fi o surpriză pentru cunoştinţa lui Peter când va veni să arate apartamentul următorului

grup de amatori de închiriat: apă peste tot, pe podea, şi două cadavre goale surprinse într-o ultimă îmbrăţişare. „Sinucidere”, vor spune toţi. „Morţi din dragoste.” Iar în nopţile de vară, fantomele noastre vor fi văzute alunecând de-a lungul coridoarelor în Apartamentele Brentview, Garsoniere, Două camere şi Confort sporit, îmbrăcate doar în prosoape de baie…

Am întors capul, obosită de lebede, şi am privit duza argintie, îndoită, a duşului. Simţeam mirosul părului lui Peter, un miros curat de săpun. El mirosea a săpun tot timpul, nu numai după ce făcea duş. Era un miros pe care îl asociam cu scaunul dentistului şi cu medicamentele, dar la el îl găseam atrăgător. Nu se dădea niciodată cu loţiuni de ras dulcege sau alţi înlocuitori masculini ai parfumului.

Îi vedeam braţul, întins peste mine, cu perii aşezaţi în rânduri. Braţul era ca baia: curat, şi alb, şi proaspăt, cu pielea neobişnuit de moale pentru un bărbat. Nu-i puteam vedea faţa, care se odihnea pe umărul meu, dar am încercat să mi-o imaginez. Era, cum zisese Clara, „arătos”; asta era probabil ceea ce mă atrăsese la el, la început. Oamenii îl remarcau nu pentru că avea trăsături pregnante sau deosebite, ci pentru că era obişnuitul ridicat la perfecţiune, ca feţele tinereşti, îngrijite, din reclamele de la ţigări. Uneori aş fi vrut însă un semn, sau o aluniţă, sau vreo urmă de asprime, ceva pe care mâna se putea opri în loc să alunece mai departe.

Ne-am întâlnit la o petrecere în aer liber ce urmase absolvirii mele; era prietenul unui prieten şi am mâncat împreună îngheţată, la umbră. Am fost destul de rezervată, iar el m-a întrebat ce aveam de gând să fac. Vorbisem despre o carieră, făcând-o să pară mai puţin vagă decât era în mintea mea, şi el îmi spusese mai târziu că ceea ce i-a plăcut fusese aura mea de independenţă şi bun-simţ: mă văzuse ca genul de fată care n-ar încerca să-i strice viaţa. Avusese recent o experienţă neplăcută cu ceea ce el numea „celălalt gen”. Era o presupunere pe care ne-am bazat şi îmi convenise. Ne-am acceptat unul pe celălalt la

valoarea aparentă, ceea ce însemna că ne descurcaserăm foarte bine. Bineînţeles, eu trebuia să mă adaptez dispoziţiilor lui, dar asta e valabil cu orice bărbat, şi ale lui erau prea evidente ca să producă dificultăţi mari. Peste vară, devenise un obicei plăcut şi, cum ne vedeam doar la sfârşit de săptămână, poleiala n-avusese ocazia să se ducă.

Totuşi, prima dată când am fost la el, era cât pe ce să fie ultima. Mă îndopase cu muzică hi fi şi băutură, crezându-se ingenios şi curtenitor, iar eu mă lăsasem manevrată spre dormitor. Ne aşezaserăm paharele pe birou, când Peter, făcând o mişcare greşită, trântise unul din pahare pe podea, unde se spărsese.

— Oh, dă-l încolo, am zis, poate nediplomatic.

Dar Peter aprinsese lumina, mersese după mătură şi făraş şi adunase toate cioburile de sticlă, ridicându-le pe cele mai mari cu grijă şi meticulozitate, ca un porumbel ciugulind firimiturile. Atmosfera se dusese. Ne-am spus noapte bună, destul de curând după aceea, cam prost dispuşi, şi nu mai primisem veşti de la el cam o săptămână. Bineînţeles, lucrurile mergeau mult mai bine acum.

Peter se întinse şi căscă lângă mine, strivindu-mi braţul de cadă. M-am strâmbat şi mi l-am tras încet de sub el.

— Cum a fost pentru tine? întrebă el cu gura pe umărul meu.

Întotdeauna mă întreba asta.

— Splendid, am murmurat eu.

De ce nu putea ghici? Într-una din zile o să-i spun „Oribil”, doar să văd ce va face; dar ştiam dinainte că nu mă va crede. Am ridicat mâna şi i-am mângâiat părul ud, scărpinându-i ceafa; îi plăcea asta, dar cu moderaţie.

Poate alesese cada ca o expresie a personalităţii sale. Am încercat să mă gândesc la moduri de a face lucrurile să se potrivească. Ascetism? O versiune modernă a cămăşii din fire de păr sau a statului pe cuie? Mortificarea cărnii? Dar, cu siguranţă, nimic la Peter nu sugera asta; ţinea la tabieturile lui şi, în afară de asta, nu carnea lui fusese mortificată, el fusese deasupra. Sau poate fusese un gest

necugetat de tinerel, ca săritul îmbrăcat într-o piscină, sau pusul de lucruri pe cap, la petreceri. Dar nici imaginea asta nu i se potrivea lui Peter. Mă bucuram că nu mai erau alţii care să se însoare în grupul lui de vechi prieteni: data viitoare ar fi putut încerca să ne înghesuie într-o debara sau în vreo postură exotică în chiuveta din bucătărie.

Sau poate – şi gândul mă îngheţă – o gândise ca expresie a personalităţii *mele.* Un nou şir de posibilităţi se întinse în faţa mea: se gândea, într-adevăr, la mine ca la un accesoriu igienic. Ce fel de fată credea el că eram?

Îşi împreună degetele în părul de pe ceafa mea.

— Pariez că ai arăta grozav într-un chimono, şopti el.

Mă muşcă de umăr şi am recunoscut asta ca un semnal de veselie iresponsabilă: Peter nu muşcă de obicei.

L-am muşcat şi eu de umăr, apoi, asigurându-mă că maneta duşului era încă ridicată, mi-am întins piciorul drept – am picioare agile – şi am răsucit robinetul de apă rece.

8

Pe la opt şi jumătate plecam să ne întâlnim cu Len. Dispoziţia lui Peter, oricare ar fi fost, se schimbase într-una pe care n-o înţelegeam încă, aşa că n-am încercat să conversez pe drum. Peter îşi fixase privirea pe şosea, luând curbele prea repede şi înjurându-i în surdină pe ceilalţi şoferi. Nu-şi pusese centura de siguranţă. Nu fusese încântat la început când îi spusesem despre aranjamentele pe care le făcusem cu Len, nici chiar când afirmasem:

— Sunt sigură că o să-ţi placă.

— Cine e? întrebase el suspicios.

Dacă n-ar fi fost vorba de Peter, aş fi crezut că e vorba de gelozie. Peter nu e tipul gelos.

— Un vechi prieten, am spus, de la universitate. Tocmai s-a întors din Anglia, cred că e regizor de televiziune, sau aşa ceva.

Ştiam că Len nu e atât de sus pe scară, dar Peter e impresionat de slujbele oamenilor. De vreme ce îl avusesem în vedere pe Len ca o distracţie pentru Peter, doream ca seara să fie plăcută.

— Oh, zise Peter, unul din tipii ăia artişti. Probabil homosexual.

Eram aşezaţi la masa din bucătărie şi mâncam mazăre conservată cu carne afumată, genul pe care îl fierbi trei minute în ambalajul de plastic. Peter hotărâse să nu mâncăm în oraş.

— A, nu, am spus, dornică să-l apăr pe Len, chiar opusul.

Peter îşi împinse farfuria deoparte.

— De ce nu *găteşti* niciodată nimic? zise el cu dispreţ.

M-am simţită jignită: consideram asta nedrept. Îmi place să gătesc, dar mă abţinusem în mod deliberat acasă la Peter, de teamă că s-ar simţi ameninţat. În afară de asta, îi plăcuse întotdeauna carnea afumată şi era foarte hrănitoare. Eram pe punctul de a face o remarcă

usturătoare, dar am reprimat-o. Peter suferea, la urma urmei. Aşa că am întrebat:

— Cum a fost nunta?

Peter gemu, se rezemă de speteaza scaunului, aprinse o ţigară şi privi impenetrabil spre peretele din faţă. Apoi se ridică şi îşi turnă un alt pahar de gin cu apă. Încercă să se plimbe încolo şi-ncoace prin bucătărie, dar era prea mică, aşa că se aşeză la loc.

— Dumnezeule, zise el, bietul Trigger. Arăta groaznic. Cum s-a putut lăsa înşelat aşa?

Continuă cu un monolog dezlânat, în care Trigger era făcut să pară ultimul dintre mohicani, nobil şi liber, ultimul dinozaur, distrus de destin şi specii inferioare, şi ultima pasăre dodo, prea proastă ca să fugă. Apoi atacă mireasa, acuzând-o de a fi prădalnică şi răutăcioasă, că îl absoarbe pe bietul Trigger în vidul domestic (făcându-mă să mi-o imaginez ca pe un aspirator) şi, în sfârşit, se opri scrâşnind câteva preziceri funebre în privinţa propriului său viitor solitar. Prin solitar el înţelegea fără alţi bărbaţi neînsuraţi.

Am înghiţit ultima boabă de mazăre congelată. Mai auzisem acest discurs de două ori, sau ceva asemănător, şi ştiam că nu puteam spune nimic. Dacă i-aş da dreptate, n-aş face decât să-i accentuez depresia, iar dacă nu, m-ar suspecta că trec de partea miresei. Prima dată fusesem veselă şi plină de maxime şi încercasem să îl consolez.

— Ei, faptu-i consumat, spusesem, şi poate se va dovedi un lucru bun, în cele din urmă. În fond, nu e ca şi când l-ar fi furat din leagăn. El n-are douăzeci şi şase de ani?

— *Eu am* douăzeci şi şase, spusese Peter morocănos.

Aşa că, de data asta, n-am spus nimic, remarcând pentru mine că era un lucru bun că Peter trecea de discursul ăsta seara încă devreme. M-am ridicat şi i-am preparat nişte îngheţată, gest pe care el îl luă drept o manifestare de înţelegere şi, punându-şi braţul în jurul taliei mele, mă îmbrăţişa posomorât.

— Dumnezeule, Marian, zise el, nu ştiu ce m-aş face dacă n-ai înţelege. Cele mai multe femei nu înţeleg, dar tu eşti atât de înţeleaptă.

M-am rezemat de el, mângâindu-i părul, în timp ce îşi mânca îngheţata.

Am lăsat maşina într-unul din locurile obişnuite, pe o stradă laterală, în spate la Park Plaza. Înainte de a porni, l-am luat pe Peter de braţ, iar el mi-a zâmbit absent. I-am zâmbit şi eu – mă bucuram că depăşise starea de scrâşnit din dinţi pe care o avusese când condusese maşina – iar el îşi aduse cealaltă mână şi o aşeză peste a mea. Eram cât pe ce să-mi pun şi eu cealaltă mână peste a lui, dar m-am gândit că, dacă o făceam, atunci a mea va fi deasupra şi el va trebui să-şi ia braţul de dedesubt să mai aibă o mână s-o pună deasupra grămezii, ca la jocurile de copii. În loc de asta, l-am strâns afectuos de braţ.

Ajunserăm la Park Plaza şi Peter deschise pentru mine uşa de sticlă groasă, aşa cum face întotdeauna. Peter e scrupulos în privinţa acestor lucruri; el deschide şi uşile maşinii. Uneori mă aştept să pocnească din călcâie.

În timp ce aşteptam liftul, urmăream dubla noastră imagine în oglinda înaltă, până la tavan, de lângă uşa liftului. Peter purta unul dintre costumele lui cele mai şterse, un costum de vară verde-maroniu, a cărui croială accentua puţinătatea funcţională a corpului său. Toate accesoriile se asortau.

— Mă întreb dacă Len o fi deja sus, i-am spus, privindu-mă cu un ochi şi vorbindu-i în oglindă.

Mă gândeam că eram tocmai de înălţimea potrivită pentru el.

Liftul sosi şi Peter spuse fetei cu mănuşi albe, din lift, în timp ce urca:

— Pe terasă, vă rog.

Park Plaza e de fapt un hotel, dar are un bar deasupra, unul dintre locurile favorite ale lui Peter pentru a savura un pahar în linişte, acesta fiind motivul pentru care i-l sugerasem lui Len. Fiind atât de sus, îţi dă un sentiment al

verticalităţii, pe care rar îl găseşti în oraş. Sala e bine luminată, nu întunecoasă ca un canal, precum altele, şi e curată. Nimeni nu pare a se îmbăta îngrijorător acolo, şi te poţi auzi vorbind: nu e niciun cântăreţ sau vreo orchestră. Scaunele sunt confortabile, decorul aminteşte de secolul al XVIII-lea şi toţi barmanii îl cunosc pe Peter. Ainsley mi-a spus odată că fusese acolo când cineva ameninţase să se sinucidă, sărind peste zidul de la terasa de-afară, dar putea fi una dintre poveştile ei.

Intrarăm; nu era multă lume, aşa că l-am localizat imediat pe Len, la una din mesele cu tăblie neagră. Am mers într-acolo şi i l-am prezentat pe Peter; îşi strânseră mâinile, Peter precipitat, Len afabil. Chelnerul apăru prompt la masa noastră şi Peter comandă încă două pahare de gin cu apă.

— Marian, mă bucur grozav că te văd! zise Len, întinzându-se peste colţul mesei să mă sărute pe obraz.

Un obicei, am reflectat, pe care trebuie să-l fi luat din Anglia, căci nu obişnuia s-o facă înainte. Se îngrăşase puţin.

— Şi cum a fost în Anglia? l-am întrebat.

Voiam să vorbească şi să-l distreze pe Peter, care arăta îmbufnat.

— În ordine, cred, cam aglomerat totuşi. De fiecare dată când ieşi pe stradă dai peste cineva de-aici. Aşa încât poţi să nici nu mergi acolo, totul e atât de ticsit de blestemaţii de turişti. Mi-a părut rău totuşi, zise el, întorcându-se spre Peter, că a trebuit să plec. Aveam o slujbă bună, cu perspective, şi alte câteva lucrări bune. Dar trebuie să te păzeşti de femeile astea când încep să te urmărească. Se ţin tot timpul după tine ca să *te însori* cu ele. Trebuie să dai lovitura şi să fugi. Să le-o faci înainte de a te păcăli ele, şi-apoi să pleci.

Zâmbi, arătându-şi dinţii albi, strălucitori.

Peter se însenină vizibil.

— Marian îmi spune că lucrezi la televiziune, zise el.

— Da, zise Len, examinându-şi unghiile aproape pătrate ale mâinilor disproporţionat de mari. N-am găsit nimic

pentru moment, dar probabil c-o să găsesc ceva aici. Au nevoie de oameni cu experienţa mea. La buletinele de ştiri. Mi-ar plăcea să văd un program bun de ştiri în ţara asta, vreau să spun unul într-adevăr bun, deşi Dumnezeu ştie prin ce birocraţie trebuie să treci ca să ajungi să faci ceva aici.

Peter se relaxa; cineva interesat de buletinul de ştiri, gândea el, probabil, nu poate fi homosexual.

Am simţit o mână atingându-mi umărul şi am privit în jur. O tânără pe care n-o mai văzusem niciodată stătea acolo. Am deschis gura s-o întreb ce dorea, când Peter spuse:

— Oh, e Ainsley. Nu mi-ai spus că vine şi ea. M-am uitat din nou: *era* Ainsley.

— Drace, Marian, zise ea în şoaptă, părând că-şi pierduse suflul, nu mi-ai spus că ăsta e un *bar.* Sper că nu-mi vor cere certificatul de naştere.

Len şi Peter se ridicaseră. Am prezentat-o pe Ainsley lui Len, mai mult împotriva voinţei mele, şi ea se aşeză pe al patrulea scaun. Chipul lui Peter avea o expresie nedumerită. O întâlnise pe Ainsley înainte şi nu-i plăcuse, suspectând-o că ar avea ceea ce el numea vederi „radicale dezlânate”, pentru că îi ţinuse un discurs teoretic despre eliberarea subconştientului. Din punct de vedere politic, Peter e conservator. Ea îl jignise, numindu-i una dintre opinii „convenţională”, iar el se răzbunase zicându-i uneia dintre ale ei „necivilizată”. Chiar acum, cred, ar fi pariat că ea urzea ceva, dar nu voia să-i strice planurile până nu ştia despre ce era vorba. Avea nevoie de dovezi.

Apăru chelnerul şi Len o întrebă pe Ainsley ce-ar dori. Ea ezită, apoi zise timidă:

— Oh, aş putea bea doar un… doar un pahar de bere cu ghimbir?

Len îi zâmbi radios.

— Ştiam că ai o nouă colegă de apartament, Marian, zise el, dar nu mi-ai spus că e atât de tânără!

— O supraveghez oarecum, am spus acru, în locul celor de-acasă.

Eram furioasă pe Ainsley. Mă pusese într-o ipostază foarte stânjenitoare. Puteam sau să dau cărţile pe faţă, dezvăluind că terminase universitatea şi că era, de fapt, cu câteva luni mai mare ca mine, sau puteam să-mi ţin gura şi să particip la ceea ce însemna o înşelăciune. Ştiam perfect de ce venise: Len era un posibil pretendent şi îşi alesese acest fel de a-l inspecta pentru că simţise că astfel îi va fi greu să mă oblige să i-l prezint.

Chelnerul se întoarse cu berea. Am fost uimită că nu-i ceruse certificatul de naştere, dar, reflectând, am înţeles că orice chelner cu experienţă presupunea că nicio fată care ar părea atât de tânără n-ar îndrăzni să intre în bar îmbrăcată aşa şi să comande bere, dacă n-ar fi în realitate, categoric, peste limita de vârstă. Adolescentele care se îmbracă pretenţios sunt cele suspectate, şi Ainsley nu era astfel îmbrăcată. Scosese de undeva o rochie de vară din bumbac, pe care nu i-o mai văzusem niciodată, un material în carouri roz şi albastru-deschis, pe alb, cu un volan în jurul gâtului. Părul îi era legat la spate cu o panglică roz, iar la una din încheieturile mâinilor avea o brăţară strălucitoare de argint, cu talisman. Se machiase discret, cu grijă, ochii erau insesizabil umbriţi, ca să-i facă de două ori mai mari, mai rotunzi şi albaştri, apoi îşi sacrificase lungile-i unghii, ovale, muşcându-le aproape până la carne, aşa că aveau un aspect zimţat, şcolăresc. Am înţeles că era hotărâtă.

Len vorbea cu ea, punându-i întrebări, încercând s-o scoată din carapace. Ea îşi sorbea berea, dând răspunsuri scurte şi timide. Îi era evident teamă să spună prea multe, conştientă de Peter ca de o ameninţare. Când Len o întrebă cu ce se ocupa, putu, într-un final, da un răspuns adevărat.

— Lucrez pentru o companie de perii de dinţi electrice, zise ea şi roşi, un roz cald, sugerând puritate.

Aproape că m-am înecat.

— Scuzaţi-mă, am spus, ies să iau o gură de aer.

De fapt, voiam să hotărăsc ce ar trebui să fac – desigur, era necinstit din partea mea să-l las pe Len să fie înşelat –

şi Ainsley trebuie să fi simţit asta, pentru că-mi aruncă o privire scurtă, ameninţătoare, în timp ce mă ridicam.

Afară, mi-am sprijinit braţul de marginea zidului, care îmi venea aproape până la claviculă, şi am privit oraşul. O linie mişcătoare de lumini trecea drept prin faţa mea, se lovea şi se spărgea de alta, curgând în jurul unei pete de-ntuneric, parcul; o altă linie mergea în unghiuri drepte, dispărând din ambele direcţii, în depărtare. Ce puteam face? Era treaba mea? Ştiam că dacă mă amestec voi strica o înţelegere tacită şi că Ainsley, cu siguranţă, se va răzbuna cumva pe mine, prin Peter. Se pricepea la lucruri din astea.

Departe, la orizont, spre răsărit, am zărit sclipirea unui fulger. Urma să vină furtuna.

— Bun, am zis cu voce tare, va purifica aerul.

Dacă nu aveam de gând să fac paşi premeditaţi, trebuia să fiu sigură pe mine, ca să nu spun ceva din greşeală. Am măsurat cu pasul terasa de câteva ori, până m-am simţit pregătită să mă întorc înăuntru, remarcând, cu oarecare surprindere, că mă clătinam uşor.

Chelnerul trebuie să fi venit iarăşi: un nou pahar de gin cu apă era în dreptul meu. Peter era adâncit în conversaţie cu Len şi abia remarcă întoarcerea mea. Ainsley stătea tăcută, cu ochii plecaţi, învârtind cubul de gheaţă din paharul cu bere. Am studiat cea mai recentă versiune a sa, gândindu-mă că semăna cu una din acele păpuşi mari, dolofane, din magazine, din preajma Crăciunului, cu piele lavabilă, din cauciuc moale, ochi de sticlă şi păr artificial, strălucitor. Roz şi alb.

Mi-am îndreptat atenţia asupra vocii lui Peter; suna ca şi când ar fi venit de la distanţă. Îi spunea lui Len o poveste care părea a fi de vânătoare. Ştiam că Peter obişnuia să meargă la vânătoare, mai ales cu grupul său de vechi prieteni, dar nu-mi vorbise niciodată prea multe despre asta. Afirmase cândva că nu omorâseră niciodată nimic altceva decât ciori, viezuri şi alţi dăunători mici.

— Aşa că i-am dat drumul şi pac! O împuşcătură drept în inimă. Restul au fugit. L-am ridicat şi Trigger a zis: „Ştii

cum se curăţă de intestine, îi despici burta, îl scuturi bine şi măruntaiele cad.” Aşa că mi-am înfipt cuţitul, bun cuţit, oţel nemţesc, şi i-am despicat burta, l-am luat de picioarele din spate şi l-am pocnit zdravăn, ca un bici, înţelegi, şi următorul lucru, ştii, erau sânge şi măruntaie peste tot. Eu eram împroşcat, ce mizerie, intestine de iepure, atârnând din copaci, Dumnezeule, copacii erau roşii pe o distanţă de câţiva yarzi…

Se opri să râdă. Len îşi dezveli dinţii. Calitatea vocii lui Peter se schimbase, era o voce pe care nu o recunoşteam. Semnul marcând CUMPĂTARE îmi fulgeră prin minte: nu-mi puteam lăsa percepţiile în legătură cu Peter să fie deformate de alcool, m-am autoprevenit.

— Doamne, ce amuzant a fost! Noroc că Trigger şi cu mine aveam vechile aparate de fotografiat cu noi, am făcut nişte fotografii bune cu toată porcăria. Aveam de gând să te întreb, în meseria ta trebuie să ştii destul de mult despre aparatele de fotografiat…

Şi se lansară într-o discuţie despre lentile japoneze.

Vocea lui Peter părea să devină mai puternică şi mai rapidă – fluxul de cuvinte era imposibil de urmărit şi mintea mea se retrase, concentrându-se, pe tabloul scenei din pădure. L-am văzut ca şi când ar fi fost un diapozitiv, proiectat pe un ecran, într-o cameră întunecoasă, culorile luminoase, verde, maro, albastru pentru cer, roşu. Peter stătea în picioare, cu spatele la mine, într-o cămaşă cadrilată, cu puşca aruncată pe umăr. Un grup de prieteni, acei prieteni pe care nu-i întâlnisem niciodată, erau adunaţi în jurul lui, feţele lor clar vizibile în lumina soarelui care săgeta printre copacii anonimi, stropiţi cu sânge, cu gurile strâmbate de râs. Nu puteam vedea iepurele.

M-am aplecat, sprijinindu-mi braţele de tăblia neagră a mesei. Voiam ca Peter să se întoarcă şi să-mi vorbească, voiam să-i aud vocea normală, dar el n-o făcu; am studiat reflexiile celor trei, aşa cum zăceau şi se mişcau pe suprafaţa neagră, lustruită, ca într-o baltă de apă; erau numai bărbii, fără ochi, afară de ochii lui Ainsley, privirea ei

fixând paharul. După un timp, am observat cu oarecare curiozitate, că un strop mare de ceva umed se materializase pe masă, lângă mâna mea. L-am împuns cu degetul şi l-am mânjit puţin înainte de a realiza cu groază că era o lacrimă. Asta însemna că plângeam! Ceva în mine începu să se năpustească derutat în labirinturi de panică, ca şi când aş fi înghiţit un mormoloc de broască. Urma să cedez nervos şi să fac o scenă, dar nu se putea.

M-am furişat cât mai discret posibil din scaun, am traversat încăperea evitând cu mare grijă celelalte mese, şi am ieşit spre toaleta femeilor. Am verificat întâi, asigurându-mă că nu era nimeni acolo – nu puteam suporta martori – m-am închis într-una din despărţiturile cu pluş roz şi am plâns câteva minute. Nu puteam înţelege ce se întâmplă, de ce făceam asta; nu făcusem niciodată ceva asemănător şi mi se părea absurd.

— Stăpâneşte-te, şopteam. Nu te face de râs.

Sulul de hârtie igienică se ghemui acolo, înăuntru cu mine, neajutorat, alb şi moale, aşteptând pasiv sfârşitul. Am rupt din el şi mi-am suflat nasul.

Apărură nişte pantofi. I-am urmărit cu atenţie pe sub uşa celulei mele. Erau, probabil, pantofii lui Ainsley.

— Marian! strigă ea. Te simţi bine?

— Da, am spus.

Mi-am şters ochii şi am ieşit.

— Ei, am zis, încercând să par liniştită, te-ai hotărât?

— Vom vedea, zise ea cu răceală. Întâi trebuie să aflu mai multe despre el. Bineînţeles că nu vei spune nimic.

— Cred că nu, am spus, deşi nu pare cinstit. E ca şi când ai prinde păsări cu clei, sau ai vâna canguri orbindu-i cu farurile de la maşină, sau aşa ceva.

— N-am de gând *să-i fac* nimic, protestă ea. N-o *să-l doară.*

Îşi scoase panglica roz şi îşi pieptănă părul.

— Dar ce s-a întâmplat? Am văzut că ai început să plângi la masă.

— Nimic, am zis. Ştii că nu pot bea prea mult. Probabil din cauza umezelii.

De acum mă puteam stăpâni foarte bine.

Ne-am întors la scaunele noastre. Peter îi vorbea lui Len cu mare însufleţire despre diferitele modele de a te autofotografia; cu imagini reflectate în oglinzi, auto-declanşatoare care te lasă să apeşi declanşatorul şi apoi să alergi, să iei poziţia şi să pozezi, lungi declanşatoare-cablu, cu piedică de siguranţă şi declanşatoare radio, cu bliţuri. Len aducea unele informaţii în privinţa focalizării corecte a imaginii, dar, la câteva minute după ce m-am aşezat, îmi aruncă o privire scurtă, ciudată, ca şi când ar fi fost dezamăgit de mine. Apoi reluă conversaţia.

Ce voise să spună? I-am privit pe rând. Peter îmi zâmbi tandru, în mijlocul unei propoziţii, dar de departe, şi atunci mi-am dat seama. Mă trata ca pe un obiect de decor; tăcut dar solid, un profil bidimensional. Nu mă ignora, aşa cum poate simţisem (justifica asta fuga ridicolă?) – ci el depindea de mine! Iar Len se uitase la mine aşa pentru că se gândea că făceam pe modesta, intenţionat, şi, dacă era aşa, relaţia era mai serioasă decât afirmasem. Len nu dorea ca cei apropiaţi lui să se căsătorească. Dar el nu cunoştea situaţia; o interpretase greşit.

Deodată mă cuprinse iar panica şi am apucat strâns marginea mesei. Eleganta cameră pătrată, cu perdele prinse cu şnur, covor moale şi candelabre de cristal, ascundea multe, aerul plin de murmur era impregnat de o ameninţare blândă. „Ţine-te bine”, mi-am spus. „Nu mişca.” Am privit uşile şi ferestrele, calculând distanţele. Trebuia să ies.

Luminile se stinseră şi se aprinseră, iar unul dintre chelneri anunţă:

— Ora închiderii, domnilor.

Se auzi un zgomot de scaune împinse de la locul lor.

Am coborât cu liftul. Len spuse, în timp ce ieşeam:

— E încă devreme, de ce n-aţi veni toţi la mine să mai bem ceva? Ai putea să te uiţi la obiectivul meu.

Peter îi răspunse:

— Grozav. Mi-ar face plăcere.

Am ieşit pe uşile de sticlă. L-am luat pe Peter de braţ şi-am mers împreună. Ainsley îl despărţise pe Len de noi şi îi permitea s-o reţină destul de în urmă.

Pe stradă aerul era mai răcoros; adia o briză uşoară. Am dat drumul braţului lui Peter şi am început să alerg.

9

Alergam de-a lungul trotuarului. După primul minut am fost surprinsă să-mi descopăr picioarele mişcându-se, întrebându-mă cum am început, dar nu m-am oprit.

Ceilalţi erau atât de uimiţi, că nu făcură absolut nimic pe moment. Apoi Peter urlă:

— Marian! Unde dracu’ te duci?

Am remarcat furia din vocea lui: ăsta era un păcat de neiertat, pentru că era public. N-am răspuns, dar m-am uitat peste umăr în timp ce alergam. Peter şi Len începuseră să alerge după mine. Apoi amândoi se opriră şi l-am auzit pe Peter strigând:

— Merg să iau maşina şi să i-o iau înainte, încearcă s-o ţii departe de strada principală, apoi se întoarse alergând în cealaltă direcţie.

Asta m-a tulburat – m-aş fi aşteptat ca Peter să alerge după mine, în schimb, Len era cel care galopa greoi în spatele meu. Am întors capul înainte, tocmai la timp să evit ciocnirea cu un bătrân care ieşea dintr-un restaurant târşâindu-şi picioarele, apoi am privit iarăşi în spate. Ainsley ezitase, neştiind pe care dintre ei să-l urmeze, dar acum ţâşni în direcţia în care o luase Peter. Am văzut-o poticnindu-se după colţ, într-o mişcare bruscă de volane alb şi roz.

Mi se tăiase deja respiraţia, dar aveam un avans bun în faţa lor. Îmi puteam permite să încetinesc. Fiecare stâlp electric pe care îl depăşeam devenea un semn care-mi marca distanţa în cursă, părea o realizare şi un fel de împlinire să-i las unul câte unul în urmă. Fiind ora închiderii barurilor, erau destul de mulţi oameni pe stradă. Am rânjit spre ei şi le-am făcut câtorva semne cu mâna din fugă, aproape râzând de surpriza de pe feţele lor. Eram plină de o beţie a vitezei, era ca un joc de-a leapşa.

— Hei! Marian! Opreşte-te! striga Len din când în când în spatele meu.

Apoi maşina lui Peter dădu colţul în faţa mea, pe strada principală. Trebuie să fi mers în jurul cvartalului. E perfect, m-am gândit, trebuie să treacă pe cealaltă bandă, nu va putea să mă ajungă.

Maşina venea spre mine, pe partea cealaltă a drumului; dar apăru o spărtură în linia traficului, aşa că ţâşni înainte învârtindu-se într-o întoarcere nechibzuită în formă de U. Mergea paralel cu mine acum, încetinind. Puteam vedea faţa lui Ainsley, rotundă, inexpresivă, zgâindu-se la mine, ca o lună prin geamul din spate.

Deodată nu-mi mai păru un joc. Forma boantă, de tanc, era ameninţătoare. Era ameninţător că Peter nu mă urmărise alergând, ci se închisese în armura unei maşini deşi, bineînţeles, acesta era un lucru logic. Într-un minut, maşina va opri, portiera se va deschide… încotro să merg?

De-acum trecusem de magazine şi restaurante şi ajunsesem la un şir de case mari, vechi, aşezate la mare distanţă de stradă, despre care ştiam că cele mai multe nu mai erau locuite, ci fuseseră transformate în cabinete dentare şi case de modă. Am găsit o poartă din fier forjat deschisă. Am trecut prin ea şi am alergat pe aleea pietruită.

Trebuie să fi fost un fel de club particular. Uşa din faţa casei avea o tendă peste ea şi ferestrele erau luminate. În timp ce ezitam, auzind paşii lui Len ce răsunau mai aproape pe trotuar, uşa din faţă se deschise.

Nu puteam fi prinsă acolo; ştiam că e proprietate privată. Am sărit peste micul gard viu de la marginea aleii şi m-am furişat în diagonală peste pajişte, în umbră. Mi l-am imaginat pe Len, fugind de mânca pământul şi izbindu-se de forţele ultragiate ale societăţii, pe care mi le închipuiam ca un grup de doamne de vârstă mijlocie, în rochii de seară, şi am avut pe moment mustrări de conştiinţă. Era prietenul meu. Dar luase atitudine împotriva mea şi trebuia să plătească.

În întuneric, lângă casă, m-am oprit să analizez. În spatele meu era Len; pe o parte era casa şi pe celelalte

două părţi puteam vedea ceva mai solid decât întunericul blocându-mi drumul. Era zidul de cărămidă, legat de poarta de fier de la intrare; părea să se continue de jur împrejurul casei. Trebuia să-l escaladez.

Mi-am făcut drum printr-o masă de tufişuri înţepătoare. Zidul era doar la înălţimea umărului; mi-am scos pantofii şi i-am aruncat dincolo, apoi m-am căţărat, folosind drept sprijin pentru picioare ramuri şi cărămizi din zid, ieşite în afară. Ceva se sfâşie. Sângele îmi pulsa în urechi.

Am închis ochii, am îngenuncheat un moment pe vârful zidului, clătinându-mă ameţită, şi mi-am dat drumul de-a-ndărătelea.

M-am simţit prinsă, aşezată pe pământ şi scuturată. Era Peter, care mă pândise, pesemne, şi aşteptase acolo la marginea străzii, ştiind că voi escalada zidul.

— Ce dracu’ te-a apucat? zise el cu voce aspră.

Faţa lui, în lumina felinarelor, era în parte supărată, în parte alarmată.

— Te simţi bine?

M-am rezemat de el şi am ridicat mâna să-i ating gâtul. Uşurarea de a fi oprită şi ţinută în braţe, de a auzi iarăşi vocea obişnuită a lui Peter şi de a şti că el e adevărat, fu atât de mare, că am început să râd nestăpânit.

— Mă simt bine, am spus, sigur că da. Nu ştiu ce m-a apucat.

— Atunci pune-ţi pantofii, zise Peter, întinzându-i spre mine.

Era supărat, dar nu avea de gând să facă scandal. Len se ridică peste zid şi ateriză cu o bufnitură. Respira greu.

— Ai prins-o? Bun. Să ieşim de-aici, înainte ca oamenii ăştia să trimită poliţia după noi.

Maşina era chiar acolo. Peter îmi deschise uşa din faţă şi m-am strecurat înăuntru; Len trecu pe locul din spate, cu Ainsley. Tot ce mi-a spus a fost:

— Nu credeam că eşti genul isteric.

Ainsley nu spuse nimic. Ieşirăm din curbă şi dădurăm colţul; Len dădea indicaţii. Aş fi preferat să merg acasă, dar

nu voiam să-i mai fac necazuri lui Peter în seara aceea. Mi-am îndreptat spatele şi mi-am încrucişat mâinile în poală.

Am parcat lângă clădirea în care locuia Len, care, după cum puteam ghici în întuneric, era din cărămidă maronie, cam dărăpănată, ca şi când urma să se prăbuşească, cu ieşirea de incendiu pe peretele din afară. Nu exista lift, numai scări scârţâitoare, cu balustrade de lemn întunecat. Am urcat câte doi.

Apartamentul era micuţ, numai o cameră, cu o baie deschizându-se într-o parte şi o bucătărie în cealaltă. Era cam în dezordine, cu valize pe podea, şi cărţi, şi haine împrăştiate: evident, Len nu terminase cu mutatul. Patul era imediat în stânga uşii, desfăcându-se ca un divan, iar eu mi-am aruncat pantofii din picioare şi m-am prăbuşit pe el. Resimţeam urmările goanei, iar muşchii începeau să mă doară de oboseală.

Len ne turnă la toţi trei porţii generoase de coniac, cotrobăi prin bucătărie reuşind să găsească nişte cola pentru Ainsley, şi puse un disc. Apoi el şi Peter începură să se fâţâie cu două aparate de fotografiat, vârând în ele diferite lentile, uitându-se prin ele şi schimbând informaţii despre timpul de expunere. Mă simţeam dezumflată. Eram plină de căinţă, dar nu era nicio posibilitate de ispăşire. Dacă aş fi putut fi singură cu Peter ar fi fost altfel, mă gândeam: el putea să mă ierte.

Ainsley nu era de niciun ajutor. Am înţeles că ea va continua cu jocul de fetiţă-care-trebuie-văzută-dar-nu-şi-auzită, drept cea mai sigură cale de urmat. Se aşezase într-un balansoar rotund, la fel cu cel din curtea din spatele casei Clarei, doar că acesta avea o husă din catifea matlasată, de culoarea gălbenuşului de ou. Încercasem aceste huse înainte. Sunt prinse cu elastic şi alunecă, de obicei, de pe marginile scaunului, dacă te agiţi prea mult, strângându-se în jurul tău. Totuşi, Ainsley stătea destul de liniştită, ţinându-şi paharul cu cola în poală şi contemplându-şi propria reflexie pe suprafaţa brună dinăuntru. Nu sugera nici plăcere, nici plictiseală; răbdarea

ei inertă era aceea a unei plante carnivore, dintr-o, mlaştină, cu frunzele ei bulboase, pe jumătate pline cu lichid, aşteptând vreo insectă să fie atrasă, înecată şi digerată.

Mă sprijineam cu spatele de perete, sorbindu-mi coniacul, sunetul vocilor şi al muzicii lovindu-se de mine ca valurile. Probabil că presiunea corpului meu împinsese puţin patul înainte, în orice caz, fără să mă gândesc prea mult la ceva, am întors capul şi am privit în jos. Începea să mi se pară foarte atrăgător spaţiul rece, întunecos, dintre pat şi perete.

Va fi linişte acolo jos, mă gândeam, şi mai puţin umed. Am pus paharul pe masa de telefon de lângă pat şi am privit repede prin cameră. Toţi erau ocupaţi; nimeni nu va observa.

O clipă mai târziu eram înghesuită între pat şi perete, în afara vederii, dar într-un loc deloc confortabil.

— Asta nu ajunge, mi-am zis. Trebuie să trec chiar dedesubt. Va fi ca într-un cort.

Nu-mi trecu prin minte să mă caţăr înapoi. Am îndepărtat patul de perete, cât de silenţios am putut, folosindu-mi corpul ca pe o pârghie, am ridicat marginea cu franjuri a cuverturii şi m-am strecurat înăuntru ca o scrisoare printr-o fantă. Era strâmt: traversele erau neobişnuit de joase pentru un pat şi am fost obligată să mă întind perfect orizontal pe podea. Am împins, puţin câte puţin, patul înapoi, făcându-l una cu peretele.

Era destul de strâmt. În plus, rotocoale mari şi ciorchini de praf erau adunaţi straturi-straturi pe podea, ca nişte resturi de pâine mucegăită. (Ce porc e Len ăsta! mi-am zis indignată. Nu-şi mătură sub pat, apoi am cumpănit din nou: locuia aici de puţin timp şi o parte din praf trebuia să fi rămas de la cine locuise înainte.) Dar semiîntunericul, colorat portocaliu prin filtrul cuverturii care mă înconjura ca o cortină din toate părţile, răcoarea şi singurătatea erau plăcute. Muzica răguşită, râsul sacadat şi vocile monotone ajungeau la mine înăbuşite de saltea. În ciuda spaţiului

strâmt şi al prafului, eram bucuroasă că nu trebuie să stau acolo, în strălucirea fierbinte, răsunătoare, a camerei. Deşi mă aflam doar cu două sau trei picioare mai jos decât restul, mă gândeam la cameră ca la „acolo sus”. Eu însămi eram sub pământ, îmi săpasem o vizuină personală. Mă simţeam bine.

O voce bărbătească, a lui Peter cred, zise tare:

— Hei, unde e Marian?

O alta răspunse:

— A, probabil la baie.

Am zâmbit în sinea mea. Ce satisfacţie să fii singura care ştie unde te afli de fapt.

Totuşi, poziţia devenea din ce în ce mai incomodă. Muşchii gâtului mă dureau şi voiam să mă întind; eram gata să strănut. Începeam să doresc ca ei să se grăbească să-şi dea seama că am dispărut şi să mă caute. Nu-mi mai aminteam ce motive serioase mă puseseră să mă înghesui sub patul lui Len, în primul rând. Era ridicol: voi fi toată acoperită cu praf când voi ieşi.

Dar, după ce făcusem pasul, refuzam să mă întorc. Ar fi lipsit de demnitate să mă târăsc afară de sub cuvertură, lăsând urme de praf, ca o gărgăriţă ieşind dintr-un butoi cu făină. Ar fi însemnat să admit că greşisem. Acolo eram şi acolo aveam să rămân până când voi fi scoasă cu forţa.

Resentimentul meu faţă de Peter, pentru că mă lăsa să rămân strivită sub pat, în timp ce el se mişca acolo sus, în libertate, în aer liber, trăncănind despre timpi de expunere, mă făcu să mă gândesc la ultimele patru luni. Toată vara evoluaserăm într-un anumit sens, deşi nu părea să fie o evoluţie: ne amăgiserăm crezând că suntem statici. Ainsley mă prevenise că Peter mă monopoliza, nu vedea niciun motiv să nu „diversific legăturile”, după cum zisese ea. Asta era foarte bine în cazul ei, dar eu nu puteam trece peste senzaţia subiectivă că mai mult de unul odată era necinstit. Totuşi, asta mă lăsase într-un fel de gol. Peter şi cu mine am evitat să vorbim despre viitor pentru că ştiam că nu conta: nu eram, de fapt, un cuplu. Totuşi, ceva din

mine a decis că formam un cuplu cu siguranţă, asta era explicaţia pentru criza de la toaletă şi pentru fuga mea. Evadam din realitate. Acum, în acest moment, trebuia s-o înfrunt. Trebuia să hotărăsc ce voiam să fac. Cineva se aşeză greoi pe pat, strivindu-mă de podea. Am scos un cârâit prăfuit.

— Ce dracu'! exclamă oricine-ar fi fost şi se ridică. E cineva sub pat.

Îi auzeam sfătuindu-se, pe un ton scăzut, apoi Peter strigă, mai tare decât era necesar:

— Marian, eşti sub pat?

— Da, am răspuns cu o voce neutră.

Hotărâsem să fiu evazivă în privinţa întregii afaceri.

— Ei bine, ar fi mai bine să ieşi acum, zise el grijuliu. Cred că e timpul să plecăm.

Mă tratau ca pe un copil cu toane, care s-a încuiat într-un dulap şi trebuie să fie ademenit ca să iasă de acolo. Eram amuzată şi indignată. M-am gândit să spun „Nu vreau", dar am hotărât că ar putea fi ultima lovitură pentru Peter, iar Len era chiar în stare să spună:

— A, las-o să stea acolo jos toată noaptea, la naiba, *mie* nu-mi pasă. Aşa trebuie să te porţi cu ele. Indiferent ce-o roade, asta o s-o calmeze.

Aşa că, în loc de asta, am spus:

— Nu pot, m-am înţepenit!

Am încercat să mă mişc; *eram,* într-adevăr, înţepenită. Sus, deasupra, ţinură altă consfătuire.

— O să ridicăm patul, strigă Peter, şi atunci să ieşi afară, ai auzit?

I-am auzit dându-şi unul altuia ordine. Urma să fie o demonstraţie majoră de pricepere inginerească. Se auzi un târşâit de pantofi în timp ce-şi luară poziţiile şi găsiră puncte de sprijin. Apoi Peter zise:

— Sus! şi patul se ridică în aer, iar eu am zbughit-o cu spatele, ca un crab când piatra sub care se ascundea a fost deranjată.

Peter mă ridică în picioare. Fiecare părticică din rochie îmi era căptuşită şi garnisită cu praf. Amândoi începură să mă scuture, râzând.

— Ce dracu' făceai acolo jos? întrebă Peter.

Puteam ghici după felul în care culegeau scamele mai mari de praf, cu încetineală şi făcând un efort să se concentreze, că dăduseră gata o groază de coniac în timp ce eu eram dedesubt.

— Era mai linişte, am zis îmbufnată.

— Trebuia să-mi spui că te-ai înţepenit! zise el cu mărinimoasă galanterie. Te-aş fi scos afară. Arăţi groaznic.

Avea un aer de superioritate şi era amuzat.

— A, am spus, nu voiam să vă întrerup.

Înţelesesem de-acum care era starea mea dominantă: furia.

Acul fierbinte al mâniei din vocea mea trebuie să fi pătruns prin învelişul euforiei lui Peter. Se dădu un pas înapoi; ochii lui părură să mă măsoare cu răceală. Mă luă de partea de sus a braţului, ca şi când m-ar fi arestat pentru traversarea ilegală a străzii, şi se întoarse spre Len.

— Cred că, într-adevăr, ar trebui să mergem acum, zise el. A fost foarte plăcut. Sper că ne vom reîntâlni curând. Mi-ar plăcea să văd ce spui de trepiedul meu.

În cealaltă parte a camerei, Ainsley se debarasa de husa de catifea a scaunului şi se ridică.

Mi-am smuls braţul din mâna lui Peter. Am spus cu răceală:

— Nu mă întorc cu tine. Merg pe jos acasă, şi am ieşit în fugă pe uşă.

— Fă ce dracu' vrei, zise Peter, dar o porni după mine, abandonând-o pe Ainsley sorţii.

În timp ce coboram în fugă scările înguste, l-am auzit pe Len zicând:

— N-ai vrea să mai bem ceva, Ainsley? O să am grijă să ajungi acasă în siguranţă; mai bine lasă-i pe cei doi porumbei să-şi aranjeze afacerile.

Iar pe Ainsley protestând alarmată:

— Oh, nu cred că ar trebui…

Odată ajunsă afară, m-am simţit mult mai bine. Mă smulsesem; din ce sau pentru ce, nu ştiam. Deşi nu eram deloc sigură de ce acţionasem în felul acesta, cel puţin făcusem ceva. Un fel de hotărâre fusese luată, ceva se terminase. După acea violenţă, după acea demonstraţie publică şi, dintr-odată, pentru mine, deranjantă, nu putea fi vorba de împăcare: deşi, acum că mă îndepărtam, nu simţeam deloc iritare faţă de Peter. Îmi trecu prin minte, în mod absurd, că fusese o relaţie atât de paşnică: până în ziua aceea nu ne certasem niciodată. Nu existase niciun motiv să ne certăm. Am privit în urmă: Peter nu se zărea nicăieri. Am mers de-a lungul străzilor pustii, pe lângă şirurile de clădiri vechi, spre cea mai apropiată stradă principală, de unde puteam lua un autobuz. La ora aceea, totuşi (ce oră era?) voi avea mult de aşteptat. Gândul mă nelinişti: vântul era acum mai puternic şi mai rece, iar fulgerele păreau că se apropie cu fiecare clipă. În depărtare începea să tune. Purtam doar o rochie subţire de vară. M-am întrebat dacă aveam destui bani să iau un taxi, m-am oprit să-i număr şi am descoperit că n-aveam.

Mergeam spre nord de vreo zece minute, pe lângă magazinele închise, luminate glacial, când am văzut maşina lui Peter apropiindu-se de bordură cam la o sută de metri în faţa mea. A coborât din maşină şi a rămas în picioare pe trotuarul gol, aşteptând. Mi-am continuat drumul, fără să încetinesc sau să schimb direcţia. Cu siguranţă, nu mai aveam niciun motiv să fug. Nu mai eram un cuplu.

Când am ajuns în dreptul lui, păşi în faţă.

— Îmi dai voie, zise el, cu politeţe glacială, să te conduc acasă? N-aş vrea să te văd udă leoarcă.

În timp ce vorbea, începuseră să cadă primii stropi grei, de ploaie.

Am ezitat. De ce făcea asta? Putea fi doar acel motiv formal care îl determina să deschidă uşile maşinii – aproape un gest reflex – în care caz puteam accepta favoarea la fel

de formal, fără niciun pericol; dar ce implica, de fapt, urcatul în maşină? L-am studiat: era clar că băuse prea mult, deşi, la fel de clar era că se controla aproape perfect. Ochii îi erau puţin tulburi, adevărat, dar îşi ţinea corpul drept.

— Ei bine, am spus cu îndoială, aş prefera să merg pe jos. Îţi mulţumesc, totuşi.

— Hai, Marian, termină, nu fi copil, zise el brusc şi mă luă de braţ.

M-am lăsat dusă în maşină şi aşezată pe locul din faţă. Opuneam, cred, rezistenţă; dar nu ţineam în mod deosebit să mă plouă.

Urcă, trânti uşa şi porni motorul.

— Acum poate o să-mi spui ce-a fost toată prostia aceea, zise el supărat.

Am cotit şi ploaia lovi, izbită în parbriz de rafalele puternice de vânt. În orice moment urma să toarne cu găleata, aşa cum obişnuia să zică una din strămătuşile mele.

— N-am cerut să fiu condusă acasă, am spus, eschivându-mă de la un răspuns precis.

Eram convinsă că nu fusese o prostie, dar la fel de conştientă că părea foarte mult o prostie pentru un observator din afară. Nu voiam să discut despre asta; în direcţia aceea nu putea fi decât o fundătură. Stăteam dreaptă pe locul din faţă, privind ţintă prin geamul dincolo de care nu puteam vedea aproape nimic.

— De ce dracu' trebuia să strici o seară foarte reuşită n-o să ştiu niciodată, zise el ignorându-mi remarca.

Se auzi bubuitul unui tunet.

— Nu mi se pare că v-am stricat-o prea mult, am spus. *V-aţi distrat* destul de bine.

— Oh, deci asta era. Nu te-am distrat destul. Conversaţia noastră te-a plictisit, nu ţi-am dat destulă atenţie. Ei bine, data viitoare vom şti să te scutim de efortul de a veni cu noi.

Asta mi se păru chiar nedrept. La urma urmei, Len era prietenul meu.

— Ştii ce? Len e prietenul *meu,* am spus.

Vocea începea să-mi tremure.

— Nu văd de ce n-aş dori să vorbesc şi eu puţin cu el, când tocmai s-a întors din Anglia.

Am ştiut, chiar în timp ce vorbeam, că nu Len era problema.

— Ainsley s-a purtat ca lumea, tu de ce n-ai putut? Necazul cu *tine,* zise el sălbatic, este că-ţi respingi feminitatea.

Aprobarea faţă de Ainsley era o împunsătură rea.

— Oh, la dracu' cu feminitatea mea! am strigat eu. Feminitatea n-are nimic de-a face cu asta. Ai fost pur şi simplu *nepoliticos!*

Manierele proaste, neintenţionate, erau ceva de care Peter nu suporta să fie acuzat, şi o ştiam. Îl situa în clasa indivizilor din reclamele pentru deodorante.

Aruncă repede o privire asupra mea, mijindu-şi ochii, ca şi când ar fi ţintit. Apoi scrâşni din dinţi şi apăsă ucigător de tare pe acceleraţie. Ploaia curgea de-acum în torente: drumul, în faţă, când putea fi văzut, arăta ca o pânză solidă de apă. Când făcusem remarca, coboram o pantă şi la viteza crescută brusc, maşina derapă, se învârti pe loc de două ori, alunecă înapoi, în jos, peste pajiştea înclinată a cuiva şi se opri cu o zdruncinătură. Am auzit ceva pocnind.

— Maniacule! m-am văitat, când am ricoşat din bord şi am realizat că nu sunt moartă. O să ne omori pe toţi!

Probabil mă gândeam la mine la plural. Peter coborî geamul şi-şi scoase capul. Apoi începu să râdă.

— Le-am aranjat puţin gardul viu, zise el.

Apăsă pe acceleraţie. Roţile se învârtiră un moment, împroşcând noroiul pajiştii şi lăsând (cum am văzut mai târziu) două scobituri adânci şi, cu un scrâşnet de mecanisme, ne ridicarăm peste marginea pajiştii, iarăşi la drum.

Acum tremuram de un amestec de teamă, frig şi furie.

— Întâi mă târăşti în maşina ta, am spus clănţănind, şi mă terorizezi din cauza sentimentelor tale de vinovăţie, şi apoi încerci să *mă omori!*

Peter mai râdea încă. Capul îi era ud leoarcă de la acea scurtă expunere la ploaie, şi părul îi era lipit de cap, apa şiroindu-i din el pe faţă.

— O să vadă o schimbare în peisajul grădinii lor, când se vor trezi dimineaţă, chicoti el.

Părea să găsească distrugerea intenţionată a proprietăţii altora teribil de amuzantă.

— Pari să găseşti distrugerea intenţionată a proprietăţii altora teribil de amuzantă, am spus cu sarcasm.

— Ei, hai, nu fi aşa nesuferită, răspunse el cu încântare.

Satisfacţia lui faţă de ceea ce considera o demonstraţie eficace de forţă a muşchilor era evidentă. Mă irita că îşi atribuia sieşi meritul datorat roţilor din spate ale maşinii.

— Peter, de ce nu poţi fi *serios?* Nu eşti decât un adolescent care a crescut prea mare.

Asta preferă să n-o ia în considerare. Maşina se opri cu smucituri.

— Am ajuns, zise el.

Am apucat mânerul uşii, intenţionând, cred, să fac o remarcă finală, fără drept de replică, şi să ţâşnesc spre casă; dar el îşi puse mâna pe braţul meu:

— Mai bine aşteaptă până se mai opreşte puţin.

Întoarse cheia în contact şi mişcarea ştergătoarelor se opri. Am rămas tăcuţi, ascultând furtuna. Trebuie să fi fost chiar deasupra; fulgerele erau orbitoare şi continue, fiecare zig-zag sfredelitor era urmat aproape pe loc de un tunet care ne asurzea, ca şi când copacii unei păduri întregi s-ar fi despicat şi s-ar fi prăbuşit. În intervalele de întuneric, auzeam ploaia lovindu-se de maşină; apa intra înăuntru ca o pulbere fină, în jurul marginilor geamurilor închise.

— E un lucru bun că nu te-am lăsat să mergi pe jos acasă, zise Peter pe tonul omului care a luat o hotărâre fermă şi potrivită.

Nu am putut decât să fiu de acord.

Într-un lung răstimp de lumină pâlpâitoare, m-am întors şi l-am văzut urmărindu-mă, cu faţa ciudat umbrită şi ochii strălucindu-i ca ai unui animal în raza farurilor unei maşini. Privirea insistentă îi era uşor ameninţătoare. Apoi se aplecă spre mine şi zise:

— Ai nişte puf. Stai liniştită.

Mâinile îi bâjbâiră spre capul meu: desprinse stângaci, dar cu blândeţe, un rest de praf prins în părul meu.

M-am simţit deodată moale ca un şerveţel ud. Mi-am sprijinit fruntea de a lui şi am închis ochii. Pielea îi era rece şi umedă, iar răsuflarea lui mirosea a coniac.

— Deschide ochii, zise el.

Am făcut-o: aveam încă frunţile lipite una de cealaltă şi m-am trezit, în clipa luminoasă care urmă, uitându-mă într-o mulţime de ochi.

— Ai opt ochi, am zis moale.

Am râs amândoi, şi el m-a tras lângă el, şi m-a sărutat. L-am cuprins cu braţele.

Am rămas aşa, liniştiţi, un timp, în mijlocul furtunii. Eram conştientă doar că eram foarte obosită şi că trupul meu nu înceta să tremure.

— Nu ştiu ce-am avut în seara asta, am murmurat.

Îmi mângâie părul, iertând, înţelegând, făcând puţin pe stăpânul.

— Marian.

L-am simţit înghiţind în gol. Nu puteam ghici acum dacă era corpul lui sau al meu cel care tremura; îşi strânse mai tare braţele în jurul meu.

— Cum crezi că ne-am descurca… cum crezi că ne-ar sta căsătoriţi?

M-am tras înapoi.

Un fulger teribil, de un albastru puternic, foarte aproape, lumină interiorul maşinii. În timp ce ne priveam ţintă, unul pe celălalt, m-am putut vedea, în acea scurtă lumină, mică şi ovală, oglindită în ochii lui.

10

Când m-am trezit duminică dimineaţa – era mai aproape de duminică după-amiază – mintea mea era, la început, la fel de goală ca şi când cineva mi-ar fi scobit interiorul craniului ca pe un pepene şi mi-ar fi lăsat doar coaja să gândesc cu ea. Am privit prin cameră, abia recunoscând-o, ca pe un loc în care am mai fost cândva. Hainele îmi erau împrăştiate pe podea, aruncate şi mototolite pe spătarul scaunului, ca fragmente rămase din expoziţia unei sperietori în forma unei femei, în mărime naturală, iar interiorul gurii îl simţeam uscat şi însetat. M-am ridicat şi m-am îndreptat şovăitoare spre bucătărie.

Soarele cald şi aerul proaspăt intrau prin geamul deschis al bucătăriei. Ainsley se sculase înaintea mea. Stătea aplecată, concentrându-se asupra a ceva ce era întins în faţa ei, cu picioarele strânse şi îndoite sub ea, pe scaun, cu părul căzându-i în cascade pe umeri. Din spate arăta ca o sirenă cocoţată pe o stâncă: o sirenă într-un halat murdar, de pluş verde. În jur, în vârful mesei presărate cu firimituri, zăceau resturile dejunului ei – steaua de mare, moale, a unei coji de banană, nişte resturi de coajă de ou şi coji maronii de pâine, naufragiate ici-colo, la-ntâmplare, ca bucăţi de lemne care plutesc pe apă.

M-am dus la frigider şi am scos sucul de roşii.

— Bună, am spus spatelui lui Ainsley.

Mă întrebam dacă puteam face faţă unui ou.

Ea se întoarse.

— Mda, zise ea.

— Ai ajuns cu bine acasă? am întrebat-o. A fost o adevărată furtună.

Mi-am turnat un pahar mare cu suc de roşii şi l-am băut cu sete.

— Bineînţeles, zise ea. L-am pus să cheme un taxi. Am ajuns acasă chiar înainte să se stârnească furtuna, am fumat o ţigară, am băut un whisky dublu şi m-am băgat în

pat; Dumnezeule, eram absolut epuizată. Să stai acolo, nemişcată, asta te oboseşte, iar apoi, după ce ai plecat, nu ştiam cum o să scap. Era ca şi când ar fi trebuit să scap de o caracatiţă gigantică, dar am reuşit, în mare parte, prefăcându-mă proastă şi speriată. Asta-i cât se poate de necesar în acest stadiu, să ştii.

M-am uitat în vasul care stătea, fierbinte încă, pe una dintre plite.

— Ai terminat cu apa de fiert ouăle?

Am aprins aragazul.

— Ei, dar tu? Am fost destul de îngrijorată, mă gândeam că poate eşti într-adevăr beată, sau ceva de genul ăsta; dacă nu te deranjează că-ţi spun, te-ai purtat ca o idioată sadea.

— Ne-am logodit, am spus cam involuntar.

Ştiam că ea nu va fi de acord. Am vârât oul în cratiţă; crăpă imediat. Era direct de la frigider şi prea rece.

Ainsley îşi ridică sprâncenele abia vizibile; nu părea surprinsă.

— Ei bine, dacă aş fi în locul tău, m-aş căsători în America, va fi mai uşor să obţii un divorţ când vei avea nevoie de el. Vreau să spun că nu-l cunoşti de fapt, nu-i aşa? Dar, cel puţin, continuă ea veselă, Peter va câştiga în curând destul ca să puteţi trăi separat când veţi avea un copil, chiar dacă nu obţii un divorţ. Dar sper că nu te măriţi imediat. Nu cred că ştii ce faci.

— În subconştient, am spus, probabil că am vrut tot timpul să mă mărit cu Peter.

Asta o făcu să tacă. Era ca şi când invocasem o zeitate.

Mi-am inspectat oul, care trimitea afară un tentacul semicongelat, ca o stridie ce explorează. Probabil e gata, mi-am zis, şi l-am scos afară. Am aprins aragazul şi pentru cafea şi mi-am făcut loc pe faţa de masă din muşama. Acum puteam vedea cu ce era ocupată Ainsley. Dăduse jos calendarul de pe peretele bucătăriei – avea un desen cu o fetiţă într-o rochie demodată, aşezată pe un balansoar, cu un coş de cireşe şi un căţeluş alb – primesc unul în fiecare

an de la un văr de-al treilea care are o benzinărie, acolo acasă – şi făcea semne criptice pe el, cu creionul.

— Ce faci? am întrebat.

Am ciocnit tare oul de marginea farfuriei şi mi-am vârât degetul mare în el. După toate astea nici nu era gata. L-am turnat în farfurie şi l-am amestecat.

— Îmi pun la punct strategia, zise ea cu o voce prozaică.

— Zău, Ainsley, nu înţeleg cum poţi avea atâta sânge-rece în privinţa asta, am spus, privind numerele negre în şirurile lor ordonate.

— Dar am nevoie de un tată pentru copilul meu!

Tonul ei lăsa să se înţeleagă că încercam să smulg pâinea de la gura văduvelor şi orfanilor din lumea întreagă, încarnaţi în ea, pe moment.

— Perfect de acord, dar de ce Len? Vreau să spun că ar putea deveni complicat cu el, la urma urmei, e prietenul meu şi a avut o perioadă mai grea în ultima vreme; n-aş vrea să-l văd necăjit. Nu sunt alţii destui în jur?

— Nu acum, sau cel puţin niciunul care să fie un specimen atât de bun, zise ea rezonabil, şi, într-un fel, mi-ar plăcea să am un copil la primăvară. Mi-ar plăcea un copil de primăvară; sau de la începutul verii. Asta înseamnă că şi-ar putea serba zilele de naştere în curtea din spate şi nu în casă, ar fi mai puţin gălăgios…

— Te-ai interesat de strămoşii lui? am întrebat acru, luând cu lingura ultima firimitură de ou.

— Oh, da, zise Ainsley cu entuziasm, am avut o scurtă conversaţie, chiar înainte de a-mi face avansuri. Am descoperit că tatăl său a studiat la universitate. Cel puţin nu cred să fie cretini în familia lui, iar el nici nu are alergii. Voiam să aflu dacă are RH-ul negativ, dar asta ar cam fi atras atenţia, nu crezi? Şi *lucrează* la televiziune, asta înseamnă că trebuie să aibă ceva artistic în el, pe undeva. N-am putut afla prea multe despre bunici, dar nu poţi fi prea selectivă în privinţa eredităţii căci ar însemna să aştepţi la infinit. Oricum, genetica e înşelătoare, continuă

ea; unele genii adevărate au copii care nu sunt deloc străluciţi.

Puse un semn care arăta decisiv, pe calendar, şi se încruntă la el. Semăna, înfricoşător de mult cu un general ce punea la cale o campanie majoră.

— Ainsley, ceea ce-ţi trebuie este o hartă exactă a dormitorului tău, am spus, sau nu, o hartă în relief. Sau o fotografie aeriană. Atunci ai putea trage mici săgeţi şi linii punctate pe ea şi un X la punctul de întâlnire.

— Te rog, nu fi frivolă, zise ea.

Acum număra în surdină.

— Când o să fie? Mâine?

— Aşteaptă un moment, zise ea şi continuă să numere. Nu. Nu poate fi pentru o vreme. Cel puţin o lună, oricum. Vezi, trebuie să mă asigur că prima dată va fi suficient; sau a doua.

— Prima dată?

— Da, zise ea, am pus totul la punct. Va fi totuşi o problemă, vezi, totul depinde de psihologia lui. Aş pune pariu că e genul care s-ar speria dacă aş părea prea dornică. Trebuie să-i las o anumită libertate. Pentru că îndată ce ajunge unde vrea, parcă aud, va începe cu vechea melodie despre ce-ar fi să nu ne mai vedem, n-aş vrea să devină prea serioasă treaba, niciunul nu trebuie să fie legat şi aşa mai departe. Şi se va evapora. Nu voi putea să-l sun când e într-adevăr esenţial, mă va acuza că încep să-i monopolizez timpul, sau că am *pretenţii* asupra lui, sau aşa ceva. Dar atâta timp cât nu mă are, zise ea, pot eu să-l am oricând am nevoie.

Am meditat împreună câteva momente.

— Locul va fi şi el o problemă, zise ea. Totul trebuie să pară întâmplător. Un moment de pasiune. Rezistenţa mea care cedează, sunt luată prin surprindere şi aşa mai departe.

Zâmbi scurt.

— Orice aranjament prealabil, să-l întâlnesc la motel, de exemplu, n-ar merge deloc. Aşa că trebuie să fie ori la el, ori aici.

— Aici?

— Dacă va fi necesar, zise ea ferm, alunecând din scaun.

Am tăcut: gândul la Leonard Slank, dezbrăcat, sub acelaşi acoperiş care o adăpostea pe doamna de jos şi arborele ei genealogic înrămat, mă tulbura; era aproape un sacrilegiu.

Ainsley intră în dormitor luând calendarul cu ea şi fredonând pentru sine cu un aer preocupat. M-am aşezat gândindu-mă la Len. Aveam din nou mustrări de conştiinţă, că îl las să fie dus, cu ghirlande de flori, spre pieirea lui, fără cel puţin un cuvânt de avertizare. Bineînţeles, bănuiam că şi-o căutase singur într-un fel, iar Ainsley părea hotărâtă să nu aibă alte pretenţii faţă de indiferent cine ar fi ales pentru această oarecum îndoielnică – fiind anonimă – onoare. Dacă Leonard ar fi fost cel puţin tipul standard de bărbat afemeiat, n-aş fi fost îngrijorată. Dar era, cu siguranţă, reflectam eu în timp ce-mi sorbeam cafeaua, o creatură mai complexă şi mai delicat armonizată. Era, în mod conştient, un vânător de fuste dezmăţat, de acord; dar nu era adevărat, cum spusese Joe, că nu are simţ etic. În felul său sucit, era un fel de moralist pervertit. Îi plăcea să vorbească ca şi când toată lumea nu umbla decât după bani şi sex, dar când cineva oferea o demonstraţie a teoriilor sale în viaţa reală, reacţiona cu invective critice aprinse. Amestecul lui de cinism şi idealism era în strânsă legătură cu preferinţa pentru „coruperea”, cum o numea el, a fetelor necoapte, opuse celor din specia mai coaptă. Cea presupus pură, de neatins, îl atrăgea pe idealistul din el; dar, îndată ce era obţinută, cinicul o considera stricată şi o dădea la o parte. „S-a dovedit a fi exact la fel cu restul”, remarca el acru. Pe femeile pe care le considera, într-adevăr, de neatins, nevestele prietenilor, de exemplu, le trata cu devoţiune. Le acorda încredere într-un grad inimaginabil, pur şi simplu pentru că nu era niciodată

obligat de cinismul său să le testeze: erau nu numai inatacabile, dar şi prea bătrâne pentru el, oricum. Pe Clara, de exemplu, o idolatriza. Uneori arăta o gingăşie deosebită, un sentimentalism de prost gust, pentru oamenii care-i plăceau, puţini la număr; dar, în ciuda acestui fapt, femeile îl acuzau mereu că e misogin, şi bărbaţii că e mizantrop şi probabil era şi una, şi alta.

Oricum, nu mă puteam gândi la niciun mod concret în care folosirea lui de către Ainsley, aşa cum plănuise, îi putea face un rău iremediabil sau de vreun alt fel, aşa că l-am încredinţat oricărui înger păzitor, inflexibil, cu ochelari cu rame de baga, pe care l-ar fi putut avea, mi-am terminat restul de cafea şi m-am dus să mă îmbrac. După aceea am sunat-o pe Clara să-i spun noutăţile; reacţia lui Ainsley nu fusese satisfăcătoare.

Clara păru încântată, dar îmi dădu un răspuns ambiguu:

— A, bine, zise ea, Joe va fi încântat. Spunea mereu, în ultima vreme, că e timpul să te stabileşti la casa ta.

M-am simţit uşor iritată: la urma urmei nu eram de treizeci şi cinci de ani şi disperată. Vorbea ca şi când făceam pur şi simplu un pas prudent. Am reflectat însă că oamenii din afara unei relaţii nu erau de aşteptat s-o înţeleagă. Restul conversaţiei fu despre tulburările ei digestive.

În timp ce spălam farfuriile de la micul dejun, am auzit paşi urcând scările spre noi. Asta era o altă variaţiune a figurii cu deschisul uşii, folosită de doamna de jos: lăsa oamenii să intre, în linişte, fără să-i anunţe, de obicei, în momente de relaxare cum sunt după-amiezile de duminică, fără îndoială sperând că vom fi surprinse într-o situaţie jenantă, cu părul pe bigudiuri sau căzut în laţe, ori lăfăindu-ne în halatele de baie.

— Bună! zise o voce pe la jumătatea drumului.

Era a lui Peter. Îşi asumase deja privilegiul unor vizite neanunţate.

— A, *bună,* i-am răspuns, luându-mi tonul obişnuit dar primitor. Tocmai spălam vasele, am adăugat prosteşte, în timp ce capul lui apărea deasupra scării.

Am lăsat restul vaselor în chiuvetă şi mi-am şters mâinile de şorţ. Intră în bucătărie.

— Doamne, zise el, judecând după mahmureala pe care o aveam când m-am trezit, trebuie să fi fost beat turtă, azi-noapte. Cred că am făcut-o lată. Azi-dimineaţă aveam în gură gustul interiorului unui pantof de sport.

Tonul lui era pe jumătate mândru, pe jumătate umil. Ne-am privit unul pe celălalt, prudenţi. Dacă urma să fie vreo retractare de vreo parte, acesta era momentul; totul putea fi pus pe seama chimiei organice. Dar niciunul dintre noi nu dădu înapoi. În cele din urmă, Peter îmi rânji, un rânjet satisfăcut dar nervos.

Am spus, înţelegătoare:

— Oh, asta-i destul de rău. Ai băut *cam mult.* Vrei o cafea?

— Aş vrea, zise el, veni spre mine şi mă sărută superficial pe obraz, apoi se prăbuşi pe unul din scaunele de bucătărie. Apropo, scuză-mă că n-am sunat înainte – pur şi simplu aveam chef să te văd.

— E în regulă, am spus.

Arăta, într-adevăr, mahmur. Era îmbrăcat neglijent, dar e imposibil ca Peter să se îmbrace cu neglijenţă nestudiată. Neglijenţa lui era aranjată; era neras cu meticulozitate, şi şosetele se potriveau cu petele de vopsea de pe cămaşa sport. Am pus de cafea.

— Mda! exclamă el, la fel ca Ainsley, dar cu un accent diferit.

Suna ca şi când ar fi cumpărat o maşină nouă, strălucitoare. I-am răspuns cu un zâmbet blând, liniştitor; adică voiam ca zâmbetul să exprime tandreţe, dar îmi simţeam gura ţeapănă, şi strălucitoare, şi oarecum costisitoare.

Am turnat cafeaua în două ceşti, am scos laptele şi m-am aşezat pe celălalt scaun de bucătărie. El îşi puse una din mâini peste a mea.

— Ştii, îmi zise, nu cred că intenţionam – ce s-a întâmplat azi-noapte – deloc.

Am aprobat: nici eu nu credeam.

— Cred că fugeam de asta.

— Şi eu la fel.

— Dar cred că aveai dreptate în privinţa lui Trigger. Şi poate că aveam de gând, fără s-o ştiu. Un bărbat trebuie să-şi întemeieze un cămin odată şi odată, iar eu am douăzeci şi şase de ani.

Îl vedeam într-o lumină nouă: se metamorfoza acolo, în bucătărie, transformându-se dintr-un tânăr celibatar fără griji, într-un salvator din haos, un furnizor de stabilitate. Undeva, în tenebrele de la Seymour Surveys, o mână invizibilă îmi ştergea semnătura.

— Şi acum că lucrurile sunt stabilite, simt că voi fi mai fericit. Un bărbat nu poate să umble brambura la nesfârşit. Va fi mult mai bine cu timpul şi pentru slujba mea, clienţilor le place să ştie că ai o nevastă; oamenii devin suspicioşi în privinţa unui bărbat neînsurat, după o anumită vârstă; încep să creadă că eşti homosexual, sau aşa ceva.

Făcu o pauză, apoi continuă.

— Şi mai e ceva în ceea ce te priveşte, Marian, ştiu că pot întotdeauna conta pe tine. Cele mai multe femei sunt cam fără minte, dar tu eşti o fată atât de înţeleaptă. Poate că nu ştii asta, dar eu întotdeauna m-am gândit că ăsta e primul lucru pe care trebuie să-l cauţi când vine timpul să-ţi alegi o nevastă.

Nu mă simţeam prea înţeleaptă. Am plecat ochii cu modestie, fixându-i pe un miez de pâine prăjită care-mi scăpase când ştersesem masa. Nu prea ştiam ce-ar trebui să spun. „Şi tu eşti foarte înţelept” nu părea potrivit.

— Şi eu sunt foarte fericită, am spus. Hai să ne bem cafeaua în camera de zi.

M-a urmat înăuntru; ne-am aşezat ceştile pe masa rotundă de cafea şi am luat loc pe canapea.

— Îmi place camera asta, zise el, aruncând o privire în jur. E atât de intimă.

Mă luă pe după umeri şi stăteam în ceea ce speram că era o tăcere plină de fericire. Eram stângaci unul cu celălalt. Nu mai aveam supoziţiile, urmele şi cărările relaţiei noastre anterioare care să ne ghideze. Până le vom fi stabilit pe cele noi, nu prea vom şti ce să facem sau să spunem.

Peter chicoti pentru sine.

— Ce e aşa de amuzant? am întrebat.

— A, nu cine ştie ce. Când am mers să scot maşina am găsit trei crengi prinse dedesubt, aşa că am trecut pe lângă pajiştea aceea. Le-am făcut o spărtură perfectă în gardul viu.

Era încă satisfăcut de el datorită întâmplării aceleia.

— Prostuţ mare ce eşti, am spus cu duioşie.

Intuiam agitaţia simţului de proprietate. Deci acest obiect îmi aparţine *mie.* Mi-am sprijinit capul de umărul lui.

— Când vrei să ne căsătorim? zise el aproape îmbufnat.

Primul meu impuls a fost să răspund cu frivolitatea evazivă pe care o foloseam întotdeauna înainte, când îmi punea întrebări serioase despre mine: „Ce-ai zice de Sfântu’ Aşteaptă?” Dar, în loc de asta, am auzit o voce moale, catifelată, pe care de-abia am recunoscut-o, zicând:

— Aş prefera să te las pe tine să hotărăşti asta. Aş prefera să te las să iei tu marile decizii.

Eram uluită de mine. Nu spusesem nici pe departe nimic asemănător înainte. Lucru ciudat era că asta dorisem să spun.

11

Peter plecă devreme. Spuse că mai are nevoie să doarmă şi mă sfătui să fac la fel. Dar eu nu eram deloc obosită. Eram plină de acea energie care refuza să se consume singură în căutările febrile pe care le-am făcut prin apartament. După-amiaza asta avea acea calitate specială de pustiu jalnic, pe care am legat-o întotdeauna de după-amiezile târzii de duminică, din copilărie: sentimentul că nu ai nimic de făcut.

Am terminat de spălat vasele, am aşezat cuţitele, furculiţele şi lingurile în despărţiturile lor din sertarul de la bucătărie, deşi ştiam că nu vor sta mult acolo, am frunzărit revistele din camera de zi pentru a şaptea oară, atenţia mea oprindu-se scurt, dar cu semnificaţie nouă, pe titluri ca: „ADOPŢIA: DA SAU NU?”, „EŞTI ÎNDRĂGOSTIT – E ADEVĂRAT? UN TEST CU DOUĂZECI DE ÎNTREBĂRI” şi „TENSIUNI ÎN LUNA DE MIERE”, şi mi-am pierdut vremea cu dispozitivele de reglare ale aparatului de prăjit pâinea, care ardea prea tare. Când sună telefonul am sărit cu nerăbdare: greşise numărul. Aş fi putut vorbi cu Ainsley, care era încă în dormitorul ei; dar, într-un fel, nu credeam că-mi va ajuta prea mult. Voiam să fac ceva ce putea fi terminat, împlinit, deşi nu ştiam ce. În cele din urmă, am hotărât să-mi petrec seara la spălătorie.

Bineînţeles, noi nu folosim spălătoria doamnei de jos. Dacă are vreuna. Ea nu permite ca un lucru atât de plebeu ca spălatul hainelor să profaneze întinderea bine îngrijită a pajiştii din spatele casei. Poate că ea şi copilul nu murdăresc hainele niciodată; poate au un înveliş protector, invizibil, din plastic. Niciuna din noi n-a fost în subsol, sau n-a auzit-o recunoscând existenţa vreuneia. E posibil ca spălatul să fie, în ierarhia ei de lucruri admise, unul dintre cele despre care toată lumea ştie, dar nimeni, dacă se vrea cât de cât respectabil, nu discută.

Aşa că, atunci când grămezile de haine murdare devin intolerabile şi sertarele cu cele curate sunt goale, mergem la spălătoria publică. Sau, de obicei, merg singură, nu pot rezista cât rezistă Ainsley. Duminica seara e un moment potrivit, mai mult decât oricare altul de la sfârşitul săptămânii. Sunt mai puţini domni în vârstă care-şi leagă şi îşi curăţă de omizi tufele de trandafiri, şi mai puţine doamne în vârstă, cu pălării înflorate şi mănuşi albe, conducând sau fiind conduse spre casele altor doamne în vârstă, la ceai. Cea mai apropiată spălătorie publică este la o staţie de metrou depărtare, şi sâmbetele sunt nepotrivite din cauza celor care merg la cumpărături cu autobuzul, din nou doamne în vârstă cu pălării şi mănuşi, deşi nu atât de imaculate, iar serile de sâmbătă îi scot afară pe tinerii amatori de cinema. Prefer serile de duminică; sunt mai goale. Nu-mi place să fiu privită insistent, iar geanta mea cu haine de spălat arată prea evident a geantă cu lenjerie murdară.

În seara aceea aşteptam cu nerăbdare plimbarea. Eram dornică să ies din casă. Am încălzit şi am mâncat nişte produse congelate, apoi mi-am îmbrăcat hainele pentru spălătorie – pantalonii de doc, puloverul şi o pereche de pantofi sport cadrilaţi, pe care îi alesesem odată, dintr-un impuls, şi nu-i purtam nicăieri altundeva – şi mi-am verificat banii, căutând mărunţiş. Îndesam hainele necesare în geanta pentru rufe de spălat, când intră Ainsley. A stat închisă în dormitorul ei, cea mai mare parte a zilei, prinsă în Dumnezeu ştie ce practici de magie neagră, preparând un afrodiziac, fără-ndoială, sau făcând modele de ceară cu Len şi străpungându-le cu ace de pălărie în punctele potrivite. Acum, o anume intuiţie o alertase.

— Bună, te duci la spălătorie? zise ea cu nonşalanţă.

— Nu, am spus, l-am tăiat pe Peter în bucăţi, îl camuflez sub rufe murdare şi îl scot afară ca să-l îngrop în râpă.

Ea trebuie să fi găsit remarca de prost gust. Nu zâmbi.

— Ascultă, te-ar deranja foarte tare să arunci înăuntru şi câteva din lucrurile mele, dacă tot mergi acolo? Numai lucrurile esenţiale.

— Bine, am spus, resemnată. Adu-le.

Asta era procedura standard. E unul dintre motivele pentru care Ainsley nu trebuie să meargă niciodată la spălătorie.

Dispăru şi se întoarse în câteva clipe, ducând în braţe o grămadă uriaşă de lenjerie multicoloră.

— Ainsley, numai cele esenţiale.

— Toate sunt esenţiale, zise ea îmbufnată; dar când am insistat că nu le puteam pune pe toate în geantă, împărţi grămada în două.

— Mulţumesc mult, eşti o adevărată salvatoare, zise ea. Ne vedem mai târziu.

Am târât geanta după mine în jos pe scări, am ridicat-o şi-am azvârlit-o pe umăr, apoi am ieşit pe uşă clătinându-mă, interceptând în trecere o privire rece a doamnei de jos, în timp ce aluneca în spatele uneia din draperiile de catifea care atârnau la intrarea în salon. Intenţiona, ştiam, să-şi arate dezaprobarea faţă de această flagrantă demonstraţie de murdărie. Suntem cu toţii, am citat-o în tăcere, cu totul necuraţi.

Odată aşezată în autobuz, mi-am sprijinit geanta cu rufe în spatele meu pe scaun, sperând că arăta de la distanţă a copil mic, ca să parez indignarea îndreptăţită a celor care ar putea obiecta că lucrez în Ziua Domnului. Îmi aminteam un incident anterior: o bătrână doamnă îmbrăcată în mătase neagră, cu o pălărie mov, care mă luase la rost într-o duminică, în timp ce coboram din autobuz. Era tulburată nu numai pentru că încălcasem porunca a patra, ci şi din cauza felului lipsit de pietate în care mă îmbrăcasem ca s-o fac: Iisus, susţinea ea, nu mă va ierta niciodată pentru pantofii mei cadrilaţi. Apoi m-am concentrat pe unul între afişele de deasupra geamurilor, unul colorat, cu o tânără femeie cu trei perechi de picioare sărind dintr-o parte-n alta într-un corset. Trebuie să admit că sunt, împotriva voinţei

mele, uşor scandalizată de aceste afişe publicitare. Sunt atât de publice. M-am întrebat, în timp ce treceam de primele cvartale, ce fel de persoană ar fi reacţionat corespunzător la acest afiş ca să meargă să cumpere obiectul în chestiune şi dacă se făcuse vreun sondaj în privinţa acesta. Forma feminină, mi-am zis, e de presupus a avea succes la bărbaţi, nu la femei, iar bărbaţii nu cumpără, de obicei, corsete. Deşi, poate că tânăra femeie săltăreaţă era o imagine de sine; poate cumpărătoarele se gândeau că îşi regăseau propria tinereţe şi supleţe cumpărând produsul respectiv. Parcurgând următoarele câteva cvartale, m-am gândit la afirmaţia pe care o citisem undeva, că orice femeie bine îmbrăcată nu apare vreodată fără corset. Am analizat posibilităţile sugerate de cuvântul „vreodată”. Apoi, restul călătoriei m-am gândit la grăsimea specifică vârstei de mijloc: când o voi avea? – poate o aveam deja. Trebuie să fii grijulie cu asemenea lucruri, am reflectat eu; au un fel de a se strecura în tine înainte de a-ţi da seama. Spălătoria era chiar pe partea cealaltă a străzii, vizavi de intrarea la metrou. Când, în cele din urmă, m-am aflat în faţa uneia din marile maşini, am descoperit că uitasem detergentul.

— Ah, fir-ar să fie! am spus cu voce tare.

Persoana care înfunda haine în maşina apropiată se întoarse spre mine.

Mă privi fără expresie.

— Poţi să iei de la mine, zise el, întinzându-mi cutia.

— Mulţumesc. Aş fi vrut să fi pus aici un automat care să vândă detergent, s-ar crede că au atâta minte s-o facă.

Atunci l-am recunoscut: era tânărul de la interviul cu berea. Stăteam acolo în picioare, ţinând cutia. Cum de ştiuse că-mi uitasem detergentul? Nu spusesem cu voce tare.

Mă privi mai de-aproape.

— A, zise el, acum ştiu cine eşti. Nu ştiam de unde să te iau, la început. Fără învelişul acela artificial, arăţi oarecum… expusă.

Se aplecă din nou asupra maşinii.

Expusă. Era bine sau rău? Am verificat repede să mă asigur că nu aveam vreun tiv descusut sau fermoar deschis; apoi am început să înghesui hainele în maşină, punându-le pe cele închise la culoare într-una, şi pe cele deschise în alta. Nu voiam ca el să termine înaintea mea şi să mă poată urmări, dar fu gata la timp să observe câteva din frivolităţile dantelate ale lui Ainsley zburând prin uşă.

— Sunt ale tale? întrebă el cu interes.

— Nu, am spus roşind.

— Aşa credeam şi eu. Nu par să fie.

A fost ăsta un compliment sau o insultă? Judecând după tonul neutru, a fost un simplu comentariu; şi, în această calitate, era destul de clar, m-am gândit crispată.

Am închis cele două uşi de sticlă şi am pus monedele în fante, am aşteptat până când sunetul familiar al apei mă informă că totul era bine, apoi m-am îndreptat spre şirul de scaune puse la dispoziţie de administraţie şi m-am aşezat pe unul din ele. Am înţeles că trebuia să aştept până la sfârşit; nu era nimic altceva de făcut în zona aceea, duminica. Aş fi putut merge la cinema, dar nu aveam destui bani la mine. Uitasem chiar să-mi aduc ceva plăcut de citit. La ce mă gândeam când am plecat de-acasă? Nu uit de obicei. Se aşeză lângă mine.

— Singurul lucru neplăcut în privinţa spălătoriilor publice, zise el, este că găseşti mereu părul pubian al altora în maşini. Nu că m-ar deranja în mod deosebit. Nu sunt obsedat de microbi sau aşa ceva. E doar cam scârbos. Vrei nişte ciocolată?

Am aruncat o privire în jur să văd dacă auzise cineva, dar eram singuri în spălătorie.

— Nu, mulţumesc, am spus.

— Nici mie nu-mi prea place, dar încerc să mă las de fumat.

Desfăcu bucata de ciocolată şi o mâncă încet. Fixam amândoi cu privirea şirul lung de maşini albe, strălucitoare, şi mai ales cele trei geamuri de sticlă, ca nişte hublouri sau

acvarii, unde hainele noastre se învârteau mereu, de diferite forme şi culori, apărând, amestecându-se, dispărând şi reapărând, într-o perdea de aburi. Îşi termină batonul de ciocolată, îşi linse degetele, netezi cu grijă şi îndoi învelişul de staniol, punându-l într-unul dintre buzunare, şi scoase o ţigară.

— Îmi place într-un fel să le urmăresc, zise el; urmăresc maşinile de spălat aşa cum alţii urmăresc televizorul, e liniştitor pentru că ştii întotdeauna la ce să te aştepţi şi nu trebuie să te gândeşti la asta. În plus, pot să-mi diversific puţin programele; dacă obosesc să urmăresc aceleaşi lucruri, pot oricând să pun o pereche de şosetele verzi sau altceva colorat.

Vorbea monoton, şezând cocoşat, aplecat înainte, cu coatele pe genunchi, cu capul tras între umeri, ascuns în gulerul puloverului închis la culoare, ca o broască ţestoasă în carapace.

— Vin aici destul de des; uneori doar pentru că trebuie să ies din apartamentul ăla. E perfect atâta timp cât am ceva de călcat; îmi place să netezesc lucrurile, să scap de încreţituri, îmi dă ceva de făcut cu mâinile, dar, când rămân fără lucruri de călcat, ei bine, trebuie să vin aici. Ca să mai obţin câteva.

Nici măcar nu se uita la mine. Pesemne îşi vorbea sieşi. M-am aplecat şi eu înainte ca să-i pot vedea faţa. În lumina fluorescentă, uşor albăstruie a spălătoriei, o lumină care părea să nu permită nuanţe şi umbre, pielea lui era şi mai nepământeană.

— Trebuie să ies, din cauza apartamentului. Vara e ca o plită fierbinte, şi când e aşa cald nici măcar nu-ţi vine să pui fierul în priză. Oricum nu e destul spaţiu, dar căldura parcă îl micşorează, ceilalţi par a se apropia şi mai mult. Pot să-i simt chiar din camera mea, cu uşa închisă; pot ghici ce fac. Fish se baricadează în scaunul acela şi abia se mai mişcă, chiar când scrie, apoi rupe totul şi spune că n-are niciun rost, şi stă acolo zile întregi, uitându-se fix la bucăţile de hârtie de pe podea; odată s-a aşezat în

genunchi şi-a încercat să le pună iar la loc, cu scotch; n-a reuşit, fireşte, şi a făcut o adevărată scenă, acuzându-ne pe amândoi că încercăm să-i folosim ideile furându-i unele bucăţi ca să publicăm primii. Iar Trevor, când nu e plecat la cursurile de vară sau nu înfierbântă apartamentul, gătind cine de douăsprezece feluri – eu pot foarte bine să mănânc somon conservat – exersează caligrafia italiană din secolul al XV-lea, arabescuri şi înflorituri, şi îi dă întruna despre quattrocento. Are o uimitoare memorie pentru detalii. O fi interesant, dar nu mă ajută cu nimic, cel puţin pe mine, şi cred că nici pe el. Adevărul e că ei se repetă într-una, dar nu ajung niciodată nicăieri, par să nu termine niciodată nimic. Bineînţeles, nici eu nu sunt mai bun, sunt exact la fel, m-am împotmolit în nenorocita aceea de lucrare. Odată am fost la grădina zoologică şi am văzut un tatu agitat, într-o cuşcă, făcând iarăşi şi iarăşi aceleaşi opturi, urmând acelaşi traseu. Îmi amintesc încă sunetul ciudat, metalic, pe care picioarele lui îl produceau pe pardoseala cuştii. Se spune că toate animalele închise ajung aşa, când stau în cuşcă, e o formă de psihoză, şi chiar dacă le pui în libertate, după ce au mers aşa, vor continua să se învârtă în acelaşi fel. Citeşti şi reciteşti materialul şi, după ce-ai citit al douăzecilea articol, nu mai înţelegi nimic din el, şi-atunci începi să te gândeşti la numărul de cărţi care se publică în fiecare an, în fiecare lună, în fiecare săptămână, şi asta e deja prea mult. Cuvintele încep să-şi piardă înţelesul, zise el, uitându-se în sfârşit în direcţia mea, dar cu privirea ciudat de lipsită de concentrare, ca şi când s-ar fi uitat, de fapt, la un punct aflat la câţiva centimetri sub pielea mea.

Maşinile treceau într-unul din programele lor de clătire, învârtind hainele din ce în ce mai repede; apoi se auzi apa curgând, şi iar învârtituri, şi apă aruncată, îşi aprinse altă ţigară.

— Deduc atunci că sunteţi studenţi, am spus.

— Fireşte, zise el cu tristeţe. Nu ţi-ai dat seama? Suntem toţi studenţi la cursurile de masterat. La engleză. Toţi trei.

Credeam că toată lumea din oraş este; suntem atât de izolaţi, că nu vedem pe nimeni altcineva. A fost destul de ciudat când ai intrat zilele trecute şi am descoperit că nu e aşa.

— Întotdeauna am crezut că asta ar fi interesant.

Nu credeam de fapt, încercam să fiu înţelegătoare, dar, după ce am închis gura, am devenit conştientă de entuziasmul şcolăresc al remarcii.

— Interesant.

Chicoti scurt.

— Şi eu credeam asta. Pare interesant când eşti un student strălucit, entuziast. Toţi spun: „Continuă şi termină-ţi studiile şi îţi vor da ceva bani”; aşa că o faci şi te gândeşti: acum o să descopăr adevărul adevărat. Dar nu-l descoperi, de fapt, şi lucrurile devin din ce în ce mai iritante şi mai plictisitoare şi totul se prăbuşeşte într-o harababură de virgule şi note de subsol sfâşiate, iar după un timp e ca orice altceva: te împotmoleşti, nu poţi ieşi şi te-ntrebi cum ai ajuns acolo. Dacă am fi în Statele Unite, m-aş putea scuza zicând că evit recrutarea, dar aşa nu există niciun motiv serios. Şi, în afară de asta, totul se face, sau a fost făcut şi răsfăcut, iar tu te bălăceşti în drojdia de la fundul butoiului, unul dintre acei licenţiaţi după nouă ani de studii, nişte bieţi amărâţi, cotrobăind prin manuscrise după material nou, sau muncind din greu la ediţia definitivă a invitaţiilor la cină ale lui Ruskin şi a programelor lui de la teatru, sau încercând să stoarcă ultimele fărâme de semnificaţie din vreo nulitate literară frauduloasă pe care au dezgropat-o de undeva. Bietul Fisher, acum îşi scrie teza, voia s-o facă despre „Simboluri uterine la D.H. Lawrence”, dar i s-a spus că s-a scris deja. Aşa că acum a emis o teorie imposibilă, care devine din ce în ce mai incoerentă cu cât avansează.

Se opri.

— Despre ce e vorba? am spus, ca să-l scot din tăcere.

— Nu ştiu, de fapt. Nici măcar nu mai vorbeşte despre ea, decât atunci când e beat şi nimeni nu-l poate înţelege.

De-asta continuă s-o rupă – o citeşte şi nu poate nici el înţelege nimic din ea.

— Dar tu ce temă ai?

Nu-mi puteam imagina.

— N-am ajuns încă acolo. Nu ştiu când voi ajunge sau ce se va întâmpla atunci. Încerc să nu mă gândesc la asta. Chiar acum ar trebui să scriu o lucrare pe care ar fi trebuit să o predau anul trecut. Scriu o propoziţie pe zi. În zilele bune, adică.

Maşinile au scos un clinchet şi au început programul de uscare. El le privi fix, morocănos.

— Şi, despre ce e lucrarea ta?

Eram intrigată; la fel de mult de contururile schimbătoare ale feţei lui, cât şi de ceea ce spunea. În niciun caz nu voiam să tacă.

— Nu vrei de fapt să ştii, zise el. Pornografie prerafaelită. Încerc să fac ceva şi cu Beardsley.

— Oh!

Am analizat amândoi, în tăcere, posibila lipsă de speranţă a îndeletnicirii lui.

— Poate, am sugerat, ezitând oarecum, mergi într-o direcţie greşită. Poate ai fi mai fericit făcând altceva.

Chicoti din nou, apoi tuşi.

— Ar trebui să nu mai fumez, zise el. *Ce altceva* aş putea face? Odată ce-ai mers atât de departe, nu eşti potrivit pentru nimic altceva. Ceva se întâmplă cu mintea ta. Eşti hipercalificat, hiperspecializat şi toată lumea o ştie. Nimeni, din oricare altă branşă, n-ar fi atât de nebun să te angajeze. N-aş fi nici măcar un bun săpător de şanţuri, aş începe să rup în bucăţi sistemul de canalizare, încercând să sap şi să dezgrop toate acele simboluri htonice – ţevi, valve, canale de scurgere... Nu, nu. Va trebui să fiu un sclav în minele de hârtie pentru totdeauna.

Nu aveam nicio replică. Mă uitam la el şi încercam să mi-l imaginez lucrând într-un loc ca Seymour Surveys; chiar la etaj, cu bărbaţii de la informaţii; dar fără succes. Hotărât lucru, nu se potrivea.

— Eşti din afara oraşului? am întrebat în cele din urmă.

Subiectul absolvirii şcolii părea să se fi epuizat.

— Desigur, toţi suntem; de fapt nimeni nu-i de aici, nu-i aşa? De-aceea am luat apartamentul acela, Dumnezeu ştie că nu ni-l putem permite, dar nu mai sunt alte locuinţe pentru absolvenţi. Afară doar dacă nu pui la socoteală acea speluncă nouă, pseudobritanică, cu blazon şi ziduri de mănăstire. Dar pe *mine* nu m-ar lăsa în ea, oricum, ar fi la fel de rău ca şi când aş locui cu Trevor. Trevor e din Montreal, familia lui vine parcă din Westmount şi e înstărită; dar, după război, au trebuit să intre în comerţ. Au o fabrică de biscuiţi cu nucă de cocos, dar noi acasă nu trebuie să pomenim de ea; sunt stânjenitoare totuşi, aceste grămezi de biscuiţi care continuă să apară şi tu trebuie să le înghiţi, pretextând că nu ştii de unde vin. Nu-mi place nuca de cocos. Fish e din Vancouver, îi lipseşte mereu marea. Coboară până la malul lacului şi se bălăceşte printre resturile poluante, încercând să se amăgească cu pescăruşi şi coji plutitoare de grepfrut, dar nu merge. Amândoi aveau accent, dar acum nu mai poţi să-ţi dai seama de nimic ascultându-i; după ce-ai trecut o vreme prin moara aceea de măcinat creiere, nu mai aparţii unui loc anume.

— Tu de unde eşti?

— N-ai auzit niciodată de locul acela, zise el scurt.

Maşinile s-au oprit. Am luat amândoi cărucioarele din sârmă pentru rufe şi ne-am transferat hainele în uscătorie. Apoi ne-am aşezat iar pe scaune. Acum nu mai era nimic de urmărit; doar de ascultat bâzâitul şi vuietul uscătoarelor. Şi-a aprins altă ţigară. Un bătrân murdar intră pe uşă, târşâindu-şi picioarele, ne văzu şi ieşi. Căuta probabil un loc de dormit.

— Problema e, zise el în cele din urmă, inerţia. Nu simţi niciodată că ajungi undeva; eşti prins de curent, dus de apă. Săptămâna trecută, am dat foc apartamentului, în parte intenţionat. Cred că voiam să văd ce vor face. Poate voiam să văd ce voi face *eu.* Cel mai mult, totuşi, eram

interesat să văd flăcări şi nişte fum, aşa, pentru divertisment, dar ei l-au stins imediat, şi apoi s-au învârtit în opturi frenetice ca un cuplu de tatu, vorbind despre cât de „bolnav” eram, şi de ce o făcusem şi că poate tensiunile mele interioare deveniseră prea puternice şi-ar fi mai bine să merg să consult un psihiatru. Asta n-ar folosi la nimic. Cunosc totul la acest capitol şi nimic nu e de folos. Genul acela de oameni nu mă poate *convinge,* ştiu prea multe despre lucrul ăsta, am trecut deja prin el, sunt imun. Incendierea apartamentului n-a schimbat nimic, afară doar că acum nu pot să-mi umflu nările fără să-l fac pe Trevor să ţipe şi să sară la un metru, iar Fisher mă caută în cursul de psihologie rămas din anul întâi. Ei cred că sunt nebun.

Lăsă să-i cadă mucul de ţigară pe jos şi îl strivi cu piciorul.

— Eu cred că ei sunt nebuni, adăugă el.

— Poate, am spus cu prudenţă, ar trebui să te muţi.

Zâmbi, cu zâmbetul lui strâmb.

— Unde m-aş putea duce? Nu mi-aş putea permite. Sunt blocat. În plus, ei au, într-un fel, grijă de mine.

Îşi ridică şi mai mult umerii în jurul gâtului.

M-am uitat la profilul feţei lui subţiri, cu conturul înalt şi ţeapăn al obrazului, orbita întunecată a ochiului, minunându-mă: tot discursul acela, această confesiune destul de fluentă era ceva ce nu credeam că aş fi în stare să fac. Mi se părea o imprudenţă, ca un ou nefiert hotărât să iasă din coajă: exista riscul de a se împrăştia prea tare, de a se transforma într-o băltoacă fără formă. Dar, stând acolo cu capătul unei noi ţigări astupându-i gura, nu părea să simtă vreun pericol de felul ăsta.

Gândindu-mă la asta mai târziu, eram surprinsă de propria mea detaşare. Neliniştea mea de după-amiază se evaporase, mă simţeam calmă, senină ca o zi de primăvară, controlând întregul spaţiu alb al spălătoriei. Aş fi putut, fără efort, să întind mâna şi să cuprind acel corp stingher, ghemuit, şi să-l consolez, să-l leagăn uşor. Totuşi, era ceva foarte puţin copilăresc în el, ceva care sugera mai

curând un om nefiresc de bătrân, bătrân cu mult dincolo de consolare. Mă gândeam, de asemenea, amintindu-mi de duplicitatea lui în cazul interviului despre bere, că era, fără îndoială, capabil să inventeze totul. Putea fi adevărat; dar, la fel de bine, ar fi putut să fie calculat, pentru a trezi astfel de reacţii materne, ca să poată zâmbi şmecher, când aş fi încercat să-l ating, şi să se retragă în sanctuarul puloverului său, refuzând gestul meu.

Trebuie să fi fost înzestrat cu un fel de al şaselea simţ, gen science-fiction, un al treilea ochi, sau o antenă. Deşi faţa îi era întoarsă încolo, aşa încât n-o putea vedea pe a mea, zise cu voce domoală, uscată:

— Pun pariu că-mi admiri febrilitatea. Ştiu că e atrăgătoare, o exersez; orice femeie iubeşte un invalid. Le fac să o descopere pe Florence Nightingale din ele. Dar fii atentă.

Se uită la mine, dar cu şiretenie, dintr-o parte.

— Ai putea face ceva distructiv: foamea e mai fundamentală decât dragostea. Ştii, Florence Nightingale era antropofagă.

Calmul meu se spulberă. Am simţit fiori cuprinzându-mă. De ce eram, mai precis, acuzată? Eram expusă? Nu mă puteam gândi să spun nimic.

Uscătoarele se opriră huruind. M-am ridicat.

— Mulţumesc pentru detergent, am spus cu politeţe convenţională.

Se ridică şi el. Părea din nou indiferent faţă de prezenţa mea.

— N-ai pentru ce, zise el.

Stăteam unul lângă celălalt, fără să vorbim, scoţând hainele afară din uscătoare şi îngrămădindu-le în genţile pentru lenjerie. Am luat lenjeria pe umăr şi ne îndreptam împreună spre uşă, eu puţin mai în faţă. M-am oprit un moment la intrare, dar el nu făcu nicio mişcare să-mi deschidă uşa, aşa că am deschis-o singură.

Când am ajuns afară, ne-am întors amândoi odată, aşa că aproape ne-am ciocnit. Am rămas o clipă faţă în faţă,

nehotărâţi; amândoi am început să spunem ceva şi amândoi ne-am oprit. Apoi, ca şi când cineva ar fi întors un buton, am lăsat să ne cadă gentile cu lenjerie pe trotuar şi am făcut un pas înainte. M-am trezit sărutându-l sau fiind sărutată, încă nu ştiu. Gura lui avea gust de ţigări. În afară de acest gust şi impresia de fragilitate şi uscăciune, ca şi când corpul pe care îl aveam în braţe şi faţa care o atingea pe a mea erau, de fapt, făcute din foiţă de hârtie sau pergament întins pe un schelet de umeraşe din sârmă, nu-mi amintesc nicio altă senzaţie.

Amândoi ne-am oprit din sărutat în acelaşi timp şi am păşit înapoi. Ne-am mai privit o clipă. Apoi ne-am ridicat genţile cu lenjerie, le-am azvârlit pe umăr, ne-am întors şi am pornit în direcţii opuse. Toată întâmplarea a fost ridicolă, ca atracţiile şi respingerile bruşte ale acelor căţei de plastic, cu magneţi la bază, pe care îmi amintesc că-i primeam la petrecerile de ziua mea. Nu-mi amintesc nimic despre drumul înapoi spre casă, în afară de faptul că, în autobuz, m-am zgâit mult timp la un afiş cu imaginea unei infirmiere în halat şi bonetă albă. Avea o faţă care trăda sănătate, competenţă, şi întindea o sticlă, zâmbind. Textul zicea: DĂ DARUL VIEŢII.

12

Deci, iată-mă.

Stau pe pat, în camera mea, cu uşa închisă şi geamul deschis. E Ziua Muncii, o zi răcoroasă, însorită, ca ieri. Mi se pare ciudat că nu trebuie să merg la birou în dimineaţa asta. Autostrăzile, în afara oraşului, trebuie să fie înţesate de maşini, chiar dacă e încă devreme, oamenii încep să se întoarcă din weekendul de la căsuţele de vară, încercând să ajungă înainte de ora de vârf. La ora cinci, totul va încetini până la o scurgere lentă, şi aerul va fi plin de scânteierea soarelui pe mile întregi de metal, de scâncetul motoarelor leneşe şi al copiilor plictisiţi. Dar aici, ca de obicei, e linişte.

Ainsley e în bucătărie. Abia am văzut-o azi. O aud plimbându-se de cealaltă parte a uşii, fredonând intermitent. Nu mă hotărăsc dacă să deschid sau nu uşa. Poziţiile noastre s-au schimbat, într-un fel pe care încă nu l-am evaluat, şi ştiu că mi-ar fi dificil să vorbesc cu ea.

Vineri pare să fi rămas mult în urmă, atât de multe s-au întâmplat de-atunci, dar acum, că am trecut peste toate, văd că actele mele erau într-adevăr mai înţelepte decât credeam atunci. Era subconştientul meu care o luase înaintea conştientului, şi subconştientul îşi are logica proprie. Felul în care am abordat lucrurile poate să fi fost incompatibil cu adevărata mea personalitate, dar sunt rezultatele la fel de contradictorii? Hotărârea a fost puţin cam bruscă, dar acum, că am avut timp să mă gândesc la ea, îmi dau seama că e, de fapt, un pas foarte bun. Desigur, întotdeauna am presupus, în liceu şi la colegiu, că în cele din urmă mă voi căsători cu cineva şi voi avea copii, toată lumea o face. Ori doi, ori patru, trei e un număr nefast şi nu sunt de acord cu copiii singuri la părinţi, prea uşor ajung răsfăţaţi. Nu m-am prostit niciodată, în privinţa căsătoriei, în felul lui Ainsley. Ea e din principiu împotrivă, şi viaţa nu se trăieşte după principii, ci după potriviri. Cum spune Peter, nu poţi să tot umbli aiurea, la infinit; indivizii

care nu se căsătoresc devin ciudaţi la maturitate, acriţi, sau scrântiţi, sau aşa ceva, am văzut destule la birou ca să-mi dau seama de asta. Dar, deşi sunt sigură că exista în subconştient, nu m-am aşteptat, conştient, să se întâmple atât de repede sau în felul în care s-a întâmplat. Sigur că am fost tot timpul mai legată de Peter decât voiam să admit.

Şi nu există niciun motiv ca mariajul nostru să devină ca al Clarei. Cei doi nu sunt destul de practici, n-au deloc simţ organizatoric, de a realiza o căsătorie bine structurată. O căsătorie e, în mare parte, o chestiune de detalii mecanice, elementare, cum ar fi mobila, servitul mesei şi păstrarea lucrurilor în ordine. Dar Peter şi cu mine vom fi în stare să stabilim un aranjament foarte rezonabil. Deşi avem o mulţime de detalii de pus la punct. Peter e o alegere ideală când stai să te gândeşti. E atrăgător, făcut să aibă succes şi e ordonat, un aspect major când urmează să trăieşti cu cineva.

Îmi pot imagina expresiile de pe feţele lor, la birou, când vor auzi. Dar nu le pot spune încă, va trebui să-mi mai păstrez slujba un timp. Până când Peter termină stagiul vom avea nevoie de bani. Va trebui să locuim într-un apartament la început, dar mai târziu putem avea o casă adevărată, un loc al nostru; va merita efortul de-a o păstra curată.

Între timp, ar trebui să fac ceva constructiv în loc să stau aşa degeaba. În primul rând, ar trebui să revăd chestionarul cu berea şi să fac un raport despre descoperirile mele, ca s-o pot bate la maşină la prima oră mâine şi s-o pun deoparte.

Apoi, ar trebui poate să-mi spăl părul. Şi camera mea are nevoie de o curăţenie generală. Ar trebui să verific sertarele şi să arunc ce s-a strâns în ele, apoi cele câteva rochii care atârnă în debara, pe care nu le mai port îndeajuns ca să le mai păstrez. Le voi dona Armatei Salvării. Şi o mulţime de bijuterii false, de genul celor pe care le primeşti de la rude, la Crăciun: ace din imitaţie de

aur, în formă de căţei pudel sau buchete de flori, cu bucăţi de sticlă în loc de petale sau ochi. Mai există o cutie de carton plină cu cărţi, manuale, în mare parte, şi scrisori de acasă, la care ştiu că n-o să mă mai uit niciodată, şi două păpuşi vechi pe care le păstrez din motive sentimentale. Păpuşa mai veche are corpul din pânză, umplut cu rumeguş (ştiu asta pentru că odată am făcut o operaţie pe ea cu o foarfecă de unghii), iar mâinile, picioarele şi corpul dintr-un material tare, lemnos. Degetele de la mâini şi de la picioare au fost roase aproape de tot; părul e negru şi scurt, câteva şuviţe creţe, legate de o bucată de plasă care atârnă, dezlipită de cap. Faţa e aproape fără trăsături, dar ţine gura deschisă încă, cu limba roşie de pâslă înăuntru şi doi dinţi de porţelan, principala ei atracţie, din câte-mi amintesc. E îmbrăcată într-o bucată de cearşaf vechi. Obişnuiam să-i las mâncare peste noapte, iar dimineaţa eram întotdeauna dezamăgită că nu dispăruse. Cealaltă păpuşă e mai nouă şi are păr lung, care se poate spăla şi piele din cauciuc. Am cerut-o la un Crăciun, pentru că era lavabilă. Niciuna dintre ele nu mai are farmec; aş putea foarte bine să le arunc, odată cu restul lucrurilor inutile.

Încă nu pot să-l definesc pe tipul de la spălătorie sau să-mi justific comportamentul. Poate era un fel de lapsus, un spaţiu gol în egoul meu, ca amnezia. Dar nu prea sunt şanse să-l mai întâlnesc vreodată – nici măcar nu-i ştiu numele – şi, oricum, n-are nimic de-a face cu Peter.

După ce termin de făcut curat în cameră ar trebui să scriu o scrisoare acasă. Cu siguranţă vor fi cu toţii încântaţi, abia aşteptau asta. Vor dori să mergem acolo în weekend, cât mai repede posibil. Nici eu nu i-am cunoscut încă pe părinţii lui Peter.

Într-o clipă mă voi scula din pat şi voi păşi prin balta de soare de pe podea. Nu-mi pot lăsa toată după-amiaza să se scurgă aşa, oricât de relaxant este să stau în această cameră liniştită, uitându-mă la tavanul gol, cu spatele lipit de peretele răcoros şi cu picioarele atârnând peste

marginea patului. E aproape ca şi când m-aş afla într-o barcă de cauciuc, plutind, privind în sus spre cerul senin.

Trebuie să mă organizez. Am multe de făcut.

PARTEA A DOUA

13

Marian stătea nepăsătoare la biroul ei. Mâzgălea distrată pe carnetul de mesaje telefonice. Desenă o săgeată cu multe pene complicate, apoi un careu cu linii intersectate. Trebuia să lucreze la un chestionar, ceva despre lame din oţel inoxidabil; ajunsese până la întrebarea care indica operatorului să ceară victimei lama aflată în aparatul de ras şi să-i ofere în schimb una nouă. Asta o făcuse să se oprească. Se gândea acum că avea de-a face cu o intrigă stufoasă: preşedintele companiei de lame de ras avusese o lamă miraculoasă, care aparţinuse familiei de generaţii, şi care nu numai că îşi reînnoia tăişul de fiecare dată când era folosită, ci şi îndeplinea celui ce se bărbierea orice dorinţă, după fiecare al treisprezecelea ras... Preşedintele, în orice caz, nu-şi păzise comoara cu destulă grijă. Într-o zi, uitase s-o aşeze la loc, în cutia căptuşită cu catifea, şi o lăsase să zacă prin baie, iar una dintre servitoare, încercând să fie de ajutor... (Povestea era neclară în acest punct, dar foarte complicată. Lama reuşise cumva să-şi facă drum într-un magazin de mâna a doua, unde fusese cumpărată de un client care nu bănuia peste ce a dat şi...) Preşedintele avea în aceeaşi zi nevoie urgentă de nişte bani. Se răsese frenetic la fiecare trei ore ca să ajungă la al treisprezecelea ras, zgâriindu-şi faţa până la sânge; mare i-a fost surpriza când... Aşa că descoperi ce se întâmplase, ordonă ca servitoarea păcătoasă să fie aruncată într-o groapă plină cu lame folosite şi împânzi oraşul cu o reţea de detectivi particulari, femei între două vârste, pozând drept operatori de interviu la Seymour Surveys, ochii lor de vultur antrenaţi să depisteze pe oricine, bărbat sau femeie, cu cea mai mică urmă de barbă, strigând: „Lame noi în schimbul celor vechi!”, într-o încercare disperată de a regăsi nepreţuita lamă pierdută...

Marian suspină, desenă un păianjen mic într-un colţ al labirintului de linii şi se întoarse spre maşina de scris. Bătu

la maşină partea bună din chestionarul neprelucrat – „Am dori să examinăm starea lamei dumneavoastră. Sunteţi amabil să-mi daţi lama care se găseşte *acum* în aparat? Poftiţi alta nouă în schimb” – adăugând un „vă rog” înainte de „să-mi daţi”. Nu exista niciun mod de a rearanja cuvintele în întrebare ca s-o facă să sune mai puţin excentrică, dar cel puţin putea fi mai politicoasă.

În jurul ei, biroul era în plină agitaţie. Era întotdeauna sau agitat, sau într-un calm desăvârşit şi, în general, prefera agitaţia. Putea scăpa lucrând mai puţin, toată lumea era în asemenea stare, alergând aiurea şi ţipând, că nu aveau timp să zăbovească pe-aproape, să se zgâiască peste umărul ei şi să se întrebe ce-i lua atâta timp sau ce făcea de fapt. De obicei avea o senzaţie de participare la tărăboiul propriu-zis: odată sau de două ori îşi permisese să devină frenetic de înţelegătoare şi fusese surprinsă cât de amuzant era; dar, de când se logodise şi ştia că nu va rămâne acolo pentru totdeauna (discutaseră despre asta, Peter spusese că, bineînţeles, putea continua să lucreze după nuntă, măcar o vreme dacă dorea, deşi nu va avea nevoie din punct de vedere financiar – el considera necinstit să te căsătoreşti dacă nu-ţi poţi permite să-ţi întreţii nevasta, dar ea hotărâse să nu mai lucreze), putuse să se sprijine de spetează şi să le privească pe toate cu detaşare. De fapt, descoperise că nu se putea implica, chiar dacă ar fi vrut. Obişnuiau, în ultima vreme, s-o complimenteze pentru calmul ei în caz de urgenţe.

— Ei, slavă Domnului că Marian e aici! ziceau în timp ce se calmau cu ceşti de ceai şi-şi tamponau frunţile suprasolicitate cu bucăţi de şerveţele, respirând cu greu. *Ea* nu îşi pierde niciodată controlul. Nu-i aşa, dragă?

În acel moment se-nvârteau în jur, gândi ea, ca o turmă de tatu la grădina zoologică. Acei tatu îi reamintiră brusc de tipul de la spălătorie, care nu mai apăruse niciodată, deşi fusese acolo de câteva ori de atunci şi se aşteptase, într-un fel, să-l vadă. Dar asta nu i se părea surprinzător, el era

evident instabil, probabil dispăruse de mult timp prin vreun canal de scurgere sau altul…

O urmări pe Emmy precipitându-se spre cabinetul cu dosare şi răscolind febril printre ele. De data asta era sondajul general despre tampoane: ceva mersese ruşinos de prost în Vest. Se presupunea c-ar fi fost ceea ce ei numeau un sondaj în „trei valuri”: primul val, ţâşnind prin poştă, localizând şi aducând pe creasta lui un banc de interlocutori dornici să răspundă şi demni de ales, al doilea şi al treilea val urmând cu sondaje de o mai mare adâncime, făcute personal. Şi, spera Marian, făcute în spatele uşilor închise. Toată afacerea, în special unele întrebări care trebuiau puse, şocaseră mai ales simţul ei pudic, deşi Lucy demonstrase într-o pauză că era cât se poate de firesc în zilele noastre, la urma urmelor, era un produs respectabil, îl puteai cumpăra la supermarket şi avea pagini pline de reclame în câteva din cele mai bune reviste, nu era drăguţ că îl scoteau la suprafaţă şi că nu erau atât de victorieni şi refulaţi în privinţa asta? Millie spusese că, bineînţeles, acesta era punctul de vedere cult, dar aceste sondaje erau întotdeauna jenante, nu numai că aveai probleme cu oamenii la uşă, dar nu puteai să găseşti operatoare care să le facă, aveau idei destul de învechite, în special cele din orăşelele mici, unele chiar îşi dădeau demisia dacă le cereai s-o facă (asta era cel mai rău când se apela la gospodine, ele nu aveau cu-adevărat *nevoie* de bani, întotdeauna se plictiseau, sau se săturau, sau erau gravide, şi-şi dădeau demisia şi-atunci trebuia să găseşti altele noi, să le înveţi de la zero); oricum, cel mai bun lucru era să le trimiţi o scrisoare oficială, reamintindu-le că toate trebuie să facă tot posibilul să îmbunătăţească soarta femeilor – o încercare de a face apel, reflectă Marian, la nobila infirmieră embrionară care se bănuia c-ar fi încolăcită, eficientă şi gata de sacrificiu, în inima oricărei femei adevărate.

De data asta, ceva mai rău se întâmplase. În Vest, cine s-a ocupat de selecţia din cărţile de telefon locale a numelor

femeilor care trebuiau să fie lovite de primul val (cine *se ocupase* de asta, acolo? Doamna Lietch din Foam River? Doamna Hatcher din Watrous? Nimeni nu-şi putea aminti, şi Emmy zise că se pare că au aşezat greşit dosarul) nu fusese întru totul meticuloasă. În loc de şuvoiul de reacţii aşteptat, o cantitate redusă de chestionare completate venise prin poştă. Millie şi Lucy se uitau acum la ele, aşezate la biroul opus celui al lui Marian, încercând să-şi dea seama unde se greşise.

— Ei, unele dintre ele au ajuns, în mod evident, la bărbaţi, pufni Millie.

— Aici e unul cu un „Hi, hi” scris pe el, de la un domn Leslie Andrewes.

— Ceea ce nu pot înţelege sunt cele care vin de la femei cu UN completat în *toate* spaţiile. *Ce* naiba folosesc atunci? zise Lucy cu ţâfnă.

— Păi, această doamnă are peste optzeci de ani.

— Aici e una care zice că a fost gravidă timp de şapte ani, încontinuu.

— A, *nu,* biata de ea, zise Emmy cu răsuflarea întretăiată. O să-şi prăpădească sănătatea.

— Pariez că proasta de doamna Lietch – sau doamna Hatcher, oricare ar fi fost – le-a trimis din nou, în vreo rezervaţie de indieni. I-am atras atenţia, în mod deosebit, să n-o facă. Dumnezeu ştie ce folosesc ele, pufni Lucy, dispreţuitoare.

— Muşchi, zise Millie, cu hotărâre.

Asta nu era prima dată când se întâmpla ceva rău în Vest. Numără încă o dată grămada de chestionare.

— Va trebui s-o luăm de la-nceput, şi clientul va fi furios. Toate cotele noastre sunt pierdute şi nici nu vreau să mă gândesc ce se va întâmpla cu scadenţele.

Marian se uită la ceas. Era aproape ora prânzului. Desenă un şir de luni în creştere pe pagina ei: lună în creştere, lună plină, apoi lună în descreştere, apoi nimic: o lună neagră. Ca măsură de prevedere, desenă o stea într-una din lunile în creştere. Îşi potrivi ceasul, cel pe care i-l dăduse Peter de

ziua ei, deşi o luase numai cu două minute înainte faţă de ceasul de la birou, şi îl întoarse. Bătu la maşină încă o întrebare. Era conştientă că îi era foame şi se întrebă dacă foamea ei fusese declanşată de faptul că ştia cât e ceasul. Se ridică din scaun, îl roti de câteva ori ca să se înalţe, se aşeză din nou şi bătu altă întrebare; era sătulă să fie un manipulator de cuvinte. În cele din urmă, incapabilă să mai rămână măcar o clipă pe scaunul ei, la birou, în faţa maşinii de scris, zise:

— Haideţi să mergem să luăm prânzul.

— Păi… ezită Millie şi se uită la ceas.

Era încă pe jumătate aflată sub iluzia că ea putea face ceva în legătură cu încurcătura.

— Da, haidem, zise Lucy, treaba asta mă scoate din sărite, trebuie neapărat să ies de aici.

Merse spre cuier, şi Emmy o urmă. Când Millie le văzu pe celelalte punându-şi hainele, abandonă chestionarele, oarecum împotriva voinţei ei.

În stradă, vântul era rece. Şi-au ridicat gulerele, ţinându-şi cu mâinile înmănuşate marginile de sus ale paltoanelor aproape de gât, mergând, două câte două printre ceilalţi indivizi grăbiţi de la vremea prânzului, cu tocurile pocnind şi zgâriind trotuarul dezgolit: încă nu ninsese. Aveau de mers mai mult decât de obicei. Lucy a sugerat să meargă la un restaurant mai scump decât cele pe care le frecventau şi, într-o stare de metabolism accentuat, creată de agitaţia cu tampoanele, au fost de acord.

— Ooo! se văită Emmy, în timp ce se apleca în vântul neînduplecat. Nu ştiu ce-o să mă fac cu vremea asta. O să mi se usuce toată pielea şi o să cadă în fâşii.

Când ploua avea dureri teribile de picioare, şi când era soare avea dureri de ochi, de cap, pistrui şi accese de ameţeală. Când vremea era neutră, cenuşie şi călduţă, avea febră şi tuşea.

— Smântână rece e cea mai bună, zise Millie. Şi bunica mea avea pielea uscată şi ea asta folosea.

— Dar am auzit că îţi apar coşuri de la ea, zise Emmy cu îndoială.

Restaurantul era din cele englezeşti, pretenţioase, de modă veche, cu scaune din piele, tapiţate, şi bârne stil Tudor. După o scurtă aşteptare, au fost conduse la o masă de o însoţitoare îmbrăcată în mătase neagră; s-au aşezat şi şi-au scos paltoanele. Marian sesiză că Lucy purta o rochie nouă, din tricot, de un mov-închis, impunător, cu un ac de argint, inocent, la guler. Deci de-asta voia ea să vină aici, gândi Marian.

Privirea cu gene lungi a lui Lucy trecea peste ceilalţi consumatori, feţe apatice, impasibile, de oameni de afaceri, majoritatea înghiţind cu lăcomie mâncarea şi sorbind nesăţios câteva pahare de băutură, ca să treacă de pauza de prânz cât mai curând şi mai mecanic posibil, şi să se întoarcă, în ora de trafic intens, la casele, nevestele şi cinele lor, ca să le dea gata şi pe astea cât mai curând posibil. Lucy avea ochii machiaţi cu mov, să se asorteze cu rochia şi buzele date cu un mov de o nuanţă pală. Era, ca întotdeauna, elegantă. În ultimele două luni, lua masa la restaurante scumpe din ce în ce mai des, (deşi Marian se întreba cum îşi putea permite), târându-se, ca o momeală cu multe pene, mărgele de sticlă, trei voblere şi şaptesprezece cârlige, prin locurile prielnice, restaurante bune şi baruri cu şiruri luxuriante de filodendroni în ghivece, unde ar fi putut întâlni genul potrivit de bărbaţi, pândind lacomi precum ştiucile, mai înclinaţi spre căsnicie. Dar acei bărbaţi, genul potrivit, nu muşcau, sau plecaseră spre alte adâncimi, sau muşcau dintr-o momeală de un fel diferit, nişte peştişori discreţi din plastic maro sau din tablă simplă, fără strălucire, sau, dimpotrivă, cu mai multe pene şi cârlige decât îşi permitea Lucy. Şi în acest restaurant, şi în altele asemănătoare, Lucy îşi arăta în van rochiile ei delicioase şi ochii fistichii butoaielor pline de peşti răpitori bondoci care n-aveau timp de mov.

Chelneriţa sosi. Millie ceru o plăcintă cu carne şi ficat, un prânz bun şi consistent. Emmy alese o salată cu brânză de

vacă, să meargă cu cele trei feluri de pilule ale ei, roz, albe şi portocalii, care erau aliniate pe masă, lângă paharul cu apă. Lucy se agită, se frământă şi se răzgândi de câteva ori, iar în cele din urmă ceru o omletă. Marian fu surprinsă de sine. Arsese de nerăbdare să iasă în pauza de prânz, simţise că murea de foame, şi acum nu-i mai era deloc. Luă un sandvici cu brânză.

— Ce mai face Peter? întrebă Lucy, după ce îşi examinase omleta şi o acuzase că era cam tare.

Începuse s-o intereseze Peter. El luase obiceiul s-o sune pe Marian la birou, să-i spună ce făcuse în ziua respectivă şi ce va face seara, iar când Marian nu era acolo lăsa mesaje prin Lucy, care împărţea telefonul cu Marian. Lucy îl considera foarte politicos şi găsea că are voce interesantă.

Marian o urmărea pe Millie care vâra în ea plăcinta cu carne şi ficat, metodic, ca şi când ar fi aranjat lucruri într-o valiză. „Poftim”, va zice sau ar trebui s-o facă, atunci când va fi terminat: „Totul e aşezat în ordine.” Şi gura ei se va închide, ca un capac.

— Foarte bine, zise Marian.

Ea şi Peter hotărâseră că încă nu le vor spune celor de la birou. Rezistase, prin urmare, zi de zi, dar acum întrebarea îi stârni dorinţa să le anunţe pe neaşteptate, şi nu putea rezista. Ar putea cel puţin să afle şi ele că mai există speranţă în lume, raţiona ea.

— Am ceva să vă spun, zise ea, dar nu trebuie să se afle mai departe deocamdată.

Aşteptă până când cele trei perechi de ochi îşi transferară atenţia de la farfurii la ea, apoi spuse:

— Suntem logodiţi.

Le zâmbi radios, urmărind cum expresia din ochii lor se schimba de la speranţă la spaimă. Lucy îşi scăpă furculiţa şi spuse sufocată:

— Nu! adăugând, ce minunat!

Millie zise:

— Oh, straşnic!

Emmy luă în grabă altă pilulă.

Apoi urmară întrebări fâstâcite la care Marian se descurcă cu calm, împărţind câte puţin informaţiile, precum dulciurile pentru copiii mici, câte una şi nu prea mult: s-ar putea să le facă rău. Bucuria triumfătoare, care sperase că va urma anunţului a fost doar momentană, pentru ea, cel puţin, îndată ce efectul-surpriză se epuiză, conversaţia deveni la fel de rece şi impersonală, de ambele părţi, precum chestionarele pentru lame: întrebări despre nuntă, viitorul apartament, posibilele porţelanuri şi cristaluri, ce se va cumpăra şi cu ce se vor îmbrăca. Lucy spuse în cele din urmă:

— Întotdeauna am crezut că el e tipul de celibatar înrăit, aşa spuneai tu. Cum naiba ai reuşit să-l prinzi?

Marian întoarse privirea de la feţele dintr-odată patetice, prea nerăbdătoare, aplecate să-i smulgă răspunsul, spre cuţitele şi furculiţele de pe farfurii.

— Drept să spun, nu ştiu, zise ea, încercând să sugereze o modestie potrivită, de mireasă.

Într-adevăr, nu ştia. Îi părea rău că le spusese, fluturase efectul în faţa lor, fără a fi în stare să le ofere o cauză care ar putea fi reprodusă.

Peter telefonă aproape de îndată ce se întoarseră la birou. Lucy îi întinse telefonul lui Marian şoptind: „El el” puţin copleşită de prezenţa unui viitor mire, la celalalt capăt al liniei.

Marian simţi prin aer încordarea a trei perechi de muşchi auditivi, răsucirea a trei capete blonde, în timp ce vorbea la telefon.

Peter vorbea concis:

— Bună, dragă, ce faci? Ascultă, pur şi simplu nu voi putea ieşi astă-seară. A apărut un caz urgent, ceva important, şi trebuie să lucrez la el.

Părea s-o acuze că încearcă să se amestece în munca lui, şi ei îi displăcu asta. Nici măcar nu se aşteptase să-l vadă, aşa, la mijlocul săptămânii, până când el nu sunase ieri şi o invitase la cină; de-atunci aşteptase cu nerăbdare. Spuse, destul de aspru:

— E-n ordine, dragule. Dar ar fi minunat dacă am putea pune la punct aceste lucruri mai din timp.

— Ţi-am spus că a intervenit *pe neaşteptate,* zise el cu iritare.

— Ei bine, nu e cazul să te răsteşti la mine.

— Dar nu am făcut-o, zise el, exasperat. Ştii doar că aş prefera să te văd, numai că trebuie să înţelegi…

Restul conversaţiei fu un amestec de retractări şi reconcilieri.

Deci, trebuie să învăţăm să facem compromisuri, gândi Marian, şi am putea foarte bine să începem să ne ocupăm de asta de-acum. Ea rezumă:

— Atunci, mâine?

— Ascultă, dragă, zise el, de fapt, nu ştiu. Depinde, ştii cum stau lucrurile pe aici, o să te anunţ, bine?

După ce Marian spuse un dulce pa-pa, în beneficiul auditoriului ei şi puse jos receptorul, se simţi extenuată. Trebuia să aibă grijă cum vorbea cu Peter, va trebui să-l manevreze mai cu atenţie, erau evident o groază de presiuni asupra lui, la birou… „Mă întreb dacă nu am anemie?” îşi zise ea, în timp ce se întorcea la maşina de scris.

După ce termină chestionarul cu lamele de ras şi începu să lucreze la un altul, instrucţiunile pentru un test de produs al unui nou sortiment de mâncare deshidratată pentru câini, telefonul sună iarăşi. Era Joe Bates. Se aşteptase oarecum la acest telefon. Îl salută pe Joe cu fals entuziasm: ştia că-şi neglijase responsabilităţile în ultimul timp, evitând invitaţiile la cină ale familiei Bates, chiar dacă Clara dorise s-o vadă. Sarcina continuase întâi cu o săptămână, apoi cu două mai mult decât era de aşteptat, şi Clara vorbise la telefon ca şi când ea însăşi ar fi fost absorbită, prin creşterea gigantică a burţii. „Abia dacă mai pot să stau în picioare”, gemuse ea. Dar Marian nu fusese în stare să facă faţă unei alte seri de contemplare a burţii Clarei şi de speculaţii asupra misterioasei comportări a conţinutului ei. Ultima dată reacţionase numai cu remarci

pline de veselie, clar total lipsite de haz, presupuse a destinde atmosfera, ca de exemplu: „Poate are trei capete”, şi „Poate nu e deloc un copil, ci un fel de creştere parazitară, ca gala pe copaci, sau elefantiazisul ombilicului, sau o excrescenţă uriaşă…” După seara aceea, socotise că-i face Clarei mai mult rău ducându-se s-o vadă decât stând departe de ea. Totuşi, într-o izbucnire de bunăvoinţă, amplificată de vină, îl făcuse pe Joe, la plecare, să-i promită că-i va comunica, îndată ce se întâmplă ceva, oferindu-se chiar, eroic, să stea cu ceilalţi copii, dacă era absolut necesar; iar acum vocea lui spunea:

— Slavă Domnului, s-a terminat. E tot o fată, patru kilograme şi două sute de grame, şi a mers la spital abia la două azi-noapte. Ne-am temut că o să nască în taxi.

— Ei, asta-i minunat! exclamă Marian şi adăugă diferite întrebări şi felicitări.

Obţinu orele de vizită şi numărul salonului şi le scrise pe caietul de mesaje telefonice.

— Spune-i că voi veni s-o văd mâine, zise ea.

Se gândea că acum, când Clara se dezumflase din nou, la dimensiunea normală, va fi capabilă să-i vorbească mai liber: nu se va mai simţi ca şi când s-ar adresa unei grămezi de carne umflată cu un mic vârf ascuţit, o formă care o făcuse să se gândească la o regină furnică deformată sub povara unei întregi societăţi, o semipersoană sau, uneori, gândea ea, mai mulţi oameni, un ciorchine de personalităţi ascunse, pe care nu le cunoştea deloc. Hotărî brusc să-i cumpere nişte trandafiri, un dar de reîntoarcere pentru adevărata Clara, încă o dată în posesia incontestabilă a trupului ei fragil. Aşeză receptorul în furca lui neagră şi se sprijini de speteaza scaunului. Secundarul ceasului mătura cadranul, însoţit de bătaia maşinilor de scris şi zgomotul tocurilor înalte pe podeaua dură. Simţi timpul rotindu-se şi încolăcindu-se, aproape vizibil, în jurul picioarelor ei, ridicându-se în jurul ei, ridicându-i corpul cu tot cu scaunul de birou şi purtând-o încet şi şerpuit, dar cu iminenţa apei mişcându-se în josul

unei pante, spre îndepărtata, ba nu chiar atât de îndepărtata, zi asupra căreia căzuseră de acord – la sfârşitul lui martie? – care va încheia această fază şi va începe o alta. Undeva, în altă parte, se făceau pregătiri, treptat; rudele începeau să-şi organizeze forţele şi energiile, se avea grijă de toate, ea nu avea nimic de făcut. Ea plutea, lăsând curentul s-o ţină deasupra, lăsând pe seama lui s-o ducă încotro dorea. Mai era această zi pe care trebuia s-o sfârşească cu bine: un semn pe lângă care treci pe ţărm, un copac nu prea diferit de toţi ceilalţi, care putea fi deosebit de restul numai pentru că era aici în loc să fie mai în urmă sau mai în faţă, cu niciun alt rost decât de a măsura distanţa parcursă. Voia să-l depăşească. Pentru a ajuta secundarul să avanseze, bătu la maşină restul din chestionarul cu mâncarea pentru câini.

Spre sfârşitul după-amiezii, doamna Bogue ieşi agale din cabinet. Liniile ridicate de pe fruntea ei exprimau consternarea, dar ochii îi erau la fel de reci ca de obicei.

— Oh, Doamne, zise ea celor din birou, la modul general – făcea parte din politica ei, în relaţiile umane, să le introducă în crize minore de conducere. Ce zi! Nu numai încurcătura aceea, în Vest, dar au mai apărut iar nişte necazuri cu acel Bărbat-cu-lenjeria-de-corp.

— Iar mizerabilul ăla? zise Lucy, încreţindu-şi cu dezgust nasul pudrat opalescent.

— Da, e foarte supărător, zise doamna Bogue, frângându-şi mâinile cu disperare feminină.

Era evident că nu e deloc supărată.

— Pare să-şi fi mutat câmpul de operaţii spre suburbii, spre Etobicoke, de fapt. Am vorbit la telefon cu două doamne din Etobicoke, azi după-amiază, care se plângeau. Bineînţeles, e posibil să fie un bărbat simpatic, absolut inofensiv, dar e atât de neplăcut pentru prestigiul companiei.

— Ce face? întrebă Marian.

Nu mai auzise niciodată despre Bărbatul-cu-lenjeria-de-corp.

— A, zise Lucy, e unul dintre acei bărbaţi scârboşi care telefonează femeilor şi le spun lucruri murdare. A făcut-o şi anul trecut.

— Problema este, se lamenta doamna Bogue, frământându-şi încă degetele în faţa ei, că se recomandă a fi de la compania noastră. Din câte se pare, are o voce foarte convingătoare. Foarte oficială. Le spune că face un test despre lenjeria de corp şi presupun că primele întrebări pe care le pune trebuie să sune sincer. Feluri, tipuri, mărimi şi aşa mai departe. Apoi devine din ce în ce mai personal, până când doamnele se plictisesc şi închid. Bineînţeles, sună apoi la companie să se plângă, şi uneori ne acuză de tot felul de lucruri indecente înainte ca eu să spun că nu e unul dintre operatorii noştri, deoarece compania noastră n-ar pune niciodată astfel de întrebări. Aş vrea să-l prindă şi să-i ceară să termine, e o adevărată pacoste, numai că e aproape imposibil de identificat.

— Mă întreb de ce o face? speculă Marian.

— A, e probabil unul dintre acei obsedaţi sexuali, zise Lucy cu un delicat fior mov.

Doamna Bogue îşi încruntă iar sprâncenele şi scutură din cap.

— Dar toate spun că pare atât de *simpatic.* Atât de normal şi chiar inteligent. Nicidecum ca acei indivizi groaznici care te sună şi-ţi suflă în ureche.

— Poate că totul demonstrează că unii obsedaţi sexuali sunt foarte normali şi simpatici, îi spuse Marian lui Lucy, când doamna Bogue se întoarse în cabinetul ei.

În timp ce-şi punea paltonul şi ieşea din birou pe hol, lăsându-se să plutească în jos cu liftul, se mai gândea la Bărbatul-cu-lenjeria-de-corp. Îşi imagina faţa lui inteligentă, manierele atente, politicoase, asemănătoare cu ale unui comis-voiajor de la asigurări; sau ale unui antreprenor. Se gândi ce fel de întrebări personale punea şi ce-ar spune ea dacă el ar suna-o vreodată pe *ea:* „A, trebuie să fiţi Bărbatul-cu-lenjeria-de-corp. Am auzit *atâtea* despre dumneavoastră... Probabil că avem şi câţiva prieteni

comuni”. Şi-l imagina într-un costum de afaceri, cu o cravată destul de conservatoare, cu dungi diagonale, castanii şi maro; pantofii bine lustruiţi. Poate că mintea lui, altfel normală, fusese înnebunită de afişele publicitare cu corsete, din autobuze: era o victimă a societăţii. Societatea îi fluturase aceste suple femei surâzătoare, cauciucate, prin faţa ochilor, implorând practic, siluindu-l cu dezmierdările lor flexibile şi apoi refuzând să-i ofere vreuna. Descoperise, când încercase să cumpere obiectul în chestiune, la tejgheaua magazinului, că era lipsit de conţinutul promiţător. Dar, în loc să se înfurie, şi să spumege, şi să n-ajungă nicăieri, îşi purtase dezamăgirea, liniştit şi matur, şi hotărâse, ca un bărbat înţelept ce era, să caute sistematic imaginea îmbrăcată în lenjerie de corp pe care o dorea atât de fierbinte, folosind pentru scopurile lui reţeaua de telecomunicaţii pusă la dispoziţie de societate. Un târg just: i-o datorau.

Ieşind în stradă îi veni un gând nou. Poate e de fapt Peter. Strecurându-se din biroul lui în cea mai apropiată cabină telefonică ca să formeze numerele gospodinelor din Etobicoke. Protestul lui împotriva unui lucru sau a altora – a sondajelor? a nevestelor din Etobicoke? a vulcanizării? – sau singurul lui mod de a replica, lovind în lumea crudă, care l-a încărcat cu datorii legale, zdrobitoare, şi l-a împiedicat s-o scoată la cină. Iar de la ea a obţinut numele companiei şi cunoştinţele despre procedurile oficiale de intervievare. Poate ăsta era adevăratul lui eu, miezul personalităţii sale, acel Peter care pusese stăpânire pe gândurile ei, din ce în ce mai mult, în ultima vreme. Poate că asta stătea ascuns sub aparenţe, sub celelalte aparenţe, acea identitate secretă care, în ciuda nenumăratelor ei tentative şi încercări şi semisuccese, era conştientă că nu o descoperise încă: el era de fapt Bărbatul-cu-lenjeria-de-corp.

14

Primul lucru pe care îl întâlniră ochii lui Marian, în timp ce capul ei apărea ca un periscop în susul scării, fu o pereche de picioare goale. Deasupra lor se afla Ainsley care stătea, pe jumătate îmbrăcată, în micul vestibul, uitându-se în jos spre ea, cu obişnuita inexpresivitate a chipului ei, atins imperceptibil, ici şi acolo, de umbre de surpriză şi supărare.

— Bună, zise ea. Credeam că ieşi astă-seară la cină.

Îşi fixă ochii, acuzator, pe mica pungă de cumpărături pe care o ducea Marian.

Picioarele lui Marian împinseră restul corpului în susul treptelor rămase, înainte ca ea să răspundă:

— Trebuia, dar nu mai ies. Ceva a intervenit la Peter la serviciu.

Intră în bucătărie şi-şi depuse punga de hârtie pe masă. Ainsley o urmă şi se aşeză pe unul dintre scaune.

— Marian, zise ea dramatic, trebuie să aibă loc diseară!

— Ce anume? întrebă Marian vag, punându-şi punga cu lapte în frigider.

Nu asculta, de fapt.

— Aia. Leonard. Ştii tu.

Marian era atât de ocupată de propriile-i gânduri, că de-abia după un moment îşi aminti despre ce vorbea Ainsley.

— A! Aia, zise ea.

Îşi scoase paltonul, gânditoare.

Nu dăduse atenţie deosebită evoluţiei campaniei lui Ainsley (sau a lui Leonard?) în ultimele două luni – voia să rămână cu mâinile curate din toată afacerea – dar fusese suficient de îndopată cu forţa de propriile relatări ale lui Ainsley, de analize şi plângeri, ca să poată deduce ce se întâmplase; la urma urmei, oricât de curate erau mâinile cuiva, urechile erau în mod necesar deschise. Lucrurile nu au mers potrivit planului. Se părea că Ainsley nu nimerise ţinta. La prima întâlnire se transformase într-o imagine de o puritate roz-bombon, încât Len hotărâse, după respingerea

strategică din acea seară, că ea va necesita un asediu foarte îndelungat şi atent. Orice prea abrupt, prea forţat, o va speria, trebuia să fie prinsă în capcană cu blândeţe şi prudenţă. În consecinţă, începu prin a o invita la prânz, de mai multe ori, şi au progresat la anumite intervale de timp, ajungând să ia cina în oraş şi, în cele din urmă, să meargă la filme străine unde, în timpul unuia, a mers atât de departe încât s-o ţină de mână. O invitase chiar în apartamentul lui o dată, la ceaiul de după-amiază. Ainsley relatase mai târziu, cu câteva înjurături zdravene, că el a fost, cu această ocazie, un model de bună-cuviinţă. De vreme ce, după propria ei mărturisire, ea nu bea, nu putea nici măcar să se prefacă a-i permite lui s-o îmbete. În conversaţie el o trata ca pe o fetiţă, explicându-i lucrurile cu răbdare şi impresionând-o cu poveşti despre studioul de televiziune şi asigurând-o că interesul lui pentru ea era doar acela al unui prieten mai mare, cu bune intenţii, până când îi venise să ţipe. Şi nici măcar nu-i putea răspunde obraznic, era necesar ca mintea ei să pară la fel de goală precum faţa. Mâinile îi erau legate. Îşi construise imaginea şi acum trebuia să şi-o menţină. A face ea avansuri sau a lăsa să-i scape o scânteie de ceva ce ar semăna a inteligenţă şi ar fi fost atât de nepotrivit cu rolul, încât ar fi trebuit să renunţe definitiv la a face pe proasta. Aşa că s-a agitat şi a fiert în suc propriu, suportând manevrele foarte subtile ale lui Len cu nerăbdare suprimată, şi urmărind atotimportantele zile din calendar scurgându-se fără evenimente.

— Dacă nu se întâmplă diseară, zise Ainsley, nu ştiu ce-o să fac. Nu mai pot suporta multă vreme. Va trebui să găsesc altul. Dar am pierdut atâta *timp.*

Se încruntă, atât cât era în stare, cu sprâncenele-i embrionare.

— Şi unde…? întrebă Marian, începând să înţeleagă de ce Ainsley fusese supărată de întoarcerea ei neaşteptată.

— Păi, el, evident, n-are de gând să mă invite să-i văd lentilele, zise Ainsley furioasă. Şi oricum, dacă aş spune da,

ar deveni suspicios ca dracu’. Ieşim să cinăm totuşi, şi m-am gândit că poate, dacă l-aş invita sus, la cafea, după aceea…

— Aşa că ai prefera să ies, zise Marian cu vocea plină de dezaprobare.

— Mda, ar fi de mare ajutor. În mod obişnuit, nu mi-ar păsa dacă ar fi o întreagă congregaţie în camera alăturată sau sub pat, şi pariez că nici lui nu i-ar păsa, dar, vezi tu, el crede că mie trebuie să-mi pese. Trebuie să mă las împinsă în dormitor. Centimetru cu centimetru.

— Da, înţeleg, suspină Marian.

Cenzura, la acest punct, nu era treaba ei.

— Mă întreb doar unde aş putea merge.

Faţa lui Ainsley se lumină. Obiectivul principal fusese câştigat; restul detaliilor erau secundare.

— Ei, ai putea să-l suni pe Peter şi să-i spui că te duci la el? Nu l-ar deranja, doar e logodit cu tine.

Marian reflectă. Înainte, într-un timp pe care nu şi-l putea aminti clar pe moment, ar fi putut s-o facă; n-ar fi contat dacă el s-ar fi supărat. Dar, în zilele acelea şi mai ales după conversaţia lor de după-amiază, n-ar fi o idee bună. Oricât de discretă ar fi fost, cu o carte în sufragerie, el ar fi acuzat-o în tăcere de a fi foarte posesivă sau geloasă, şi că se amestecă în munca lui. Chiar dacă ea ar explica situaţia reală. Şi ea nu voia s-o facă: deşi Peter nu-l mai văzuse deloc pe Len din prima seară, schimbându-şi imaginea de burlac liber în cea de logodnic matur şi adaptându-şi reacţiile şi relaţiile în consecinţă, exista încă un fel de loialitate de clan care ar fi putut aduce necazuri, dacă nu pentru Ainsley, cel puţin pentru ea. I-ar da lui argumente.

— Nu cred că ar fi bine, zise ea. Lucrează din greu.

Se făcuse prea rece să stai în parcuri sau să te plimbi îndelung. Ar putea telefona uneia dintre fecioarele de la birou…

— O să văd un film, zise ea, în sfârşit.

Ainsley zâmbi uşurată.

— Fabulos, zise şi intră în dormitor să termine cu îmbrăcatul.

Îşi vârî capul, câteva minute mai târziu, ca să întrebe:

— Pot să folosesc sticla aceea de whisky, dacă am nevoie de ea? Voi spune că e a ta, dacă nu te deranjează.

— Sigur, ia-o, zise Marian.

Whisky-ul era proprietate comună. Ştia că Ainsley îi va plăti la sticla următoare. Chiar dacă uita s-o facă, o jumătate de sticlă de whisky era un sacrificiu destul de mic ca să termine cu toată afacerea. Această amânare deghizată care-i măcina nervii şi această şovăială au durat peste măsură. A rămas în bucătărie, sprijinindu-se de măsuţă şi uitându-se cu interes, gânditoare, în chiuveta care conţinea patru pahare umplute cu apă opacă, un fragment de coajă de ou şi o oală recent folosită pentru a găti macaroane cu brânză. Hotărî să nu spele farfuriile, dar, ca un gest simbolic de curăţenie, ridică restul de coajă şi-l aruncă la gunoi. Îi displăceau resturile.

Când Ainsley reapăru, costumată într-o bluză şi un pulover, îndulcite de cercei în formă de mici margarete, şi un discret machiaj al ochilor, Marian îi spuse:

— Ştii, filmul nu va dura toată noaptea. Va trebui să mă întorc în jur de douăsprezece şi jumătate.

Chiar dacă se aşteaptă să dorm în şanţ, gândi ea.

— Îmi imaginez că situaţia va fi de mult sub control la vremea aceea, zise Ainsley cu hotărâre. Dacă nu, oricum, niciunul din noi nu va mai fi aici: îl voi fi aruncat pe geam. Şi voi fi sărit şi eu. Dar, pentru orice eventualitate, nu încerca nicio uşă închisă fără să baţi.

Mintea lui Marian alese cuvintele cele mai ameninţătoare. *Nicio* uşă închisă.

— Ascultă, zise ea, îţi interzic să calci în dormitorul meu.

— Bine, dar este mai curat, zise Ainsley rezonabil; şi dacă sunt copleşită de un moment de pasiune şi luată pe sus, nu mă pot întrerupe să spun: „Ai greşit dormitorul”, nu-i aşa?

— Nu, cred că nu, zise Marian; începea să se simtă fără adăpost şi deposedată. Numai că nu-mi place gândul de a da peste patul meu şi a descoperi că sunt alţii deja în el.

— Să-ţi spun ceva, zise Ainsley, dacă ni se întâmplă să sfârşim în camera ta, voi atârna o cravată de clanţa uşii, bine?

— A cui cravată? întrebă Marian.

Ştia că Ainsley colecţiona lucruri – printre obiectele acoperind podeaua camerei erau o mulţime de fotografii, câteva scrisori şi o jumătate de duzină de flori uscate – dar nu ştia să fi colecţionat cravate.

— Păi, a lui, bineînţeles, zise Ainsley.

Marian avu o viziune tulburătoare a unei camere cu trofee: capete împăiate ori cu coarne, ţintuite pe pereţi.

— De ce nu-i foloseşti pur şi simplu scalpul? întrebă ea.

Leonard se presupunea a fi prietenul ei, la urma urmei.

Examină situaţia în timp ce-şi mânca cina rece şi îşi bea ceaiul singură, Ainsley fiind plecată, şi în timp ce se plimba prin apartament, aşteptând să se facă ora pentru ultimul spectacol. Încă examina problema, în drumul spre cel mai apropiat cinematograf din zonă. Simţise un timp, într-unul din cele mai mici şi mai obscure ascunzişuri ale minţii ei, că trebuie să facă ceva, să-l prevină pe Len, dar nu ştia ce, sau, mai important, de ce. Ştia că el nu va crede că Ainsley, care părea la fel de tânără şi fără experienţă ca un pui de pisică, era în realitate o super-femelă intrigantă, care pune în aplicare un complot mârşav împotriva lui, folosindu-l de fapt ca pe un substitut necostisitor pentru însămânţare artificială, cu o devastatoare lipsă de preocupare pentru individualitatea lui. Şi nu exista nicio dovadă convingătoare încă; Ainsley fusese cât se poate de discretă. Marian se gândise de mai multe ori să-l sune în mijlocul nopţii, cu un ciorap de nailon peste receptor şi să şoptească „Fereşte-te!"; dar asta n-ar fi de niciun folos. El n-ar ghici niciodată de ce trebuia să se ferească. Scrisori anonime… va crede că era vreun dezaxat sau vreo fostă prietenă geloasă, încercând să-i dejoace propriile planuri diavoleşti, ceea ce

ar face ca urmărirea lui să fie şi mai asiduă. În plus, de când se logodise, existase o înţelegere tacită cu Ainsley: niciuna nu trebuia să se amestece în strategia celeilalte, deşi era evident că fiecare dezaproba cursul acţiunii celeilalte, pe baze morale. Dacă îi spunea ceva lui Len, ştia că Ainsley era perfect capabilă să ducă un contraatac reuşit sau, cel puţin, deranjant. Nu, Len trebuia abandonat sorţii lui, pe care o va îmbrăţişa, fără îndoială, cu veselie. Marian mai era derutată de faptul că nu ştia exact dacă un vechi creştin fusese aruncat leilor, sau un leu primitiv creştinilor. Era ea, aşa cum o întrebase Ainsley în timpul uneia din discuţiile lor duminicale, de partea Forţei Creatoare de Viaţă, sau nu?

Mai trebuia luată în considerare doamna de jos. Chiar dacă nu va pândi la geam când va veni Leonard, sau nu va sta camuflată în spatele uneia dintre draperiile de catifea, va fi cu siguranţă conştientă că o pereche de picioare masculine au urcat scările; şi, în mintea ei, acel imperiu despotic unde cele ce se cuvin aveau rigiditatea şi forţa legii gravitaţiei, ceea ce urcă trebuie să coboare, preferabil înainte de unsprezece treizeci noaptea. Deşi nu spusese niciodată asta, era pur şi simplu ceva de care trebuia ţinut cont. Marian spera că Ainsley va avea înţelepciunea să termine cu el şi să-l scoată afară înainte de douăsprezece, cel mai târziu, sau, în cel mai rău caz, să-l ţină acolo, în linişte, toată noaptea; ce vor face cu el în dimineaţa următoare, în acest caz, nu ştia exact. Va trebui, probabil, scos pe furiş, în sacoşa pentru rufe murdare. Chiar dacă mai era în stare să meargă singur. A, desigur, puteau oricând să găsească alt apartament. Dar detesta scenele.

Marian coborî din metrou la staţia de lângă spălătorie. Erau două cinematografe în apropiere, de o parte şi de cealaltă a străzii. Le trecu în revistă. Unul oferea un film străin subtitrat, prezentat prin reproduceri haotice, în alb-negru, ale cronicilor din ziare, şi frecventa folosirea cuvintelor „adult” şi „matur”. Câştigase câteva premii. Celălalt prezenta un western american şi afişe tehnicolor cu

călăreţi şi indieni muribunzi. În starea ei actuală, nu avea chef să sufere de-a lungul intensităţilor, pauzelor şi prim-planurilor artistice ale unor pori expresiv contractaţi. Căuta doar căldură, adăpost şi ceva semănând a uitare, aşa că alese westernul. Când îşi dibui drumul spre un loc, în cinematograful pe jumătate gol, filmul începuse deja.

Îşi gârbovi corpul, odihnindu-şi capul pe speteaza scaunului, cu genunchii rezemaţi de scaunul din faţă şi ochii pe jumătate închişi. Nu era o poziţie de doamnă, dar nimeni nu putea vedea în întuneric; şi locurile vecine, de o parte şi de alta, erau goale. Se asigurase de asta: nu voia să aibă vreo problemă cu bătrâni ascunşi, îşi amintea astfel de întâmplări din zilele de şcoală de altădată, înainte de-a fi aflat despre sălile de cinema. Mâini pipăind genunchi şi frânturi asemănătoare de patos şovăitor, deşi fără să o înspăimânte, (trebuia doar să te muţi mai încolo liniştită) îi păreau dureros de stânjenitoare doar pentru că erau sincere. Încercarea de contact, chiar şi superficial, era crucială pentru cei ce pipăiau în întuneric.

Imaginile colorate se succedau una după alta în faţa ei: bărbaţi gigantici, cu pălării uriaşe, întinşi de-a lungul ecranului, pe caii lor chiar mai gigantici, copaci şi cactuşi ridicându-se în prim-plan sau estompându-se în fundal, în timp ce peisajul se derula; fum, praf şi galop. Nu încerca să hotărască ce însemnau replicile criptice sau să urmărească intriga. Ştia că trebuie să fie oameni răi cei care încercau să facă ceva rău şi oameni buni cei care încercau să-i oprească, probabil ajungând primii la bani (la fel şi indienii, numeroşi ca bizonii, şi o ţintă uşoară pentru toţi), dar nu conta pentru ea care din acele calităţi morale era încarnată în vreo figură ce îi era prezentată. Cel puţin nu era unul dintre acele westernuri noi, în care oamenii suferă de psihoze. Se amuza, concentrându-se pe actorii secundari, cei episodici, întrebându-se ce făceau în timpul lor liber – aveau (fără îndoială) destul de mult – şi dacă vreunul dintre ei mai nutrea încă iluzia de a deveni viitoare stea de cinema.

Era noapte, noapte transparentă, albastră-purpurie, care coboară numai pe ecrane în filmele color. Cineva se furişa printr-o păşune spre altcineva; totul era liniştit, în afară de foşnetul ierbii şi de cântecul câtorva greieri electronici. Aproape de ea, spre stânga, auzi un mic zgomot, apoi sunetul a ceva tare lovind podeaua. O puşcă se descarcă, se dădu o luptă, apoi se făcu zi. Auzi zgomotul din nou.

Întoarse capul spre stânga. În reflexia slabă, de la strălucirea soarelui de pe ecran, putu cu greu să desluşească cine stătea lângă ea, la două locuri distanţă. Era tipul de la spălătorie. Stătea prăbuşit în scaun, privind sticlos înainte. La aproape fiecare jumătate de minut îşi ridica mâna la gură din punga pe care o ţinea în cealaltă mână şi se auzea micul pocnet, iar apoi celălalt sunet. Probabil mânca ceva cu coajă, dar nu arahide. Ar fi scos un sunet mai înfundat. Îi studie profilul întunecat, nasul, un ochi şi cocoaşa umbrită a unui umăr.

Întoarse capul înainte şi încercă să-şi concentreze atenţia asupra ecranului. Deşi descoperi că era bucuroasă că el se materializase în acel scaun, era o bucurie iraţională: nu intenţiona să-i vorbească, de fapt, spera foarte mult că n-o văzuse şi n-o va vedea stând singură acolo, în sala de cinematograf. El părea vrăjit de ecran, aproape total absorbit de acesta şi de indiferent ce mânca – ce-ar fi putut scoate acel zgomot ascuţit, exasperant? – şi s-ar putea ca el să n-o remarce dacă rămânea nemişcată. Dar avea sentimentul neliniştitor că el ştia foarte bine cine era ea şi fusese conştient de prezenţa ei cu câtva timp înainte ca ea s-o recunoască pe a lui. Privi vasta întindere fără formă a preriei din faţa ei. În stânga, pocnetul continua, cu o regularitate iritantă.

Traversau vadul unui râu, oameni şi cai împreună, şi o femeie blondă, într-o rochie răvăşită, când ea avu o senzaţie ciudată în mâna dreaptă. Simţea nevoia să se întindă şi să-l atingă pe umăr. Voinţa mâinii părea independentă de-a ei. Cu siguranţă, ea însăşi nu dorea nimic de genul ăsta. Îşi obligă degetele să apuce braţul

scaunului. „Asta n-o să folosească la nimic”, o admonesta ea în tăcere, „el ar putea ţipa.” Dar îi era şi frică, acum când nu se mai uita la el, că dacă s-ar întinde, mâna ei ar întâlni doar întuneric şi gol sau suprafaţa de pluş, capitonată, a tapiţeriei cinematografului.

Coloana sonoră explodă, împroşcând aerul cu ţipete, în timp ce o bandă de indieni ţâşnea din ascunziş, la atac. După ce au fost desfiinţaţi şi se putea asculta iarăşi, nu mai auzi micul sunet regulat pe care-l făcea el. Îşi răsuci capul într-o parte: nimeni. Ei, da, plecase, sau poate nu fusese niciodată acolo, de fapt; sau poate fusese altcineva.

Pe ecran, un cowboy gigantic îşi apăsa cast buzele pe cele ale femeii blonde.

— Hank, asta înseamnă că...? şoptea ea.

Curând urmă un apus de soare.

Apoi, atât de aproape de urechea ei, încât simţi respiraţia mişcându-i părul, auzi o voce:

— Seminţe de dovleac.

Mintea ei acceptă informaţia, calm. „Seminţe de dovleac”, replică în tăcere, „sigur, de ce nu?” Dar corpul ei se speriase şi îngheţă pe moment. Când îşi depăşi surpriza pur musculară, destul ca să se întoarcă, nu mai era nimeni în spatele ei.

Stătu până la secvenţele finale ale filmului, începând să fie convinsă că era o victimă a unei halucinaţii complicate. „Deci, în cele din urmă, înnebunesc”, gândi ea, „ca toată lumea. Ce plictiseală. Deşi poate că ar fi o schimbare.” Dar, când s-au aprins luminile, după o scurtă imagine a unui steag fluturând pe fondul unei muzici stridente, îşi dădu osteneala să examineze podeaua din faţa locului unde (probabil) stătuse el. Găsi o grămăjoară de coji albe. Erau ca un semnal primitiv, o grămadă de pietre, sau un semn făcut cu beţe, sau crestături tăiate în copaci, marcând o cărare sau indicând ceva înainte, dar, deşi se uită fix la ele câteva minute, în timp ce mâna de cinefili se risipi pe lângă ea, în susul intervalului, nu le putu interpreta. În orice caz,

gândi ea, în timp ce părăsea cinematograful, de data asta lăsase o urmă vizibilă.

Trase cât mai mult de timp până să ajungă acasă; nu dorea să intre în mijlocul a ceva. Casa, atât cât putu să-şi dea seama din afară, era în întuneric, dar când intră pe uşă şi aprinse lumina din hol, o formă care o intercepta alunecă din sufragerie. Era doamna de jos, reuşind încă să arate demnă, chiar şi cu moaţe şi în halat purpuriu, din flanelă.

— Domnişoară McAlpin, zise ea, cu sprâncenele încruntate, am fost atât de tulburată. Sunt sigură că am auzit un… un bărbat urcând scările mai devreme astă-seară, cu domnişoara Tewce, şi sunt sigură că nu l-am auzit coborând încă. Desigur, nu vreau să spun că… ştiu că sunteţi *amândouă* fete foarte drăguţe, dar copilul…

Marian se uită la ceas.

— Nu ştiu, zise ea cu îndoială, nu *cred* că aşa ceva s-ar putea întâmpla. Poate v-aţi înşelat. La urma urmei, e trecut de unu şi când nu e plecată undeva, Ainsley se culcă mai devreme.

— Mda, asta am crezut şi eu, vreau să spun că n-am auzit vreo conversaţie de sus… Nu că aş vrea să spun…

„Bătrâna indiscretă şi demodată e absolut nesăţioasă”, gândi Marian.

— Atunci *trebuie* să se fi culcat, zise ea veselă. Şi oricine va fi fost, probabil a coborât foarte încet, ca să nu vă deranjeze. Dar voi vorbi cu ea despre asta dimineaţă, din partea dumneavoastră.

Zâmbi, cu ceea ce intenţionase a fi un zâmbet cât se poate de liniştitor, şi fugi pe scări în sus.

Ainsley e o făţarnică, gândi ea, în timp ce urca, şi eu tocmai am ajutat-o. Dar aminteşte-ţi de paiul din ochiul vecinului şi de bârna din ochiul tău etc. Cum naiba o să-l furişăm dimineaţă, indiferent ce-a rămas din el, jos, pe lângă acvila aceea bătrână?

Pe masa din bucătărie descoperi sticla de whisky pe trei sferturi goală. O cravată, cu dungi verzi şi albastre, atârna victorioasă, la uşa închisă a camerei ei.

Asta însemna că va trebui să-şi facă un loc în care să poată dormi, mai mult sau mai puţin, în amestecătura de cearşafuri, haine, pături şi cărţi ieftine, de pe patul lui Ainsley.

— La naiba! îşi zise ea, în timp ce-şi trântea paltonul.

15

La patru treizeci, în ziua următoare, Marian mergea de-a lungul coridorului spitalului, căutând camera respectivă. Sărise peste pauza de prânz, înlocuind hrana adevărată cu un sandvici cu brânză şi salată – o felie de brânză între două bucăţi de spumă solidificată, cu câteva urme de verdeaţă palidă, adus într-o cutie de carton de băiatul cu livrările, de la restaurant – ca să poată pleca de la birou cu o oră mai devreme, şi-i luase deja o jumătate de oră să cumpere trandafiri şi să ajungă la spital. Acum mai avea doar treizeci de minute din timpul de vizită ca să vorbească cu Clara; se întrebase dacă vor fi în stare să ducă o conversaţie de treizeci de minute.

Uşile saloanelor erau deschise şi trebuia să se oprească în faţa lor, aproape să intre, ca să citească numerele. Din fiecare se auzea flecăreala ascuţită a femeilor. În cele din urmă ajunse la numărul căutat, aproape de capătul coridorului.

Clara zăcea diafană pe un pat alb, înalt, de spital, cu spatele ridicat, sprijinindu-se, în poziţie şezând. Purta un halat de flanelă, de spital. Corpul ei, sub cearşaf, îi apăru lui Marian nefiresc de firav; părul galben îi cădea liber pe umeri.

— Bună, zise ea. Ai venit, în sfârşit, s-o vezi pe bătrâna mamă, nu?

Marian împinse florile înainte, în loc de scuzele vinovate pe care ar fi trebuit să le spună. Degetele fragile ale Clarei desfăcură belşugul de hârtie verde din jurul lor.

— Sunt încântători, zise ea. Trebuie s-o chem pe blestemata de soră să-i pună într-o apă ca lumea. E în stare să-i vâre în oala de noapte, dacă n-o urmăreşti.

Când îi alesese, Marian fusese nehotărâtă dacă să ia roşu-închis, roz sau albi; îi părea rău acum că alesese albi. Într-un fel, se potriveau aproape foarte bine cu Clara, în altul deloc.

— Trage puţin paravanul, zise Clara cu voce scăzută.

Mai erau alte trei femei în cameră şi conversaţia intimă era, evident, dificilă.

După ce Marian trase paravanul greu de pânză, care era legat de inele, pe o bară curbă de metal, suspendată ca un imens halo oval deasupra patului, şi se aşeză pe scaunul vizitatorului, întrebă:

— Ei, cum te simţi?

— A, minunat; într-adevăr minunat. Am urmărit totul, e murdar, sângele şi tot restul, dar trebuie să admit că e oarecum fascinant. Mai ales când micul ticălos îşi scoate capul şi ştii, în sfârşit, cum *arată,* după ce ai purtat blestematul de lucru atâta timp; mă emoţionez aşteptând să văd, e ca atunci când eram mici şi aşteptam, şi tot aşteptam şi, în sfârşit, ajungeam să deschidem cadourile de Crăciun. Uneori, când eram gravidă, doream al dracului de mult să-i putem cloci în ouă, ca păsările; dar e ceva de spus în favoarea acestei metode.

Ridică unul dintre trandafirii albi şi-i mirosi.

— Ar trebui să-ncerci şi tu odată.

Marian se întrebă cum putea fi atât de degajată în privinţa asta, ca şi când ar fi recomandat o metodă la îndemână pentru a face aluatul plăcintei mai pufos, sau un nou detergent. Bineînţeles, era ceva ce plănuise să facă, în cele din urmă; iar Peter începuse să facă remarci cu nuanţe paterne. Dar, în camera asta, cu aceste femei întinse, acoperite cu cearşafuri albe, posibilitatea era deodată mult prea apropiată. Şi-apoi mai era Ainsley.

— Nu mă grăbi, zise ea zâmbind.

— Sigur, doare ca dracu’, zise Clara plină de sine; şi nu-ţi dau nimic până târziu de tot, din cauza copilului, dar asta e ciudăţenia în privinţa durerii. Nu-ţi aminteşti de ea după aceea. Mă simt minunat acum – continui să mă gândesc că o să fac depresie postnatală, aşa cum fac multe femei, dar eu se pare că nu fac niciodată; o las pentru când trebuie să mă ridic şi să plec acasă. E atât de bine doar să zaci aici; mă simt, într-adevăr, minunat.

Se săltă puţin pe perne.

Marian şedea şi îi zâmbea. Nu se putea gândi la nimic ce să-i răspundă. Din ce în ce mai mult, viaţa Clarei părea despărţită de ea, îndepărtată, ceva la care putea doar privi prin fereastră.

— Cum o s-o cheme? întrebă ea, reprimându-şi o dorinţă de a striga, nu prea sigură dacă Clara era în stare s-o audă prin sticlă.

— Nu ştim încă. Ne-am gândit la Vivian Lynn, după bunica mea şi a lui Joe. Joe dorea s-o cheme ca pe mine, dar nu mi-a plăcut niciodată prea mult numele meu. E totuşi, într-adevăr, minunat să ai un soţ care e la fel de mulţumit cu o fată ca şi cu un băiat, mulţi bărbaţi nu sunt, ştii, poate că nici Joe n-ar fi dacă n-ar avea deja un fiu.

Marian fixă peretele cu privirea, deasupra patului Clarei, gândindu-se că era văruit în aceeaşi culoare ca ce de la birou. Aproape se aştepta să audă sunetul maşinilor de scris de dincolo de paravan, dar erau doar vocile murmurate ale celorlalte trei femei şi ale vizitatorilor lor. Când intrase, observase că una din ele, cea tânără, cu pijama din dantelă roz, broda un goblen. Poate ar fi trebuit să-i aducă Clarei ceva de făcut în loc de flori: trebuie să fie foarte obositor să zaci aşa toată ziua.

— Ai vrea să-ţi aduc ceva de citit? întrebă ea, gândindu-se, între timp, cât de mult semăna cu o membră a clubului de femei care îşi fac un fel de carieră din a vizita bolnavii.

— Să ştii că nu ar fi rău. Dar, de fapt, nu cred că m-aş putea concentra destul, cel puţin pentru un timp. Ori dorm, ori le ascult pe celelalte femei, zise ea cu voce mai scăzută. Poate e de vină atmosfera de spital, dar ele nu vorbesc niciodată decât despre avorturile şi bolile lor. Te face să te simţi scârbită după un timp: începi să te întrebi când o să-ţi vină şi *ţie* rândul să faci cancer la sân, sau o ruptură de trompă, sau să avortezi patru gemeni de două ori într-o săptămână; nu glumesc, asta e ceea ce i s-a întâmplat doamnei Moase, cea solidă, de-acolo, din colţ. Şi, Dumnezeule, sunt atât de *calme* în privinţa asta şi par a

gândi că fiecare din micile lor episoade sinistre e un fel de medalie onorifică, şi le etalează, le compară şi adună detaliile sângeroase, sunt într-adevăr *mândre* de ele. Este o adevărată savurare a durerii. Mă trezesc şi eu descriind câteva din propriile mele dureri, ca şi când ar trebui să concurez. Mă întreb de ce femeile sunt atât de morbide?

— A, cred că şi unii bărbaţi sunt, zise Marian.

Clara vorbea mult mai mult şi mai repede decât de obicei şi Marian se simţi surprinsă. În timpul ultimului stadiu al graviditţii Clarei, cel de vegetare, tinsese să uite că şi Clara avea o oarecare inteligenţă sau vreo facultate perceptivă, mai mult decât receptivitatea la senzaţii, precum un burete, de vreme ce-şi petrecuse majoritatea timpului absorbită în sau de abdomenul ei ca un tubercul. Era oarecum şocant s-o audă observând şi comentând astfel. Putea fi un fel de reacţie, dar, cu siguranţă, nu era isterie: părea în întregime sub control. Ceva în legătură cu hormonii, poate.

— Ei, Joe cu siguranţă nu e, zise Clara fericită. Dacă n-ar fi atât de puţin morbid, nu ştiu cum ne-am descurca. E atât de bun cu copiii, şi cu spălatul, şi cu toate. Nu mă simt deloc stânjenită să las totul pe seama lui într-o perioadă ca asta. Ştiu că se descurcă la fel de bine ca şi când aş fi acolo, deşi avem puţin de furcă cu bietul Arthur. Acum l-am învăţat să meargă la toaletă, îşi foloseşte oliţa de plastic aproape de fiecare dată, dar a devenit un colecţionar. Adună rahatul în mici grămezi şi le ascunde în diverse locuri – de exemplu, în dulapuri şi în sertarele de jos. Trebuie să-l urmăreşti ca un uliu. O dată am găsit câteva în frigider şi Joe îmi spune că a descoperit un şir de grămezi întărindu-se pe pervazul geamului de la baie, după perdea. Se necăjeşte foarte tare când le aruncăm. Nu-mi imaginez de ce o face; poate când va creşte, va deveni bancher.

— Crezi că are ceva de-a face cu noul copil? zise Marian. Să fie gelozie?

— A, probabil, zise Clara, zâmbind cu seninătate.

Răsucea între degete unul din trandafirii albi.

— Dar eu trăncănesc întruna despre mine, zise ea, întorcându-se pe pat astfel încât acum stătea cu faţa mai spre Marian. N-am avut, de fapt, ocazia să vorbesc cu tine despre logodnă. Amândoi credem că e minunat, bineînţeles, deşi nu-l *cunoaştem,* de fapt, pe Peter.

Marian zise:

— Trebuie să ne întâlnim cu toţii odată, după ce o să te întorci acasă şi o să te pui pe picioare din nou. Sunt sigură că o să-ţi placă.

— Mda, de arătat arată foarte bine. Bineînţeles, nu cunoşti pe cineva cu adevărat până nu eşti căsătorită un timp şi nu descoperi câteva dintre obiceiurile lui mai trăsnite. Îmi amintesc cât de tristă am fost când mi-am dat seama, pentru prima dată că, de fapt, Joe nu era Iisus Cristos. Nu ştiu ce a fost, probabil vreo prostie, ca de exemplu să descoperi că e nebun după Audrey Hepburn. Sau că e un filatelist ascuns.

— Un ce? întrebă Marian.

Nu ştia ce era asta, dar suna pervers.

— Colecţionar de timbre. Nu unul adevărat, le rupe de pe plicuri. Oricum, e nevoie de acomodare. Acum, zise ea, cred că e doar unul din sfinţii minori.

Marian nu ştia ce să spună. Găsea atitudinea Clarei faţă de Joe complezentă şi stânjenitoare: era sentimentală, ca poveştile de dragoste din numerele vechi de reviste pentru femei. În plus, simţea cum Clara încerca să-i dea un sfat indirect, şi asta era chiar mai deranjant. Biata Clara, era ultima persoană al cărei sfat ar avea vreo valoare. Uită-te la mizeria în care s-a împotmolit: trei copii la vârsta ei. Ea şi Peter începeau cu mult mai puţine iluzii. Dacă Clara s-ar fi culcat cu Joe înainte de căsătorie, ar fi fost mult mai capabilă să facă faţă după aceea.

— Cred că Joe e un soţ minunat, zise ea generoasă.

Clara scoase un hohot de râs, apoi se strâmbă:

— Oh, drace. Doare în locurile cele mai puţin sfinte. Nu, nu crezi; crezi că suntem amândoi blegi, şi dezorganizaţi, şi

ai înnebuni dacă ai trăi în haosul ăla; nu poţi înţelege cum am supravieţuit fără să ne urâm reciproc.

Vocea ei era înţelegătoare.

Marian începu să protesteze, gândindu-se că era nedrept din partea Clarei să forţeze conversaţia aşa, în mod deschis; dar o asistentă îşi vârî capul pe uşă, atât cât să anunţe că timpul de vizită se terminase.

— Dacă vrei să vezi copilul, zise Clara, în timp ce Marian pleca, o să găseşti pe cineva să-ţi spună unde l-au vârât. Îi poţi vedea undeva, printr-un geam; toţi arată la fel, dar o să ţi-l indice pe al meu, dacă ceri. În locul tău totuşi nu m-aş deranja, nu sunt foarte interesanţi în stadiul ăsta. Arată ca nişte prune roşii, zbârcite.

— Atunci poate o să aştept, zise Marian.

Îi trecu prin minte, în timp ce ieşea pe uşă, că era ceva în comportarea Clarei, mai ales în încruntătura îngrijorată a sprâncenelor, o dată sau de două ori, care exprima preocupare; dar preocupare pentru ce exact, nu ştia şi nu se putea opri să-şi bată capul în privinţa asta. Avea senzaţia că a evadat dintr-o galerie sau o pivniţă. Se bucura că nu e Clara.

Acum rămânea restul zilei de clarificat. Va mânca repede, la cel mai apropiat restaurant pe care-l va găsi şi până va termina, traficul se va mai descongestiona şi va putea să alerge acasă să adune nişte haine pentru spălat. Ce Dumnezeu era potrivit să ia? Poate câteva bluze. Se întreba dacă o fustă plisată ar merge, asta i-ar da de lucru şi avea una care trebuia călcată, dar gândindu-se mai bine, era un lucru nepotrivit şi, cu siguranţă, oricum prea complicat.

Orele pe care le avea în faţă urmau să fie, simţea ea, la fel de întortocheate ca acea oră a după-amiezii, în timpul căreia Peter sunase să facă planurile pentru cină şi discutaseră îndelung – prea îndelung, se temea – unde vor merge să mănânce; apoi, după toată discuţia aceea, trebuise să-l sune ca să-i spună:

— Îmi pare rău, dragule, dar a intervenit ceva inevitabil, n-am putea s-o amânăm? Pe mâine, poate?

El s-a supărat, dar nu a putut spune prea multe, pentru că tocmai îi făcuse ieri aceeaşi figură.

Era o diferenţă, bineînţeles, în ceea ce intervenise. În cazul ei, un alt telefon. Vocea de la celălalt capăt spusese:

— Duncan la telefon.

— Cine?

— Tipul de la spălătorie.

— A, da.

Acum recunoştea vocea, deşi părea mai nervoasă decât de obicei.

— Îmi pare rău că te-am speriat la film, dar ştiam că mureai să ştii ce mâneam.

— Da, într-adevăr, zise ea, uitându-se la ceas şi apoi la uşa deschisă a odăiţei doamnei Bogue.

Petrecuse deja prea mult timp la telefon, în după-amiaza aceea.

— Erau seminţe de dovleac. Încerc să nu mai fumez, ştii, şi le găsesc de mare ajutor. E o mare satisfacţie să le desfaci. Le iau de la un magazin pentru animale, se zice că sunt pentru păsări, de fapt.

— Da, zise ea, ca să umple pauza care urmă.

— A fost un film scârbos.

Marian se întrebă dacă fata de la centrală, de jos, asculta conversaţia, aşa cum se ştia că face, şi dacă da, ce-o fi crezând despre asta; şi-o fi dat seama că nu e o convorbire de afaceri.

— Domnule… Duncan, zise ea, cu cea mai oficială voce, eu sunt, de fapt, la birou şi se presupune că nu pierdem prea mult timp cu telefoane din afară; vreau să spun, de la prieteni şi aşa mai departe.

— Oh, zise el.

Părea descurajat, dar nu făcu nicio încercare să clarifice situaţia.

Şi-l imagina la celălalt capăt al liniei, morocănos, cu ochii încercănaţi, aşteptând sunetul vocii ei. Nu avea idee de ce

sunase. Poate avea nevoie de ea, avea nevoie să-i vorbească.

— Dar, *m-aş bucura* să stăm de vorbă, zise ea încurajator. Aveţi un moment mai potrivit?

— Mda, zise el, de fapt, am oarecare nevoie de tine; chiar acum. Vreau să spun că am nevoie – am nevoie de ceva de călcat. Trebuie neapărat să calc ceva, am călcat deja totul din casă, chiar şi şervetele de bucătărie, şi mă-ntrebam dacă n-aş putea veni acasă la tine să calc din lucrurile tale.

Ochii doamnei Bogue erau acum, fără îndoială, aţintiţi asupra ei.

— Da, bineînţeles, zise ea tranşant.

Apoi brusc hotărî că ar fi dezastruos, pentru un motiv încă neexprimat, dacă acest om ar urma să-l întâlnească pe Peter, ori pe Ainsley. În afară de asta, cine ar putea spune ce fel de tărăboi s-a dezlănţuit după ce ea ieşise din casă pe vârfuri, în dimineaţa aceea, lăsându-l pe Len încă prins în mrejele viciului, în spatele uşii împodobite cu propria-i cravată? Nu primise niciun telefon de la Ainsley toată ziua, ceea ce putea fi ori un semn bun, ori unul rău. Şi, chiar dacă Len reuşise să evadeze în siguranţă, mânia doamnei de jos, lipsită de obiectul corespunzător, ar putea foarte bine să coboare pe capul „călcătorului” nevinovat, ca un reprezentant al întregii specii masculine.

— Poate ar fi mai bine să aduc eu nişte lucruri acasă la tine, zise ea.

— De fapt, aş prefera asta. Ar însemna că pot să-mi folosesc propriul fier de călcat; sunt obişnuit cu el. Mă deranjează să calc cu fierul altuia. Dar, te rog, grăbeşte-te, am într-adevăr nevoie. Cu disperare.

— Da, cât de repede pot, după slujbă, zise ea, încercând, în acelaşi timp, să-l liniştească şi să pară, pentru cele din birou, ca şi când ar fi fixat o întâlnire la dentist. În jur de şapte.

Îşi dădu seama, îndată ce puse jos receptorul, că asta însemna să amâne din nou cina cu Peter; dar pe el îl putea vedea în orice seară. Celălalt lucru era o urgenţă.

După ce rezolvase problema cu Peter, se simţi ca şi când ar fi încercat să se descolăcească din toate liniile telefonice din oraş. Se puteau strânge ca şerpii, aveau un fel de a se răsuci în jurul tău şi de a te înfăşură.

O asistentă venea spre ea, împingând un cărucior cu roţi de cauciuc, încărcat cu tăvi de mâncare. Deşi mintea ei era ocupată cu alte lucruri, ochii lui Marian înregistrară forma albă şi o găsiră nelalocul ei. Se opri şi privi în jur. Indiferent încotro mergea, nu era spre ieşirea principală. A fost atât de prinsă în firele planurilor şi reflecţiilor sale, încât trebuie să fi coborât din lift la un alt etaj. Se afla pe un coridor exact la fel cu cel de pe care venise, afară doar că toate uşile saloanelor erau închise. Căută un număr: 273. Ei da, era simplu: ieşise la un etaj mai sus.

Se întoarse şi merse înapoi, încercând să-şi amintească unde ar fi trebuit să fie liftul; parcă-şi amintea c-ar fi cotit de câteva ori. Asistenta dispăruse. Venind spre ea acum, din capătul holului, se vedea o siluetă, un bărbat în halat verde, cu o mască albă peste partea de jos a feţei. Deveni conştientă, pentru prima dată, de mirosul de spital, tare, antiseptic.

Unul dintre doctori, pesemne. Vedea acum că avea un obiect negru, un stetoscop, în jurul gâtului. Pe măsură ce se apropia, îl privi mai de-aproape. În ciuda măştii, era ceva familiar în el; o deranja că nu putea spune ce anume. Dar el o depăşi, privind drept înainte, cu ochi inexpresivi, deschise una dintre uşi, pe dreapta, şi intră. Când se întoarse, văzu că avea chelie spre ceafă.

„Mda, niciunul din cunoscuţii mei nu cheleşte, totuşi”, îşi zise ea. Era uşurată.

16

Îşi aminti perfect drumul spre apartamentul lui, deşi nu-şi reamintea nici numărul, nici numele străzii. Nu a mai fost de mult nici în cartier, de fapt, din ziua cu interviul pentru bere. Luă direcţia bună şi curbele aproape automat, ca şi când ar fi urmărit pe cineva dintr-un instinct care nu era legat de văz sau miros, ci de un simţ mai vag, care ţinea de localizare. Oricum, nu era o rută complicată, tocmai dincolo de terenul de baseball, în susul rampei de asfalt şi pe lângă câteva cvartale; totuşi, drumul îi păru mai lung, acum că mergea printr-un întuneric iluminat doar de felinarele chioare, faţă de lumina arzătoare a soarelui, de data trecută. Mergea repede: i se făcuse frig la picioare. Iarba de pe terenul de baseball era albită de brumă.

În puţinele daţi când se gândise la apartament, în momentele leneşe de la birou, când nu avea decât o foaie goală de hârtie în faţă, sau altă dată, când se apleca să ridice vreun obiect din dezordinea de pe podea, nu-i acordase niciun loc concret în oraş. Avea în minte o imagine a interlocutorului, a aspectului camerelor, dar nu a clădirii în sine. Acum era descurajant să lase strada s-o dezvăluie, pătrată, obişnuită şi anonimă, mai mult sau mai puţin exact unde fusese înainte.

Apăsă soneria la numărul 6 şi alunecă prin uşa interioară de sticlă, îndată ce mecanismul îşi începu zgomotul lui de fierăstrău. Duncan întredeschise uşa. O privi suspicios; în semiobscuritate, ochii lui străluceau printre firele de păr. Ţinea un muc de ţigară în gură, arzând periculos, aproape de buze.

— Ai adus lucrurile? întrebă el.

Fără cuvinte, întinse spre el mica grămadă de haine pe care o purtase pe braţ şi el se trase înapoi s-o lase să intre.

— Nu e prea mult, zise el, desfăcând hainele.

Nu erau decât două bluze albe de bumbac, recent spălate, o faţă de pernă şi câteva prosoape pentru oaspeţi,

brodate cu flori, donate de o mătuşă, şi care se şifonaseră de la statul sub toate lucrurile, pe raftul cu lenjerie.

— Îmi pare rău, zise ea, e tot ce aveam.

— Mda, e mai bine decât nimic, zise el bombănind.

Se întoarse şi o luă spre camera lui.

Marian nu era sigură dacă trebuia să-l urmeze sau dacă el se aştepta ca ea să plece, acum că făcuse livrarea.

— Pot să mă uit? întrebă ea, sperând că el nu va considera gestul ei o încălcare a intimităţii.

Nu avea chef să se întoarcă imediat în apartamentul ei. Nu avea nimic de făcut şi, la urma urmei, îşi sacrificase seara cu Peter.

— Sigur, dacă vrei; deşi nu prea e cine ştie ce de văzut.

O porni înainte pe hol. Camera de zi nu se schimbase deloc de la prima ei vizită, afară doar că erau, dacă se putea imagina, mai multe hârtii împrăştiate. Cele trei scaune stăteau în aceleaşi poziţii; o scândură se sprijinea de un braţ al celui cu pluş roşu. Numai una dintre lămpi, cea de lângă scaunul albastru, era aprinsă. Marian deduse că ambii tovarăşi de apartament erau plecaţi.

Camera lui Duncan era cam aşa cum şi-o amintea. Masa de călcat era aproape în centrul camerei, şi piesele de şah fuseseră aşezate în cele două şiruri opuse; tabla cu pătrate alb-negre se odihnea acum pe o grămadă de cărţi. Pe pat erau câteva cămăşi albe, proaspăt călcate, pe umeraşe. Duncan le atârnă în dulap, înainte de a merge să pună fierul în priză. Marian îşi scoase haina şi se aşeză pe pat.

El îşi aruncă ţigara într-una din scrumierele pline, de pe podea, aşteptă să se încălzească fierul, verificându-l din când în când pe masă, şi apoi începu să calce una din bluze, cu concentrare lentă şi atenţie sistematică la colţurile gulerului. Marian îl urmărea în tăcere, era evident că el nu dorea să fie întrerupt. I se părea straniu să vadă pe cineva călcându-i hainele. Ainsley îi aruncase o privire ciudată când ieşise din dormitor cu hainele pe ea şi grămada sub braţ.

— Unde te duci cu astea? întrebase ea.

Erau prea puţine pentru spălătorie.

— Ăăă, afară.

— Şi ce să spun dacă sună Peter?

— Nu va suna. Dar spune doar că am ieşit.

Se repezise apoi în jos pe scări, nedorind să explice nimic despre Duncan, sau chiar să-i dezvăluie existenţa. Simţea că asta ar putea schimba balanţa puterii. Dar Ainsley nu avea timp, pe moment, pentru ceva mai mult decât o curiozitate superficială: era prea îmbătată de succesul probabil al propriei campanii şi de ceea ce ea numise „un noroc neaşteptat”.

Când ajunsese în apartament şi o găsise pe Ainsley în camera de zi cu o carte ieftină despre îngrijirea bebeluşilor, Marian o întrebă:

— Ei, cum l-ai scos pe bietul om afară de-aici, azi-dimineaţă?

Ainsley râse:

— Mare noroc, zise ea. Eram sigură că fosila bătrână de jos stă să ne aştepte la capătul scărilor. Pur şi simplu nu ştiam ce să fac. Încercam să mă gândesc la vreo minciună, de exemplu, să spun că e omul de la telefoane…

— A încercat să mă ia tare în privinţa asta, noaptea trecută, remarcă Marian. Ştia foarte bine că e aici sus.

— Ei, pentru un motiv sau altul, în cele din urmă *a ieşit.* Am văzut-o plecând, din întâmplare, de la fereastra camerei de zi. Îţi poţi imagina? Nu credeam că iese vreodată, nu dimineaţa. Am lipsit de la slujbă astăzi, bineînţeles, şi tocmai mă plimbam prin casă şi fumam. Dar când am văzut-o, l-am trezit pe Len, am tras hainele pe el şi l-am împins jos, pe scări, şi afară, înainte de a se trezi bine. Suferea de o mahmureală teribilă, aproape a dat gata sticla aceea. De unul singur. Nu cred că ştie încă prea bine ce s-a întâmplat exact.

Zâmbi cu gura ei mică, trandafirie.

— Ainsley, eşti imorală.

— De ce? Părea să-i facă plăcere. Deşi a fost plin de scuze şi neliniştit azi-dimineaţă când am ieşit să ne luăm

micul dejun, iar apoi plin de remarci liniştitoare, ca şi când ar fi încercat să mă consoleze pentru ceva. Pur şi simplu a fost stânjenitor. Apoi, ştii, cu cât se trezea mai tare, nu ştia cum să plece mai repede de lângă mine. Ei şi acum, zise ea, îmbrăţişându-se cu ambele mâini, va trebui să aşteptăm şi să vedem. Dacă a meritat.

— Da, bine, zise Marian, eşti atât de drăguţă să aranjezi patul?

Reflectând acum, găsea ceva de rău augur în faptul că doamna de jos ieşise. Nu era deloc stilul ei. Era mai de aşteptat să se ascundă în spatele pianului sau al draperiilor de catifea, în timp ce ei se furişau în josul scărilor, şi să sară asupra lor când se credeau salvaţi.

El începea a doua bluză. Părea inconştient de orice, în afară de materialul alb, şifonat, întins pe masă în faţa lui, absorbit de el, ca şi când ar fi fost un manuscris antic foarte fragil, pe care nu-l putea traduce. Înainte i se păruse scund, poate din cauza feţei mici, de copil, sau pentru că îl văzuse în general şezând; acum însă, se gândi că, de fapt, ar fi chiar înalt dacă nu s-ar apleca.

Cum sta aşa, privindu-l, recunoscu în ea dorinţa de a-i spune ceva, de-a interveni, de-a trece prin suprafaţa de pânză albă care îl absorbea: nu-i plăcea să fie complet lăsată pe din afară. Pentru a evita emoţia, îşi luă geanta şi intră în baie, intenţionând să-şi pieptene părul, nu pentru că avea nevoie să fie pieptănat, ci doar ca o activitate surogat, cum o numea Ainsley, ca o veveriţă, scărpinându-se când e confruntată cu un miez de pâine nesigur sau imposibil de obţinut. Voia să-i vorbească, dar a-i vorbi acum, gândea ea, ar putea anula efectele terapeutice ale călcatului.

Baia era destul de obişnuită. Prosoape umede erau îngrămădite pe suporturi şi o învălmăşeală de lucruri de bărbierit şi cosmetice pentru bărbaţi acopereau diferitele rafturi şi suprafeţe de faianţă. Oglinda de deasupra chiuvetei era spartă. Mai erau doar câteva bucăţi zimţate de sticlă, înfipte de jur împrejur, în marginile ramei de

lemn. Încercă să se zgâiască într-una din ele, dar nu era destul de mare ca să fie de vreun folos.

Când se întoarse în cameră, el călca faţa de pernă. Părea mai relaxat: călca cu o mişcare lentă, uşoară şi largă, în loc de mişcările exacte, sacadate pe care le folosise la bluză. Când intră, îşi ridică privirea spre ea.

— Probabil te întrebi ce s-a întâmplat cu oglinda, spuse el.

— Mda...

— Am spart-o. Săptămâna trecută. Cu tigaia.

— Oh, zise ea.

— M-am săturat să-mi tot fie teamă că într-o zi voi intra acolo şi nu voi putea să-mi văd propria reflexie în ea. Aşa că m-am dus, am înşfăcat tigaia din bucătărie şi i-am dat una. Amândoi au fost foarte necăjiţi, zise el meditativ, mai ales Trevor; făcea o omletă în momentul acela, şi cred că i-am cam stricat-o. Am umplut-o de cioburi. Dar nu văd de fapt de ce i-ar deranja, era un gest simbolic de narcisism, foarte de înţeles, şi, oricum, nu era o oglindă bună. Dar ei sunt nervoşi tot timpul de-atunci încoace. Mai ales Trevor; în subconştient e convins că e mama mea; e destul de greu pentru el. Nu mă deranjează prea mult, sunt obişnuit cu asta, am fugit de mame improvizate de când mă ştiu, o întreagă turmă, încercând să mă ajungă şi să mă salveze, Dumnezeu ştie de ce, să-mi dea căldură, linişte şi hrană şi să mă facă să mă las de fumat, asta păţeşti când eşti orfan. Şi-mi citează tot felul de lucruri: Trevor îmi citează din T.S. Eliot, zilele astea, iar Fish citează din *Oxford English Dictionary.*

— Atunci cum te bărbiereşti? întrebă Marian.

Nu-şi putea imagina viaţa fără o oglindă în baie. Se întrebă, în timp ce vorbea, dacă el se răsese vreodată. Nu-l examinase niciodată să vadă dacă are ţepi.

— De ce?

— Vreau să spun, fără oglindă.

— A, zise el rânjind, am oglinda mea personală. Una în care pot avea încredere, ştiu ce e în ea. Numai pe cele publice nu le sufăr.

Păru să piardă interesul pentru subiect şi călcă în tăcere un timp.

— Ce lucruri sinistre, zise el, în sfârşit; călca unul dintre prosoapele pentru oaspeţi. Nu pot suporta lucrurile cu flori brodate pe ele.

— Ştiu. Nu le folosim niciodată.

Împături prosopul, apoi o privi sumbru.

— Probabil că ai crezut totul.

— Adică… tot ce? răspunse ea cu prudenţă.

— De ce am spart oglinda şi despre reflexia mea şi aşa mai departe. De fapt, am spart-o pentru că îmi venea să sparg ceva. Ăsta e necazul cu oamenii, întotdeauna mă cred. Am parte de prea multă încurajare, nu rezist niciodată tentaţiei. Şi acele strălucite intuiţii în legătură cu Trevor, cum să ştiu eu dacă sunt adevărate? Poate că adevărul este că eu vreau să cred că el vrea să creadă că e mama mea. De fapt, oricum, nu sunt orfan, am nişte părinţi pe-acolo, pe undeva. Mă crezi?

— Trebuie?

Nu putea ghici dacă el era sau nu serios; expresia chipului său nu dezvăluia nimic. Poate acesta era alt labirint de cuvinte şi dacă ea spunea ceva greşit, lua curba greşit, va da nas în nas cu ceva la care nu va face faţă.

— Dacă vrei. Dar adevărul adevărat este, desigur – flutură fierul în aer pentru accentuare, urmărind mişcările mâinii în timp ce o făcea – că sunt un copil schimbat. Am fost schimbat cu un copil adevărat când eram mic, şi părinţii mei n-au descoperit niciodată înşelăciunea, deşi trebuie să admit că au bănuit ceva.

Închise ochii, zâmbind uşor.

— Îmi tot spuneau că am urechile prea mari; într-adevăr, nu sunt deloc o fiinţă umană, vin de sub pământ…

Deschise ochii şi începu să calce din nou, dar atenţia îi zburase de la masa de călcat. Aduse fierul prea aproape de cealaltă mână şi scoase un ţipăt de durere.

— Drace, zise el.

Puse fierul jos şi-şi vârî degetul în gură.

Primul impuls al lui Marian a fost să meargă să vadă cât de rău se arsese şi să sugereze remedii, unt sau bicarbonat; dar hotărî că n-o va face. Stătu nemişcată şi nu spuse nimic.

O privi acum, aşteptând, cu o urmă de ostilitate.

— N-ai de gând să mă consolezi? întrebă el.

— Nu cred că e, într-adevăr, nevoie, zise ea.

— Ai dreptate; îmi place totuşi, zise el cu tristeţe. Şi chiar mă doare.

Ridică iar fierul.

După ce împături ultimul prosop şi scoase fierul din priză, zise:

— Asta a fost o şedinţă serioasă, mulţumesc pentru haine deşi, de fapt, n-au fost de-ajuns. Va trebui să mă gândesc la altceva ca să scap de restul tensiunii. Nu sunt un călcător cronic, ştii, nu sunt obsedat, nu e unul din obiceiurile de care trebuie să scap, dar mă apucă asemenea toane.

Veni şi se aşeză cu prudenţă lângă ea, pe pat, şi-şi aprinse o ţigară.

— Asta a început alaltăieri, când am scăpat lucrarea într-o baltă, pe podeaua bucătăriei, şi a trebuit s-o usuc şi s-o calc. Era toată bătută la maşină şi nu suportam s-o mai bat o dată, să mă bălăcesc prin toată vorbăria aceea, aş fi început să doresc să schimb totul. A ieşit perfect, nimic neclar, dar se vedea că a fost călcată, am ars una din pagini. Oricum, nu vor putea aduce obiecţii rezonabil, ar suna destul de prosteşte să spună: „Nu putem accepta o lucrare care a fost călcată.” Aşa că am predat-o, iar apoi, bineînţeles, a trebuit să scap de toată nebunia aceea, aşa că am călcat tot din casă, ce era curat. Apoi a trebuit să merg la spălătorie şi să spăl nişte haine murdare, de aceea

stăteam la filmul acela nenorocit, aşteptam să se termine programul la maşină. M-am plictisit să le urmăresc învârtindu-se acolo înăuntru, ăsta e semn rău, dacă mă plictisesc chiar şi la spălătorie, ce dracu' voi face când mă voi plictisi de toate? Apoi am călcat toate hainele pe care le-am spălat şi nu am mai avut altele.

— Iar apoi m-ai sunat pe mine, zise Marian.

O irita puţin că el continua să-şi vorbească sieşi, despre sine, fără să dea multe semne că ar şti măcar că ea se afla acolo.

— A! Tu! Da. Apoi te-am sunat. Adică, am sunat la compania ta. Mi-am amintit numele ei, cred că am dat peste fata de la centrală şi te-am descris un timp, cuiva – nu ştiu cui, am spus că nu arătai genul obişnuit de operator, iar apoi şi-a dat seama cine e. Nu mi-ai spus niciodată numele.

Nu-i trecuse prin minte lui Marian că nu-i spusese numele. Considerase de la sine înţeles că el îl ştiuse tot timpul.

Faptul că ea introdusese un nou subiect părea să-l fi adus la un punct mort. Privea fix podeaua, sugând capătul ţigării.

Lui Marian tăcerea i se păru apăsătoare.

— De ce îţi place atât de mult să calci? întrebă ea. Vreau să spun, în afară de eliberarea de tensiune şi celelalte; şi de ce călcatul? În loc de bowling, de exemplu?

El îşi trase picioarele subţiri sus şi îşi încrucişa braţele în jurul genunchilor.

— Călcatul e plăcut şi simplu, zise el. Sunt cu totul prins în cuvinte când pun cap la cap aceste lucrări interminabile, apropo, acum lucrez la alta, „Tipare sado-masochiste la Trollope" şi călcatul – ei bine, îndrepţi lucrurile şi le nivelezi. Dumnezeu ştie că nu e din cauză că sunt ordonat sau curat; dar e ceva în legătură cu suprafaţa plană…

Îşi schimbase poziţia, şi acum o contempla pe ea.

— N-ai vrea să mă laşi să calc şi bluza aceea cât încă e cald fierul? zise el. O să trec peste mâneci şi guler. Arată ca şi când ai fi omis câteva porţiuni.

— Vrei să spui, cea de pe mine?

— Chiar aceea, zise el.

Îşi desfăcu braţele din jurul genunchilor şi se ridică.

— Poftim, poţi să îmbraci halatul meu. Fii liniştită, nu mă uit.

Luă un obiect cenuşiu din dulap, îl împinse spre ea şi se întoarse.

Marian stătu un moment în picioare, ţinând strâns grămada cenuşie, neştiind cum să reacţioneze. Făcând aşa cum sugerase el, ştia că urma să se simtă stânjenită şi caraghioasă; dar, a spune în acest moment „Nu, mulţumesc, mai bine nu”, când cererea era evident inofensivă, ar fi făcut-o să se simtă şi mai caraghioasă. După un moment, se trezi desfăcând nasturii, apoi strecurându-se în halat. Era mult prea larg pentru ea: mânecile îi veneau mai jos de palme, iar poala se târa pe podea.

— Poftim, zise ea.

Îl urmări cu o uşoară nelinişte cum mânuia fierul. De data asta, activitatea părea mai hotărâtă, era ca o mână periculoasă mişcându-se înainte şi înapoi, încet, foarte aproape, materialul fusese atât de recent lângă pielea ei. „Dacă totuşi o arde sau mai ştiu eu ce, gândi ea, pot, la urma urmei să-mi pun una din celelalte bluze.”

— Poftim, zise el, e gata.

Scoase fierul iarăşi şi aranjă bluza pe micul capăt al mesei de călcat, părea să fi uitat că urma ca ea s-o îmbrace. Apoi, pe neaşteptate, veni spre pat, se strecură lângă ea, şi se întinse pe spate cu ochii închişi şi braţele sub cap.

— Dumnezeule, zise el, toate aceste distrageri. Cum poate cineva continua aşa? E ca lucrările, prezinţi toate chestiile alea şi nu se termină niciodată cu ele, obţii doar o notă pentru asta, le dai drumul la gunoi, şi ştii că vreun alt

numărător de virgule va veni anul următor după tine şi va trebui să facă acelaşi lucru din nou, e o muncă de rutină, chiar şi călcatul, calci blestematele de lucruri şi apoi le porţi şi iar se şifonează.

— Mda, şi apoi le poţi călca din nou, nu? zise Marian, pe un ton liniştitor. Dacă ar rămâne netede, n-ai mai avea nimic de făcut.

— Poate aş face ceva ce merită, în schimb, zise el.

Ochii îi erau încă închişi.

— Producţie-consum. Începi să te întrebi dacă nu e doar o problemă de a transforma un fel de gunoi în altul. Mintea umană a fost ultimul lucru comercializat, dar fac o treabă bună din ea acum; care *este* diferenţa dintre grămezile de hârtii din biblioteci şi unul din acele cimitire de maşini uzate? Ceea ce mă deranjează totuşi e că niciun lucru nu e definitiv; nu poţi niciodată termina nimic. Am un plan mare pentru frunze permanente în copaci, e o pierdere pentru ei să scoată altă serie în fiecare an; şi gândeşte-te că nici măcar nu există vreun motiv ca să fie verzi; eu le voi face albe. Trunchiuri negre şi frunze albe. De-abia aştept să ningă, oraşul ăsta vara are prea multă vegetaţie, e sufocant, iar apoi toată cade şi zace în şanţuri. Îmi place locul de unde vin, un oraş minier, nu prea e nimic în el, dar cel puţin nu are vegetaţie. Multora nu le-ar plăcea. Uzinele metalurgice sunt de vină, coloane înalte de fum se ridică spre cer, şi noaptea, fumul străluceşte roşu, iar emanaţiile chimice au ars copacii pe mile depărtare în jur, e pustiu, numai piatră goală, nici măcar iarba nu creşte pe ea în cea mai mare parte şi mai sunt şi grămezile de zgură; unde e acoperită de apă, piatra rămâne cafeniu-gălbuie, de la substanţele chimice. Nimic n-ar creşte acolo, chiar dacă ai planta. Obişnuiam să ies din oraş şi să stau pe pietre, cam pe vremea asta, aşteptând zăpada…

Marian stătea pe marginea patului, aplecându-se uşor spre faţa lui care vorbea, ascultând doar pe jumătate vocea monotonă. Îi studia contururile craniului sub pielea pergamentoasă, întrebându-se cum poate cineva fi atât de

slab şi să rămână totuşi în viaţă. Nu voia să-l atingă acum, era chiar uşor dezgustată de adâncimea orbitelor, de articulaţia ascuţită a maxilarului, mişcându-se în sus şi în jos în faţa urechii.

Deodată el deschise ochii. O privi o clipă, ca şi când nu şi-ar fi putut aminti cine era şi cum ajunsese în dormitorul lui.

— Hei, zise el, în cele din urmă, cu o voce diferită, arăţi cam ca mine în ăla.

Întinse mâna şi apucă umărul halatului, trăgând-o în jos. Ea se lăsă în voia lui.

Trecerea de la vocea uniformă, hipnotică, iar apoi conştientizarea faptului că el avea carne, un corp ca mulţi alţii, o sperie la început. Îşi simţi corpul înţepenindu-se, în semn de opoziţie, începând să se retragă; dar acum amândouă braţele lui o înconjurau. Era mai puternic decât crezuse ea. Nu era sigură de ce se întâmpla: exista o bănuială neplăcută într-un colţ al minţii ei că ceea ce mângâia el, de fapt, era propriul halat şi doar întâmplător ea era înăuntru.

Îşi trase faţa într-o parte şi îl privi. Ochii lui erau închişi, îl sărută pe vârful nasului.

— Cred că ar trebui să-ţi spun ceva, zise ea, încet: sunt logodită.

În acel moment nu-şi putea aminti exact cum arăta Peter, dar memoria numelui său o acuza. Ochii lui închişi se deschiseră şi se uitau la ea fără expresie.

— Asta e problema ta, zise el. E ca şi când eu ţi-aş spune că am primit o notă pentru lucrarea mea despre „Pornografia prerafaelită” – interesant, dar nu are nicio legătură cu asta. Sau are?

— Ei da, sigur că are, zise ea.

Situaţia devenea rapid o problemă de conştiinţă.

— Mă voi căsători. N-ar trebui să fiu aici.

— Dar eşti.

El zâmbi.

— De fapt, îmi pare bine că mi-ai spus. Mă face să mă simt mult mai în siguranţă. Pentru că, de fapt, zise el sincer, nu vreau să crezi că toate astea înseamnă ceva. Pentru mine niciodată nu înseamnă prea multe. Totul se întâmpla de fapt altcuiva.

O sărută pe vârful nasului.

— Eşti doar un alt înlocuitor pentru spălătorie.

Marian se întrebă dacă sentimentele ei ar trebui să fie rănite, dar hotărî că nu erau: în loc de asta, era puţin uşurată.

— Mă întreb pentru ce eşti tu un înlocuitor, atunci, zise ea.

— Ăsta e lucrul bun în ceea ce mă priveşte. Sunt foarte flexibil, sunt un înlocuitor universal, întinse mâna peste capul ei şi stinse lumina.

Nu mult timp mai târziu, uşa din faţă se deschise, lăsând înăuntru câţiva paşi grei.

— Oh, la naiba, zise el, de undeva dinăuntrul halatului său. S-au întors.

O împinse în sus, aprinse lumina, strânse smucit halatul în jurul ei, se rostogoli din pat, netezindu-şi părul pe frunte cu ambele mâini, apoi îşi îndreptă puloverul. Stătu o clipă în mijlocul camerei, uitându-se sălbatic la uşa dormitorului, apoi alergă de-a lungul camerei, apucă tabla de şah, o aruncă pe pat şi se aşeză cu faţa spre ea. Începu să aşeze repede piesele răsturnate.

— Salut, zise el, calm, un moment mai târziu, cuiva care apăruse în uşă.

Marian se simţea prea răvăşită ca să se uite în jur.

— Tocmai jucam o partidă de şah.

— A, distracţie plăcută, zise o voce nesigură.

— De ce te necăjeşti din cauza asta? zise Marian, când persoana respectivă închise uşa. Nu există niciun motiv să fii tulburat, totul e absolut natural, să ştii. La o adică, e vina lor pentru că dau buzna aşa.

Ea însăşi se simţea teribil de vinovată.

— Păi, ţi-am spus, zise el, privind modelul ordonat al pieselor de şah pe tablă. Ei cred că sunt părinţii mei. Ştii că părinţii nu înţeleg niciodată asemenea lucruri. Ei ar crede că mă corupi. Trebuie să fie apăraţi de realitate.

Se întinse peste cutie şi o prinse de mână. Degetele lui erau uscate şi cam reci.

17

Marian privea mica imagine argintie reflectată în scobitura lingurii: era ea însăşi, răsturnată, cu un bust imens, îngustându-se până la un vârf de ac spre capătul cozii. Înclină lingura şi fruntea ei se bombă, apoi se retrase. Se simţea liniştită.

Se uita cu afecţiune peste faţa de masă albă, farfuriile interpuse şi coşul de pâine, la Peter, care îi zâmbi. Unghiurile şi curbele chipului lui erau puse în relief de strălucirea portocalie a lumânării umbrite de la marginea mesei; în umbră, bărbia lui era mai puternică, trăsăturile mai puţin netede. „Într-adevăr, gândi ea, oricine l-ar vedea, l-ar găsi teribil de atrăgător.” Purta unul dintre plăcutele lui costume de iarnă – costum închis, cravată de o opulenţă sumbră – nu atât de spilcuit ca unele dintre costumele lui de bărbat-tânăr-ce-iese-în-lume, dar mai impresionant. Ainsley îl decretase odată „drăguţ ambalat”, dar acum Marian hotărî că găsea această calitate atrăgătoare. El ştia cum să se îmbrace şi, în acelaşi timp, să iasă în evidenţă. Unii bărbaţi nu pot purta niciodată, cum se cuvine, costume închise, ajung pline de mătreaţă pe umeri şi lucioase la spate, dar Peter nu avea mătreaţă şi nu-i strălucea niciodată costumul în locuri nepotrivite. Sentimentul posesiunii mândre, pe care-l avea fiind cu el acolo, în acel fel mai mult sau mai puţin public, o făcu să se întindă peste masă şi să-i ia mâna. El şi-o puse peste a ei, în semn de răspuns.

Chelnerul apăru cu vinul şi Peter îl gustă şi dădu din cap aprobator. Chelnerul turnă şi se retrase în întuneric. Acesta era un alt lucru drăguţ la Peter. Putea lua genul acesta de hotărâri cu atâta lipsă de efort. Se obişnuise, în ultima lună, să-l lase să aleagă pentru ea. O scăpa de ezitarea pe care se trezea că o dovedeşte când era confruntată cu o listă de meniu: nu ştia niciodată ce voia să ia. Peter însă putea hotărî pentru ei imediat. Gustul lui mergea spre biftec şi

grătar, nu-i păsa de specialităţi, ca prăjiturile, şi nu-i plăcea deloc peştele. Astă-seară serveau *filet mignon.* Se făcuse destul de târziu, petrecuseră primele ore ale serii în apartamentul lui Peter şi erau amândoi, după cum îşi mărturisiseră, morţi de foame.

Aşteptând mâncarea, continuară conversaţia pe care au început-o mai devreme, pe când se îmbrăcau, în legătură cu educaţia potrivită pentru copii. Peter vorbea teoretic despre copii, ca o categorie, evitând cu grijă orice exemplu. Dar ea ştia foarte bine că, de fapt, discutau despre viitorii lor copii: de aceea era atât de important. Peter credea că toţi copiii trebuie pedepsiţi pentru abateri de la disciplină; chiar fizic. Bineînţeles, nimeni nu trebuie să lovească un copil cu furie, principalul e să fii consecvent. Marian se temea să nu le pervertească sentimentele.

— Draga mea, nu înţelegi aceste lucruri, zicea Peter, tu ai dus o viaţă ocrotită.

O strânse de mână.

— Dar eu am văzut rezultatele, tribunalele sunt pline de ei, delincvenţi minori, şi o mulţime chiar din case onorabile. E o problemă complexă.

Îşi strânse buzele.

Marian era convinsă, în secret, că ea avea dreptate şi detesta să i se spună că dusese o viaţă ocrotită.

— Dar n-ar trebui să li se acorde înţelegere, în loc de…?

El zâmbi cu indulgenţă.

— Încearcă să arăţi înţelegere unora dintre aceşti mici derbedei: hoţilor de motociclete, narcomanilor şi celor care fug de înrolare din Statele Unite. N-ai văzut niciodată unul de aproape, pun pariu; unii au păduchi. Crezi că poţi rezolva totul prin bunăvoinţă, Marian, dar nu merge; nu au niciun simţ al responsabilităţii, umblă peste tot, distrugând numai pentru că aşa le vine lor. Aşa au fost crescuţi, nimeni nu i-a bătut la timp. Ei cred că lumea este datoare să le asigure existenţa.

— Poate, zise Marian cu afectare, cineva i-a snopit în bătaie când nu meritau. Copiii sunt foarte sensibili la nedreptate, ştii?

— A, sunt întru totul pentru dreptate, zise Peter. Dar ce spui despre dreptatea celor a căror proprietate ei o distrug?

— Ai să-i înveţi tu, bănuiesc, să nu intre pe de lături cu maşina, rupând gardurile vii ale oamenilor.

Peter chicoti înţelegător. Dezaprobarea ei faţă de acel incident şi faptul că el râdea de ea deveniseră punctele de referinţă în noul lor aranjament, dar seninătatea lui Marian se risipise odată cu propria-i remarcă. Se uită cu atenţie la Peter, încercând să-i vadă ochii, dar el privea în jos, spre paharul cu vin, admirând, poate, bogăţia de roşu a lichidului în contrast cu albul feţei de masă. Se lăsase puţin pe spate în scaun, şi faţa îi era acum în umbră.

Ea se întrebă de ce restaurante ca acesta erau lăsate atât de întunecoase, probabil, să-i împiedice pe oameni să se vadă foarte clar unul pe altul în timp ce mănâncă. La urma urmei, mestecatul şi înghiţitul sunt mai plăcute pentru cine le face decât pentru cei care le privesc, gândi ea, şi a-ţi observa partenerul prea de-aproape ar risipi aura romantică pe care restaurantul încearcă să o menţină. Sau s-o creeze. Examină lama cuţitului.

De undeva, chelnerul păşi înainte, uşor şi agil ca o pisică, pe podeaua acoperită cu covor, şi îi aşeză comanda în faţă: fileul, pe un platou din lemn, mustind în perimetrul său. Amândoi îl preferau în sânge; sincronizarea timpului de gătit nu va fi o problemă, în niciun caz. Marian era atât de flămândă, că i-ar fi plăcut să devoreze friptura dintr-o înghiţitură.

Începu să taie şi să mestece, încredinţând mâncarea stomacului ei recunoscător. Analiza conversaţia, încercând să obţină o imagine mai clară a ceea ce voise ea să spună prin „dreptate”. Se gândi că asta trebuia să însemne a te comporta cinstit, dar chiar şi noţiunea ei despre asta devenea neclară, acum că o analiza. Însemna ochi pentru ochi? Şi ce-ar rezolva să distrugi ochiul altuia dacă l-ai

pierdut pe al tău? Dar cum rămâne cu compensaţia? Părea să fie o problemă de bani, în situaţii precum accidentele de maşină; puteai fi recompensat cu bani pentru că ai trecut prin suferinţe psihice. Odată, în tramvai, văzuse o mamă muşcând un copilaş pentru că şi el o muşcase. Mestecă gânditoare o bucată mai tare şi înghiţi.

Peter, hotărî ea, nu e în apele lui azi. Avusese un caz dificil, unul care implica multă cercetare complicată; trecuse prin precedent juridic după precedent juridic, numai ca să descopere că toate favorizau partea opusă. De aceea dădea sentinţe severe: era sătul de complicaţii, dorea simplitate. Ar trebui să înţeleagă totuşi că dacă legile n-ar fi complicate, el n-ar face niciodată bani.

Întinse mâna după paharul cu vin şi ridică privirea. Peter o urmărea. El era pe trei sferturi gata, şi ea nici măcar pe jumătate.

— Gânditoare? întrebă el dulce.

— Nu chiar. Doar distrată.

Îi zâmbi şi îşi îndreptă atenţia spre platou.

În ultima vreme, o privea din ce în ce mai mult.

Înainte, în timpul verii, se obişnuise să creadă că el n-o privea prea des, n-o vedea, de fapt; în pat, după aceea, se întindea lângă ea, îşi lipea faţa de umărul ei şi, uneori, adormea. În ultimele zile totuşi, îşi fixa ochii pe faţa ei, concentrându-se asupra ei, ca şi când, dacă ar fi privit destul de atent, ar fi fost în stare să vadă sub carnea şi craniul ei, în mecanismele creierului. Nu putea ghici ce căuta el când se uita aşa la ea. O făcea să se simtă stânjenită. Adesea, când zăceau epuizaţi unul lângă altul în pat, deschidea ochii şi-şi dădea seama că el o privea aşa, sperând poate să surprindă o expresie ascunsă pe chipul ei. Apoi îşi plimba mâna uşor peste pielea ei, fără pasiune, aproape clinic, ca şi când ar fi putut afla, prin atingere, orice ar fi scăpat examinării ochilor lui. Sau ca şi când ar încerca s-o memoreze. Când începea să se simtă ca la o consultaţie medicală, îi lua mâna ca să-l facă să se oprească.

Amestecă salata, întorcând diversele bucăţi în vasul de lemn, cu furculiţa: dorea o bucată de roşie. Poate pusese mâna pe unul dintre acele manuale pentru familişti; poate de aceea. Ar fi în stilul lui Peter, gândi ea cu duioşie. Dacă ai luat ceva nou, te duci şi cumperi o carte care-ţi spune cum se foloseşte. Se gândi la cărţile şi revistele despre aparate de fotografiat, care făceau parte din colecţia de pe raftul din mijloc din camera lui, între cărţile de drept şi romanele poliţiste. Iar manualul maşinii şi-l ţinea întotdeauna în sertarul din bord. Aşa că ar fi în concordanţă cu felul lui de a gândi să cumpere o carte despre căsătorie, acum că urma să se căsătorească; una cu diagrame, uşor de urmărit. Era amuzată.

Pescui şi devoră o măslină neagră din salata ei. Asta trebuia să fie. El o trata ca pe un nou aparat, încercând să găsească complexul central de rotiţe şi mecanisme, posibilele puncte slabe, modul de comportare viitoare la care trebuia să se aştepte: resorturile maşinii. Voia să ştie ce o făcea să funcţioneze. Dacă asta e ceea ce căuta…

Zâmbi în sinea ei. Acum inventez, gândi ea.

El aproape terminase. Îi privi mâinile abile, ţinând cuţitul şi furculiţa, tăind felii, precis, cu exactă calculare a apăsării. Cât de îndemânatic o făcea: nicio ruptură, nicio margine zdrenţuită. Deşi tăiatul era o acţiune violentă, iar violenţa pusă în legătură cu Peter i se părea nepotrivită. Precum reclamele la berea Moose, care începuseră să apară peste tot, în metrou, pe panouri de afişaj, în reviste. Pentru că lucrase la sondarea pieţei înainte de comercializare, se simţea parţial responsabilă pentru ele; asta nu pentru c-ar fi făcut vreun rău. Pescarul care se bălăcea în pârâu, scoţând păstrăvii cu plasa, era prea aranjat: arăta de parcă părul îi fusese proaspăt pieptănat, cu câteva şuviţe lipite de frunte ca să arate că e bătut de vânt. Peştele era şi el ireal; nu avea solzi, nici dinţi, nici miros; era o jucărie inteligentă, din metal şi email. Vânătorul care împuşcase cerbul stătea pozând, civilizat, fără crenguţe în păr, cu mâinile nepătate de sânge. Sigur că într-un afiş nu vrei să fie nimic urât sau

care indispune; n-ar merge, de exemplu, să pui un cerb cu limba ieşind afară.

Îşi aminti de ziarul din dimineaţa aceea, povestea de pe prima pagină, peste care trecuse fără să-i dea prea multă atenţie. Băiatul care o luase razna, cu o puşcă, şi omorâse nouă oameni înainte de a fi încolţit de poliţie. Trăgând de la o fereastră de la etaj. Şi-l amintea acum, cenuşiu şi alb, cu ochii pierduţi, înşfăcat de doi poliţişti, păzit. Nu era genul care să lovească pe cineva cu pumnul sau să folosească un cuţit. Când a ales violenţa, a fost o violenţă îndepărtată, o manipulare de instrumente specializate, degetul conducând, dar niciodată atingând, el însuşi urmărind explozia de la distanţă; explozia de carne şi sânge. Era o violenţă a minţii, aproape ca în magie: te gândeşti şi se întâmplă.

Privindu-l operând aşa asupra fileului, tăind o felie dreaptă şi apoi împărţind-o în cuburi perfecte, îi veni în gând diagrama vacii de la începutul uneia dintre cărţile ei de bucate: o vacă cu linii pe ea şi etichete, care să-ţi arate din care parte erau luate diferitele bucăţi. Ceea ce mâncau ei acum era o parte din spate, gândi ea; tăiată pe linia punctată. Îşi imagină şirul de măcelari, undeva într-o cameră mare, o şcoală de măcelari, şezând la mese, îmbrăcaţi în alb imaculat, fiecare cu o foarfecă, exact ca la grădiniţă, tăind biftecuri, şi coaste, şi fileuri din grămada de cartoane în formă de vaci, din faţa lor. Vaca din carte, îşi aminti ea, era desenată cu ochi, şi coarne, şi uger. Stătea acolo destul de firesc, deloc deranjată de semnele ciudate desenate pe ea. Poate după multe cercetări atente vor fi, în cele din urmă, în stare să le crească în aşa fel încât să se nască gata măsurate şi împărţite.

Îşi privi fileul, pe jumătate mâncat, şi, deodată, îl văzu ca pe o grămadă de muşchi. Roşu ca sângele. Parte dintr-o vacă adevărată, care odată se mişcase, mâncase şi fusese ucisă, lovită în cap, pe când stătea la rând, precum cineva aşteptând tramvaiul. Desigur, toată lumea ştia asta. Dar, cel mai adesea, nu te gândeşti, în supermarket o vând

împachetată în celofan, cu eticheta lipită, cu numele şi preţul, e ca şi când ai cumpăra un borcan cu unt de arahide sau o conservă de fasole şi, chiar dacă mergi la măcelărie, o învelesc atât de eficient şi repede, că totul e curat, oficial. Dar acum era dintr-odată acolo, în faţa ei, fără nicio hârtie protectoare, era sânge şi carne puţin prăjită, iar ea o devora. Se îndopa cu ea.

Puse jos cuţitul şi furculiţa. Simţea că se făcuse cam palidă şi spera ca Peter să nu observe. „E ridicol”, se dăscăli ea. „Toată lumea mănâncă vaci, e normal; trebuie să mănânci ca să trăieşti, carnea e bună pentru tine, are multe proteine şi substanţe minerale.” Îşi ridică furculiţa, desprinse o bucată, o ridică şi o aşeză la loc.

Peter îşi ridică, zâmbind, capul.

— Doamne, ce flămând am fost, zise el, mă bucur grozav că am înghiţit fileul ăsta. O masă bună te face întotdeauna să te simţi ceva mai uman.

Ea aprobă şi-i zâmbi stângaci. El îşi mută privirea înspre platoul ei.

— Ce s-a întâmplat, draga mea? N-ai terminat.

— Nu, zise ea, nu prea mai îmi e foame. Cred că m-am săturat.

Voia să arate, prin tonul vocii, că stomacul ei era prea mic şi neajutorat ca să facă faţă la o aşa mare cantitate de mâncare.

Peter zâmbi şi mestecă, vizibil încântat de propria-i capacitate superioară. „Dumnezeule”, gândi ea, „sper că nu e permanent; o să mor de foame!”

Stătea, răsucindu-şi cu disperare şerveţelul între degete, urmărind cum ultima bucată din fileul lui Peter dispărea în gura acestuia.

18

Marian stătea la masa din bucătărie, mâncând amărâtă dintr-un borcan cu unt de arahide şi întorcând paginile celei mai mari dintre cărţile ei de bucătărie. În ziua de după fileu, nu putuse mânca un cotlet de porc şi, de-atunci, câteva săptămâni, făcuse experimente. Descoperise că nu numai ceea ce era prea evident tăiat din Vaca Planificată era necomestibil pentru ea, dar şi Porcul Planificat şi Oaia Planificată erau la fel interzise. Oricare ar fi fost partea din ea care lua asemenea hotărâri, precis nu raţiunea, respingea orice avea vreo urmă de os, tendon sau fibră. Lucrurile care fuseseră măcinate şi cărora li se schimbase forma, ca în hotdog sau în sandvici, de exemplu, în pateurile de miel sau carnaţii de porc, mergeau atâta timp cât nu se uita la ei prea de-aproape, iar peştele era încă admis. Îi era teamă să încerce carne de pui: îi plăcuse mult cândva, dar se prezenta cu o neplăcută structură osoasă completă, iar pielea, credea ea, ar semăna prea mult cu cea a unui braţ zgribulit de frig. Pentru varietate de proteine mâncase omlete, arahide şi cantităţi considerabile de brânză. Teama tăcută care ieşea la suprafaţă acum, când trecea în revistă paginile – era la capitolul „Salate” – era că acest fenomen, acest refuz al gurii ei de a mânca, era malign; că se va răspândi; că încet, cercul care le despărţea acum pe cele pe care nu putea să le mănânce de celelalte va deveni din ce în ce mai mic, că lucrurile acceptabile pentru ea vor fi excluse unul câte unul. „Devin o vegetariană”, gândi cu tristeţe, „unul dintre acei indivizi ciudaţi; va trebui să încep să mănânc în localuri dietetice.” Citi, cu neplăcere, o coloană intitulată *Soluţii pentru servirea iaurtului.* „Pentru gust, presăraţi-l cu nuci tocate!” sugera redactorul cu voioşie.

Sună telefonul. Îl lăsă să sune de câteva ori înainte de a se ridica să răspundă. N-avea chef să vorbească cu nimeni

şi era un efort să se adune din dulcele tărâm al lăptucii, şi salatei, şi-al asezonării cu mirodenii.

— Marian?

Era vocea lui Leonard Slank.

— Tu eşti?

— Da, bună Len, zise ea. Ce mai faci?

Nu-l văzuse şi nici măcar nu vorbise cu el de-o bucată de vreme. Părea grăbit.

— Eşti singură? Vreau să spun, Ainsley e acolo?

— Nu, nu s-a întors încă de la serviciu. Zicea că se duce după cumpărături.

Era perioada Crăciunului; i se părea că e de câteva luni; iar magazinele rămâneau deschise până la nouă.

— Dar pot să-i spun să te sune când vine.

— Nu, nu, zise el grăbit. Cu tine vreau să vorbesc. Pot să vin până acolo?

Peter lucra la un caz în seara aceea, aşa că, tehnic vorbind, nu era ocupată, iar creierul ei nu-i furniza nicio scuză.

— Sigur că da, Len, zise ea.

Deci i-a spus, gândi ea, în timp ce punea jos receptorul. Idioata. Mă întreb de ce-o fi făcut-o.

Ainsley fusese în cea mai bună dispoziţie în ultimele câteva săptămâni. A fost sigură, de la început, că e gravidă, şi mintea ei zăbovise asupra activităţilor corpului, cu atenţia plină de solicitudine a unui om de ştiinţă faţă de o eprubetă extrem de importantă, aşteptând schimbarea hotărâtoare. Îşi petrecea mai mult timp decât de obicei în bucătărie, încercând să hotărască dacă avea sau nu pofte ciudate şi gustând o mulţime de mâncăruri să vadă dacă îşi schimbaseră gustul, şi-i relata descoperirile ei lui Marian: ceaiul, zicea ea, era mai amar, ouăle aveau gust de sulf. Şedea pe patul lui Marian să-şi examineze profilul burţii în oglinda de pe uşa dulapului, care era mai mare decât a ei. Când umbla prin apartament fredona pentru sine, constant, insuportabil, şi în cele din urmă, într-o dimineaţă, a vomitat în chiuveta de la bucătărie, spre imensa ei satisfacţie. În

sfârşit, era timpul să meargă la un ginecolog şi tocmai ieri alergase pe scări, cu faţa radiind, fluturând plicul: rezultatul era pozitiv.

Marian o felicitase, dar nu cu atâta asprime, cum ar fi făcut-o dacă s-ar fi întâmplat cu câteva luni în urmă. La vremea aceea, ar fi trebuit să facă faţă problemelor care rezultau, de exemplu, unde va locui Ainsley – doamna de jos n-ar tolera-o după ce se va rotunji – şi dacă ea însăşi o să-şi găsească altă colegă, iar dacă da, dacă se va simţi vinovată că a părăsit-o pe Ainsley şi dacă nu, dacă ar putea face faţă tuturor complicaţiilor şi tensiunilor care ar rezulta din convieţuirea cu o mamă necăsătorită şi un nou-născut. Acum n-o mai preocupa şi îşi putea permite să pară sincer încântată, pentru plăcerea lui Ainsley. La urma urmei şi ea se căsătorea; renunţa la contractul de închiriere.

Detesta telefonul lui Len doar pentru că nu voia să fie implicată. Din tonul vocii lui, ghicise că Ainsley i-a spus ceva, dar nu a reieşit clar, din conversaţie, ce anume ştia. S-a hotărât să fie cât mai pasivă posibil. Va asculta, desigur – avea urechi, n-avea încotro – la orice avea el de spus (ce ar mai fi putut avea de spus, de fapt? Rolul lui, acela care fusese, se terminase); dar mai multe nu putea face. Se simţea incapabilă să facă faţă situaţiei şi, pe deasupra, şi iritată: dacă Len voia să discute cu cineva, ar trebui să discute cu Ainsley. Ea era cea cu răspunsurile.

Marian înghiţi încă o lingură de unt de arahide, detestând felul în care i se lipea de cerul gurii, apoi, ca să treacă timpul, se întoarse la capitolul cu crustacee şi citi partea despre curăţarea creveţilor (cine, se întreba ea, mai cumpără creveţi întregi?), iar apoi instrucţiunile pentru ţestoase, pe care, de curând, le găsise demne de interes: ce fel de interes, mai precis, nu era sigură. Se indica să păstrezi ţestoasa vie, într-o cutie de carton sau altă cuşcă, cam o săptămână, iubind-o şi hrănind-o cu sandviciuri, ca să elimine impurităţile. Apoi, tocmai când a început să aibă încredere în tine şi, poate, să te urmeze prin bucătărie ca un căţel cu carapace, leneş dar devotat, o pui într-o zi într-o

căldare cu apă rece, unde fără nicio îndoială va înota şi se va scufunda fericită, la început, apoi o aduci încet la temperatura de fierbere. Întreaga procedură amintea de moartea primilor martiri creştini. Ce lucruri diabolice se întâmplau în bucătăriile din toată ţara, în numele procurării hranei! Dar, singura alternativă pentru acest fel de lucruri, păreau a fi surogatele învelite în celofan, ambalate în plastic, împachetate în cutii de carton, înlocuitori sau simple deghizări? În orice caz, orice crimă s-a comis, a fost făcută eficient de altcineva, înainte.

Jos, sună clopoţelul de la uşă. Marian se încordă, ascultând: nu voia să coboare scările, dacă nu era necesar. Auzi zgomot de voci şi ecoul uşii închise. Doamna de jos era la post. Suspină, închise cartea de bucate, îşi aruncă lingura în chiuvetă, după ce o mai linse o dată, şi răsuci capacul pe borcanul cu unt de arahide.

— Bună, îi zise ea lui Len, în timp ce el apărea în capul scărilor, alb la faţă şi cu răsuflarea tăiată.

Arăta bolnav.

— Vino şi ia loc.

Apoi, pentru că era doar şase şi jumătate, întrebă:

— Ai luat cina? Pot să-ţi ofer ceva?

Voia să-i pregătească ceva, chiar dacă ar fi fost doar un sandvici cu şuncă şi roşii. De când relaţia ei cu mâncarea devenise ambiguă, descoperise că găsea o plăcere perversă să-i urmărească pe ceilalţi mâncând.

— Nu, mulţumesc, zise el, nu mi-e foame. Dar aş bea ceva, dacă ai.

Intră în camera de zi şi se aruncă pe canapea, ca şi când corpul lui era un sac pe care era prea obosit să-l mai care.

— Am doar bere – merge?

Intră în bucătărie, deschise două sticle şi le duse în camera de zi. Cu prieteni apropiaţi, ca Len, nu-şi făcea probleme cu formalitatea paharelor.

— Mulţumesc, zise el.

Ridică sticla brună, bondoacă. Gura lui strânsă pungă în jurul sticlei fusese, pentru moment, ciudat de copilărească.

— Dumnezeule, aveam nevoie de asta, zise el, punând sticla pe măsuţa de cafea. Cred că trebuie să-ţi fi spus.

Marian sorbi din berea ei înainte de a răspunde. Era bere Moose; cumpărase câteva sticle din curiozitate. Avea acelaşi gust ca toate celelalte sortimente.

— Vrei să spui că e gravidă, zise ea pe un ton neutru, de conversaţie. Da, desigur.

Len gemu. Îşi scoase ochelarii cu rame de baga şi îşi apăsă ochii cu o mână.

— Dumnezeule, îmi vine rău când mă gândesc, zise el. Am fost atât de şocat când mi-a spus, Doamne, tocmai o sunasem să văd dacă nu vine la o cafea cu mine; m-a evitat cumva de când cu noaptea aceea, cred că toată treaba a cam dărâmat-o şi apoi să auzi *asta* la telefon! N-am fost în stare să lucrez toată după-amiaza. I-am închis telefonul în mijlocul conversaţiei, nu ştiu ce a crezut, dar nu m-am putut abţine. E atât de *fetiţă,* Marian, vreau să spun, cu cele mai multe femei ai simţi, ce dracu', probabil o merită, oricum, nişte căţele afurisite, nu că mi s-ar mai fi întâmplat ceva asemănător înainte. Dar ea e atât de *tânără.* Treaba nasoală e că nu-mi pot aminti ce s-a întâmplat în seara aceea. Ne-am întors pentru o cafea şi mă simţeam ca un nemernic, iar sticla aceea de whisky stătea pe masă şi m-am apucat să beau. Bineînţeles, nu neg că o aveam în obiectiv, dar nu mă aşteptam la asta, vreau să spun că nu eram pregătit, adică aş fi fost mai atent. Ce mizerie! Ce-o să fac acum?

Marian şedea, urmărindu-l în tăcere. Ainsley, deci, nu avusese şansa să explice motivele. Se întreba dacă trebuia să încerce să clarifice, în beneficiul lui Len, acea încurcătură destul de neverosimilă, sau să aştepte şi s-o lase pe Ainsley s-o facă ea însăşi aşa cum, de drept, ar fi trebuit.

— Vreau să spun că nu mă pot *căsători* cu ea, zise Len, nenorocit. Să fiu soţ ar fi destul de rău, sunt prea *tânăr* să mă căsătoresc, dar mă poţi imagina pe mine ca soţ şi *tată?*

Scoase un mic gâlgâit şi-şi ridică din nou sticla de bere.

— Naşterea, zise el, cu vocea mai ridicată şi mai consternată, naşterea mă înspăimântă. E revoltător. Nu pot suporta gândul de a avea – se cutremură el – un copil.

— Bine, dar nu tu îl vei avea, zise Marian rezonabil.

Len se întoarse spre ea, cu faţa schimonosită, rugătoare. Contrastul între acest bărbat cu ochii descoperiţi şi slabi, fără obişnuita lor apărătoare de sticlă şi os, şi Len cel volubil, inteligent şi un pic pofticios, pe care-l ştiuse întotdeauna, era dureros.

— Marian, zise el, te rog, nu poţi încerca s-o convingi? Să se hotărască să facă un avort, voi plăti, bineînţeles.

Înghiţi; ea îi urmări mărul lui Adam ridicându-se şi coborând. Nu ştiuse că un asemenea lucru l-ar putea face atât de nefericit.

— Mi-e teamă că n-o să vrea, zise ea blând. Vezi, tu, toată problema e că ea *a vrut* să rămână gravidă.

— Poftim?

— A făcut-o intenţionat. Voia să rămână gravidă.

— E ridicol! zise Len. Niciuna nu *vrea* să rămână gravidă. Nimeni n-ar face în mod deliberat un asemenea lucru!

Marian zâmbi; făcea pe naivul, ceea ce ei i se părea drăguţ, dar într-un mod neplăcut. Îi venea să-l ia pe genunchi şi să-i spună: „Ei, Leonard, e timpul să-ţi vorbesc despre adevărurile vieţii.”

— Vei fi surprins, zise ea, multe o fac. Ştii, e la modă în zilele noastre; iar Ainsley citeşte mult; a fost interesată mai ales de antropologie la universitate şi e convinsă că nicio femeie nu şi-a împlinit feminitatea până când n-a avut un copil. Dar nu te îngrijora, nu va trebui să mai fi implicat. Nu vrea un soţ, ci un copil. Aşa că rolul tău s-a încheiat.

Lui Len nu-i venea să creadă. Îşi puse ochelarii, o fixă cu privirea prin ei, apoi îi dădu jos. Urmă o pauză, cât să mai bea nişte bere.

— Deci şi ea a fost la universitate. Trebuia să-mi dau seama. Cu asta ne alegem, zise el răutăcios, dacă educăm femeile. Le vin tot felul de idei ridicole.

— Ei, ştiu şi eu, zise Marian cu asprime, nici unora dintre bărbaţi nu le prea prieşte.

Len tresări.

— Te referi la mine, presupun. Dar de unde era să ştiu? *Tu* n-ai scos o vorbă. Halal prietenă!

— Nu mi-am propus niciodată să-ţi spun cum să-ţi organizezi viaţa, spuse Marian indignată. Dar de ce să te superi, acum că ai aflat? Nu trebuie să faci nimic. Ea o să aibă grijă de tot. Crede-mă, Ainsley e foarte capabilă să aibă grijă şi singură de ea.

Starea de spirit a lui Leonard părea să treacă rapid de la disperare la furie.

— Ticăloasa, murmură el. Să mă vâre într-o treabă ca asta.

Se auzeau paşi pe scări.

— Sst, spuse Marian, ea e. Fii calm.

Ieşi în vestibul s-o întâmpine pe Ainsley.

— Bună, să vezi ce-am achiziţionat, strigă Ainsley, fredonând voioasă pe scări.

Dădu buzna în bucătărie, îşi puse pachetele pe masă, îşi scoase haina şi vorbi cu răsuflarea tăiată:

— Era o înghesuială acolo, dar în afară de mâncare – acum trebuie să mănânc pentru doi – a, şi mi-am luat şi vitaminele – am mai luat şi nişte lucruşoare adorabile, stai să-ţi arăt.

Scoase o carte de tricotat şi nişte costumase tricotate de culoare albastră.

— Deci va fi băiat, zise Marian.

Ochii lui Ainsley se măriră.

— Da, sigur. Adică, m-am gândit că ar fi mai bine.

— Ei, poate ar fi trebuit să discuţi cu viitorul tată înainte de a lua hotărârile necesare. E în sufragerie şi pare destul de supărat că n-a fost consultat. Vezi tu, zise Marian maliţioasă, poate că el ar vrea o fată.

Ainsley îşi împinse în spate o şuviţă de păr roşcat, care îi căzuse pe frunte.

— Ah, Len e aici, aşa-i? zise ea cu răceală. Da. Părea puţin tulburat la telefon.

Intră în sufragerie.

Marian nu ştia care din ei avea nevoie mai mult de sprijinul ei, sau cui să-l dea dacă ar fi fost obligată să aleagă între ei. O urmă pe Ainsley, conştientă că ar trebui să se retragă înainte ca lucrurile să se îngroaşe, dar neştiind cum.

— Bună, Len, zise Ainsley cu seninătate. Ai închis telefonul înainte de a avea ocazia să-ţi explic.

Len n-o privea.

— Marian mi-a explicat deja, mulţumesc.

Ainsley se bosumflă, în semn de reproş. Dorise, evident, s-o facă ea însăşi.

— Ei bine, era de datoria cuiva s-o facă, zise Marian, strângându-şi buzele într-un mod uşor afectat. El suferea.

— Poate nici nu trebuia să-ţi spun, zise Ainsley, dar pur şi simplu n-am putut s-o ţin pentru mine. Gândeşte-te, o să fiu mamă! Sunt atât de fericită!

Len se zbârlea, înfuriindu-se treptat.

— Ei, eu nu sunt chiar atât de-al dracului de fericit, izbucni el. În tot timpul acela n-ai făcut altceva decât să mă *foloseşti.* Ce prost am fost să cred că erai dulce şi nevinovată, când reiese că erai de fapt educată la universitate! Oh, toate sunteţi la fel. *Eu* nu te interesam deloc. Singurul lucru pe care îl voiai era corpul meu.

— Şi tu ce voiai de la mine? întrebă Ainsley dulce. Oricum, asta e tot ce am luat. Poţi păstra restul. Şi îţi poţi păstra şi liniştea sufletească, nu te ameninţ cu un proces de paternitate.

Len se ridicase şi măsura podeaua cu pasul, la distanţă sigură faţă de Ainsley.

— Linişte sufletească. Ha! A, nu, m-ai implicat. M-ai implicat psihologic. Acum va trebui să mă gândesc la mine ca la un tată; e indecent, şi totul din cauza ta, gâfâi el: ideea era nouă pentru el – *tu* m-ai sedus pe *mine.*

Îşi agită sticla de bere spre ea.

— Acum voi fi amestecat mental în Naştere. Fecunditate. Gestaţie. Nu-ţi dai seama ce o să-mi creeze asta? E obscen, acea scurgere oribilă…

— Nu fi idiot, zise Ainsley. E cât se poate de firesc şi frumos. Relaţia dintre mamă şi copilul nenăscut este cea mai minunată şi mai apropiată din lume.

Se sprijinea de canatul uşii, uitându-se înainte spre geam.

— Cea mai echilibrată reciproc…

— Greţos! exclamă Len.

Ainsley se întoarse spre Len, supărată.

— Prezinţi simptomul clasic de rivalitate uterină. De unde dracu’ crezi că vii, la urma urmei? Nu eşti de pe Marte, şi poate că o fi o noutate, dar nici nu te-a adus barza. Ai fost ghemuit în *burta* cuiva nouă luni, ca toată lumea, şi…

Faţa lui Len se micşoră.

— Taci! strigă el. Nu-mi aminti. Pur şi simplu nu pot suporta, mă îmbolnăveşte. Nu te apropia! scânci el, când Ainsley făcu un pas spre el. Eşti impură!

Marian decise că devenea isteric. El se aşeză pe braţul canapelei şi-şi acoperi faţa cu mâinile.

— Ea m-a determinat s-o fac, bombănea el. Propria mea mamă. Aveam ouă la dejun şi l-am deschis pe-al meu, iar în el, jur că era un pui înăuntru, şi nu era gata încă, n-am vrut să-l ating, dar ea *n-a văzut,* n-a văzut ce era de fapt acolo, ea a zis: „Nu fi caraghios, arată ca un ou obişnuit”, dar nu era, nu era şi ea m-a făcut să-l mănânc. Şi ştiu, ştiu că erau nişte gheare mici şi un cioc, şi restul, acolo…

Se cutremură violent.

— Oribil. Oribil, nu pot suporta, gemea el şi umerii începură să i se ridice convulsiv.

Marian roşi de stinghereală, dar Ainsley scoase o exclamaţie de îngrijorare şi se grăbi spre canapea. Se aşeză lângă Len şi-şi puse braţele în jurul lui, trăgându-l în jos, aşa că acum se odihnea, pe jumătate în poala ei, cu capul pe umăr.

— Haide, haide, îl liniştea ea.

Părul ei căzu în jurul feţelor lor, ca un văl, sau, gândi Marian, ca o pânză de păianjen. Îşi legăna uşor corpul.

— Haide, haide. Nu va fi oricum un puişor, va fi un copilaş drăguţ. Un copilaş drăguţ.

Marian plecă în bucătărie. Era cuprinsă de o revoltă rece: se purtau ca doi copii. Ainsley avea deja un strat de grăsime pe suflet, gândi ea; grozavi sunt hormonii ăştia. Curând va fi grasă peste tot. Şi Len arătase ceva ascuns, ceva ce nu văzuse niciodată în el, înainte. Se purtase ca un vierme alb, scos brusc la suprafaţă dintr-o brazdă şi expus la lumina zilei. O zvârcolire oarbă, respingătoare. O uimea totuşi că trebuise atât de puţin, de fapt, să-l reducă la acest nivel. Carapacea lui nu era atât de groasă şi bătătorită cum îşi imaginase. Era ca acea şmecherie pe care o foloseau jucându-se cu ouă: pui oul de-a lungul, între mâinile împreunate, şi-l strângi cu toată puterea, şi oul nu se sparge; e atât de bine echilibrat, că îţi exerciţi forţa împotriva ta. Dar e destul o uşoară schimbare, un unghi, o modificare a presiunii, oul se va sparge şi pleosc, iată-te cu pantofii plini de albumină. Acum, delicata armonizare a lui Len fusese tulburată şi el fusese strivit. Se întreba cum reuşise să evite criza atâta timp, să se convingă pe sine că propriile activităţi sexuale mult-lăudate nu puteau avea nimic de-a face cu facerea de copii. Ce s-ar fi făcut atunci dacă situaţia ar fi fost aşa cum îşi imaginase la început şi-ar *fi lăsat-o* pe Ainsley însărcinată, din greşeală? Ar fi fost în stare să înfrunte acuzaţia cu o pledoarie pentru nevinovăţie, bazată pe greşeală neintenţionată, să le lase să se anuleze reciproc şi să scape nevătămat? Ainsley n-ar fi putut prevedea reacţia lui. Dar decizia ei era răspunzătoare pentru această criză. Ce va face cu el acum? Ce-ar trebui să facă?

Ei, bine, gândi ea, e problema lor, lasă-i s-o rezolve; sunt în afara ei, oricum. Intră în dormitor şi închise uşa.

Totuşi, dimineaţa următoare, când îşi deschise oul fiert, moale şi văzu gălbenuşul uitându-se la ea, semnificativ şi acuzator, cu un singur ochi galben, se trezi că gura i se

închide, ca o anemonă de mare, speriată. Trăieşte, e viu, spuneau muşchii gâtului şi se încordau. Împinse farfuria la o parte. Conştientul ei se obişnuise cu procedura. Suspină cu resemnare şi mai tăie un produs de pe listă.

19

— Ai aici jeleuri, somon, unt de arahide, miere şi salată de ouă, spuse doamna Grot, vârând platoul aproape sub nasul lui Marian – nu pentru că ar fi fost nepoliticoasă, ci pentru că Marian stătea pe canapea, iar doamna Grot în picioare şi asamblarea de vertebre, corset inflexibil şi musculatură-adaptată-pentru-birou, care îi asigurau doamnei Grot poziţia verticală, nu-i permiteau să se aplece prea mult.

Marian se trase înapoi, pe pernele moi de bumbac.

— Un jeleu, mulţumesc, zise ea, luând unul.

Era petrecerea de Crăciun de la birou, care avea loc în camera pentru servit prânzul, unde ele se puteau simţi, cum zisese doamna Gundridge, „mai confortabil”. Până acum, confortul lor, atât de pătrunzător în aceste spaţii închise, a fost dominat de o anumită doză de resentiment reprimat. Crăciunul cădea într-o miercuri anul acela, ceea ce însemna că trebuiau să se întoarcă la lucru vinerea, pierzând cu o singură zi şansa unui lung weekend glorios. Conştiinţa acestui fapt, Marian era sigură, pusese o strălucire în ochelarii doamnei Grot şi-o umpluse de veselie, suficient s-o susţină în această împărţire de sandviciuri, nemaipomenit de amicală. Asta pentru că vrea să arunce o privire mai de-aproape la suferinţele noastre, gândi Marian, urmărind figura rigidă ce avansa prin cameră.

Petrecerea de la birou consta, în mare parte, din consumul de mâncare şi discutarea suferinţelor şi cumpărăturilor. Mâncarea a fost adusă personal de doamne: fiecare din ele au fost de acord să aducă un anumit fel. Chiar şi Marian a fost obligată să promită că aduce prăjiturele cu ciocolată, pe care le cumpărase, de fapt, de la patiserie şi le mutase în altă pungă. Nu prea avusese chef de gătit în ultima vreme. Mâncarea era îngrămădită pe masa care se găsea la un capăt al camerei – mai multă mâncare decât aveau nevoie, salate,

sandviciuri, cozonaci, dulciuri, prăjituri şi torturi. Dar, deoarece toată lumea adusese ceva, toată lumea trebuia să mănânce câte puţin din fiecare, altfel cea care contribuise s-ar fi simţit desconsiderată. Din când în când, una sau alta din doamne ţipa, „Oh, Dorothy, *trebuie* să gust din prăjitura ta cu portocale şi ananas!” sau „Lena, tortul tău cu fructe arată straşnic!” şi ridicându-se în picioare, se mişcau greoi spre masă şi-şi umpleau iarăşi farfuria de carton.

Marian a dedus că nu a fost întotdeauna aşa. Pentru unele dintre angajatele mai vechi exista amintirea, ce se transforma repede în legendă, unei perioade când petrecerile de la birou erau un eveniment care implica întreaga companie; asta pe vremea când compania era mult mai mică. În acele zile îndepărtate, zicea doamna Bogue, cu ochii aburiţi, bărbaţii de sus coborau şi aveau chiar şi de băut. Dar biroul s-a extins, în cele din urmă a atins un stadiu în care nimeni nu mai cunoştea pe nimeni, şi petrecerile au început s-o ia razna. Fetişcane pătate de cerneală, de la Imprimare, erau urmărite de şefi hoinari, apăreau revelaţii nelalocul lor, pofte mocnite şi resentimente ascunse, iar doamnele în vârstă beau un pahar în plus şi deveneau isterice. Acum, în interesul general al moralei biroului, fiecare secţie îşi avea propria petrecere; doamna Gundridge afirmase de bunăvoie, ceva mai devreme în după-amiaza aceea, că era mult mai confortabil în felul acesta, oricum, doar noi fetele aici, împreună, un comentariu care produsese murmure de aprobare.

Marian stătea încadrată de două dintre fecioarele de birou; a treia era cocoţată pe braţul canapelei. În situaţii ca aceasta, cele trei se strângeau împreună pentru a se proteja: nu aveau copii a căror deşteptăciune putea fi comparată, nici case al căror mobilier era de prea mare importanţă, şi nici soţi despre ale căror excentricităţi şi obiceiuri urâte puteau fi schimbate detalii. Aveau alte preocupări, deşi Emmy contribuia ocazional la conversaţia

generală cu vreo anecdotă despre una din bolile ei. Marian era conştientă că propriul ei statut printre ele era îndoielnic – ele ştiau că ea era pe punctul de a se căsători şi, prin urmare, o priveau ca nefiind, în esenţă, necăsătorită, nemaiputând fi pătrunsă de problemele lor – dar, în ciuda uşoarei lor răceli faţă de ea, prefera să stea cu ele decât să se alăture celorlalte grupuri. Era puţină mişcare în încăpere. În afară de cele care serveau, majoritatea doamnelor şedeau, în ciorchini şi semicercuri, regrupându-se din când în când, printr-un schimb de scaune. Doar doamna Bogue circula, împărţind ici un zâmbet sociabil, dincoace un semn de atenţie ori o prăjitură. Era datoria ei.

Se achita de ea atât de asiduu din cauza cataclismului care avusese loc în ziua aceea, mai devreme. Uriaşul test, la nivel de oraş, pentru sucul de roşii preparat pe loc, pe cale să apară pe piaţă din octombrie – dar mereu amânat pentru îmbunătăţiri ulterioare – trebuia să aibă loc în acea dimineaţă. Un număr record de operatori de interviu, aproape întreaga echipă la dispoziţie, trebuia să coboare asupra porţilor neavertizate ale gospodinelor, cu tăvi de carton agăţate cu sfoară de gât, ca vânzătoarele de ţigări (în particular, Marian îi sugerase lui Lucy să le vopsească blonde pe toate şi să le deghizeze cu pene şi ciorapi de plasă), ducând păhărele de hârtie cu suc de roşii conservat, ceşcuţe cu suc de roşii pudră şi mici vase de apă. Gospodina trebuia să guste din sucul proaspăt, să urmărească amestecarea pudrei în faţa ochilor ei uimiţi, şi-apoi să guste rezultatul, impresionată, poate de repeziciune şi uşurinţă: „O singură mişcare şi eşti sigură!” spuneau schiţele de probă pentru reclamă. Dacă ar fi făcut-o în octombrie, ar fi mers.

Din nefericire, zăpada care se abţinuse timp de cinci zile cenuşii, uniform acoperite de nori, alesese ora zece din acea dimineaţă să înceapă să cadă. Dar nu în fulgi moi, plutitori sau măcar în rafale neregulate, ci într-o adevărată furtună de zăpadă. Doamna Bogue încercase să-i facă pe cei de sus să amâne testul, dar în van.

— Muncim cu oameni, nu cu maşini, zisese ea la telefon, cu vocea destul de ridicată ca s-o poată auzi şi ele prin uşa închisă a cabinetului. E absolut imposibil de lucrat pe o vreme ca asta!

Dar trebuia ţinut cont de scadenţă. Treaba a fost amânată atât de mult, că nu se mai putea întârzia, amânarea cu o singură zi acum însemna o întârziere de trei zile, din cauza inconvenienţei majore a Crăciunului. Aşa că, turma doamnei Bogue a fost mânată, behăind slab, afară în furtună.

Pentru restul dimineţii, biroul semănase cu baza unei misiuni de ajutorare într-o regiune sinistrată. Telefoanele curgeau de la cele ghinioniste. Maşinile lor, fără antigel şi cauciucuri antiderapante, refuzau să pornească sau se blocau, eşuând în nămeţii spulberaţi, îşi trânteau uşile peste mâini şi capotele peste capete. Paharele de hârtie erau mult prea uşoare să suporte forţa furtunii şi se rostogoleau pe drumuri şi în garduri, golindu-şi conţinutul sângeriu în zăpadă, ba chiar pe operatoare, iar dacă ajungeau până la uşă, pe gospodina însăşi. Uneia i-a fost smulsă întreaga tavă, de la gât, şi ridicată în aer ca un zmeu; o alta încercase s-o adăpostească pe-a sa sub palton şi se trezise cu ea răsturnată de vânt şi vărsată pe haine. Începând de la ora unsprezece, ele au intrat împleticindu-se, cu părul vâlvoi, pătate cu roşu, să-şi dea demisia, sau să explice, sau să li se redea credinţa în ele însele ca măsurătoare eficiente şi ştiinţifice ale opiniei publice, în funcţie de temperament; iar doamna Bogue a trebuit să facă faţă, în plus, urletelor de furie ale şefilor intransigenţi de deasupra, care refuzau să recunoască existenţa vreunei furtuni, nici măcar a aceleia declanşată de ei înşişi. Urmele groazei erau încă evidente pe faţa ei în timp ce se mişca printre femeile care mâncau. Când pretindea a fi copleşită şi tulburată era, de fapt, senină; dar acum, încercând să pară senină, îi amintea lui Marian de o membră de club, cu o pălărie înflorată, ţinând un graţios discurs de mulţumire,

în timp ce simte o creatură mică, un miriapod, alergându-i în sus pe picior.

Marian renunţă să asculte mai multe conversaţii simultane şi lăsă sunetul vocilor care umpleau camera să treacă pe lângă urechile ei, într-o ceaţă de silabe fără sens. Îşi termină sandviciul cu gelatină şi merse după o bucată de tort. Masa încărcată îi stârnea pofta de mâncare: toată acea abundenţă, toate acele bezele şi glazuri, acea coagulare de grăsimi şi dulciuri, acea proliferare de hrană în forme lucioase. Când se-ntoarse cu o bucată de tort, Lucy, care vorbise cu Emmy, vorbea acum cu Millie, aşa că, după ce îşi reluă locul, Marian se trezi în mijlocul conversaţiei lor.

— Bineînţeles, nu ştiau ce să facă, zicea Lucy. Nu poţi cere pur şi simplu cuiva să facă baie. Adică, nu e prea politicos.

— Şi Londra e atât de murdară, zise Millie cu înţelegere. Când te uiţi la bărbaţi, seara, gulerele cămăşilor albe le sunt negre, negre de-a binelea. Din cauza funinginii.

— Ei da, şi asta a continuat şi era din ce în ce mai rău, atât de rău, încât le era ruşine să-şi invite prietenii în casă…

— Despre cine vorbiţi? întrebă Marian.

— A, despre *fata* aceea care locuia la nişte prieteni de-ai mei, în Anglia, şi care, pur şi simplu, a încetat să se mai *spele.* Nu era nimic în neregulă cu ea, dar nu se mai spăla, nici măcar *părul,* nici nu-şi schimba hainele pentru multă vreme, iar ei nu voiau să spună nimic pentru că părea perfect *normală* din alte puncte de vedere, dar, evident, trebuie să fi fost de fapt cu adevărat *bolnavă.*

Emmy şi-a întors faţa îngustă la cuvântul „bolnavă”, şi povestea a fost repetată pentru ea.

— Şi ce s-a întâmplat apoi? întrebă Millie, lingându-şi sufleul de ciocolată de pe degete.

— Ei bine, zise Lucy, ciugulind elegant dintr-o bucată de prăjitură fărâmicioasă, a fost oribil. Adică, purta aceleaşi

haine, vă puteţi imagina? Şi cred că trebuie să fi durat trei sau patru luni, toată treaba asta.

Se auzi un murmur de „O, nu”-uri şi ea continuă:

— Oricum, cel puţin două. Iar ei erau pe punctul de a-i cere să facă o baie, ce Dumnezeu, sau să se mute. Adică, voi n-aţi face-o? Dar într-o zi a venit acasă, şi-a scos hainele acelea, le-a ars, a făcut o baie şi a fost perfect normală de atunci. Chiar aşa.

— Ei, *asta-i* ciudat! zise Emmy, cu o voce dezamăgită.

Se aşteptase la o boală gravă sau măcar la o operaţie.

— Bineînţeles, sunt mult mai murdari Dincolo, ştiţi, zise Millie, pe tonul unei femei umblate prin lume.

— Dar *ea* era de Dincoace! exclamă Lucy. Adică, a fost crescută bine şi era dintr-o familie bună şi aşa mai departe, nu părea să nu fi avut o *baie, ei* erau întotdeauna foarte curaţi!

— Poate e una din acele faze prin care trecem cu toţii într-un fel, zise Millie, filosofic. Poate era doar imatură şi fiind departe de casă şi aşa mai departe…

— Eu cred că era *bolnavă,* zise Lucy, scoţând stafidele dintr-o prăjitură de Crăciun, pregătindu-se s-o mănânce.

Mintea lui Marian se agăţă de cuvântul „imatur”, răsucindu-l ca pe o pietricică curioasă găsită pe plajă. Îi sugera un spic de grâu necopt sau alte lucruri legate de legume sau fructe. Eşti tânăr, apoi te coci: devii matur. Rochii pentru siluete mature. Cu alte cuvinte, grase.

Privi de jur împrejur, prin încăpere, la toate femeile de acolo, la gurile care se deschideau şi se închideau să vorbească sau să mănânce. Iată, stând ca orice alt grup de femei la o petrecere de după-amiază, nu mai aveau spoiala oficială care le separa în timpul orelor obişnuite de birou, de vastul ocean anonim de gospodine ale căror minţi erau angajate să le exploreze. Ar fi putut purta capoate şi bigudiuri. Aşa cum erau, toate purtau haine de femei mature. Erau coapte, unele devenind rapid prea coapte, altele începând deja să se zbârcească, se gândea la ele ca fiind legate prin vrejuri, de vârful capului, într-o vie

invizibilă, atârnând acolo, în stadii diverse de creştere şi decădere... În acest caz, zvelta, eleganta Lucy, ce stătea lângă ea, era doar la stadiul de început, un mugure verde, primăvăratic sau un nodul formându-se sub îngrijitul caliciu auriu al părului ei...

Examina corpurile femeilor cu interes, critic, ca şi când nu le-ar fi văzut înainte. Şi, într-un fel, nu le-a văzut; au fost acolo ca orice altceva, mese, telefoane, scaune, în spaţiul biroului: obiecte văzute ca suprafaţă şi contur doar. Acum însă vedea sulul de grăsime pe spatele doamnei Gundridge, împins în sus de marginea corsetului, umflătura ca de şuncă a şoldurilor, încreţiturile din jurul gâtului, obrajii laţi, poroşi, grămada de vene varicoase zărite în spatele unui picior plin, încrucişat, felul în care fălcile ei se înmuiau când mesteca, şi puloverul ei, un înveliş lânos peste acei umeri rotunjiţi; iar celelalte la fel, asemănătoare în structură, dar cu proporţii şi texturi diferite de permanent înfoiat şi contururile pieptului, taliei şi şoldului ca nişte dune; fluiditatea lor, susţinută undeva înăuntru de oase, în afară de o carapace de haine şi fard. Ce creaturi ciudate erau; şi fluxul continuu între afară şi înăuntru, înghiţind lucruri, eliminându-le, cuvinte, cartofi pai, râgâieli, grăsime, păr, copii, lapte, excremente, prăjituri, vomă, cafea, suc de roşii, sânge, ceai, sudoare, băutură, lacrimi şi resturi menajere...

Pentru o clipă le simţi identităţile, aproape substanţa lor, trecând peste capul ei ca un val. Când ea va fi – sau nu, era deja şi ea aşa; era una dintre ele, corpul ei asemeni celorlalte, identic, amestecat cu cealaltă carne care îmbiba aerul din camera înflorată cu mirosul ei organic, dulceag; se simţea sufocată de această mare densă de sargase a feminităţii. Respiră adânc, retrăgându-şi corpul şi mintea în sine, ca o creatură de mare, tactilă, care-şi retrage tentaculele; voia ceva solid, limpede: un bărbat; îl voia pe Peter în cameră, să poată întinde mâna şi să se ţină de el, ca să nu fie înghiţită, absorbită. Lucy avea o brăţară de aur pe unul din braţe. Marian îşi fixă privirea pe ea,

concentrându-se asupra ei, ca şi când ar fi tras cercul greu de aur în jurul său, o barieră fixă între ea şi acel ceva amorf, lichid.

Deveni conştientă de tăcerea din încăpere. Cotcodăcitul de păsări de curte încetase. Îşi ridică privirea: doamna Bogue stătea la un capăt al camerei, lângă masă, cu mâna ridicată.

— Acum, că suntem adunate aici, în acest fel neoficial, zise ea, zâmbind blând, aş vrea să mă folosesc de această ocazie ca să fac un anunţ plăcut. Am aflat recent, din surse secrete, că una dintre fetele noastre se va căsători curând. Sunt sigură că toate îi dorim lui Marian McAlpin multă fericire în noua sa viaţă.

S-au auzit ţipete şi exclamaţii de emoţie; apoi întreaga adunare s-a ridicat şi a coborât asupra ei, inundând-o cu felicitări umede şi întrebări cu resturi de ciocolată şi mici pupături preliminare pudrate. Marian s-a ridicat şi a fost imediat strivită de pieptul mai mult decât generos al doamnei Gundridge. Se dezlipi şi se rezemă de perete; roşise, dar mai mult de furie decât din modestie. Careva lăsase să-i scape vestea; una din ele o dăduse de gol; Millie pesemne.

Spunea „Mulţumesc”, şi „Septembrie”, şi „Martie”, cele trei cuvinte necesare pentru întrebările pe care le puneau. „Minunat!”, „Grozav!” striga corul. Fecioarele de birou au rămas retrase, zâmbind absent. Doamna Bogue stătea şi ea deoparte. Lăsase, prin tonul discursului şi prin simplul fapt al acestui anunţ public, venind fără avertizare sau consultare anterioară, să fie clar pentru Marian că se aştepta ca ea să-şi părăsească slujba, indiferent dacă dorea sau nu. Marian ştia, din zvonuri şi din îndepărtarea unei dactilografe chiar după ce ea începuse lucrul la birou, că doamna Bogue prefera ca fetele ei să fie ori necăsătorite, ori cu experienţă în domeniu, dar cu posibilitatea unor graviditāţi neprevăzute, departe, în trecut. Noile căsătorite, a fost auzită spunând, erau înclinate spre instabilitate. Doamna Grot de la Contabilitate stătea şi ea la marginea

cercului, zâmbind acru, cu buzele strânse. „Pun pariu că dispoziţia ei sărbătorească e stricată acum”, gândi Marian; „sunt pierdută pentru Planul de pensii pentru totdeauna.”

Plecarea de acolo şi mersul pe stradă în aerul rece i s-au părut ca un geam deschis într-o cameră supraîncălzită şi neaerisită. Vântul slăbise. Se întunecase, dar lumina discordantă din vitrinele magazinelor şi podoabele de Crăciun de deasupra, ghirlande şi stele, făceau zăpada care cădea acum încet să strălucească precum spuma într-o cascadă gigantică, luminată artificial. Sub picioare era mai puţină zăpadă decât anticipase. Era umedă, călcată de trecători, transformată într-o mocirlă cafenie. Dimineaţa, viscolul nu începuse până plecase Marian la birou, aşa că nu purta cizme. Pantofii îi erau uzi leoarcă pe când ajunsese la staţia de metrou.

Dar, în ciuda picioarelor ude, coborî din metrou cu o staţie mai repede. După petrecerea aceea, nu putea încă face faţă ideii de a intra în casă. Ainsley va veni şi-şi va relua tricotatul infernal; şi mai era şi pomul de Crăciun, un model din plastic, făcut să stea pe masă, cu argintiu şi albastru-deschis. Mai erau şi cadourile de împachetat, zăcând pe patul ei; şi valiza de făcut; în dimineaţa următoare, devreme, trebuia să plece cu autobuzul, pentru o vizită de două zile, la părinţi şi la rude. Când se gândea la ei, nu mai păreau să-i aparţină. Oraşul şi ai ei o aşteptau undeva la orizont, neschimbaţi, monolitici şi cenuşii, ca ruinele de piatră bătute de vreme ale unei civilizaţii apuse. Cumpărase toate cadourile în weekendul trecut, făcându-şi drum prin mulţimile care vociferau şi strigau la tejghelele magazinelor, dar nu mai avea chef să dea nimănui nimic. Avea şi mai puţin chef să primească, să trebuiască să le mulţumească pentru lucruri de care nu avea nevoie, nu le va folosi niciodată; şi n-avea rost să-şi spună, aşa cum i se spusese toată viaţa, că gestul celui care dădea, şi nu valoarea darului, era ceea ce conta. Asta era cel mai rău: toate panglicile de hârtie cu „Dragoste” pe ele. Genul de dragoste cu care erau oferite era de-acum ceva de care ea

nu avea nevoie şi nu va mai avea niciodată. Era arhaică, trist împodobită, păstrată pentru vreun obscur motiv nostalgic, precum fotografia unui mort. Mersese spre vest, dar fără simţul direcţiei, de-a lungul unei străzi mărginite de magazine, cu manechine elegante pozând în vitrinele lor strălucitoare de sticlă. Acum trecuse de ultimul magazin şi străbătea un spaţiu întunecos. În timp ce se apropia de colţ, îşi dădu seama că se îndrepta spre parc. Traversă strada şi se întoarse spre sud, urmând cursul maşinilor. Muzeul se afla la stânga ei, cu friza lui de siluete de piatră scoasă în relief de luminile portocalii, ţipătoare, pe care păreau să le folosească din ce în ce mai mult pentru iluminatul nocturn. Peter fusese o problemă. Nu ştiuse ce-ar fi putut să-i cumpere. Hainele ieşeau din discuţie, hotărâse ea: el dorea întotdeauna să şi le aleagă singur. Ce mai era? Ceva pentru apartament, vreun obiect casnic, ar fi ca şi când şi-ar face ei un cadou. Se hotărâse, în cele din urmă, asupra unei cărţi tehnice, scumpe şi atrăgătoare, despre aparate de fotografiat. Nu ştia nimic despre subiect, dar se bazase pe recomandarea vânzătorului, sperând că era o carte pe care el n-o avea. Se bucura că avea hobby-uri: era mai puţin probabil să facă atac de cord, după pensionare.

Trecea pe sub ramurile arcuite ale copacilor, care creşteau din spatele gardurilor şi în locurile izolate din apropierea universităţii. Trotuarul era mai puţin bătătorit aici, zăpada era mai înaltă, ajungând deasupra gleznelor în unele locuri. O dureau picioarele de frig. În timp ce începea să se întrebe de ce continua să meargă, traversase strada şi se trezi în parc.

Era o insulă uriaşă, alburie, în întunericul nopţii. Maşinile curgeau în jurul ei, în sensul invers acelor de ceasornic; pe marginea îndepărtată se întindeau clădirile universităţii, acele locuri pe care numai cu o jumătate de an în urmă credea că le cunoaşte atât de bine, dar care radiau acum spre ea o uşoară ostilitate, prin aerul rece, o ostilitate pe care o recunoscu a veni din ea însăşi: într-un fel obscur, era

geloasă pe ele. I-ar fi plăcut să fi dispărut când plecase ea, dar ele au rămas în picioare, au continuat să existe, la fel de indiferente la absenţa ei pe cât au fost, probabil, şi la prezenţa ei. Intră mai adânc în parc, prin zăpada moale, înaltă până la glezne. Ici-acolo, era traversată de urme de paşi întâmplători, deja şterse, dar, în mare parte, era netedă, neatinsă, trunchiurile copacilor goi răsărind drept din zăpadă, ca şi când ar fi fost adâncă de şapte picioare, iar copacii ar fi fost ţintuiţi acolo ca nişte lumânări în glazura unui tort. Lumânări negre.

Era aproape de bazinul rotund de ciment care avea o fântână arteziană vara, dar acum era golit de apă şi se umplea, treptat, cu zăpadă. Se opri să asculte zgomotele îndepărtate ale oraşului, care păreau să se mişte într-un cerc în jurul ei; se simţea destul de în siguranţă. „Trebuie să ai grijă”, îşi zise ea, „doar nu vrei să sfârşeşti prin a nu mai face baie.” În încăpere se simţise, pentru moment, primejdios de aproape de prăpastie; acum îşi găsea propriile reacţii destul de prosteşti. O petrecere la birou era doar o petrecere la birou. Erau anumite lucruri peste care trebuia să treacă, asta era tot: detalii, oameni, evenimente necesare. După asta va fi bine. Era aproape gata să se întoarcă şi să împacheteze cadourile; era chiar destul de înfometată acum ca să devoreze jumătate de vacă, cu linii întrerupte cu tot. Dar voia să mai stea încă un minut, cu zăpada aşternându-se aici, în această insulă, acest ochi calm, deschis, al liniştii…

— Salut, zise o voce.

Marian abia dacă tresări. Se întoarse: o siluetă era aşezată la capătul îndepărtat al unei bănci, în umbra întunecoasă a unor brazi. Merse spre ea.

Era Duncan, şezând cocoşat, cu o ţigară arzându-i între degete. Trebuie să fi fost acolo de câtva timp. Zăpada i se aşezase pe păr şi pe umerii paltonului. Mâna lui, când ea îşi scoase mănuşa s-o atingă, era rece şi umedă.

S-a aşezat lângă el, pe banca acoperită de zăpadă. Şi-a stins ţigara şi s-a întors, iar ea i-a desfăcut nasturii

paltonului şi s-a vârât în el, într-un spaţiu care mirosea a haine umede şi ţigări stătute. Şi-a încolăcit braţele în jurul ei.

Purta un pulover miţos. Ea i-l mângâie cu una din mâini, ca şi când ar fi fost o blană. Sub el, îi simţea trupul subţire, forma deşirată, de animal lihnit, în vreme de foamete. El îşi cuibări faţa udă sub fularul ei, sub păr şi gulerul hainei, lângă gât.

Stăteau fără să se mişte. Oraşul, timpul de dincolo de cercul alb al parcului, aproape dispăruse. Marian îşi simţi treptat carnea amorţind; chiar şi picioarele încetaseră s-o mai doară. S-a strâns mai adânc în suprafaţa îmblănită; afară zăpada cădea. Nu putea face efortul să se ridice…

— Ţi-a trebuit mult timp, zise el, liniştit, în cele din urmă. Te aşteptam.

Corpul ei începea să tremure.

— Trebuie să plec acum, zise ea.

Simţi pe gât o mişcare convulsivă a muşchilor feţei lui.

20

Marian mergea încet pe culoar, ţinând pasul cu muzica dulce care creştea şi susura în jurul ei. „Fasole”, zise ea. Găsi felul marcat cu „Mâncare vegetariană” şi aruncă două conserve în cărucioarul de cumpărături. Muzica trecu la un vals strident; ea avansa pe culoar, încercând să se concentreze asupra listei. Detesta muzica pentru că ştia de ce era pusă: era făcută să te atragă într-o transă euforică, să-ţi micşoreze rezistenţa la reduceri, până la punctul în care toate lucrurile sunt demne de dorit. De fiecare dată când intra în supermarket şi auzea sunetele ritmate venind din megafoanele ascunse, îşi amintea un articol despre vaci care dădeau mai mult lapte dacă li se punea muzică suavă. Dar numai pentru că ştia ce voiau, nu însemna că era imună. În acele zile, dacă nu era prudentă, se trezea împingând căruciorul ca o somnambulă, clătinându-se uşor, cu ochii ficşi, cu mâinile tresărind sub impulsul de-a se întinde şi a apuca ceva cu o etichetă strălucitoare. Începuse să se apere cu liste, pe care le scria cu litere de tipar, înainte de a ieşi la cumpărături, dorind să nu cumpere nimic în afară de ce scria acolo, oricât de scăzut ar fi fost preţul sau oricât de atrăgător împachetat. Când se simţea neobişnuit de susceptibilă, tăia lucrurile de pe listă cu un creion, ca un contrafarmec în plus.

Dar, într-un fel, ei aveau întotdeauna câştig de cauză: nu puteau pierde. Trebuia să cumperi ceva uneori. Ştia destul despre asta de la birou, ca să-şi dea seama că alegerea între, de exemplu, două feluri de săpun sau două conserve de suc de roşii, nu era ceea ce se putea numi una raţională. Între produse, între lucrurile în sine, nu era nicio diferenţă reală. Cum să alegi atunci? Poţi doar să te abandonezi muzicii liniştitoare şi să apuci la întâmplare. Laşi acel ceva din tine, care se presupune că reacţionează la etichete, să-şi facă treaba, indiferent cum; poate avea de-a face cu glanda pituitară. Care detergent avea cel mai reuşit simbol

al puterii? Care conservă de suc de roşii avea cea mai atrăgătoare roşie pe ea şi îi păsa ei oare de-asta? Acelui ceva dinlăuntrul ei trebuia să-i pese; la urma urmei, alegea totuşi, făcând exact ceea ce vreun planificator, într-un birou cu planşete, a sperat şi a prezis că va face. S-a surprins mai târziu, urmărindu-se cu o curiozitate abstractă, să vadă ce va face.

— Tăiţei, zise ea.

Ridică privirea de pe listă tocmai la timp să evite ciocnirea cu o doamnă plinuţă, într-o blană pleoştită, de bizam.

— A, nu, iar au scos alt sortiment pe piaţă.

Cunoştea afacerea cu tăiţeii: câteva din după-amiezile ei au fost petrecute în magazine, la raionul italian, numărând varietăţile şi sortimentele nesfârşite de *pasta.* Se zgâi la tăiţei, grămezi întregi, identice în pachetele de celofan, apoi închise ochii, întinse mâna şi strânse degetele pe un pachet. Oricare pachet.

„Lăptuci, ridichi, morcovi, ceapă, roşii, pătrunjel”, citi ea de pe listă. Cu acelea va fi uşor: cel puţin îţi puteai da seama, uitându-te la ele, deşi unele se prezentau în pungi sau grămezi legate cu elastic, aranjate şi bune, şi rele în fiecare, iar roşiile, de un roz de seră, fără gust în această perioadă a anului, erau împachetate în cutii de carton şi celofan, câte patru. Îşi împinse căruciorul spre zona cu legume, unde un semn rustic din lemn, aranjat fără cusur, atârna pe perete: „Grădina de legume”.

Alese nepăsătoare nişte legume. Îi plăcuseră mult salatele, dar acum, când trebuia să mănânce atâtea, începea să le găsească obositoare. Se simţea ca un iepure, ronţăind tot timpul grămezi de verdeţuri frunzoase. Cum tânjea să redevină o carnivoră, să roadă un os bun! Cina de Crăciun a fost dificilă. „Ei, Marian, nu prea mănânci!” se agitase mama ei, când lăsase curcanul neatins în farfurie. Ea i-a spus că nu-i era foame şi a mâncat cantităţi imense de sos de merişoare, cartofi piure şi plăcintă cu carne, când n-o vedea nimeni. Mama ei a pus ciudata pierdere a poftei

de mâncare pe seama surescitării. S-a gândit să spună că adoptase o nouă religie, care interzicea să mănânci carne, Yoga sau Doukhobor, sau aşa ceva, dar n-ar fi fost o idee bună: ei au fost patetic de insistenţi să celebreze cununia în capela familiei. Reacţia lor, totuşi, atât cât putea ea aprecia reacţiile oamenilor, care îi erau acum atât de îndepărtaţi, era mai puţin de veselie nemăsurată, cât de satisfacţie, ca şi când temerile lor în privinţa efectelor educaţiei universitare, niciodată exprimate, dar întotdeauna evidente, s-au risipit în sfârşit. Au fost probabil îngrijoraţi că va deveni o profesoară de liceu, sau o mătuşă nemăritată, opiomană, sau o femeie director, sau că va suferi o transformare fizică şocantă, de exemplu să i se dezvolte muşchii, să i se îngroaşe vocea sau să-i crească barbă. Îşi imagina discuţiile lor neliniştite de la ora ceaiului. Dar acum, mărturiseau ochii lor aprobatori, ea a ieşit cu bine, în cele din urmă. Nu l-au întâlnit pe Peter, dar pentru ei, el părea a fi simplul factor necesar. Erau curioşi, totuşi: o tot rugau să-l aducă acasă într-un weekend, cât mai curând. Cât ieşise prin oraş, în cursul celor două zile reci, vizitând rude, răspunzând întrebărilor, nu se putea convinge că se afla iarăşi acolo.

„Batiste de hârtie”, zise ea. Privi cu dezgust la diferitele sortimente şi culori oferite – ce conta în ce îţi suflai nasul? – şi la hârtia de toaletă imprimată fantezist – flori, spirale şi buline. Curând o s-o facă aurie, ca şi când ar pretinde că e folosită pentru cu totul altceva, ca de exemplu să împachetezi cadouri de Crăciun. Nu a mai rămas, de fapt, nici o singură neplăcere omenească pe care ei să nu fi reuşit s-o transforme în folosul lor. Ce Dumnezeu, nu era bine dacă ar fi fost doar albă? Cel puţin arăta curată.

Mama ei şi mătuşile au fost interesate, bineînţeles, de rochia de mireasă, de invitaţii şi alte asemenea lucruri. Acum, ascultând viorile electrice şi ezitând între două feluri de budincă de orez la conservă – nu avea rezerve să o mănânce, avea un gust atât de artificial – nu-şi amintea ce au hotărât.

Se uită la ceas: nu prea avea mult timp. Din fericire, se cânta un tangou. Se îndreptă repede spre zona cu supă conservată, încercând să-şi alunge sticlirea din priviri. Era periculos să stai prea mult într-un supermarket. Într-una din zile o s-o dea gata. Va fi prinsă în capcană, peste ora închiderii şi o vor găsi dimineaţa, sprijinită de unul din rafturi, într-o comă ireversibilă, înconjurată de toate cărucioarele de-acolo, încărcate până la refuz cu mărfuri…

Se îndreptă spre casă. Aveau un nou program special de promovare a vânzărilor, un fel de concurs care oferea câştigătorului o excursie de trei zile în Hawaii. Pe vitrina din faţă era lipit un afiş uriaş, o fată pe jumătate goală, într-o rochie de iarbă şi flori, iar lângă ea un mic indicator: ANANAS. Trei conserve, 65 cenţi. Casiera din spatele tejghelei avea o ghirlandă de flori din hârtie în jurul gâtului; gura ei oranj mesteca gumă. Marian îi urmări gura, mişcările hipnotice ale fălcilor, carnea umflată a obrajilor, cu suprafaţa lor de fard roz-închis, buzele cojite între care străluceau câţiva dinţi galbeni, de rozător, acţionând ca şi când ar fi avut o viaţă proprie. Maşina de la casă calculă cumpărăturile. Gura oranj se deschise.

— Cinci şi douăzeci şi nouă, spuse ea. Scrieţi numele şi adresa pe bon.

— Nu, mulţumesc, zise Marian, eu nu vreau să merg.

Fata ridică din umeri şi se întoarse.

— Scuzaţi-mă, aţi uitat să-mi daţi timbrele, zise Marian.

„Şi-asta e ceva”, gândi ea, în timp ce-şi ridica geanta de cumpărături şi ieşea pe uşa cu deschidere automată, în amurgul cu zăpadă cenuşie. Un timp le refuzase: erau un alt mod ascuns al lor de-a face bani. Dar scoteau bani oricum şi mai mulţi; aşa că începuse să le accepte şi să le ascundă în sertarele din bucătărie. Acum, însă, Ainsley economisea pentru un cărucior, aşa că îşi făcea un scop din a le obţine. Era cel mai neînsemnat lucru ce-l putea face pentru Ainsley. Fata înflorată de carton îi zâmbi, în timp ce ea se îndrepta spre staţia de metrou.

Flori. Toţi voiseră să ştie ce fel de flori urma să poarte. Marian îşi dorea crini; Lucy sugerase o cascadă de trandafiri roz şi verdeaţă. Ainsley se arătase dispreţuitoare.

— Mda, bănuiesc că trebuie să ai o cununie tradiţională, de vreme ce te măriţi cu Peter, spusese ea. Dar oamenii sunt atât de ipocriţi în privinţa florilor la cununie. Nimeni nu vrea să admită că sunt, de fapt, simboluri ale fertilităţii. Ce-ai zice de o floarea-soarelui uriaşă sau un snop de grâu? Sau o cascadă de ciuperci şi cactuşi, asta ar fi genial, nu crezi?

Peter nu voia să fie implicat în asemenea decizii.

— O să las genul ăsta de lucruri pe seama ta, zicea el cu tandreţe, când era întrebat serios.

În ultima vreme îl văzuse din ce în ce mai des pe Peter, dar din ce în ce mai rar singur. Acum că ea a fost încercuită cu inelul, el era mândru s-o afişeze. Spunea că voia ca ea să ajungă să-i cunoască pe câţiva dintre prietenii lui şi o luase cu el la cocktailuri cu cei mai oficiali, şi la cine în oraş cu cei mai intimi. A luat prânzul cu câţiva avocaţi, pe parcursul căruia a fost tăcută tot timpul şi a zâmbit. Prietenii, cu toţii, erau bine îmbrăcaţi şi pe punctul de-a da lovitura. Toţi erau plini de griji; toţi erau politicoşi cu ea. Marian găsea dificil să lege aceşti bărbaţi spilcuiţi de vânătorii fericiţi şi campionii la băutul berii care trăiau în amintirile lui Peter despre vremurile de altădată, dar unii din ei erau aceiaşi. Ainsley se referea la ei ca la „bărbaţii de săpun”, pentru că odată, când Peter venise s-o ia pe Marian, adusese cu el un prieten care lucra pentru o companie de săpun. Teama cea mai mare a lui Marian, în legătură cu ei, era că le va încurca numele.

Voia să fie drăguţă cu ei, de dragul lui Peter; oricum, se simţise cumva sufocată cu ei şi hotărâse că era timpul ca Peter să înceapă şi el să-i cunoască pe unii dintre prietenii *ei.* De aceea, i-a invitat la cină pe Clara şi pe Joe. Era, oricum, vinovată că-i neglijase; deşi, era curios, gândea ea, cum cei căsătoriţi afirmă întotdeauna că sunt neglijaţi când nu le telefonezi, chiar dacă ei înşişi s-au izolat prea mult ca

să se mai gândească măcar să te sune. Peter a fost recalcitrant; văzuse cândva interiorul sufrageriei Clarei.

Îndată ce a făcut invitaţiile, şi-a dat seama că meniul va fi problema majoră. Nu-i putea hrăni cu lapte, unt de arahide şi pastile de vitamine sau o salată cu brânză de vaci, nu putea servi peşte pentru că lui Peter nu-i plăcea, dar nici carne, cam ce vor gândi ei când o vor vedea că n-o mănâncă? N-avea cum să le explice; dacă nu înţelegea nici ea, cum se putea aştepta s-o înţeleagă ei? Lunile trecute, puţinele mâncăruri care au fost acceptabile pentru ea s-au exclus singure din dieta ei: sandviciurile, după o poveste ciudată a lui Peter despre un prieten de-al lui care analizase câteva în glumă şi descoperise că aveau păr de şoarece măcinat; carnea de porc, pentru că Emmy, în timpul unei pauze de cafea, le distrase cu o relatare despre trichinoză şi despre o doamnă care ştia ea că o luase – menţionase numele cu un respect aproape religios („A mâncat-o prea crudă într-un restaurant, n-aş îndrăzni niciodată să mănânc aşa ceva într-un restaurant, *gândeşte-te* numai, toate fiinţele acelea mici ghemuite în muşchii ei şi n-o să le poată scoate niciodată de-acolo.”); iar cea de oaie şi de miel, pentru că Duncan îi spusese etimologia cuvântului „căpiat”: venea, zicea el, de la „capie”, care era o pierdere a echilibrului la oi, produsă în creierul lor de viermi mari şi albi. Chiar şi hotdogul fusese exclus; la urma urmei, raţiona stomacul ei, puteau măcina orice vechitură şi s-o vâre acolo. La restaurant putea întotdeauna să scape comandând o salată, dar asta nu va merge pentru invitaţi, la cină. Şi nu le putea servi fasole dietetică la cuptor.

Se hotărâse pentru o musaca, o specialitate de-a mamei ei, cu ciuperci şi bucăţi de carne, care va masca lucrurile eficient. „Voi stinge luminile şi voi pune lumânări”, gândi ea, „şi o să-i îmbăt cu *sherry* mai întâi, aşa că nu vor observa.” Ea se putea servi cu o porţie foarte mică, să mănânce ciupercile şi să ascundă bucăţile de carne sub una din frunzele de lăptucă de la salata care le însoţea. Nu era cea mai elegantă soluţie, dar era tot ce putea face.

Acum, tăind în grabă ridichile pentru salată, era recunoscătoare pentru mai multe lucruri: că preparase musacaua seara trecută, aşa că tot ce trebuia să facă era s-o pună la cuptor; că Joe şi Clara vor veni mai târziu, după ce vor fi culcat copiii; şi că încă mai putea mânca salată. Era din ce în ce mai iritată de hotărârile corpului ei de a refuza anumite alimente, încercase să-i argumenteze, îl acuzase că avea toane frivole, îl ademenise şi îl ispitise, dar el rămăsese inflexibil; iar dacă folosea forţa, el se revolta. Un incident ca acela din restaurant era destul. Peter a fost foarte drăguţ în privinţa asta, bineînţeles; a condus-o acasă, a ajutat-o să urce scările, ca şi când ar fi fost invalidă, şi a insistat că precis suferă de gastrită; dar fusese stânjenit şi (uşor de înţeles) supărat. De atunci hotărâse ea să-şi binedispună stomacul. A făcut tot ce a vrut el, i-a cumpărat chiar nişte vitamine să-i păstreze echilibrul de proteine şi minerale. N-avea niciun rost să ajungă la subnutriţie. „Ceea ce trebuie făcut”, îşi spusese ea, „e să-mi păstrez calmul.” Pe vremea când meditase asupra problemei, a tras concluzia că poziţia pe care a luat-o stomacul ei era una etică: refuza, pur şi simplu, să mănânce orice a fost cândva, sau (ca stridiile în cochilie) ar putea fi încă viu. Dar întâmpina fiecare zi cu slaba speranţă că trupul ei s-ar putea răzgândi.

Frecă vasul de lemn cu o jumătate de căţel de usturoi şi aruncă în el rotocoale de ceapă, ridichile tăiate şi roşiile, şi rupse salata. În ultimul moment, se gândi să adauge un morcov ras ca să-i dea culoare. Luă unul din frigider, găsi răzătoarea, în cele din urmă, în cutia pentru pâine, şi începu să-l cojească, ţinând morcovul de capătul frunzos.

Îşi urmărea propriile mâni, răzătoarea şi rotocolul de coajă, aspră, portocalie. Deveni conştientă de morcov. „E o rădăcină”, gândi ea, „creşte în pământ şi trimite afară frunze. Apoi, vin şi-l trag afară, poate scoate chiar un sunet, un ţipăt, prea încet ca să-l auzim noi, dar nu moare imediat, continuă să trăiască, chiar acum e încă viu.”

Crezu că-l simte răsucindu-i-se în mână. Îi dădu drumul pe masă. „A, nu”, zise ea, aproape plângând. „Nu şi asta!”

După ce au plecat, în sfârşit, chiar şi Peter, care a sărutat-o pe obraz şi i-a spus glumeţ: „Draga mea, noi nu vom fi niciodată *aşa”,* Marian intră în bucătărie, curăţă farfuriile în găleata de gunoi şi le îngrămădi în chiuvetă. Cina nu a fost o idee bună. Clara şi Joe nu au găsit pe nimeni să stea cu copiii, aşa că i-au adus şi pe ei, cărându-i în sus pe scări şi punându-i la culcare, doi în camera lui Marian şi unul în cea a lui Ainsley. Copiii au plâns şi au urinat, iar faptul că baia era cu un palier mai jos nu a fost de mare ajutor. Clara i-a dus în camera de zi să-i liniştească şi să-i schimbe, ea nu avea reţineri. Conversaţia încetase. Marian s-a tot învârtit prin apropiere, întinzând ace pentru scutece şi pretinzând a fi de ajutor, dar întrebându-se, în secret, dacă ar fi de prost gust să coboare şi să aducă unul din mijloacele de anihilare a mirosului, din baia doamnei de jos. Joe se agitase de colo-colo, fluierând şi aducând rezerve proaspete; Clara îşi ceru scuze de la Peter.

— Aşa sunt copiii mici, numai rahat. Absolut natural, toţi o facem. Numai că, zise ea, săltându-l pe cel mai mic pe genunchi, unii din noi mai au un simţ al momentului oportun. Nu-i aşa, căcărează?

Peter deschisese geamul intenţionat; camera se răcise ca gheaţa. Marian servi *sherry-ul,* disperată. Peter nu căpăta impresiile potrivite, iar ea nu ştia ce ar putea face. Se trezi dorind ca Clara să fi avut câteva inhibiţii în plus. Clara nu nega că puţeau copiii ei, dar nici nu se străduia s-o ascundă. O recunoştea, aproape o afirma, era ca şi când ar fi vrut să fie apreciat faptul.

După ce copiii au fost înfăşaţi, liniştiţi şi aranjaţi, doi pe canapea şi unul în coş, pe podea, s-au aşezat la cină. Acum, spera Marian, vor purta cu toţii o conversaţie. Se concentra asupra modului de-a ascunde bucăţile de carne şi nu voia poziţia de arbitru, pur şi simplu nu se putea gândi la nicio remarcă strălucită.

— Clara îmi spune că eşti filatelist, se aventurase ea, dar din vreun motiv anume, Joe n-o auzi, cel puţin nu răspunse.

Peter îi aruncă o privire scurtă, întrebătoare. Ea stătea, învârtind mâncarea în farfurie, simţindu-se ca şi când ar fi făcut o glumă indecentă şi nimeni n-a râs.

Peter şi Joe au început să vorbească despre situaţia internaţională, dar Peter a schimbat cu tact subiectul când deveni evident că nu sunt de aceeaşi părere. El a spus că a trebuit să frecventeze, cândva, un curs de filosofie la universitate şi nu a fost în stare să-l înţeleagă pe Platon; poate Joe i-ar putea explica? Joe a zis că nu putea, de vreme ce el se specializase în Kant şi i-a pus lui Peter o întrebare tehnică despre taxele de moştenire. El şi Clara, a adăugat apoi, făceau parte dintr-o societate cooperativă de pompe funebre.

— Nu ştiam asta, spuse Marian Clarei, cu voce scăzută, în timp ce-şi servea o a doua porţie de tăiţei.

Se simţea de parcă farfuria îi era expusă, toţi ochii fixaţi asupra ei, bucăţile de carne, ivindu-se de sub frunzele de salată precum oasele la o radiografie; îşi dori să fi folosit o singură lumânare în loc de două.

— A, da, zise Clara brusc, Joe nu crede în îmbălsămare.

Marian se temea că Peter ar putea găsi asta puţin prea radical. Problema era, suspină ea interior, că Joe era idealist şi Peter pragmatic. Puteai ghici după cravatele lor: a lui Peter era verde, în nuanţe închise şi deschise, elegantă, funcţională; în timp ce a lui Joe era – ei, bine, nu mai arăta a cravată; era ideea abstractă de cravată. Ei înşişi trebuie să fi sesizat diferenţa: i-a surprins pe rând, privindu-şi cravatele, fiecare gândind probabil că el n-ar purta o astfel de cravată.

Începu să pună paharele în chiuvetă. O deranja că lucrurile nu au mers bine; o făcea să se simtă responsabilă, ca atunci când ea era cea care trebuia să-i alerge pe ceilalţi la jocul de-a leapşa, în pauză. „Ei bine”, îşi aminti ea, „cu Len s-a înţeles.” Oricum, nu conta, de fapt: Clara şi Joe aparţineau trecutului ei, iar Peter nu era de aşteptat să se

adapteze trecutului ei; viitorul era cel care conta. Se cutremură uşor; era încă rece de când Peter deschisese fereastra. Va mirosi a catifea maronie şi ceară, în spatele ei vor fi foşnete şi accese de tuse, apoi se va întoarce şi acolo vor fi o mulţime de feţe care o vor urmări, vor păşi înainte, vor trece pragul şi va fi o ploaie albă, bucăţile de hârtie căzând pe chipurile lor şi aşezându-se pe păr şi pe umeri ca o zăpadă.

Îşi luă vitamina şi deschise frigiderul să-şi toarne un pahar cu lapte. Ori ea, ori Ainsley trebuia să facă ceva cu frigiderul. În ultimele două săptămâni, ciclul interdependent al curăţeniei lor începuse să se destrame. Curăţase sufrageria, după seara aceea, dar ştia că va lăsa farfuriile nespălate în chiuvetă, ceea ce însemna că şi Ainsley le va lăsa pe ale ei şi vor continua aşa până vor fi folosite toate farfuriile. Apoi vor începe să spele farfuria de deasupra, când vor avea nevoie de una, iar celelalte vor sta acolo, nederanjate. Iar frigiderul nu numai că trebuia dezgheţat, dar rafturile erau îmbâcsite cu rămăşiţe, resturi de mâncare în borcănaşe, lucruri împachetate în staniol şi pungi de hârtie cafenie. Curând va începe să miroasă. Spera că orice se întâmpla acolo înăuntru nu se va răspândi prea repede în restul casei, cel puţin nu jos, pe scări. Poate se va mărita înainte de a se stârni o epidemie. Ainsley nu a fost la cină; plecase la Clinica Prenatală, aşa cum făcea în fiecare vineri seara. În timp ce Marian împăturea faţa de masă, o auzi urcând şi intrând în camera ei, iar puţin după aceea vocea ei tremurătoare strigă:

— Marian? Poţi veni, te rog, până aici?

Intră în camera lui Ainsley, croindu-şi drum spre pat, unde se aruncase Ainsley, călcând pe suprafaţa mlăştinoasă de haine care acoperea podeaua. Ainsley arăta înspăimântată.

— Oh, Marian, spuse ea cu voce plângăreaţă, e prea groaznic. Am fost la clinică astă-seară. Eram atât de fericită şi îmi vedeam de croşetat în timp ce a vorbit primul – vorbea despre avantajele hrănirii la sân. Au chiar o

asociaţie pentru asta. Apoi l-au adus pe psi-psi-psihologul acela şi el a vorbit despre imaginea tatălui.

Era pe punctul de-a plânge şi Marian se ridică şi scotoci pe masa de toaletă până dezgropă o bucată cam murdară de şerveţel de hârtie, pentru orice eventualitate. Era îngrijorată: lui Ainsley nu-i stătea în fire să plângă.

— Zicea că ei trebuie să crească cu o puternică imagine a tatălui în casă, zise ea, când se linişti. E bine pentru ei, îi face *normali,* mai ales dacă sunt băieţi.

— Ei, dar, într-un fel, ştiai asta dinainte, nu-i aşa? întrebă Marian.

— A, nu, Marian, e mult mai drastic, de fapt. Avea tot felul de statistici şi multe altele. Au dovedit-o ştiinţific.

Îşi înghiţi lacrimile.

— Dacă voi avea un băieţel, e *absolut* sigur că va deveni ho-ho-ho-homosexual!

La această menţionare a acelei categorii de bărbaţi care nu arătase niciodată cel mai mic interes faţă de ea, ochii mari, albaştri, ai lui Ainsley se umplură de lacrimi. Marian întinse şerveţelul, dar Ainsley îl dădu la o parte. Se ridică şi-şi dădu părul pe spate.

— Trebuie să existe o soluţie, zise ea, ridicând bărbia, plină de curaj.

21

S-au ţinut de mână cât timp au urcat scara largă de piatră şi au intrat pe uşile grele, dar au trebuit să intre separat prin uşa turnantă. Odată înăuntru, nu a părut potrivit să se ia din nou de mână. Atmosfera de biserică, creată de domul înalt, cu mozaic auriu, sub care stăteau, descuraja orice astfel de atingeri carnale, chiar dacă implicau doar degetele, iar paznicul cu păr alb, în uniformă albastră, se încruntase la ei, în timp ce luase banii. Marian legă încruntarea de amintirile îndepărtate a două vizite anterioare, în timpul excursiilor educative de o zi, cu autobuzul, în oraş, pe când frecventa şcoala primară; poate era inclusă în preţul de intrare.

— Haide, zise Duncan, aproape în şoaptă. Îţi voi arăta exponatele mele preferate.

Au urcat scara în spirală, de jur împrejurul stâlpului totemic, total nepotrivit cu restul lucrurilor, sus, spre acoperişul curbat geometric. Marian nu a fost în această parte a muzeului de atâta timp încât i se părea ca o amintire dintr-un vis nu tocmai plăcut, de felul celor pe care le ai când îţi revii din anestezie, după ce ţi-au fost extrase amigdalele. Când era la universitate, a participat la o oră în subsolul muzeului (geologie; a fost singurul mod de a evita ora de religie şi s-a simţit întotdeauna posacă faţă de varietăţile de roci de atunci încoace), iar ocazional a fost la cafeneaua muzeului de la primul etaj. Dar nu pe aceste scări de marmură, în spaţiul circular, în care aerul părea acum aproape solid, străpuns de fire de praf, de fiecare dată când lumina slabă a soarelui de iarnă devenea destul de vizibilă prin ferestrele înguste de sus.

Se opri un minut să privească peste balustradă. Jos, un grup de şcolari se strecurau prin uşa turnantă şi mergeau să-şi ia scaune pliante de pânză din grămada de la marginea rotondei, corpurile lor părând turtite din cauza perspectivei. Contururile ascuţite ale vocilor lor erau

atenuate de spaţiul gros, înconjurător, aşa că păreau chiar mai departe decât erau de fapt.

— Sper că nu vin aici sus, zise Duncan, în timp ce se desprindea de marginea de marmură a scării.

O apucă de mâneca hainei, întorcând-o şi trăgând-o cu el într-una din galeriile laterale. Mergeau încet pe podeaua parchetată, scârţâitoare, pe lângă şirurile de vitrine de sticlă.

Îl văzuse pe Duncan frecvent, în ultimele trei săptămâni, prin înţelegere mai curând decât prin coincidenţă, ca la-nceput. El scria altă lucrare, îi spusese, intitulată „Monosilabe la Milton”, care trebuia să fie o profundă analiză stilistică făcută dintr-un unghi radical. Se împotmolise la fraza introductivă, „E, într-adevăr, extrem de semnificativ că”, de două săptămâni şi jumătate şi, epuizând posibilităţile spălătoriei, simţise nevoia unor ieşiri frecvente.

— De ce nu-ţi cauţi o *prietenă* la master? întrebase ea odată, când chipurile lor, reflectate în vitrina unui magazin, o şocaseră ca fiind total nepotrivite.

Ea arăta ca o persoană angajată să-l scoată pe el la plimbare.

— Asta n-ar fi o scăpare, zise el, şi ele scriu lucrări, ar trebui să le discutăm. În plus, adăugă el morocănos, n-au sânii destul de mari. Sau, rectifică el, după o pauză, unele îi au prea mari.

Marian era, după presupunerea ei, ceea ce se cheamă „exploatată”, dar n-o deranja să fie exploatată, atâta timp cât ştia pentru ce: îi plăcea ca aceste lucruri să aibă loc la un nivel, pe cât posibil, conştient. Desigur, Duncan emitea „pretenţii”, chiar dacă numai asupra timpului şi atenţiei ei; dar, cel puţin, n-o ameninţa cu vreun cadou intangibil în schimb. Completa lui preocupare de sine era liniştitoare, într-un mod ciudat. Astfel, când el murmura cu buzele atingându-i obrazul: „Ştii, nici măcar nu-mi *placi* foarte mult”, n-o deranja deloc, pentru că nu trebuia să răspundă. Dar când Peter, cu gura în aproximativ aceeaşi poziţie,

şoptea: „Te iubesc” şi aştepta ecoul, ea trebuia să reacţioneze.

Simţea că şi ea se folosea de Duncan, deşi motivele îi scăpau: aşa cum tindeau să-i scape toate motivele ei în acele zile. Timpul îndelungat prin care trecuse (şi era ciudat să-şi dea seama că trecuse la urma urmei: trebuia să plece acasă peste alte două săptămâni, a doua zi după petrecerea pe care urma s-o dea Peter şi, la două sau poate trei săptămâni după aceea, se va căsători) a fost doar o perioadă de aşteptare, lăsându-se dusă de curent, o tolerare a timpului nemarcat de vreun eveniment real; aşteptarea unui eveniment viitor care a fost hotărât de un eveniment trecut; în timp ce era cu Duncan era prinsă în vârtejul timpului prezent: nu avea virtual niciun trecut şi, cu siguranţă, niciun viitor.

Duncan se arăta iritant de nepreocupat de căsătoria ei. Asculta puţinele lucruri pe care ea le avea de spus despre asta, rânjea uşor când ea zicea că era de părere că e o soluţie bună, apoi dădea din umeri şi-i spunea mereu pe un ton neutru că lui i se părea una rea, dar că ea părea să se descurce perfect şi, oricum, era problema ei. Apoi dirija conversaţia spre complexul şi mereu fascinantul subiect al propriei persoane. Nu părea să-i pese ce se va întâmpla cu ea după ce va ieşi din sfera perpetuului său timp prezent, singurul comentariu pe care-l făcuse despre perioada de după nunta ei implica faptul că el va trebui să scormonească după un alt înlocuitor. Ea găsea lipsa lui de interes liniştitoare, deşi nu voia să ştie de ce.

Treceau prin secţia orientală. Erau acolo o mulţime de vaze gălbui şi farfurii lăcuite şi emailate. Marian privi imensul perete-ecran acoperit cu mici imagini aurii de zei şi zeiţe, aranjaţi în jurul unei figuri centrale, o creatură obeză, în genul lui Buddha, zâmbind ca doamna Bogue, controlând prin voinţa divină vasta ei armată de gospodine mărunte, cu seninătate, impenetrabil.

Totuşi, oricare ar fi fost motivele, era întotdeauna bucuroasă când el telefona, grăbit şi distrat, şi-i cerea să se

întâlnească. Trebuiau să-şi aranjeze întâlnirile în locuri retrase – parcuri cu ninsoare, galerii de artă, uneori un bar (dar niciodată Park Plaza) – ceea ce însemna că puţinele lor îmbrăţişări au fost nepremeditate, pe ascuns, îngheţate, şi mult stânjenite de straturile amortizoare ale hainelor de iarnă. În dimineaţa aceea o sunase la birou şi sugerase, sau mai degrabă ceruse, să meargă la muzeu:

— Tânjesc după muzeu, spuse el.

Părăsise biroul devreme, oferind ca scuză o consultaţie la dentist. Oricum nu conta, pleca peste o săptămână, cel târziu, iar succesoarea ei se şi instruia pentru slujbă.

Muzeul era un loc bun: Peter nu mergea niciodată acolo. Se temea să-i vadă pe Peter şi pe Duncan întâlnindu-se. O teamă iraţională, pentru că, în primul rând, nu exista motiv, îşi spunea ea, de ce-ar fi Peter supărat – nu are nimic de-a face cu el, nu era, evident, o chestiune de competiţie sau vreo prostie de genul ăsta – şi, în al doilea rând, chiar dacă se întâlneau, putea oricând să-l prezinte pe Duncan drept un vechi prieten de la universitate, sau ceva asemănător. Era în siguranţă; dar lucrul de care părea să se teamă era distrugerea, nu a ceva anume în relaţia ei cu Peter, ci a unuia din ei de către celălalt; deşi, cine ar fi distrus pe cine nu putea spune, şi, cel mai adesea, era surprinsă de ea că are asemenea presimţiri vagi.

Totuşi, acesta era motivul pentru care nu-l putea lăsa să urce în apartamentul ei. Era un risc prea mare. A fost la el de câteva ori, dar unul sau amândoi colegii erau acolo, suspicioşi şi stânjenitor de plini de resentimente. Asta îl făcea pe Duncan mai nervos ca oricând şi plecau repede.

— De ce nu le plac? întreba ea.

Se opriseră să privească o armură chinezească complicat ornamentată.

— Cui?

— Lor. Întotdeauna se poartă ca şi când ar crede că încerc să te înghit.

— Ei bine, de fapt, nu e vorba că nu te plac. La urma urmei, au spus că pari o fată drăguţă şi de ce nu te invit la

cină odată, aşa ca să te poată cunoaşte mai bine. Nu le-am spus, zise el, suprimând un zâmbet, că te măriţi. Aşa că vor să te privească mai de-aproape, să vadă dacă te pot accepta în familie. Încearcă să mă protejeze. Sunt îngrijoraţi în privinţa mea, aşa îşi iau ei vitaminele emoţionale, nu vor să fiu corupt. Ei cred că sunt prea tânăr.

— Dar de ce sunt chiar aşa o ameninţare? De ce anume te protejează?

— Ei vezi, nu eşti la masteratul de engleză. Şi eşti fată.

— Şi n-au mai văzut niciodată o fată? întrebă ea indignată.

Duncan reflectă.

— Nu cred. Nu chiar. Nu prea ştiu. Ce ştii, de fapt, despre părinţii tăi? Întotdeauna crezi că trăiesc într-un fel de inocenţă primară. Dar, am impresia că Trevor crede într-o versiune a castităţii medievale, ceva în genul lui Spenser, ştii tu. În privinţa lui Fish, ei bine, el crede că teoretic, e bine, vorbeşte mereu despre asta, şi ar trebui să auzi ce subiect de teză are, e numai despre sex, dar e convins că trebuie să aştepţi persoana potrivită şi apoi va fi ca un şoc electric. Cred că a cules-o din *Some enchanted evening,* ori D.H. Lawrence, sau de altundeva. Dumnezeule, a cam aşteptat destul, are aproape treizeci de ani…

Marian simţi compasiune, începea să facă o listă mentală cu fetele nemăritate, mai în vârstă, pe care le ştia şi care ar fi potrivite pentru Fish. Millie? Lucy?

Au mers înainte, au dat alt colţ şi s-au trezit într-o altă încăpere, plină de vitrine de sticlă. De-acum simţea că s-a rătăcit definitiv. Coridoarele labirintice, scările largi şi cotiturile îi zăpăciseră simţul direcţiei. Se părea că nu mai e nimeni în această parte a muzeului.

— Ştii unde suntem? întrebă ea puţin neliniştită.

— Da, zise el. Aproape am ajuns.

Au intrat sub o altă arcadă. În contrast cu camerele orientale, aglomerate şi poleite, prin care au trecut, aceasta era cenuşie şi goală. Marian realiză, după frescele de pe pereţi, că se aflau în secţiunea Egiptului Antic.

— Vin aici uneori, zise Duncan, aproape pentru sine, să meditez la nemurire. Acesta e sarcofagul meu preferat.

Marian privi în jos, prin sticlă, la faţa vopsită cu auriu. Ochii stilizaţi, mărginiţi de linii albastru-închis, erau larg deschişi. Priveau spre ea cu o expresie de senină absenţă. Peste partea de sus a corpului, la nivelul pieptului, era o pasăre vopsită, cu aripile larg deschise, fiecare pană separat conturată; o pasăre asemănătoare era pictată peste coapse şi o alta la picioare. Restul decoraţiilor erau mai mici: câţiva sori portocalii, chipuri poleite, cu coroane pe cap, aşezate pe tron sau purtate în bărci; şi un model de simboluri ciudate care semăna cu ochii şi care se tot repeta.

— E frumoasă, zise Marian.

Se întreba dacă, într-adevăr, gândea asta. Sub sticlă, forma avea o privire ciudată, plutitoare, de înecat; pielea aurie se încreţea...

— Cred că e vorba de un bărbat, zise Duncan.

El se îndepărtase spre sarcofagul următor.

— Uneori cred că mi-ar plăcea să trăiesc veşnic. Atunci n-ar trebui să-mi mai fac griji în privinţa Timpului. Ah, Nestatornicie; mă întreb de ce încercarea de a transcende timpul nu reuşeşte niciodată să-l oprească...

S-a dus să vadă la ce se uita el. Era alt sarcofag, deschis, astfel încât silueta uscată dinăuntru să poată fi văzută. Feşile de in, îngălbenite, au fost îndepărtate de pe cap, iar craniul, cu pielea cenuşie, uscată, şuviţele de păr negru şi dinţii curios de regulaţi, era expus privirilor.

— Foarte bine conservat, comentă Duncan, pe un ton care sugera că ar şti ceva despre subiect. N-ar putea face o treabă asemănătoare acum, deşi o mulţime din acei antreprenori de pompe funebre comerciali pretind că pot.

Marian se cutremură şi se întoarse. Era intrigată nu de mumia însăşi – nu-i plăcea să se uite la asemenea lucruri, ci de evidenta satisfacţie a lui Duncan în faţa ei. De undeva, apăru în mintea ei gândul că, dacă ar trebui să întindă

mâna şi să-l atingă în acel moment, el ar începe să se pulverizeze.

— Eşti cam morbid, zise ea.

— Ce e rău în moarte? exclamă deodată Duncan cu voce tare, în camera goală. Nu e nimic morbid în ea; toţi trecem prin asta; ştii, e perfect normal.

— Nu e normal să-ţi placă, protestă ea, întorcându-se spre el.

Rânjea spre ea.

— Nu mă lua în serios, zise el. Te-am prevenit în legătură cu asta. Acum hai să-ţi arăt simbolul meu uterin. O să i-l arăt curând lui Fish. Ameninţă să scrie o scurtă monografie pentru *Victorian Studies,* intitulată „Simboluri uterine la Beatrix Porter”. Trebuie oprit.

O conduse spre colţul îndepărtat al camerei. La început, în lumina care se estompa rapid, nu-şi putu da seama ce era în cutie. Arăta ca o grămadă de moloz. Apoi văzu că era un schelet, acoperit încă cu piele în unele locuri, zăcând pe o parte, cu genunchii adunaţi. Mai erau nişte vase de pământ şi un colier lângă el. Corpul era atât de mic, încât arăta ca al unui copil.

— E parcă dinainte de piramide, zise Duncan. Conservat în nisipurile deşertului. Când o să mă satur de locul ăsta o să merg să mă îngrop şi eu. Poate biblioteca ar servi scopului la fel de bine; numai că acest oraş e cam umed. Lucrurile putrezesc.

Marian se aplecă mai mult peste vitrina de sticlă. Găsea forma pipernicită, patetică: cu coastele ieşind în afară, picioarele fragile şi omoplaţii scheletici arăta ca fotografiile oamenilor din ţările subdezvoltate sau din lagărele de concentrare. Nu voia chiar să-l strângă în braţe, dar simţea pentru el o ciudată părere de rău.

Când se îndepărtă şi privi spre Duncan, realiză, cu o cutremurare infinitezimală de spaimă, că întinsese mâna spre ea. În aceste momente, fragilitatea lui nu era liniştitoare şi ea se dădu uşor înapoi.

— Nu te îngrijora, zise el. N-am de gând să mă întorc din mormânt.

Îşi trecu mâna peste linia curbă a obrazului ei, zâmbind trist.

— Necazul e, mai ales cu oamenii, când îi ating şi aşa mai departe, că nu mă pot concentra asupra suprafeţei. Cât timp te gândeşti doar la suprafaţă, cred că e în ordine şi destul de real; dar odată ce începi să te gândeşti la ce e înăuntru…

Se aplecă s-o sărute. Ea se lăsă într-o parte, îşi sprijini capul de umărul lui şi închise ochii. Părea mai fragil decât de obicei, lângă ea: îi era teamă să-l îmbrăţişeze prea strâns.

Auzi un scârţâit pe podeaua parchetului, deschise ochii şi se găsi confruntată cu o pereche de ochi cenuşii, austeri, scrutători. Aparţineau unui paznic în uniformă albastră, care venise în spatele lor. Îl bătu pe Duncan pe umăr.

— Iertaţi-mă, domnule, zise el, politicos dar ferm, dar – ăăă – sărutatul în Sala Mumiei nu e permis.

— Ah, zise Duncan. Scuzaţi.

Şi-au reluat drumul înapoi, prin labirintul de săli şi au ajuns la scara principală. Un şir de şcolari, cărând scaune pliante, ieşeau dintr-o galerie opusă şi au fost prinşi în curentul micilor picioare mişcătoare şi luaţi pe sus, pe scările de marmură, într-o cascadă de râs strident.

Duncan sugerase să meargă la o cafea, aşa că stăteau la o masă pătrată, cu suprafaţa murdară, în cafeneaua muzeului, înconjuraţi de grupuri de studenţi ce afişau un aer de nefericire conştientă. Marian asociase atâta timp băutul cafelei într-un restaurant cu biroul şi pauza pentru cafea, dimineaţa, încât continua să se aştepte ca cele trei fecioare de birou să se materializeze dincolo de masă, lângă Duncan. Duncan îşi agită lingura în cafea.

— Frişcă? întrebă el.

— Nu, mulţumesc, zise ea, dar se răzgândi şi luă un pic, după ce reflectase că era hrănitoare.

— Ştii, cred c-ar fi o idee bună să ne culcăm împreună, zise Duncan, pe un ton de conversaţie, punându-şi linguriţa pe masă.

Marian se crispă în interior. Pusese ceea ce se întâmplase cu Duncan (ce *se întâmplase* de fapt?) pe baza faptului că era, după criteriile ei, absolut inocent. I se păruse, în ultima vreme, că inocenţa avea o legătură imperfect definită cu îmbrăcămintea: liniile erau trase de către gulere şi mâneci lungi. Justificările ei luau totdeauna forma unei conversaţii imaginare cu Peter. Peter zicea cu gelozie: „Ce-i cu zvonul ăsta, că te vezi cam des cu un anume tip academic, sfrijit?”, şi ea răspundea: „Nu fi caraghios, Peter, e absolut inocent. La urma urmei ne căsătorim peste două luni.” Sau o lună şi jumătate. Sau o lună.

— Nu fi ridicol, Duncan, zise ea, e imposibil. La urma urmei, mă mărit peste o lună.

— Asta e problema ta, zise el, n-are nimic de-a face cu mine. Şi, oricum, pentru mine mă gândeam c-ar fi o idee bună.

— De ce? întrebă ea, zâmbind fără să vrea.

Măsura în care el putea să-i ignore punctul de vedere era uimitoare.

— Păi, bineînţeles, nu e vorba de tine. E doar actul. Vreau să spun că tu, personal, nu trezeşti chiar o poftă nebună în mine sau aşa ceva. Dar m-am gândit că tu ştii cum, şi că vei fi competentă şi înţelegătoare în privinţa asta, oarecum calmă. Spre deosebire de altele. Cred c-ar fi un lucru bun dac-aş putea trece peste chestia asta pe care o am în privinţa sexului.

Îşi turnă o parte din zahăr pe masă şi începu să deseneze în el contururi, cu degetul.

— Ce chestie?

— Păi, poate sunt un homosexual latent.

Reflectă la asta un moment.

— Sau poate sunt un heterosexual latent. Oricum sunt destul de latent. Nu ştiu de ce, de fapt. Desigur, am făcut

un număr de încercări, dar apoi am început să mă gândesc la inutilitatea întregii afaceri şi am renunţat. Poate pentru că se aşteaptă să faci ceva şi de la un anumit punct tot ce vreau e să zac acolo şi să mă uit la tavan. Când trebuie să scriu lucrări, mă gândesc la sex, dar când, în cele din urmă, reuşesc să încolţesc bine una dornică, sau când ne tăvălim prin tufişuri şi aşa mai departe şi toată lumea se presupune a fi montată pentru *coup de grace,* încep să mă gândesc la lucrări. Ştiu că e o alternare de distrageri, amândouă sunt la bază distrageri, ştii, dar de la ce sunt, de fapt, distras? Oricum, sunt toate prea literare, pentru că n-au citit destule cărţi. Dac-ar fi citit mai mult, şi-ar da seama că toate aceste scene au mai fost deja jucate. Vreau să spun, *ad nauseam.* Cum pot fi atât de comune? Devin oarecum moi, sinuoase şi pasionate, se străduiesc atâta, iar eu încep să mă gândesc, Dumnezeule, e înc-o imitaţie proastă a indiferent cui se întâmplă să fie, şi-mi pierd interesul. Sau mai rău, încep să râd. Atunci devin isterice.

Îşi linse zahărul de pe degete, gânditor.

— Ce te face să crezi c-ar fi altfel cu mine?

Începea să se simtă foarte experimentată şi profesională: aproape ca o infirmieră. Situaţia, gândea ea, cerea pantofi rezistenţi, manşete scrobite şi o geantă de piele plină cu ace hipodermice.

— Păi, zise el, probabil că n-ar fi. Dar acum că ţi-am spus, cel puţin n-ai deveni isterică.

Stăteau în tăcere. Marian se gândea la ceea ce spusese el. Bănuia că impersonalitatea cererii lui era destul de jignitoare. De ce nu se simţea atunci insultată? În loc de asta, simţea că trebuie să facă ceva de folos, clinic, ca luatul pulsului.

— Păi… zise ea, deliberând.

Apoi se întrebă dacă ascultase cineva. Se uită în jur, prin cafenea, şi ochii ei îi întâlniră pe aceia ai unui bărbat solid, cu barbă, care stătea la o masă de lângă uşă, privind în direcţia ei. Se gândi că putea fi un profesor de antropologie. Trecu un moment până să-l recunoască a fi

unul dintre colegii de apartament ai lui Duncan. Bărbatul blond, care era cu el, aşezat cu spatele la ea trebuie să fi fost celălalt coleg.

— Unul dintre părinţii tăi e acolo, zise ea.

Duncan se răsuci.

— Oh, zise el. Ar fi bine să merg să-i salut.

Se ridică, merse spre masa lor şi se aşeză. Se auzi o conversaţie conspirativă şi el se ridică şi se întoarse.

— Trevor vrea să ştie dacă n-ai dori să vii la cină, zise el, cu tonul unui copilaş transmiţând un mesaj învăţat pe de rost.

— Vrei să vin? întrebă ea.

— Eu? A, sigur. Cred că da. De ce nu?

— Spune-i atunci, zise ea, c-aş fi încântată.

Peter lucra la un caz şi era seara de clinică pentru Ainsley.

El merse să transmită răspunsul ei. După o clipă, cei doi colegi de apartament s-au ridicară şi au ieşit, iar Duncan se întoarse alene şi se aşezase.

— Trevor zice că e emoţionant, zise el, şi tocmai dă fuga să pună ceva la cuptor Nimic extraordinar. Suntem aşteptaţi peste o oră.

Marian începu să zâmbească, apoi îşi puse mâna peste gură: îşi amintise brusc de toate lucrurile pe care nu le putea mânca.

— Ce crezi că va pregăti? întrebă ea slab.

Duncan ridică din umeri.

— A, nu ştiu. Îi place să tragă lucruri în frigare şi să le dea foc. De ce?

— Păi, zise ea, sunt o mulţime de lucruri pe care nu le pot mânca, adică, n-am putut să le mănânc în ultima vreme. Carne, de exemplu, ouă şi anumite legume.

Duncan nu părea deloc surprins.

— Mda, în regulă, zise el, dar Trevor e foarte mândru de felul cum găteşte. Adică, mie nu-mi pasă, eu prefer să mănânc sandviciuri în fiecare zi, dar se va simţi insultat dacă nu mănânci cel puţin o parte din ce e în farfurie.

— Va fi şi mai jignit dacă dau totul afară, zise ea sumbru. Poate e mai bine să nu vin.

— Ei, haide, o să aranjăm cumva.

Vocea lui avea o nuanţă de curiozitate răutăcioasă.

— Îmi pare rău, nu ştiu de ce o fac, dar nu mi se pare că pot schimba ceva.

Poate aş putea spune că sunt la regim, se gândi.

— Ah, zise Duncan, probabil eşti o reprezentantă a tineretului modern, revoltat împotriva sistemului; deşi nu se consideră ortodox să începi cu sistemul digestiv. Dar de ce nu? medită el. Întotdeauna am gândit că mâncatul e o activitate ridicolă, oricum. Aş scăpa de ea şi eu dacă aş putea, deşi trebuie s-o faci pentru a rămâne în viaţă, cum se spune.

S-au ridicat şi şi-au îmbrăcat paltoanele.

— Personal, zise el, în timp ce ieşeau pe uşă, aş prefera să fiu hrănit prin artera aortă. De-aş cunoaşte persoanele potrivite, sunt sigur că s-ar putea aranja...

22

În timp ce intrau în vestibulul clădirii, Marian, care-şi scosese mănuşile, îşi vârî mâna în buzunarul hainei şi îşi întoarse inelul de logodnă pe deget. Nu credea c-ar fi politicos faţă de colegii de apartament care înţelesesem greşit, cu o înduioşătoare solicitudine, să le fluture prea ostentativ diamantul lămuritor. Îşi scoase inelul de tot. Apoi se gândi: „Ce fac? Mă mărit peste o lună. De ce să nu afle?” Îl puse înapoi. Apoi gândi: „Dar nu-i voi mai vedea niciodată. De ce să complic lucrurile în această privinţă?” Şi-l scoase pentru a doua oară şi îl puse, pentru siguranţă, în portmoneu. Urcaseră scările şi erau la uşa apartamentului, pe care Trevor o deschise înainte ca Duncan să fi atins clanţa. Purta un şorţ şi era înconjurat de o delicată aromă de mirodenii.

— Mi s-a părut că vă aud jos, zise el. Intraţi. Mă tem că mai durează câteva minute până e gata cina. Îmi pare tare bine că ai putut veni, ăăă…

Îşi fixă întrebător ochii albastru pal asupra lui Marian.

— Marian, zise Duncan.

— A, da, zise Trevor, nu cred că ne-am cunoscut, de fapt… oficial.

Zâmbi şi-i apărură gropiţe în obraji.

— Avem doar ceva făcut la repezeală astă-seară – nimic deosebit.

Se încruntă, adulmecă aerul, dădu un ţipăt de alarmă şi dispăru în bucătărioară.

Marian îşi lăsă cizmele pe ziarele de lângă uşă şi Duncan îi duse haina în dormitor. Ea intră în sufragerie, căutând un loc unde să se aşeze. Nu voia să stea în scaunul purpuriu al lui Trevor, nici în cel verde al lui Duncan – asta ar crea o problemă pentru Duncan când va ieşi din dormitor – nici pe podea printre hârtii: ar putea deranja teza cuiva, iar Fish era baricadat în scaunul roşu, cu o bucată de scândură în faţă, pe braţe, scriind cu mare concentrare, pe încă o foaie

de hârtie. Lângă cotul lui era un pahar aproape gol. În cele din urmă, se cumpăni pe unul din braţele scaunului lui Duncan, încrucişându-şi mâinile în poală.

Trevor ieşi fredonând din bucătărioară, purtând o tavă cu pahare cu *sherry,* din cristal.

— Mulţumesc, e foarte drăguţ din partea ta, zise Marian politicoasă, în timp ce el îl repartiza pe al ei. Ce pahar frumos!

— Da, nu-i aşa că-i elegant? Aparţine familiei de ani de zile. Atât de puţină eleganţă a mai rămas, zise el, uitându-se la urechea ei dreaptă ca şi când ar fi putut vedea înăuntru o imagine dintr-o istorie străveche aflată în rapidă destrămare.

— Mai ales în această ţară. Cred că toţi ar trebui să ne străduim să păstrăm ceva din ea, nu-i aşa?

La sosirea *sherry*-ului, Fish îşi pusese jos stiloul. Acum o privea fix pe Marian, nu faţa ei, ci abdomenul, undeva în vecinătatea ombilicului. Ea găsi asta deranjant şi-i spuse ca să-l distragă:

— Duncan mi-a spus că ai scris ceva despre Beatrix Potter. Sună interesant.

— Hm? Oh, da. Intenţionam, dar am dat de Lewis Carroll, care e de fapt mult mai profund. Secolul al XIX-lea e un teren foarte fierbinte, la ora actuală.

Îşi lăsă capul pe spate, rezemându-se de spătar şi închise ochii; cuvintele lui se ridicau într-o cântare intonată monoton, prin tufişul negru al bărbii.

— Desigur, toată lumea ştie că *Alice* e o carte a crizei identităţii sexuale, asta e o chestie veche, s-a vehiculat de mult timp, mi-ar plăcea totuşi să intru puţin mai adânc în ea. Ce avem aici, dacă priveşti mai de aproape, e fetiţa, coborând într-o foarte sugestivă vizuină de iepure, devenind prenatală, încercând să-şi găsească rolul, rolul ei ca Femeie. Da, asta e destul de clar. Aceste modele apar. Modelele apar. Unul după altul rolurile sexuale îi sunt prezentate, dar ea pare incapabilă să accepte vreunul, adică e pur şi simplu blocată. Respinge Maternitatea când

copilul pe care îl îngrijea se transformă în porc, nu reacţionează pozitiv la rolul de femeie dominatoare al Reginei şi la strigătele ei castratoare „Tăiaţi-i capul!”, iar când Ducesa îi face un avans lesbian, inteligent mascat, uneori te întrebi cât de *conştient* era bătrânul Lewis, ea nu e, în niciun caz, nici conştientă, nici interesată; şi chiar după asta, dacă îţi aminteşti, merge să vorbească cu Broasca-Ţestoasă Falsă, închisă în carapacea şi autocompătimirea ei, un tip categoric de preadolescent; apoi mai sunt acele foarte sugestive scene, deosebit de sugestive, cea în care i se alungeşte gâtul şi e acuzată de-a fi şarpe, ostilă ouălor, dacă ştii, o identitate mai curând falic-distructivă, pe care o respinge cu indignare; şi reacţia ei negativă la Omida dictatorială, înaltă doar de cincisprezece centimetri, cocoţată cu importanţă pe întru totul feminina ciupercă, care e perfect rotundă şi care are puterea de a te face ori mai mic, ori mai mare – găsesc asta deosebit de interesant. Şi, desigur, mai e obsesia timpului, în mod clar o obsesie ciclică mai degrabă decât liniară. Aşa că, oricum, face o mulţime de încercări, dar refuză să se implice în ceva, nu poţi spune că, spre sfârşitul cărţii, a atins ceva ce se poate numi hotărât maturitate. Deşi reuşeşte mult mai bine în *În Ţara din Oglindă,* unde, după cum îţi aminteşti…

Se auzi un chicotit înăbuşit. Marian tresări. Duncan trebuie să fi stat în prag, nu-l observase intrând.

Fish deschise ochii, clipi şi se încruntă la Duncan, dar înainte de a putea face vreun comentariu, Trevor dădu buzna în cameră.

— Iarăşi a început să vorbească despre acele simboluri şi lucruri oribile? Eu, personal, nu sunt de acord cu acel gen de critică, cred că *stilul* e mult mai important şi Fischer devine mult prea vienez, în special când bea. E foarte afurisit, în plus, e atât de *demodat,* zise el cu ipocrizie. Cea mai recentă abordare a lui *Alice* este expedierea ei ca o fermecătoare carte pentru copii. Sunt aproape gata. Duncan, poţi să mă ajuţi să pun masa?

Fischer stătea privindu-i, scufundat în adâncurile scaunului său. Puneau două mese de joc, plasând picioarele cu grijă în golurile dintre grămezile de hârtie, despărţind hârtiile când era necesar. Apoi Trevor întinse o faţă de masă albă peste cele două mese şi Duncan începu să aranjeze argintăria şi farfuriile. Fish îşi ridică paharul de pe scândură şi înghiţi conţinutul dintr-o sorbitură. Observă celălalt pahar care era acolo şi-l goli şi pe acela.

— Poftiţi! strigă Trevor. Cina va fi servită!

Marian se ridică. Ochii lui Trevor străluceau, şi-o pată roşie, de emoţie, îi apăruse în mijlocul fiecărui obraz de un alb făinos. O şuviţă de păr blond se desprinsese şi-i atârna moale pe fruntea înaltă. Aprinse lumânările de pe masă şi făcu ocolul sufrageriei, stingând lămpile pentru citit aşezate pe podea. În sfârşit, îndepărtă scândura din faţa lui Fish.

— Tu stai aici, ăăă, Marian, zise el şi dispăru în bucătărie.

Ea se aşeză pe scaunul indicat. Nu putea ajunge atât de aproape de masă cât ar fi vrut, din cauza picioarelor acesteia. Îşi aruncă ochii peste farfurii, verificând: urmau să înceapă cu cocktail de creveţi. Perfect! se întreba cu teamă, ce altceva i se va oferi corpului ei pentru consum. Evident, urmau multe alte lucruri, masa strălucea de argintărie. Observă, plină de curiozitate, solniţa victoriană, din argint, ornată cu ghirlande, şi aranjamentul floral ales cu gust, aşezat între cele două lumânări. Erau şi flori adevărate, crizanteme, într-un vas alungit, de argint.

Trevor se întoarse, se aşeză pe scaunul cel mai apropiat de bucătărie şi începură să mănânce. Duncan stătea în faţa ei, Fish la stânga, la ceea ce părea a fi piciorul mesei sau poate, capul ei. Îi părea bine că cinau la lumina lumânărilor: va fi mai uşor să scape de unele lucruri, dacă va fi necesar. Nu avea încă nici cea mai mică idee despre cum va face faţă, dacă i se va cere, şi Duncan nu părea să-i fie de mare ajutor. El părea să se fi retras în sine; mânca mecanic şi, în timp ce mesteca, îşi fixa privirea pe flăcările lumânărilor, ceea ce făcea ca ochii lui să pară uşor încrucişaţi.

— Argintăria ta e frumoasă, i se adresă ea lui Trevor.

— Da, nu-i aşa? zâmbi el. A aparţinut familiei de secole. Şi porţelanurile, cred că sunt divine, cu mult mai frumoase decât acele lucruri daneze, rigide, pe care le foloseşte astăzi toată lumea.

Marian inspecta modelul. Era un desen floral cu muguri, cu multe ondulări, spirale şi rotocoale.

— Încântător, zise ea. Mă tem că te-ai deranjat prea mult.

Trevor se lumină. Era evident că ea spunea lucrurile potrivite.

— A, niciun deranj. Cred că a mânca *bine* e teribil de important, de ce să mănânci doar ca să trăieşti, cum fac cei mai mulţi oameni? Sosul l-am făcut eu, îţi place? continuă fără să aştepte răspunsul. Nu pot suporta lucrurile acelea îmbuteliate, sunt atât de standardizate; găsesc hrean proaspăt la piaţa de jos, din apropierea lacului, dar, bineînţeles, e foarte dificil să găseşti creveţi proaspeţi în acest oraş…

Îşi lăsă capul într-o parte, ca şi când ar fi ascultat, apoi ţâşni din scaun şi dădu colţul spre bucătărie.

Fischer, care nu spusese nimic de când se aşezaseră, îşi deschise acum gura şi începu să vorbească. Dar, pentru că în acelaşi timp continua să mănânce, intrarea mâncării şi ieşirea cuvintelor formau un ritm, comentă Marian pentru sine, asemănător respiraţiei, iar el părea în stare să regleze această alternare aproape automat; ceea ce era un lucru bun pentru că, era sigură că dacă el s-ar fi oprit să se gândească la asta, ceva ar fi dat greş. Ar fi fost mai mult decât dureros să i se împotmolească un crevete în gâtlej; mai ales cu sos de hrean. Îl urmărea fascinată. Putea să se uite de-a dreptul pentru că el stătea cu ochii închişi, cea mai mare parte a timpului. Furculiţa lui îşi găsea drumul spre gură printr-un mecanism sau simţ specific, nu-şi putea imagina cum: poate ultrasunete, ca la lilieci, emanau din furculiţă sau, poate, favoriţii săi funcţionau ca antene. Nu şi-a întrerupt ritmul nici măcar când Trevor, care îndepărtase grăbit farfuriile cu cocktailul de creveţi, îi

pusese farfuria de supă în faţă, deşi îşi deschise ochii atât cât să-şi apuce lingura de supă, după o încercare preliminară cu furculiţa.

— Acum, subiectul meu propus pentru lucrare, începu el. S-ar putea ca ei să nu fie de acord, sunt foarte conservatori pe aici, dar chiar dacă îl resping, pot să scriu pentru una dintre reviste, niciun gând omenesc nu e vreodată pierdut; oricum, e o problemă în zilele noastre, publici sau pieri, dacă n-o pot face aici pot s-o fac oricând în Statele Unite. Ceea ce-am în minte e destul de revoluţionar, „Malthus şi metafora creatoare”, Malthus fiind, bineînţeles, doar un simbol pentru ceea ce vreau să ating, adică legătura inevitabilă dintre creşterea natalităţii în epoca modernă, să zicem ultimele două sau trei secole, mai ales al XVIII-lea, până în mijlocul celui de-al XIX-lea, şi schimbarea în felul în care criticii gândeau despre poezie, cu schimbarea, în consecinţă, a felului în care o scriau poeţii şi aş putea, cu siguranţă, să extind analiza pentru a cuprinde toate artele creatoare. Va fi un studiu interdisciplinar, o încrucişare a unor linii de câmp mult prea rigide, un amestec de ştiinţe economice, biologie şi critică literară. Oamenii devin mult prea înguşti, prea limitaţi, se specializează prea mult, asta te face să pierzi din vedere o mulţime de lucruri. Desigur, va trebui să obţin nişte statistici şi să desenez nişte grafice; până acum am făcut doar treaba de concepţie, cercetarea primară, examinarea necesară a operelor autorilor antici şi moderni…

Serveau *sherry* la supă. Fish bâjbâi după paharul de *sherry,* aproape răsturnându-l.

Marian era acum sub un foc încrucişat, fiindcă de îndată ce Trevor se aşezase din nou, începuse să-i vorbească din cealaltă parte despre supă, care era limpede şi subtil aromată: cum a extras esenţele, cu greutate, clipă de clipă, la o temperatură foarte scăzută; şi, deoarece el era singura persoană de la masă care se uita la ea, mai mult sau mai puţin, se simţea obligată să se uite şi ea la el. Duncan nu era atent la nimeni şi nici Fish, nici Trevor nu păreau deloc

deranjaţi de faptul că amândoi vorbeau în acelaşi timp. Erau evident obişnuiţi cu asta. Descoperi, totuşi, că se putea descurca aprobând şi zâmbind din când în când şi ţinându-şi ochii fixaţi pe Trevor şi urechile spre Fish, care continua:

— Vezi, atâta timp cât populaţia pe kilometru pătrat, mai ales, era scăzută, şi rata de mortalitate infantilă, rata mortalităţii, în general, ridicată, exista un îndemn la Naştere. Omul era în armonie cu scopurile, ritmurile ciclice ale Naturii, iar Pământul spunea Produceţi. Produceţi. Creşteţi şi înmulţiţi-vă, dacă îţi aminteşti…

Trevor ţâşni în picioare şi alergă în jurul mesei îndepărtând farfuriile de supă. Vocea şi gesturile îi deveneau din ce în ce mai accelerate, intra şi ieşea din bucătărie ca un cuc dintr-o pendulă. Marian aruncă o privire spre Fish. Se părea că nu nimerise cu supa de câteva ori, iar barba lui devenise lipicioasă de la mâncarea vărsată. Arăta ca un bebeluş cu favoriţi într-un scaun înalt; Marian dori ca cineva să-i lege o baveţică în jurul gâtului.

Trevor îşi făcu intrarea cu farfurii curate şi ieşi iar. Îl auzea foindu-se în bucătărie, pe fondul vocii lui Fish:

— În consecinţă, poetul se gândea atunci la sine ca la un producător natural de acelaşi fel; poemul său era ceva conceput în el, ca să spunem aşa, de Muze, sau să zicem poate de Apollo, de aici termenul „inspiraţie”, pătrunderea în el a respiraţiei, poetul era însărcinat cu opera lui, poemul trecea printr-o perioadă de gestaţie, adesea una lungă şi, când era, în sfârşit, gata să vadă lumina zilei, poetul îi dădea naştere cu multe strădanii dureroase. În acest fel, însuşi procesul de creaţie artistică era o imitaţie a Naturii, a acelui lucru din natură care era cel mai important pentru supravieţuirea Omenirii. Vreau să spun, naşterea; naşterea. Dar ce avem astăzi?

Se auzi un sfârâit şi Trevor apăru dramatic, în cadrul uşii, ţinând câte o frigare albastră în flăcări, în fiecare mână. Marian fu singura persoană care se uită cu adevărat la el.

— Oh, Doamne sfinte, zise ea apreciativ. Ăsta zic şi eu efect!

— Este, nu-i aşa? Îmi plac lucrurile flambate. Nu e chiar chebap, bineînţeles, e puţin mai franţuzesc, nu atât de ostentativ ca cel grecesc…

Când lăsă să alunece cu dexteritate, indiferent ce-o fi fost înfipt în frigări, în farfuria ei, constată că era, în cea mai mare parte, carne. Ei, acum era acum. Trebuia să se gândească la ceva. Trevor turnă vinul, explicând cât de greu era să găsească tarhon cu adevărat proaspăt în oraşul ăsta.

— Ce avem acum, deci, e o societate în care toate valorile sunt împotriva naşterii. Controlul natalităţii, spun toţi, şi explozia demografică, nu cea atomică, sunt ceea ce trebuie să ne îngrijoreze. Malthus, doar că nu mai există războiul ca mijloc de diminuare serioasă a populaţiei. E uşor de văzut în acest context că apariţia Romantismului…

Celelalte farfurii conţineau orez cu ceva în el, un sos aromat, care a fost turnat peste carne şi o legumă neidentificabilă. Trevor îi servi pe toţi. Marian puse în gură o bucată din substanţa vegetală verde-închis, pentru încercare, asemenea cuiva care face un dar unui zeu probabil mânios. Fu acceptată.

— …coincide, vorbind la modul cel mai informativ, cu creşterea populaţiei, care începuse desigur mai devreme, dar care atingea proporţii aproape epidemice. Poetul nu se mai vedea pe sine cu automulţumire drept un surogat de imagine-mamă, dând naştere operelor sale, încredinţându-i societăţii, cum s-ar zice, încă un copil. Trebuia să devină altceva, şi ce e de fapt acest accent pus pe expresia individuală, spontaneitate, creaţie instantanee? Nu numai că secolul al XX-lea are…

Trevor era din nou în bucătărie. Marian supraveghea bucăţile de carne din farfuria ei, cu disperare crescândă. Se gândi să le strecoare sub faţa de masă – dar ar fi fost descoperite. Ar fi putut să le pună în geantă, dacă nu şi-ar

fi lăsat-o dincolo, lângă scaun. Poate le putea da drumul prin gulerul bluzei ei sau pe mânecă…

— …pictori care împrăştie culoarea pe toată pânza, practic, într-un orgasm de energie, dar avem şi scriitori care gândesc la fel despre ei…

Îşi întinse piciorul sub masă şi îl atinse uşor pe Duncan în fluierul piciorului. El tresări şi se uită la ea. Pentru moment, ochii lui nu au recunoscut nimic; apoi privi curios.

Ea curăţă cea mai mare parte din sosul de pe una din bucăţile de carne, o prinse între degetul mare şi arătător şi i-o aruncă peste lumânări. El o prinse, o puse pe farfurie şi începu s-o taie. Ea începu să cureţe altă bucată.

— …nu ca şi când ar mai da naştere, totuşi; nu, meditaţia îndelungată şi zămislirea aparţin trecutului. Actul Naturii pe care Arta îl alege acum să-l imite, da, e *obligată* să-l imite, este chiar actul copulaţiei…

Marian aruncă a doua bucată, care a fost de asemenea prinsă la ţanc. Poate ar trebui să schimbe farfuriile repede, gândi ea; ba nu, asta s-ar observa, el îşi terminase porţia înainte ca Trevor să părăsească încăperea.

— Ceea ce ne trebuie e un cataclism, zicea Fish. Vocea lui devenise aproape incantatorie şi creştea în volum; părea să tindă spre un fel de crescendo.

— Un cataclism. O altă Moarte neagră, o explozie vastă, milioane şterse de pe faţa pământului, civilizaţia aşa cum o ştim cu toţii anulată, atunci Naşterea ar fi din nou esenţială, atunci ne-am putea întoarce la trib, la vechii zei, zeii întunecaţi ai pământului, zeiţa pământului, zeiţa apelor, zeiţa fecundităţii, a creşterii şi a morţii. Avem nevoie de o nouă Venus, o Venus luxuriantă, a căldurii, a vegetaţiei şi a regenerării, o nouă Venus, cu burta mare, mustind de viaţă, viguroasă, pe punctul de a da naştere unei noi lumi în toată plenitudinea ei, o nouă Venus ridicându-se din mare…

Fischer se hotărî să se ridice, poate pentru a da amplitudine retorică ultimelor cuvinte. Ca să se ridice, îşi aşezase mâinile pe masa de cărţi, din ale cărei picioare două ricoşară, trimiţând de-a rostogolul farfuria lui Fish în

poala lui. În acel moment, bucata de carne pe care o aruncase Marian era pe jumătate în aer; îl lovi pe Duncan direct într-o parte a capului, apoi, deviată, sări pe podea şi ateriza pe o grămadă de lucrări.

Trevor, cu câte o mică salatieră în fiecare mână, păşise peste prag, tocmai la timp să fie martor ambelor evenimente. Rămase cu gura căscată.

— În sfârşit, ştiu ce-aş vrea să fiu de fapt, zise Duncan în camera deodată tăcută.

Privea senin tavanul, cu o urmă alb-cenuşie de sos în păr.

— O amibă.

* * *

Duncan spusese că o va conduce o parte din drum spre casă: avea nevoie de o gură de aer proaspăt.

Din fericire, niciuna dintre farfuriile lui Trevor nu s-au spart, deşi s-au vărsat câteva lucruri; şi, când masa a fost îndreptată şi Fischer se potolise, bombănind pentru sine, Trevor îndepărtă cu graţie, din discuţie, întregul incident, deşi, pentru restul cinei, la servitul salatei, a *peches flambées*-urilor şi a biscuiţilor cu nucă de cocos, a cafelei şi lichiorurilor, atitudinea lui faţă de Marian a fost mai rece.

Acum, în timp ce ghetele lor scârţâiau pe strada acoperită de zăpadă, discutau faptul că Fischer îşi mâncase felia de lămâie din castronaşul de spălat pe degete.

— Lui Trevor nu-i place asta, bineînţeles, zise Duncan, şi i-am spus că dacă nu-i place ca Fish s-o mănânce, să n-o mai pună. Dar el insistă să facă lucrurile aşa cum se cere, deşi, cum spune el, nimeni nu-i prea apreciază eforturile. De obicei şi eu o mănânc pe a mea, dar n-am făcut-o astăzi: aveam invitaţi.

— Totul a fost… interesant, zise Marian.

Reflecta la completa absenţă, în tot timpul serii, a vreunei referiri sau întrebări despre ea, deşi a presupus că a fost invitată deoarece cei doi colegi de cameră doreau să

ştie mai multe despre ea. Acum, totuşi, se gândea că, mai mult ca sigur, aveau o nevoie disperată de un public nou.

Duncan o privi cu un zâmbet sardonic.

— Ei, acum ştii cum e pentru mine acasă.

— Ai putea să te muţi, sugeră ea.

— A, nu. De fapt, îmi place, într-un fel. Afară de-asta, cine altcineva ar avea atâta grijă de mine? Şi şi-ar face atâtea probleme pentru mine? Ei îşi fac, ştii, când nu sunt absorbiţi de hobby-urile lor sau în căutare de vreun alt subiect. Îşi petrec atâta timp agitându-se în privinţa identităţii mele, încât eu n-ar trebui să-mi mai bat capul cu ea deloc. În cele din urmă, ar trebui să mă ajute să devin o amibă.

— De ce eşti atât de interesat de amibe?

— Păi, sunt nemuritoare, zise el, şi oarecum fără formă şi flexibile. Să fii o persoană devine prea complicat.

Au ajuns în vârful rampei de asfalt care ducea jos spre terenul de baseball. Duncan se aşeză în troianul de zăpadă, pe o parte, şi-şi aprinse o ţigară; lui nu părea să-i fie frig niciodată. După o clipă, se aşeză şi ea lângă el. Văzând că el nu făcea nicio încercare să-şi pună braţul în jurul ei, şi-l puse ea în jurul lui.

— Treaba e, zise el după un timp, că mi-ar plăcea să existe ceva adevărat. Nu totul, asta e imposibil, dar măcar un lucru, două. Vreau să spun că doctorul Johnson a respins teoria irealităţii materiei dând cu piciorul într-o piatră, dar eu nu mă pot apuca să dau cu piciorul în colegii mei de cameră. Sau în profesori. În plus, poate că piciorul meu e totuşi ireal.

Îşi aruncă mucul de ţigară în zăpadă şi aprinse alta.

— Mă gândeam că poate tu ai fi. Adică dacă ne-am culca împreună, Dumnezeu ştie că eşti destul de ireală acum, nu mă pot gândi decât la acele straturi şi straturi de haine de lână pe care le porţi, paltoane şi pulovere şi aşa mai departe. Uneori mă întreb, dacă mai continuă tot aşa, poate eşti toată de lână pe dedesubt. Ar fi oarecum plăcut dacă n-ai fi…

Marian nu putu rezista acestei rugăminţi. Ştia că nu era de lână.

— Perfect, să presupunem că am face-o, zise ea speculând. Nu putem merge totuşi la mine.

— Şi nici la mine, zise Duncan, nearătând nici surpriză, nici bucurie faţă de acceptarea ei insinuantă.

— Cred că ar trebui să mergem la hotel, zise ea, ca soţi.

— Nu vor crede niciodată, zise el trist. N-am mutră de om însurat. Încă mă mai întreabă în baruri dacă am şaisprezece ani.

— N-ai certificat de naştere?

— Aveam cândva, dar l-am pierdut.

Îşi întoarse capul şi o sărută pe nas.

— Cred că am putea merge la genul de hotel unde nu trebuie să fii căsătorit.

— Vrei să spui… vrei să trec drept o – un fel de prostituată?

— Ei? De ce nu?

— Nu, zise ea, cam indignată. N-aş putea face asta.

— Cred că nici eu, zise el pe un ton mohorât. Iar motelurile sunt excluse, nu ştiu să şofez. Ei, cred că asta-i tot.

Îşi aprinse altă ţigară.

— Dar, oricum, e adevărat: ar trebui să mă corupi, fără îndoială. Şi totuşi, zise el, cu o uşoară amărăciune, poate sunt incoruptibil.

Marian privea spre terenul de baseball. Noaptea era limpede şi tăioasă, iar stelele străluceau rece pe cerul negru. Ninsese mai devreme, o zăpadă fină, prăfoasă, şi terenul era un spaţiu alb, gol, fără urme. Deodată îşi dori să coboare, să alerge şi să sară în ea, lăsând urme, labirinturi şi cărări neregulate. Dar ştia că peste o clipă va merge liniştită spre staţie, ca de obicei.

Se ridică, scuturându-şi zăpada de pe haină.

— Vii? întrebă ea.

Duncan se ridică şi el şi-şi vârî mâinile în buzunare. Faţa lui era umbrită pe alocuri şi îngălbenită de la lumina slabă a felinarelor.

— Nu, zise el. Ne mai vedem, poate.

Se întoarse, silueta lui se-ndepărtă, pierzându-se fără zgomot în întunecimea albastră.

Când ajunse la intrarea strălucitor colorată a metroului, Marian îşi scoase portmoneul şi-şi pescui inelul de logodnă dintre monezile de tot felul.

23

Marian se odihnea, aşezată pe burtă, cu ochii închişi, cu o scrumieră cumpănită în adâncitura spatelui ei gol, unde o aşezase Peter. El era întins lângă ea, fumând şi pe punctul de a-şi termina whisky-ul dublu. În camera de zi, aparatul cânta ceva muzică.

Deşi îşi ţinea intenţionat fruntea descreţită, era îngrijorată. În dimineaţa aceea, în cele din urmă, corpul ei pusese piciorul în prag în privinţa conservei de budincă de orez, după ce o acceptase timp de săptămâni cu o uşoară ezitare. Era atât de liniştitor să ştie că se putea baza pe ea: furniza cantitatea şi, aşa cum zisese doamna Withers, dieteticiana, era vitaminizată. Dar, deodată, în timp ce turna frişca peste ea, ochii ei o văzură ca pe o grămadă de coconi. Coconi cu creaturi vii, minuscule, înăuntru.

De când începuse fenomenul, încercase să se convingă că nu se întâmpla nimic rău cu ea, era o suferinţă superficială, ca o alergie: o să treacă. Dar acum trebuia să facă faţă; se întrebase dacă trebuia să vorbească cuiva despre asta. Îi spusese deja lui Duncan, dar nu folosise la nimic, el părea să considere faptul normal şi, ceea ce o deranja în esenţă, era gândul că s-ar putea să nu fie normală. De aceea se temea să-i spună lui Peter, care ar fi putut gândi că ea e un fel de anomalie sau o nevrotică. Fireşte, el s-ar răzgândi în privinţa căsătoriei, ar spune că trebuie să o amâne până îi trece. Şi ea ar spune la fel, dacă ar fi în locul lui. Nu-şi putea imagina ce va face după ce se vor căsători şi nu va mai putea s-o ascundă de el. Poate ar putea lua masa separat.

Îşi bea cafeaua şi se uita la budinca de orez nemâncată, când intră Ainsley, îmbrăcată în capotul ei verde, jerpelit. În zilele acelea nu mai fredona şi nici nu mai croşeta; în schimb, citise o mulţime de cărţi, încercând, zicea ea, să înăbuşe problema în faşă.

Îşi adună pe masă drojdia cu fier, germenii de grâu, sucul de portocale, laxativul special şi mâncarea de fulgi îmbunătăţită, înainte de a se aşeza.

— Ainsley, zise Marian, crezi că sunt normală?

— Normalul nu e acelaşi lucru cu media, zise Ainsley criptic. Nimeni nu e normal.

Îşi deschise o carte broşată şi începu să citească, subliniind cu un creion roşu.

Oricum, Ainsley n-ar fi de mare ajutor. Cu câteva săptămâni în urmă ar fi spus că ceva nu era în regulă cu viaţa sexuală a lui Marian, ceea ce ar fi fost ridicol. Sau vreo experienţă traumatică din copilărie, de exemplu, descoperirea unui miriapod în salată sau ca Len cu puiul de găină; dar, atât cât îşi amintea Marian, nu exista nimic asemănător în trecutul ei. Nu a fost niciodată pretenţioasă la mâncare, a fost crescută să mănânce orice i se punea în farfurie; nu se împotrivise nici măcar unor lucruri precum măslinele, asparagusul şi scoicile, despre care se spunea că trebuie să *înveţi* să-ţi placă. Mai târziu totuşi, Ainsley vorbise mult despre behaviorism. Behavioriştii, zicea ea, puteau vindeca boli precum alcoolismul şi homosexualitatea, dacă pacienţii doreau să fie vindecaţi, arătându-le imagini asociate cu boala lor şi dându-le un medicament care le oprea respiraţia.

— Ei zic că indiferent ce anume cauzează un comportament, comportamentul în sine e cel care devine o problemă, îi spusese Ainsley. Desigur, mai sunt încă o serie de impedimente. În situaţia în care cauza e destul de profundă, pur şi simplu îşi modifică dependenţa, de exemplu de la alcool la droguri, sau se sinucid. Şi, ceea ce îmi trebuie mie, nu e o vindecare, ci o prevenire. Chiar dacă pot să-l vindece – dacă el *vrea* să fie vindecat, zise ea sumbru, mă va acuza totuşi pe mine că i-am cauzat-o de la bun început.

Dar behaviorismul, gândi Marian, nu va fi de mare folos în cazul ei. Cum putea să aibă efect în condiţii atât de nefavorabile? Dacă ar fi fost o pofticioasă era altceva; dar

nu-i puteau arăta imagini de non-mâncare şi apoi să-i oprească respiraţia.

Trecuse în revistă, mental, celelalte persoane cu care ar fi putut vorbi. Fecioarele de birou ar fi intrigate şi ar dori să afle mai mult despre asta, dar nu credea că ar fi în stare să-i dea vreun sfat constructiv. În plus, dacă îi spunea uneia, vor şti toate şi, în curând, toată lumea pe care o cunoştea va afla: nu se ştie cum ar putea ajunge şi la Peter. Ceilalţi prieteni ai ei erau în altă parte, în alte orăşele, alte oraşe, alte ţări şi a o aşterne într-o scrisoare ar face-o prea definitivă. Doamna de jos... asta ar fi cea mai proastă variantă; ea ar fi la fel ca rudele, înspăimântată, fără să înţeleagă. Toţi vor gândi că e de prost gust din partea lui Marian să-şi deregleze ceva din ceea ce ei ar numi funcţiile ei naturale.

Se hotărî să meargă s-o vadă pe Clara. Era o slabă speranţă – cu siguranţă, Clara nu va fi în stare să ofere vreo sugestie concretă – dar, cel puţin, va asculta. Marian o sună ca să se asigure că e acasă şi plecă devreme de la birou.

O găsi pe Clara în ţarcul de joacă, cu cel de al doilea copil. Cel mai mic dormea în colţul lui, pe masa din sufragerie, iar Arthur nu se vedea nicăieri.

— Îmi pare tare bine că ai venit, zise ea. Joe e la universitate. Ies într-o clipă să fac ceaiul. Elaine nu agreează ţarcul, explică ea, şi o ajut să se obişnuiască cu el.

— Fac eu ceaiul, zise Marian; se gândea la Clara ca la un perpetuu invalid şi o punea în legătură cu mesele aduse pe tavă. Rămâi acolo.

Îi luă ceva timp să găsească totul, dar, în sfârşit, aranjă tava cu ceai, şi lămâie, şi nişte biscuiţi digestivi pe care îi descoperise în coşul cu rufe, o aduse şi o aşeză pe podea. Îi întinse Clarei ceaşca, peste barele ţarcului.

— Ei, zise Clara, când Marian se aşezase pe covor ca să fie la acelaşi nivel, cum merge? Pun pariu că eşti ocupată zilele astea cu pregătirile şi toate celelalte.

Privind-o şezând acolo înăuntru, cu copilul mestecându-i nasturii bluzei, Marian se trezi că o invidiază pe Clara pentru prima dată în trei ani. Orice trebuia să i se întâmple Clarei i se întâmplase deja: devenise ceea ce urma să fie. Nu că ar fi vrut să schimbe locul cu Clara; dorea doar să ştie ce devenea ea, ce direcţie urma să ia, ca să poată fi pregătită. Că s-ar trezi într-o dimineaţă şi ar descoperi că se schimbase deja, fără să fie conştientă, era ceea ce o speria.

— Clara, zise ea, crezi că sunt normală?

Clara o cunoştea de mult timp; opinia ei valora ceva. Clara reflectă.

— Da, aş zice că eşti, zise ea îndepărtând un nasture din gura lui Elaine. Aş zice că eşti aproape anormal de normală, dacă înţelegi ce vreau să spun. De ce?

Marian se linişti. Asta ar fi spus ea însăşi. Dar dacă era atât de normală, de ce acest fenomen alesese s-o atace pe *ea?*

— Mi se întâmplă ceva în ultima vreme, zise ea. Nu ştiu ce să fac în privinţa asta.

— Oh, ce anume? Nu, purceluşule, asta e a lui mami.

— Nu pot mânca anumite lucruri, am o senzaţie groaznică.

Se întreba dacă Clara era atât de atentă pe cât trebuia să fie.

— Ştiu ce vrei să spui, zise Clara, întotdeauna am simţit asta din cauza ficatului.

— Dar sunt lucruri pe care le puteam mânca. Nu că îmi displace gustul; e întregul.

Era dificil de explicat.

— Bănuiesc că sunt nervii de mireasă, zise Clara. Eu am vomat în fiecare dimineaţă, timp de o săptămână, înainte de căsătorie. La fel şi Joe, adăugă ea. O să treci peste asta. Vrei să ştii ceva despre sex? întrebă ea, cu o delicateţe pe care Marian o găsi ridicolă venind de la Clara.

— Nu, nu prea, mulţumesc, zise ea.

Deşi era sigură că explicaţia Clarei nu era cea potrivită, se simţi mai bine.

Discul începuse să cânte iar, de la mijloc. Deschise ochii: de unde stătea, vedea un portavion din plastic verde, plutind în cercul de lumină al lămpii de birou a lui Peter. Peter avea un nou hobby, să asambleze vapoare din machete de carton. Zicea că i se părea relaxant. Ea însăşi îl ajutase, citind indicaţiile cu voce tare şi întinzându-i bucăţile.

Întoarse capul pe pernă şi-i zâmbi lui Peter. El îi întoarse zâmbetul, cu ochii strălucind în semiîntuneric.

— Peter, zise ea, sunt normală?

El râse şi o bătu uşor pe şezut.

— Aş zice, din limitata mea experienţă, că eşti minunat de normală, draga mea.

Ea suspină; nu la asta se gândise.

— Aş mai bea un pahar, zise Peter; era felul lui de a-i cere să-i aducă unul.

Scrumiera a fost îndepărtată de pe spatele ei. Ea se întoarse şi se ridică trăgând cearşaful de deasupra şi înfăşurându-l în jurul ei.

— Şi dacă tot te-ai ridicat, fii drăguţă şi întoarce discul.

Marian întoarse discul, simţindu-se goală în spaţiul deschis al camerei de zi, în ciuda cearşafului şi a storurilor; apoi intră în bucătărie şi-i turnă lui Peter băutura. Îi era foame – nu prea mâncase la cină – aşa că scoase din cutie tortul pe care-l cumpărase în acea după-amiază, întorcându-se de la Clara. Ieri a fost *Valentine’s Day* şi Peter îi trimisese o duzină de trandafiri. Ea se simţise vinovată, gândindu-se că ar fi trebuit să-i dea ceva, dar nu ştiuse ce anume. Tortul nu era un cadou, de fapt, ci doar un simbol. Era o inimă cu glazură roz, probabil stătută, dar forma conta.

Scoase două din farfuriile lui Peter, două furculiţe şi două şerveţele de hârtie, apoi tăie tortul. Era surprinsă să descopere că era roz şi înăuntru. Vârî o bucată în gură, cu furculiţa, şi mestecă încet; era spongioasă şi poroasă pe

limbă, ca explozia a mii de mici plămâni. Se cutremură şi scuipă totul în şerveţel, golindu-şi farfuria la gunoi; după aceea, îşi şterse gura cu marginea cearşafului.

Intră în dormitor, ducând băutura lui Peter şi farfuria.

— Ţi-am adus nişte tort, zise ea.

Va fi un test, nu pentru Peter, ci pentru ea. Dacă el nu putea mânca felia lui, atunci ea era normală.

— Ce drăguţă eşti!

Îi luă farfuria şi paharul şi le aşeză pe podea.

— Nu o mănânci?

Pe moment a fost plină de speranţă.

— Mai târziu, zise el, mai târziu.

O desfăşură din cearşaf.

— Eşti cam rece, draga mea; vino să te încălzesc.

Gura lui avea gust de whisky şi de ţigări. O trase deasupra lui, cearşaful foşnind alb în jurul lor, mirosul lui familiar, curat, de săpun, învăluind-o; în urechi auzea mereu acea muzică plăcută.

Mai târziu, Marian se odihnea pe burtă, cu o scrumieră aşezată în adâncitura spatelui ei; de data asta ochii îi erau deschişi. Îl privea pe Peter mâncând.

— Chiar că mi s-a făcut foame, spusese el, rânjind spre ea.

Nu părea să observe nimic deosebit în privinţa tortului: nici măcar nu se strâmbase.

24

Dintr-odată veni ziua petrecerii de adio a lui Peter. Marian îşi petrecuse după-amiaza la coafor: Peter sugerase că ar putea să-şi aranjeze părul cumva. Mai sugerase că poate ar trebui să-şi cumpere o rochie care nu era, cum zicea el, „chiar atât de ştearsă” ca acelea pe care le purta, şi ea, supusă, cumpărase una. Era scurtă, roşie şi garnisită cu paiete. Nu-i venea să creadă că era ea cu-adevărat în rochie, dar vânzătoarea a asigurat-o: „Tu eşti, draga mea”, zisese ea convinsă.

Rochia avusese nevoie de o modificare, aşa că trecu s-o ia când ieşi de la coafor şi o ducea acum spre casă în cutia ei roz-argintie, păşind pe drumul alunecos şi ţinându-şi capul în echilibru, ca şi când ar fi fost un jongler cu un balon fragil, auriu. Chiar şi afară, în aerul rece al după-amiezii târzii, simţea parfumul dulceag, artificial, al lacului fixativ, pe care îl folosise stilistul să-i aranjeze fiecare şuviţă la locul potrivit. Deşi ea îl rugase să nu pună prea mult; dar ei nu fac niciodată ce vrei tu. Îţi tratează capul ca pe un tort: ceva ce trebuie glazurat cu grijă şi ornamentat.

De obicei îşi aranja singură părul, aşa că ceruse adresa coafurii de la Lucy, gândindu-se că ea cunoaşte astfel de locuri; dar poate asta fusese o greşeală. Lucy avea o faţă şi o formă care aproape cereau artificialul: lacul de unghii, machiajul şi aranjamentele complicate de păr se îmbinau la ea, deveneau o parte din ea. Cu siguranţă că ar arăta decojită sau amputată fără ele, în timp ce Marian se gândise întotdeauna că pe corpul ei aceste lucruri arătau în plus, lipite de suprafaţa ei precum nişte petice sau afişe.

Îndată ce intrase în încăperea largă, roz – totul era roz şi mov, era uimitor cum asemenea decoraţii frivol feminine pot arăta în acelaşi timp atât de funcţionale – se simţise la fel de pasivă ca şi când ar fi fost internată într-un spital, pentru o operaţie. A verificat programarea la o femeie tânără cu păr mov care, în ciuda genelor false şi a

ghearelor strălucitoare, semăna supărător de mult cu o asistentă medicală şi care era la fel de eficientă; apoi a fost predată personalului care aştepta.

Fata care a spălat-o pe păr purta un halat roz şi avea subraţe transpirate şi mâini puternice, profesionale. Marian închisese ochii, sprijinindu-se de masa de operaţie, în timp ce capul ei era săpunit, frecat şi clătit. Se gândi că ar fi o idee bună dacă le-ar da anestezice pacienţilor, ca să-i adoarmă, în timp ce ei se ocupau de toate aceste detalii fizice necesare; nu-i plăcea senzaţia de a fi o bucată de carne, un obiect.

Apoi o legaseră într-un scaun – nu era legată de fapt, dar nu se putea ridica să alerge în stradă, în vreme de iarnă, cu părul ud şi un prosop chirurgical în jurul gâtului – şi doctorul se pusese pe treabă. Un tânăr într-un halat alb care mirosea a colonie şi avea degete subţiri, agile şi pantofi cu vârfuri ascuţite. Ea stătea nemişcată, întinzându-i clamele, fascinată de figura drapată închisă în oglinda ovală, cu filigran auriu şi de raftul cu instrumente strălucitoare şi doctoriile îmbuteliate de pe măsuţa din faţa ei. Nu putea vedea ce făcea el în spatele ei. Îşi simţea întregul corp curios paralizat.

Când, în sfârşit, toate clamele şi bigudiurile, agrafele şi acele erau la loc, iar capul ei semăna cu un arici în devenire, cu un înveliş din accesorii de ondulat părul, în loc de ţepi, a fost condusă şi instalată sub un uscător pe care l-au pornit. S-a uitat într-o parte, de-a lungul liniei de asamblare, cu femeile aşezate în scaune mov, identice, sub maşini uruitoare, în formă de ciupercă. Tot ce se vedea era un şir de creaturi ciudate, cu picioare de diferite forme, mâini care ţineau reviste şi capete care erau cupole de metal. Inerte; total inerte. Acesta era lucrul spre care era împinsă, acest amestec de pur vegetal şi pur mecanic? O ciupercă electrică.

Se resemna cu gândul că trebuie să suporte şi alese o revistă cu stele de cinema, din grămada de lângă cotul ei. O femeie blondă, cu sâni enormi, îi vorbea de pe coperta

din spate: „Fetelor! Succes! Dacă vreţi să ajungeţi stele de cinema, dezvoltaţi-vă bustul...”

După ce una din infirmiere declară că părul se uscase, se întoarse în scaunul de operaţie, să i se scoată acele; găsi destul de nepotrivit că n-o duceau înapoi pe o targă. Trecu pe lângă şirul celor ce se prăjeau încet, care nu erau încă gata şi, curând, capul ei fu desfăcut şi periat şi pieptănat; apoi doctorul zâmbi şi ţinu o oglindă de mână într-o poziţie din care ea să-şi poată vedea partea din spate a capului. Se uită. Îi ridicase părul, de obicei drept, într-o formă ciudată, împodobită cu multe şuviţe, complicat şi ţeapăn îndoite, şi îi fabricase doi perciuni ca nişte colţi, care se proiectau în afară, unul pe fiecare obraz.

— Mda, zise ea, cu îndoială, încruntându-se în oglindă, e puţin… ăăă… exagerat pentru mine.

Se gândi că o făcea să arate ca o prostituată.

— A, dar ar trebui să-l purtaţi aşa mai des, zise el cu entuziasm italienesc, expresia lui de încântare pălind totuşi, puţin. Ar trebui să încercaţi lucruri noi. Ar trebui să fiţi *îndrăzneaţă,* nu?

Râse hoţeşte spre ea, arătându-şi un număr nefiresc de dinţi albi, regulaţi, şi doi de aur: respiraţia lui mirosea a pastă mentolată de dinţi.

Se gândi să-i ceară să-i desfacă cu pieptenele unele din efectele lui speciale, dar se hotărî să n-o facă, în parte pentru că era intimidată de aspectul lui oficial, ustensilele de specialist şi siguranţa ca a unui dentist – el trebuie să ştie ce e bine, e meseria lui – şi în parte, pentru că se trezi ridicând din umeri în sinea ei. La urma urmei, făcuse pasul, intrase prin acea uşă poleită ca o cutie de ciocolată, din propria-i voinţă, iar asta era consecinţa şi ar fi mai bine s-o accepte. „Lui Peter probabil o să-i placă. Oricum”, reflectă ea, „merge cu rochia.”

Încă ameţită, plonjase într-unul din marile magazine din apropiere, intenţionând s-o ia pe scurtătură prin subsol, spre staţia de metrou. Trecuse repede prin raionul de articole de uz casnic, pe lângă rafturile cu cratiţe şi tigăi, cu

modele de aspiratoare şi maşini de spălat electrice. Îi aminteau, în mod neplăcut, de petrecerea surpriză pe care fetele au organizat-o ieri, în ultima ei zi la birou, incluzând cadorisirea cu şervete de ceai, polonice, şorţuri împodobite cu panglici şi sfaturi, cât şi de câteva scrisori îngrijorate, pe care le primise recent de la mama ei, rugând-o să-şi aleagă modelele pentru porţelanuri, cristale şi argintărie, pentru că lumea dorea să ştie ce să cumpere pentru nuntă. Se aventurase în diverse magazine, cu scopul de a face o alegere, dar nu a fost până acum în stare să se hotărască. Iar în ziua următoare pleca acasă cu autobuzul. Ei, va alege mai târziu.

Ocoli un raft plin cu flori artificiale, din plastic, şi merse de-a lungul a ceea ce părea artera principală, care ducea undeva. În faţa ei, un bărbat mic, agitat, stătea pe un soclu, prezentând un nou model de râzător, cu dispozitiv pentru scoaterea cotorului din măr. Ţopăia şi rădea simultan, fără încetare, arătând o mână plină de morcovi zdrenţuiţi, apoi un măr cu o gaură perfect rotundă în centru. Un grup de femei, cu plase de cumpărături, urmăreau în tăcere, cu ochi şireţi şi sceptici, paltoanele lor grele şi galoşii părând murdari în lumina slabă a magazinului.

Marian se opri o clipă la marginea grupului. Omuleţul făcu o spirală din ridichi cu alt dispozitiv. Câteva dintre femei se întoarseră şi se uitară la ea cântărind-o, trecând-o în revistă. Oricine, cu o astfel de coafură, trebuie să fi gândit ele, era mult prea trivială să fie serios interesată de răzătoare. Cât timp îţi trebuie să capeţi acel strat de viaţă domestică, cu venit mic spre mijlociu, acea suprafaţă bătută de vreme a blănii uşor demodate, cu materialul subţiat la manşete şi în jurul nasturilor, a genţilor cu pielea uzată; deschizătura pungită a gurii, ochii cercetători şi, mai presus de toate, acea culoare invizibilă, asemenea unui miros de tapiţerie mucegăită şi linoleum uzat, care le făcea autentice în acest magazin de solduri într-un fel în care ea nu era? Într-un fel, viitorul venit al lui Peter excludea

posibilitatea răzătoarelor. Ele o făceau să se simtă ca o diletantă.

Omuleţul începu brusc să transforme un cartof într-o pastă amorfă. Marian îşi pierdu interesul şi continuă să caute indicatorul galben al metroului.

Când a deschis uşa din faţă, a fost întâmpinată de cotcodăcitul unor voci de femei. Şi-a scos cizmele în vestibul şi le-a pus pe ziarele care erau acolo în acest scop. Alte câteva perechi erau aşezate acolo, multe cu tocuri joase şi câteva cu marginea de sus din blană neagră. În timp ce trecea pe lângă uşa salonului, a surprins o scurtă imagine, rochii, pălării şi coliere. Doamna de jos avea invitaţi la ceai; trebuie să fie Fiicele Imperiale sau poate erau Femeile Creştine ale Cumpătării. Copilul, în catifea maronie, cu guler de dantelă, servea prăjituri.

Marian urcă scările cât de încet putu. Pentru un motiv anume, nu-i vorbise doamnei de jos despre faptul că urma să renunţe la apartament. Ar fi trebuit s-o facă de câteva săptămâni. Întârzierea putea să însemne că va trebui să plătească chiria pe încă o lună, din cauza neanunţării la timp. Poate Ainsley va dori să-l păstreze cu altă colegă de apartament; dar se îndoia. În câteva luni, asta va fi imposibil.

După ce urcă al doilea şir de trepte, o auzi pe Ainsley vorbind în camera de zi. Vocea îi era mai dură, mai insistentă, mai supărată decât o auzise vreodată: Ainsley nu îşi pierdea, de obicei, cumpătul. O altă voce o întrerupea, răspunzând. Era a lui Leonard Slank.

„A, nu”, gândi Marian. Păreau că se ceartă. Categoric, ea nu voia să fie implicată. Intenţiona să se furişeze încet în camera ei şi să închidă uşa, dar Ainsley o auzise probabil urcând scările: capul ei apăru brusc din camera de zi, urmat de grămada de păr roşu, desfăcut, şi apoi restul corpului. Era răvăşită şi plânsese.

— Marian! zise ea, văitându-se pe jumătate, pe jumătate comandând. Trebuie să vii să vorbeşti cu Len. Trebuie să-l

faci să asculte de glasul *raţiunii!* Îmi place coafura ta, adăugă ea maşinal.

Marian o urmă în camera de zi, simţindu-se ca o jucărie de lemn, cu roţi, trasă de sfoară de un copil, dar nu ştia pe ce temeiuri, morale sau de alt gen, îşi putea baza refuzul. Len stătea în mijlocul camerei, arătând chiar mai tulburat decât Ainsley.

Marian se aşeză pe un scaun, păstrându-şi paltonul ca pe un absorbant de şocuri. Ceilalţi doi o priveau în tăcere, cu expresii supărate şi imploratoare.

Apoi, Len aproape că strigă:

— Dumnezeule! După toate astea, acum vrea să mă *însor* cu ea!

— Ei, ce-i cu tine! Nu vrei un fiu homosexual, nu-i aşa? întrebă Ainsley.

— Fir-ar al dracului, nu vreau niciun fiu! Nu l-am vrut, tu singură ai făcut-o, trebuia să scapi de el, trebuie să existe vreun fel de pastile…

— Nu asta este *ideea,* nu fi ridicol, problema e că voi avea un copil, bineînţeles; dar trebuie să aibă cele mai bune condiţii şi e responsabilitatea ta să-i asiguri un tată. O imagine a tatălui.

Ainsley încerca acum o abordare mai răbdătoare şi mai calmă.

Len se plimba încoace şi-ncolo prin cameră.

— Cât costă? O să-ţi cumpăr una. Orice. Dar *nu* o să mă însor cu tine, la dracu'! Nu-mi turna mie balivernele astea despre responsabilitate, oricum nu sunt responsabil. Totul a fost opera ta, în mod deliberat m-ai lăsat să mă îmbăt, m-ai *sedus,* practic m-ai *târât* în…

— Nu aşa îmi amintesc eu, zise Ainsley, iar eu sunt în situaţia de a-mi aminti mult mai clar decât ai putea tu. În orice caz, continuă ea cu o logică inflexibilă, credeai că mă seduci. Şi la urma urmei, şi asta e important, nu-i aşa: motivele tale. Să presupunem că m-ai fi *sedus,* într-adevăr, şi rămâneam gravidă din întâmplare. Ce-ai fi făcut? În acest

caz ai fi, cu siguranţă, responsabil, nu-i aşa? Deci *este* responsabilitatea ta.

Len îşi contorsiona faţa, zâmbetul lui devenind o anemică parodie de sarcasm cinic.

— Eşti ca toate celelalte, o sofistă, zise el, cu voce tremurătoare. Denaturezi adevărul. Să rămânem la fapte, da, dragă? *Nu* te-am sedus eu, de fapt, a fost…

— Asta nu *contează,* zise Ainsley, ridicând vocea. *Credeai* că tu…

— Pentru Dumnezeu, de ce nu eşti realistă? ţipă Leonard.

Marian stătea liniştită, uitându-se de la unul la celălalt, gândindu-se cât de ciudat se purtau; atât de necontrolat. Apoi spuse:

— N-aţi putea, vă rog, să fiţi mai puţin zgomotoşi? Doamna de jos ar putea auzi.

— La dracu' cu doamna de jos! răcni Leonard.

Această nouă idee era atât de blasfematoare şi, în acelaşi timp, atât de ridicolă, încât şi Ainsley şi Marian izbucniră în chicote de spaimă şi încântare. Len le aruncă o privire furioasă. Asta era jignirea finală, insolenţa feminină finală – după ce îl trecuse prin toate astea, mai şi râdea de el! Îşi smulse paltonul de pe speteaza canapelei şi se îndreptă spre scări.

— Tu, cu blestemata ta adorare a fertilităţii puteţi să vă duceţi dracului! strigă el, repezindu-se în jos.

Ainsley, văzându-şi imaginea tatălui fugind, îşi schimbă trăsăturile într-o expresie imploratoare şi alergă după el.

— Oh, Len, întoarce-te să discutăm serios, imploră ea.

Marian îi urmase pe scări, mai puţin împinsă de sentimentul c-ar fi în stare să facă ceva concret sau de ajutor, decât de cine ştie ce instinct obscur de turmă. Dacă toată lumea sărea în apă, de ce să nu sară şi ea?

Coborârea lui Len fusese oprită de roata de tors de pe palier. Rămase câteva clipe agăţat în ea, trase şi înjură cu voce tare. Când era gata să coboare următorul şir de trepte, Ainsley îl prinse şi îl trase de mânecă, iar doamnele, la fel de sensibile la simptomele ticăloşiei ca un păianjen la

vibraţiile pânzei, ieşiră fâlfâind din salon, şi se adunară la picioarele scărilor, privind în sus cu o oarecare alarmare lacomă. Copilul era printre ele, ţinând încă o farfurie cu prăjituri, cu gura larg deschisă şi ochii măriţi. Doamna de jos, în mătase neagră şi perle, se prefăcea demnă, în fundal.

Len privi peste umăr, apoi în jos pe scări. Retragerea era imposibilă. Era înconjurat de duşmani; n-avea încotro, trebuia să meargă cu curaj înainte.

Nu numai atât, avea şi spectatori. Ochii i se învârtiră în cap ca unui câine turbat.

— Şi voi toate blestemate şi prădalnice căţele ticăloase puteţi să vă duceţi direct la dracu'! Toate! Dedesubt sunteţi toate la fel! strigă el, cu o dicţie destul de bună, gândi Marian.

Îşi smulse mâneca din strânsoarea lui Ainsley.

— N-o să mă prinzi niciodată! ţipă el, repezindu-se în jos pe scări, cu haina fâlfâindu-i pe el ca o capă, împrăştiind doamnele adunate dinaintea lui într-un vârtej de imprimeuri de după-amiază şi flori de catifea, şi ajunse la uşa din faţă, care se închise în urma lui cu o bubuitură de tun.

Pe perete, strămoşii îngălbeniţi zăngăniră în rame.

Ainsley şi Marian s-au retras pe scări în sus, în sunetul vociferărilor şi comentariilor agitate al doamnelor din salon. Vocea doamnei de jos se ridica deasupra celorlalte, calmă şi liniştitoare:

— Tânărul era evident turmentat.

— Ei, zise Ainsley pe un ton tăios, când se aflau iar în camera de zi, cred că asta e.

Marian nu ştia dacă se referea la Leonard sau la doamna de jos.

— Ce anume? întrebă ea.

Ainsley îşi dădu părul pe spate şi îşi îndreptă bluza.

— Nu cred că are de gând să se întoarcă. E totuna: oricum, mă îndoiesc că ar fi fost potrivit. Va trebui să găsesc altul, asta-i tot.

— Da; aşa cred, zise Marian, vag.

Ainsley intră în dormitor, mersul ei ferm exprimând hotărâre, şi închise uşa. Soluţia problemei părea una de rău augur. Ea părea să se fi hotărât deja asupra unui alt plan, dar Marian nu voia nici măcar să se gândească la care anume. N-ar fi avut, oricum, niciun rost să se gândească. Orice curs lua, ea nu mai putea face nimic să-l preîntâmpine.

25

Intră în bucătărie şi-şi scoase haina. Apoi înghiţi o vitamină, amintindu-şi, între timp, că nu mâncase nimic la prânz în ziua aceea. Trebuia să-şi vâre ceva în stomac.

Deschise frigiderul să vadă ce găsea comestibil. Congelatorul era atât de tare acoperit cu gheaţă, încât uşa nu mai stătea închisă. Conţinea două tăvi cu bucăţi de gheaţă şi trei cutii de carton, care arătau suspect. Celelalte rafturi erau acoperite cu diferite obiecte, în borcane, pe farfurii, cu vase întoarse deasupra lor, în pachete de hârtie cerată şi pungi de hârtie cafenie. Cele din spate zăceau acolo de când lumea. Unele începuseră categoric să miroasă. Singurul lucru pe care-l văzu, cât de cât interesant, era o bucată de brânză galbenă. O luă de pe raft: avea un strat subţire de mucegai verde dedesubt. O puse înapoi şi închise uşa. Hotărî că, oricum, nu-i era foame.

„Poate o să beau o ceaşcă de ceai”, îşi zise. Se uită în dulap, unde-şi ţinea vasele: era gol. Asta însemna că trebuia să spele o ceaşcă pentru că toate erau folosite. Merse la chiuvetă şi se zgâi în ea.

Era plină de vase nespălate: grămezi de farfurii, pahare pe jumătate umplute cu apă cu aspect organic, cratiţe cu resturi de lucruri care încetaseră să mai fie recognoscibile. Mai era o tigaie care conţinuse odată macaroane cu brânză; suprafaţa interioară era pătată cu mucegai albăstrui. Un vas de sticlă pentru desert, aşezat într-o baltă de apă la fundul oalei, era acoperit cu o vegetaţie lunecoasă, amintind de algele dintr-un iaz. Şi ceştile erau acolo înăuntru, toate, aşezate una în cealaltă, mărginite cu resturi de ceai, cafea sau frişcă. Chiar suprafaţa albă, de porţelan, a chiuvetei, căpătase un strat cafeniu. Nu voia să deranjeze ceva, de teamă că ar descoperi ce se întâmpla în partea ascunsă vederii; Dumnezeu ştia doar ce alt botulism s-ar putea coace dedesubt. „Dezgustător”, zise ea. Avu un

impuls subit să cureţe tot, să dea drumul robinetelor la maximum şi să împroaşte totul cu detergent lichid; mâna chiar i se mişcă înainte; apoi se opri. Poate că mucegaiul avea tot atâta drept la viaţă ca ea. Gândul nu era liniştitor.

Se întoarse în dormitor. Era prea devreme să înceapă să se îmbrace pentru petrecere, dar nu se putea gândi la nimic altceva să-şi umple timpul. Îşi scoase rochia din cutia de carton şi o atârnă pe umeraş; apoi îşi puse halatul şi îşi adună trusa de baie. Urma să coboare în teritoriul doamnei de jos şi se putea să aibă de făcut faţă unei confruntări; dar, gândi ea, voi nega pur şi simplu orice legătură cu toată încurcătura şi o voi lăsa să se războiască cu Ainsley. În timp ce se umplea cada, se spălă pe dinţi, examinându-i în oglindă, deasupra chiuvetei, să se asigure că nu lăsase nimic, un obicei stabilit, o făcea chiar când nu mâncase: „E remarcabil”, gândi ea, „cât timp petreci cu o perie de frecat în mână şi cu gura plină de spumă, zgâindu-te în propriul gâtlej.” Observă că un coş mic îi apăruse în dreapta uneia dintre sprâncene. „Asta pentru că nu mănânc ca lumea”, hotărî ea; „metabolismul meu, sau echilibrul chimic, sau ceva s-a tulburat.” În timp ce privea mica pată roşie, i se păru că aceasta îşi schimbă poziţia cu câţiva milimetri. Trebuia să-şi examineze ochii, lucrurile începeau să devină neclare; „Trebuie să fie astigmatism”, gândi ea, în timp ce scuipa în chiuvetă.

Îşi scoase inelul de logodnă şi-l puse în săpunieră. Era puţin prea mare pentru ea – Peter spusese că ar trebui să-l dea la strâmtat, dar Clara zisese, „Nu, ar fi mai bine să-l laşi căci degetele ţi se umflă cu cât îmbătrâneşti, mai ales când eşti gravidă” – şi ea începuse să se teamă că-l vede dispărând în jos pe scurgerea de la chiuvetă. Peter ar fi furios: lui îi plăcea foarte mult. Apoi se urcă în cadă peste marginea înaltă, demodată, şi se scufundă în apa caldă.

Îşi făcu de lucru cu săpunul. Apa era relaxantă, legănătoare. Avea timp destul; îşi putea satisface dorinţa de-a zăcea pe spate cu părul lăcuit sprijinit pentru siguranţă de marginea căzii, de a pluti, apa trecând lent

peste corpul ei aproape scufundat. Din poziţia lor ridicată, ochii ei aveau o vedere largă asupra pereţilor înconjurători, concavi şi a apei semitransparente, corpul ei ca o insulă întinzându-se într-o serie de curbe şi adâncituri, în jos, spre peninsula terminală a picioarelor şi spre recifele degetelor; iar dincolo de asta, o săpunieră şi apoi bateria de la duş.

Bateria avea două robinete, unul pentru apă caldă şi unul pentru apă rece. Erau argintii, rotunde, în formă de bulb şi mai era un al treilea bulb ce avea în mijloc orificiul de unde curgea apa. Se uită mai de aproape: în fiecare dintre cele trei globuri argintii putea vedea acum câte o formă roz, răsfrântă curios. Se mişcă agitând apa în mici valuri, să vadă despre ce era vorba. Trecu o clipă până să recunoască, în formele care se umflau şi se deformau, propriul ei corp acoperit de apă.

Se mişcă şi toate trei imaginile se mişcară şi ele. Nu erau chiar identice: cele două din lateral erau înclinate înăuntru spre cea de-a treia. „Ce ciudat e să vezi trei reflexii ale tale în acelaşi timp”, gândi ea; se legănă înainte şi înapoi, urmărind felul în care diferitele părţi argintii ale corpului ei se umflau sau se micşorau. Aproape uitase că făcea baie. Întinse o mână spre robinete, dorind s-o vadă crescând.

Se auziră paşi afară, la uşă. Ar fi mai bine să iasă: probabil era doamna de jos, încercând să intre. Începu să se clătească de urmele de săpun rămase. Privind în jos, deveni conştientă de apa care era acoperită de o peliculă de particule calcaroase, de murdărie şi săpun şi de corpul care şedea în ea, care într-un fel nu-i mai aparţinea. Deodată se temu că se va dizolva, desfăcându-se strat cu strat, ca o bucată de carton într-o băltoacă cu apă.

Scoase dopul grăbită şi se târî afară din cadă. Era mai în siguranţă pe ţărmul uscat al pardoselii reci, acoperite cu dale. Îşi vârî inelul de logodnă înapoi pe deget, văzând, pentru moment, cercul tare ca pe un talisman protector care o va ajuta să nu se piardă cu firea.

Dar panica era încă în ea, în timp ce urca scările. Nu putea face faţă petrecerii, toţi oamenii aceia, prietenii lui

Peter, erau destul de drăguţi, dar n-o cunoşteau, fixându-şi ochii neînţelegători asupra ei, îi era teamă că-şi va pierde forma, se va împrăştia, nefiind în stare să se mai stăpânească, începând (asta ar fi cel mai rău) să vorbească mult, să povestească tuturor, să plângă. Contemplă sumbru rochia roşie, festivă, atârnată în dulap. „Ce pot face?” continua să gândească mintea ei. Se aşeză pe pat.

Rămase aşa, muşcând leneş capătul unuia din cordoanele cu franjuri ale capotului, închisă într-o nefericire tâmpă, fără formă, care părea acum să-i fi împovărat mintea de mult timp, cât de mult nu-şi putea aminti. Cu greutatea asta apăsând în jurul ei, era foarte puţin probabil că va reuşi vreodată să se ridice din pat. Mă întreb cât e ora? îşi zise ea. Trebuie să mă pregătesc.

Cele două păpuşi, pe care nu le mai aruncase în cele din urmă, îi întorceau priviri goale, din vârful mesei de toaletă. În timp ce se uita la ele, feţele lor se estompară, apoi îşi recăpătară forma uşor răutăcioasă. Era supărată pe ele că stăteau acolo, inerte, de cele două părţi ale oglinzii, urmărind-o fără să ofere nicio sugestie practică. Dar acum că le examina feţele mai de-aproape, vedea că doar cea brunetă, cea cu vopseaua cojită, o urmărea precis. Poate că blonda nici măcar n-o vedea, ochii rotunzi, albaştri, pe faţa de cauciuc, priveau drept prin ea.

Înlocui cordonul capotului cu unul din degetele ei, muşcând de lângă marginea unghiei. Sau poate era un joc, o înţelegere pe care au făcut-o. Se văzu în oglindă, între ele, pentru o clipă, ca şi când ar fi fost în interiorul lor, înăuntrul amândurora în acelaşi timp, privind în afară: ea însăşi o formă vagă, umedă, într-un halat şifonat, nu chiar focalizată, ochii blondei remarcând aranjarea părului ei, unghiile muşcate, cea brunetă privind mai adânc, la ceva ce nu putea vedea precis, cele două imagini suprapuse îndepărtându-se din ce în ce mai mult una de cealaltă; centrul, indiferent care era în oglindă, lucrul care le ţinea împreună, va fi curând aproape gol. Prin forţa viziunii lor separate, încercau s-o rupă în bucăţi.

Nu mai putea sta locului. Se împinse din pat, în hol, unde se trezi ghemuindu-se peste telefon şi formând un număr. Se auzi sunând, apoi un declic. Îşi ţinu răsuflarea.

— Alo? zise o voce posacă.

— Duncan? zise ea, de probă. Eu sunt.

— A!

Urmă o pauză.

— Duncan, n-ai putea veni la o petrecere astă-seară? Acasă la Peter? Ştiu că e târziu să te invit, dar…

— Păi, suntem aşteptaţi să mergem la o petrecere cu masteranzii de la engleză, zise el. Toată familia.

— Ei, poate aţi putea veni mai târziu. Şi ai putea să-i aduci cu tine.

— Mda, ştiu eu…

— *Te rog,* Duncan, nu cunosc, de fapt, pe nimeni acolo, am *nevoie* să vii, zise ea cu o intensitate care nu-i era familiară.

— Nu, nu ai, zise el. Dar poate vom veni, totuşi. Cealaltă treabă pare destul de plictisitoare, nu fac decât să vorbească despre colocviile lor şi ar fi ceva să văd cu cine te măriţi.

— A, mulţumesc, zise ea recunoscătoare şi îi spuse adresa.

Când închise telefonul, se simţea mult mai bine. Deci acesta era răspunsul: să se asigure că erau la petrecere oameni care o cunoşteau cu adevărat. Asta va păstra totul în perspectiva potrivită, va fi în stare să facă faţă… Formă un alt număr.

Petrecu o jumătate de oră la telefon; adunase un număr suficient de oameni. Clara şi Joe veneau dacă puteau găsi pe cineva să stea cu copiii, asta făcea cinci, punându-i la socoteală pe ceilalţi trei; şi cele trei fecioare de birou. După ezitările lor iniţiale, cauzate, presupuse ea, de invitaţia tardivă, le înhăţase ferm, pe cele trei, zicând că nu le invitase mai repede pentru că credea că vor fi, în general, oameni căsătoriţi, dar urmau să vină şi câţiva celibatari neînsoţiţi şi puteau să-i facă favoarea să vină şi ele.

Lucrurile devin atât de plictisitoare pentru bărbaţii singuri la petrecerile cu perechi, adăugase ea. Asta făcea opt. După ce se mai gândi, o invită pe Ainsley – o ieşire îi va face bine – şi, surprinzător, ea acceptă: nu era genul ei de petrecere.

Deşi cochetă cu ideea în trecere, Marian nu credea că ar fi o mişcare înţeleaptă să-l invite pe Leonard Slank.

Acum era în ordine, putea începe să se îmbrace. Se prelinse în noul corset, pe care trebuia să-l îmbrace cu rochia, observând că nu pierduse, de fapt, prea mult din greutate; mâncase o mulţime de tăiţei. Nu avusese de gând să cumpere vreunul, dar vânzătoarea care îi vânduse rochia şi care era ea însăşi temeinic încorsetată, îi zisese că ar trebui, şi scosese un model potrivit, satinat şi cu o fundă de mătase în faţă.

— Desigur, tu eşti foarte *subţire,* draga mea, nu ai avea nevoie, totuşi asta *e* o rochie strâmtă şi nu vrei să fie evident că nu porţi, nu-i aşa?

Îşi ridicase sprâncenele creionate. În acel moment, îi păruse o problemă morală.

— Nu, bineînţeles că nu, spusese Marian în grabă, îl iau.

După ce se strecură în rochia roşie, descoperi că nu ajungea să-şi tragă fermoarul. Bătu la uşa lui Ainsley.

— Trage-mi, te rog, fermoarul, ceruse ea.

Ainsley era în jupă. Începuse să se machieze, dar până atunci doar unul din ochi îşi căpătase conturul negru, iar sprâncenele nu apăruseră deloc, ceea ce făcea ca faţa ei să arate dezechilibrată. După ce-i trase fermoarul lui Marian şi închise copca din vârf, se dădu înapoi şi o examină critic.

— Asta e o rochie reuşită, zise ea, dar ce o să porţi la ea?

— La ea?

— Da, e foarte teatrală; ai nevoie de nişte cercei potriviţi, grei, sau ceva care s-o scoată în evidenţă. Ai ceva potrivit?

— Nu ştiu, zise Marian.

Intră în camera ei şi aduse sertarul în care păstra fleacurile de bijuterii adunate de la rude. Erau toate varietăţile de ciorchini de perle false şi aranjamente

colorate de scoici, flori din sticlă şi metal şi animale simpatice.

Ainsley scotoci printre ele.

— Nu, zise ea, cu hotărârea cuiva care se pricepe cu-adevărat. Astea nu merg. Am eu o pereche care se potriveşte.

După o căutare, care implică mult cotrobăit prin sertare şi răsturnări de lucruri, scoase o pereche de obiecte din aur, bolovănoase, care se bălăbăneau, pe care le vârî în urechile lui Marian.

— Aşa mai merge, zise ea. Acum zâmbeşte.

Marian zâmbi stins.

Ainsley dădu din cap dezaprobator.

— Părul e în ordine, zise ea, dar mai bine m-ai lăsa pe mine să te machiez. Tu nu vei reuşi singură niciodată. O vei face în felul tău obişnuit, cu zgârcenie, şi vei arăta ca o fetiţă jucându-se de-a îmbrăcatul în hainele mamei sale.

O vârî pe Marian în scaunul ei, plin cu movile de haine în stadii diferite de murdărie, şi-i înfăşură un prosop în jurul gâtului.

— O să-ţi fac unghiile mai întâi, ca să se poată usca, zise ea, adăugând, în timp ce începea să le pilească. Arată ca şi când le-ai fi muşcat.

Când unghiile au fost vopsite, cu o nuanţă foarte deschisă, strălucitoare, şi Marian îşi ţinea cu grijă mâinile în aer, se apucă să lucreze la faţa lui Marian, folosind amestecuri şi instrumente din harababura de produse de înfrumuseţare care-i acopereau masa de toaletă.

În tot restul procesului, în timp ce pielii ei i se întâmplau lucruri ciudate, apoi fiecărui ochi şi fiecărei sprâncene, Marian stătea pasivă, minunându-se de eficienţa profesională cu care Ainsley îi manipula trăsăturile. Îi amintea de mamele din culise, la piesele de la şcoala generală, machiindu-şi fetele precoce. Avu doar un gând pasager despre microbi.

În final, Ainsley luă o pensulă de ruj şi îi picta gura cu câteva straturi de vopsea strălucitoare.

— Gata, zise ea, ţinând o oglindă cu coadă pentru ca Marian să se poată vedea. Aşa e mai bine. Dar ai grijă până se usucă rimelul.

Marian se zgâi în ochii gros rimelaţi, cu pleoape conturate în stil egiptean, ai unei persoane pe care nu o mai văzuse înainte. Îi era teamă chiar să clipească, pentru ca această faţă aplicată să nu crape şi să cadă în bucăţele, din cauza efortului.

— Mulţumesc, zise ea, cu îndoială.

— Acum zâmbeşte, zise Ainsley.

Marian zâmbi.

Ainsley se încruntă.

— Nu *aşa,* zise ea. Trebuie să te abandonezi mai mult *în* zâmbet. Coboară-ţi puţin pleoapele.

Marian era stânjenită: nu ştia cum. Experimenta, uitându-se în oglindă, încercând să afle care set de muşchi ar produce îndeosebi efectul dorit, şi tocmai reuşise să obţină o coborâre aproximativă, însoţită de o privire saşie, când auziră paşi urcând scările; un moment mai târziu, doamna de jos stătea în prag, respirând cu greutate.

Marian îşi îndepărtă prosopul de la gât şi se ridică. Acum, că îşi coborâse pleoapele, nu le mai putu aduce imediat înapoi la poziţia lor obişnuită, firească şi egală. Avea să fie imposibil, în această rochie roşie şi cu această faţă, să se poarte cu politeţea obişnuită, prozaică, pe care o cerea situaţia.

Doamna de jos rămase o clipă cu răsuflarea tăiată, văzând noua înfăţişare a lui Marian: braţe goale, rochie decoltată şi faţă bine machiată, dar ţinta ei adevărată era Ainsley, care stătea în picioarele goale, în jupă, cu un ochi conturat cu negru şi părul roşcat atârnându-i pe umeri.

— Domnişoară Tewce, începu doamna de jos.

Purta încă rochia de la ceai şi perlele: avea de gând să afişeze demnitate.

— Am aşteptat să fiu foarte calmă ca să vă vorbesc. Nu vreau nicio neplăcere, întotdeauna am încercat să evit

scenele şi neplăcerile, dar acum mi-e teamă că va trebui să plecaţi.

Nu era deloc calmă; vocea îi tremura. Marian observă că strângea o batistă de dantelă într-una din mâini.

— De parcă faptul că beţi nu e destul de rău, ştiu că toate acele sticle erau ale dumitale, sunt sigură că domnişoara McAlpin nu bea niciodată, nu mai mult decât ar trebui – ochii ei trecură iarăşi scurt peste rochia lui Marian; încrederea ei era oarecum zdruncinată, dar lăsă observaţia să treacă; totuşi, cel puţin eraţi destul de discretă, în legătură cu toată băutura aceea pe care o căraţi în casă. Şi n-am spus nimic despre dezordine şi lipsa de curăţenie, sunt o fiinţă tolerantă şi ceea ce face o persoană în propriul ei spaţiu de locuit a fost întotdeauna problema ei, în ceea ce mă priveşte. Şi am luat-o altfel când tânărul acela, aşa cum sunt foarte sigură, nu încercaţi să mă *minţiţi,* a fost aici peste noapte, am ieşit chiar în dimineaţa următoare pentru a evita neplăcerea. Cel puţin copilul n-a ştiut. Dar s-o faci atât de public, ţipă ea acum, cu o voce vibrant acuzatoare, să-ţi târăşti prietenii beţi şi neonorabili afară, în loc deschis, unde îi poate *vedea* toată lumea… şi e un exemplu atât de rău pentru copil…

Ainsley se uită la ea cu mânie; ochiul mărginit cu negru fulgeră.

— Aşa, zise ea, cu o voce la fel de acuzatoare, azvârlindu-şi părul pe spate şi înfigându-şi mai bine picioarele goale pe podea, întotdeauna te-am suspectat că eşti ipocrită şi acum ştiu. Eşti o escroacă burgheză, n-ai niciun fel de convingeri reale, eşti doar îngrijorată de ce vor spune vecinii. Preţioasa ta reputaţie. Ei bine, consider imoral acest gen de lucruri. Aş dori să ştii că urmează să am şi un copil şi n-am de gând să-l cresc în această casă – l-ai învăţa ce e necinstea. Ai fi un exemplu rău şi, dă-mi voie să-ţi spun, eşti pe departe persoana cea mai potrivnică Forţei Creatoare de Viaţă pe care am întâlnit-o vreodată. Voi fi foarte încântată să mă mut şi cu cât mai repede, cu

atât mai bine; nu vreau să exerciţi vreo influenţă prenatală negativă.

Doamna de jos se făcuse destul de palidă.

— Oh, zise ea slab, încleştându-şi mâna pe perle. Un copil! Oh, oh, oh!

Se întoarse scoţând mici strigăte de jignire şi spaimă, şi se îndepărtă, tropăind în josul scărilor.

— Cred că va trebui să te muţi, zise Marian.

Se simţea în siguranţă, departe de această proaspătă complicaţie. Oricum, pleca acasă în ziua următoare; şi acum, că doamna de jos forţase în cele din urmă confruntarea, nu-şi putea închipui de ce se temuse de ea tot timpul. Fusese atât de uşor de dezumflat.

— Da, desigur, zise Ainsley calm, aşezându-se şi încercând să-şi contureze celălalt ochi.

Jos, sună clopoţelul.

— Trebuie să fie Peter, zise Marian.

Nu-şi dăduse seama cât era de târziu.

— Trebuie să merg cu el şi să-l ajut la pregătiri – aş vrea să te luăm cu maşina, dar nu cred că vom putea aştepta.

— E în regulă, zise Ainsley, trăgându-şi o sprânceană lungă, artistică, graţios arcuită, pe frunte, pe locul unde trebuia să fie a ei. Voi veni mai târziu. Am, oricum, câteva lucruri de făcut. Dacă e prea frig pentru copil, pot lua oricând un taxi, nu e atât de departe.

Marian intră în bucătărie, unde îşi lăsase paltonul. Ar fi trebuit să mănânc ceva, îşi zise ea, e rău să bei pe stomacul gol. Îl auzea pe Peter urcând scările. Luă încă o vitamină. Erau cafenii, ovale, cu capete ascuţite: ca nişte seminţe cafenii, cu coajă tare. Mă întreb ce macină ca să pună în lucrurile astea, gândi ea, în timp ce le înghiţea.

26

Peter deschise uşa de sticlă cu cheia şi fixă yala astfel încât uşa să rămână deschisă pentru oaspeţi. Apoi intrară în hol şi traversară împreună pardoseala acoperită cu dale mari, spre scări. Liftul nu funcţiona încă, Peter spuse că va merge, totuşi, la sfârşitul săptămânii viitoare. Liftul de serviciu funcţiona, dar muncitorii îl ţineau încuiat.

Blocul era aproape gata. De fiecare dată când Marian venise aici, observase câte o schimbare minoră. Treptat, grămada de materii prime, ţevi, scânduri neprelucrate şi blocuri de ciment dispăruse, transformată, printr-un proces invizibil de digestie şi asimilare, în învelişul strălucitor care căptuşea spaţiul prin care se mişcau acum. Pereţii şi stâlpii de sprijin au fost vopsiţi într-un roz-portocaliu închis; lumina a fost instalată şi ardea acum la întreaga ei putere, deoarece Peter aprinsese toate întrerupătoarele, pentru petrecere. Oglinzile înalte cât peretele, fixate pe stâlpii de susţinere, erau ceva nou, faţă de data trecută când a fost pe-acolo; ele făceau ca holul să pară mai larg, mai lung decât era de fapt. Dar covoarele, mobilierul (canapele din imitaţie de piele, prevedea ea) şi inevitabilii filodendroni cu frunze late, îngemănându-se în jurul ţăruşilor de lemn, nu sosiseră încă. Ei vor fi ultimul strat şi vor adăuga o undă de moliciune, oricât de artificială, acestui coridor cu lumină puternică şi suprafeţe ascuţite.

Urcară scările împreună, Marian sprijinindu-se de braţul lui Peter. În holul fiecărui etaj pe care-l străbăteau urcând, Marian vedea gigantice lăzi de lemn şi forme alungite acoperite cu prelate, aşezate lângă uşile apartamentelor: probabil că instalau echipamentul în bucătărie, aragazele şi frigiderele. Curând Peter nu va mai fi singura persoană care locuieşte în clădire. Atunci vor da drumul la căldură la întreaga capacitate; în acest moment, toată clădirea, cu excepţia apartamentului lui Peter, era aproape la fel de rece ca aerul de-afară.

— Dragule, zise ea pe un ton obişnuit când ajunseră la etajul cinci şi se opriră un moment pe palier să-şi tragă răsuflarea, a intervenit ceva şi am invitat câteva persoane. Sper că nu te deranjează.

Tot drumul în maşină se gândise cum să-i spună. Nu va fi bine pentru indivizii aceia să sosească fără ca Peter să ştie, deşi era o mare ispită să nu-i spună nimic, să se bazeze pe capacitatea ei de a face faţă situaţiei, când venea momentul. În harababura aceea nu va trebui să explice cum ajunsese să-i invite, nu voia să explice, nu putea să explice, se temea de întrebările lui Peter în privinţa asta. Deodată se simţi total lipsită de obişnuita ei dibăcie în a-i calcula reacţiile dinainte. El devenise o entitate necunoscută; după ce ea vorbi, furia oarbă, cât şi extazul orb erau la fel de posibile din partea lui. Făcu un pas, îndepărtându-se de el, şi apucă balustrada cu mâna liberă: nu putea ghici ce va face el.

Dar el zâmbi doar, în jos, spre ea, un uşor rid, de iritare ascunsă, apărându-i între sprâncene.

— Serios, dragă? Ei, cu cât mai mulţi, cu atât mai bine. Dar sper că n-ai invitat prea mulţi: nu vom avea destulă băutură şi dacă urăsc ceva, aceea e o petrecere la care se termină băutura.

Marian era uşurată. Acum că el vorbise, înţelese că era exact ce-ar fi trebuit să spună. Era atât de satisfăcută de el că a răspuns previzibil, încât îl strânse de braţ. El şi-l lăsă să alunece în jurul taliei ei şi începură să urce din nou.

— Nu, zise ea, doar vreo şase.

De fapt erau nouă, dar, pentru că el fusese atât de politicos în această privinţă, ea făcu gestul curtenitor de a minimaliza.

— Cineva cunoscut? întrebă el.

— Păi… Clara şi Joe; zise ea, entuziasmul momentan începând să i se evapore. Şi Ainsley. Dar nu şi ceilalţi: nu chiar…

— Măi-măi, zise el, tachinând-o, nu ştiam că ai atât de mulţi prieteni pe care nu i-am întâlnit niciodată. Aveai mici

secrete, hm? Va trebui să-mi fac o datorie din a ajunge să-i cunosc ca să pot şti totul despre viaţa ta personală.

O sărută pe ureche, cu blândeţe.

— Da, zise Marian, cu veselie anemică. Sunt sigură că o să-ţi placă.

Idioato, se înfurie pe ea însăşi. Idioato, idioato. Cum putuse fi atât de proastă? Prevăzu cum va fi. Cu fecioarele de birou va fi în regulă – Peter se va uita doar oarecum dispreţuitor la ele, mai ales la Emmy; iar Clara şi Joe vor fi toleraţi. Dar ceilalţi? Duncan n-o va trăda – sau o va face? Ar putea crede că era amuzant să scape o remarcă insinuantă; sau ar face-o din curiozitate. Ar putea totuşi să-l ia deoparte, când sosea, şi să-i ceară să n-o facă. În schimb, colegii de apartament erau o problemă insolubilă. Nu credea că vreunul din ei ştia că ea e logodită şi îşi putu imagina ţipătul de surpriză al lui Trevor când va afla, felul în care se va uita la Duncan şi va spune, „Dar, dragul meu, *noi* am crezut…” şi se va retrage într-o tăcere încărcată de insinuări, care va fi chiar mai periculoasă decât adevărul. Peter va fi furios, va crede că cineva i-a violat dreptul de proprietate, nu va înţelege deloc, şi ce se va întâmpla atunci? De ce îi invitase, pentru numele lui Dumnezeu? Ce greşeală colosală; cum îi putea opri să vină?

Ajunseră la etajul şapte şi merseră de-a lungul coridorului, spre uşa apartamentului lui Peter. El întinsese câteva ziare afară lângă uşă, pentru ca invitaţii să-şi pună cizmele şi galoşii pe ele. Marian îşi scoase cizmele şi le aşeză ordonat lângă galoşii lui Peter.

— Sper că ne vor urma exemplul, zise Peter. Tocmai am pus să se lustruiască parchetul, nu vreau să se umple iar de urme.

Fără altele lângă ele, cele două perechi arătau ca o momeală neagră de piele într-o capcană goală de ziar.

Înăuntru, Peter îi luă paltonul. Îşi puse mâinile pe umerii ei goi şi o sărută uşor pe ceafă.

— Mm, mm, zise el, parfum nou.

De fapt era al lui Ainsley, un amestec exotic pe care-l alesese ea să se potrivească cu cerceii.

Îşi scoase propriul palton şi-l atârnă în dulap, chiar lângă uşă.

— Du-ţi paltonul în dormitor, draga mea, zise el, şi apoi vino în bucătărie să mă ajuţi să pregătesc lucrurile. Femeile sunt cu mult mai pricepute la aranjatul lucrurilor pe platouri.

Trecu prin camera de zi. Singura achiziţie de mobilier pe care Peter o făcuse recent era încă un scaun danez, asortat; cea mai mare parte a spaţiului rămăsese totuşi neocupată. Asta însemna că oaspeţii vor trebui să circule, nu era destul loc pentru ca toţi să stea jos. De obicei, prietenii lui Peter nu stăteau pe podea, decât seara târziu. Duncan ar putea totuşi. Şi-l imagina stând cu picioarele încrucişate în centrul camerei goale, cu o ţigară vârâtă în gură, uitându-se cu neîncredere posacă, poate, la unul dintre acei bărbaţi de săpun sau la unul dintre picioarele canapelei în stil danez modern, în timp ce oaspeţii ceilalţi se învârtesc în jurul lui, fără să-i dea prea mare atenţie, dar având grijă să nu calce pe el, ca şi când ar fi fost o măsuţă de cafea sau o compoziţie de vreun fel: o mobilă de lemn, plută şi piele. Poate nu era prea târziu să-i sune şi să le ceară să nu vină. Dar telefonul era în bucătărie şi Peter la fel.

Dormitorul a fost curăţat cu meticulozitate, ca de obicei. Cărţile şi armele erau la locul lor obişnuit; patru din aeromodelele lui Peter serveau acum ca suporturi laterale pentru cărţi. Două din aparatele de fotografiat au fost scoase din cutii şi stăteau pe birou. Unul din ele avea un dispozitiv de bliţ, cu un bec albastru introdus deja în reflectorul argintiu, în formă de farfurie. Alte câteva becuri albastre stăteau lângă o revistă deschisă. Marian îşi aşeză paltonul pe pat; Peter îi spusese că dulapul pentru haine, de lângă uşă, nu va fi destul de mare pentru toate paltoanele şi că femeile trebuiau să şi le pună în dormitor. Aşa că paltonul ei, întins cu mânecile pe lângă el, era, de

fapt, mai funcţional decât arăta: era ca un fel de momeală pentru celelalte paltoane. După el, celelalte vor înţelege unde să se aşeze.

Se întoarse şi se văzu reflectată în oglinda mare de pe spatele uşii dulapului. Peter fusese atât de surprins şi de încântat. „Draga mea, arăţi absolut minunat”, spusese el, îndată ce apăruse de pe scară. Implicaţia era că ar fi foarte plăcut dacă ar putea aranja să arate aşa tot timpul. O pusese să se întoarcă, aşa ca să-i poată vedea spatele, şi îi plăcuse la fel de mult. Acum se întreba dacă arăta sau nu „absolut minunat”. Răsuci expresia în minte: nu avea nicio formă sau aromă particulară. Cum o fi fiind? Îşi zâmbi sieşi. Nu, aşa nu se potrivea. Zâmbi altfel, coborând pleoapele; nici asta nu mergea. Îşi întoarse capul şi-şi examina profilul cu coada ochiului. Dificultatea era că nu putea surprinde efectul general: atenţia ei surprindea diferite detalii, lucrurile cu care nu era obişnuită – unghiile, cerceii grei, părul, diferitele părţi ale feţei pe care Ainsley le adăugase sau le schimbase. Era în stare să vadă doar un lucru o dată. Ce zăcea sub suprafaţa pe care pluteau aceste bucăţi, ţinându-le împreună? Îşi întinse amândouă braţele goale spre oglindă. Erau singurele porţiuni din carnea ei fără vreo stofă sau nailon, piele sau vopsea, dar, în oglindă, chiar şi ele arătau fals, ca dintr-un cauciuc sau plastic alb-roz, fără oase, flexibile…

Supărată pe ea însăşi pentru că ajunsese iar la panica ei mai veche, deschise uşa dulapului ca să întoarcă oglinda spre perete şi se trezi uitându-se fix la hainele lui Peter. Le văzuse destul de des înainte, deci nu avea niciun motiv deosebit să stea cu mâna pe marginea uşii, privind absent în dulapul întunecat… Hainele atârnau într-un şir ordonat. Recunoscu toate costumele pe care le văzuse purtate de Peter, afară de costumul de iarnă, închis la culoare, pe care îl avea în acel moment: fireşte, acolo era ţinuta lui de vară, lângă ea jacheta sport, din tweed, care mergea cu pantalonii sport gri, şi apoi seria celorlalte faze ale sale, de la vară târzie până la toamnă. Pantofii asortaţi erau aliniaţi

frumos, fiecare cu calapodul personal înăuntru. Realiză că privea hainele cu o emoţie apropiată de ceva ce semăna a resentiment. Cum puteau atârna acolo, afirmând cu îngâmfare atât de multă autoritate invizibilă, tăcută? Gândindu-se însă mai bine, era mai mult teamă. Întinse mâna să le atingă, apoi şi-o trase: îi era aproape teamă că sunt calde.

— Unde eşti, draga mea? strigă Peter din bucătărie.

— Vin, dragă, răspunse ea.

Închise în grabă uşa dulapului, aruncă o privire în oglindă, îşi netezi unul din cârlionţi şi merse să i se alăture, călcând cu grijă, în poleiala ei perfect asortată.

Masa din bucătărie era acoperită cu pahare. O parte erau noi: trebuie să le fi cumpărat special pentru petrecere. Oricum le vor folosi după căsătorie. Rafturile susţineau şiruri de sticle de diferite culori şi mărimi: whisky, coniac, gin. Peter aranjase totul fără cusur. Dădea unor pahare lustrul final, cu un prosop curat.

— Pot să te ajut cu ceva? întrebă ea.

— Da, dragă, ce-ar fi să aranjezi unele din lucrurile astea pe nişte farfurii? Uite, ţi-am turnat de băut, whisky cu apă, ar fi bine să ne facem încălzirea.

El însuşi nu pierduse vremea; paharul lui stătea pe jumătate gol pe raft.

Îşi sorbi băutura, zâmbindu-i peste marginea paharului. Era mult prea tare pentru ea; o ardea pe gât.

— Cred că încerci să mă îmbeţi, zise ea. Poţi să-mi mai pui un cub de gheaţă?

Observă cu dezgust că gura ei lăsase o urmă unsuroasă pe marginea paharului.

— E o grămadă de gheaţă în frigider, zise el, părând satisfăcut că ea avea nevoie să dilueze băutura.

Gheaţa era într-un vas mare. Mai avea şi de rezervă, în două pungi de polietilenă pline. Restul spaţiului era ocupat de sticle, sticle de bere, îngrămădite pe raftul de jos, sticle înalte, verzi, cu bere slab alcoolizată şi sticle mici, incolore, de apă tonică şi sifon, pe rafturile de lângă congelator.

Frigiderul lui era atât de alb, fără pete şi aranjat; se gândi, cu vinovăţie, la al ei.

Îşi făcu de lucru cu chipsurile, arahidele, măslinele şi cocktailul de ciuperci, umplând vasele şi platourile pe care le indicase Peter, manevrând mâncarea cu vârful degetelor ca să nu-şi strice manichiura. Când aproape terminase, Peter veni în spatele ei. Îi puse un braţ în jurul taliei. Cu celălalt îi desfăcu pe jumătate fermoarul rochiei; apoi i-l trase înapoi. Îi simţea respiraţia pe ceafă, în jos.

— Păcat că n-avem timp să intrăm în pat, zise el, dar n-aş vrea să te răvăşesc. Ei bine, o s-avem timp destul pentru asta mai târziu.

O cuprinse şi cu celălalt braţ în jurul taliei.

— Peter, zise ea, mă iubeşti?

Îl întrebase asta înainte, ca un fel de glumă, neîndoindu-se de răspuns. Dar, de data asta, aşteptă nemişcată să audă ce va spune.

O sărută uşor pe cercel.

— Bineînţeles că te iubesc, nu fi prostuţă, zise el, pe un ton tandru, care arăta că era sigur că o binedispune. Doar mă însor cu tine, nu? Şi te iubesc, mai ales în rochia asta roşie. Ar trebui să porţi roşu mai des.

Îi dădu drumul, şi ea transferă ultimele ciuperci murate din borcane pe farfurie.

— Vino aici un moment, draga mea, strigă vocea lui. Era în dormitor.

Ea îşi clăti mâinile, le şterse şi merse să i se alăture. El aprinsese lampa de birou şi stătea acolo potrivind unul din aparate. Ridică privirea spre ea, zâmbind:

— Mă gândeam să fac nişte fotografii la petrecere, aşa ca amintire, zise el. Va fi amuzant mai târziu să ne uităm la ele. Ştii, asta e prima noastră petrecere adevărată împreună; o reală ocazie. Apropo, ai găsit fotograf pentru nuntă?

— Nu ştiu, zise ea, cred că au găsit.

— Mi-ar plăcea să le fac eu, dar, bineînţeles, e imposibil, zise el râzând.

Începu să manevreze dispozitivul de luminozitate.

Se sprijini afectuoasă de umărul lui, privind peste el la obiectele de pe birou, becurile albastre, cercul argintiu, concav, al bliţului. El consultă revista deschisă; însemnase un articol intitulat „Fotografia în interior”. Lângă coloana tipărită era o reclamă: o fetiţă cu codiţe pe o plajă, ţinând strâns un prepelicar. „Păstreaz-o pentru totdeauna”, spunea reclama.

Merse spre geam şi privi în jos. Acolo era oraşul, alb, cu străzile înguste şi luminile reci de iarnă. Îşi ţinea paharul într-o mână; sorbi din el. Gheaţa se lovi de pahar cu un clinchet.

— Draga mea, zise Peter, se apropie ora de începere, dar înainte de a veni ei, mi-ar plăcea să-ţi fac câteva fotografii singură, dacă nu te deranjează. Mai sunt doar câteva poziţii din film şi vreau să pun unul nou pentru petrecere. Roşul acela trebuie să arate bine pe un diapozitiv şi voi face şi câteva alb-negru.

— Peter, zise ea ezitând, nu cred…

Propunerea o neliniştise fără motiv.

— Ei, hai, nu fi modestă, zise el. Vrei să te duci acolo, lângă arme şi să te sprijini de perete?

Întoarse lampa de birou, astfel încât lumina să bată pe faţa ei şi aţinti micul obiectiv negru înspre ea. Ea se dădu înapoi spre perete.

El ridică aparatul şi se uită prin deschizătura de sticlă din vârf; potrivea lentilele s-o focalizeze.

— Acum, zise el. N-ai putea sta mai puţin ţeapănă? Relaxează-te. Şi nu-ţi strânge umerii aşa, scoate pieptul şi nu arăta atât de îngrijorată, dragă, fii naturală, haide, *zâmbeşte…*

Corpul ei îngheţase, devenise rigid. Nu se putea mişca, nu-şi putea mişca nici muşchii feţei şi privea fix la lentila rotundă aţintită spre ea, voia să-i spună să nu atingă butonul, dar nu se putea mişca…

Se auzi o bătaie în uşă.

— Oh, drace! exclamă Peter.

Puse aparatul pe birou.

— Au sosit. Ei, atunci, mai târziu, draga mea.

Ieşi din cameră.

Marian veni încet din colţ. Respira repede, întinse o mână, forţându-se să-l atingă.

„Ce-i cu mine?”, îşi zise ea. „E doar un aparat de fotografiat”.

27

Primele sosite au fost cele trei fecioare de birou, Lucy singură, Emmy şi Millie aproape în acelaşi timp, cu cinci minute mai târziu. Evident, nu se aşteptaseră să se vadă una pe cealaltă acolo: fiecare părea indispusă că au fost invitate celelalte. Marian făcu prezentările şi le duse în dormitor, unde paltoanele lor se alăturară celui al ei, pe pat. Fiecare spuse pe un ton ciudat că Marian ar trebui să poarte roşu mai des. Fiecare se privi în oglindă, aranjându-se şi îndreptându-se, înainte de a trece în camera de zi. Lucy îşi polei încă o dată buzele, iar Emmy se scarpină grăbită în cap.

Se lăsară cu grijă pe mobilierul în stil danez şi Peter le aduse de băut. Lucy era în catifea purpurie, cu pleoape argintii şi gene false; Emmy era în şifon roz, sugerând vag uniformele de şcoală din ciclul superior. Părul dat cu fixativ stătea în şuviţe ţepene şi i se vedea jupa. Millie era îmbrăcată în saten albastru pal, care se umfla în locuri nepotrivite; avea o mică geantă de seară acoperită cu paiete şi părea cea mai nervoasă dintre toate.

— Îmi pare atât de bine că aţi putut veni toate, zise Marian.

În acel moment nu-i părea deloc bine. Erau atât de agitate! Fiecare aştepta ca o versiune a lui Peter să intre miraculos pe uşă, să cadă în genunchi şi să le ceară în căsătorie. Ce vor face când vor fi confruntate cu Fish şi Trevor, fără a-l pomeni pe Duncan? Mai mult, ce vor face Fish şi Trevor, fără a-l pomeni pe Duncan, când vor fi confruntaţi cu *ele?* Îşi imagină două triouri de ţipete şi un exod în masă, un grup pe uşă şi unul pe geam. „Ce-am făcut?” îşi zise ea. Dar aproape încetase să creadă în existenţa celor trei studenţi; ei deveneau din ce în ce mai improbabili, cu cât seara şi whisky-ul se consumau. Poate nu vor apărea niciodată.

Bărbaţii de săpun şi nevestele lor se strecurau înăuntru. Peter pusese un disc şi camera era mai gălăgioasă şi mai aglomerată. De fiecare dată când se auzea o bătaie în uşă, cele trei fecioare de birou îşi întorceau capetele spre intrare şi, de fiecare dată când vedeau o altă nevastă victorioasă şi strălucitoare intrând în cameră cu bărbatul ei dichisit, se întorceau mai furioase la băuturile lor şi la schimbul de comentarii silite. Emmy îşi făcea de lucru cu unul din cerceii cu strasuri. Millie trăgea de o paietă desprinsă de pe geanta de seară.

Marian, zâmbitoare şi eficientă, conducea fiecare nevastă în dormitor. Grămada de paltoane se înălţa văzând cu ochii. Peter dădea tuturor pahare cu băutură, bând el însuşi vreo câteva. Arahidele, chipsurile şi celelalte lucruri circulau din mână în mână, din mână în gură. Deja grupul din sufragerie începea să se împartă în teritorii standard, nevestele pe partea cu canapeaua, bărbaţii pe partea cu pick-upul, cu un invizibil teritoriu pustiu între ei. Fecioarele de birou se blocaseră pe partea greşită: le ascultau, nefericite, pe neveste. Marian simţi o altă undă de remuşcare. Dar nu se putea ocupa de ele chiar acum, gândi ea: împărţea ciupercile murate. Se întreba ce o reţinea pe Ainsley.

Uşa se deschise din nou şi Clara şi Joe intrară în cameră. În spatele lor era Leonard Slank. Nervii lui Marian tresăriră şi unul dintre cocktailurile de ciuperci căzu de pe tava pe care o ducea, sări pe podea şi dispăru sub pick-up. Puse tava jos. Peter îi saluta deja, strângând cu efuziune mâna lui Len. Vocea lui devenea mai gălăgioasă, după fiecare pahar.

— Ce naiba mai faci, mă bucur să te văd aici, Doamne, de când tot aveam de gând să te sun! zicea el.

Len răspunse cu o clătinătură şi o privire pierdută.

Marian îşi încleştă mâna pe mâneca Clarei şi o grăbi spre dormitor.

— *El* ce caută aici? întrebă, ea, cam fără amabilitate.

Clara îşi scoase paltonul.

— Sper că nu te deranjează că l-am adus, mi-am zis că nu te-ar deranja pentru că, la urma urmei, sunteţi prieteni vechi şi, pur şi simplu, mă gândeam că ar fi mai bine, nu voiam să iasă undeva singur. După cum vezi, e într-o formă căcăcioasă. A apărut chiar după ce a ajuns bona şi arăta groaznic, evident a băut mult. Mi-a spus o poveste incoerentă despre o femeie cu care are necazuri, părea destul de serios şi zicea că se teme să se mai întoarcă în apartament. Nu ştiu cine şi de ce ar vrea să îi facă ceva. Aşa că, bietul de el, o să-l ţinem în camera aceea din spate, la etaj. E camera lui Arthur, de fapt, dar sunt sigură că pe Len nu-l va deranja s-o împartă cu el. Ne pare la amândoi atât de rău pentru el, ceea ce-i trebuie lui e genul casnic, drăguţ, care să aibă grijă de el, nu pare deloc să fie în stare să facă faţă…

— A spus cine e persoana? întrebă Marian repede.

— Păi, nu, zise Clara, ridicând sprâncenele, de obicei nu spune numele.

— Dă-mi voie să-ţi ofer un pahar, zise Marian.

Ea însăşi se simţea alta. Desigur, Clara şi Joe n-aveau de unde să ştie cine e femeia, altfel nu l-ar fi adus pe Len cu ei. Era surprinsă că el venise, trebuie să fi ştiut că exista posibilitatea ca Ainsley să participe la petrecere, dar probabil că nu-i mai păsa de nimic. Ceea ce o îngrijora era efectul pe care prezenţa lui îl putea avea asupra lui Ainsley. Ar putea-o deranja destul de mult ca s-o determine să facă ceva nechibzuit.

Când ajunseră în camera de zi, Marian văzu că Leonard a fost deja detectat pe loc de fecioarele de birou ca singur şi disponibil. Îl încolţiră la perete, în aria neutră acum, două din ele pe de margini, tăind retragerea laterală, şi a treia în faţă. El îşi sprijinea una din mâini de perete, pentru echilibru; cu cealaltă ţinea un pahar plin cu bere. În timp ce ele vorbeau, el îşi muta continuu privirea de la un chip la altul, ca şi când nu voia să se uite prea mult la vreuna din ele. Propria-i faţă, de culoarea neutră, alb-cenuşie a aluatului necopt, şi ciudat buhăită, exprima un amestec de

neîncredere îndobitocit de băutură, plictiseală şi panică. Păreau să-i fi smuls câteva cuvinte, pentru că Marian o auzi pe Lucy exclamând:

— La televiziune! Ce interesant! în timp ce celelalte chicotiră încordat.

Leonard luă o gură disperată de bere.

Marian împărţea măslinele conservate când îl văzu pe Joe venind spre ea, din teritoriul bărbaţilor.

— Bună, îi zise el. Îmi pare bine că ne-ai invitat aici, astă-seară. Clara are atât de puţine ocazii să iasă din casă.

Amândoi îşi întoarseră ochii spre Clara, care era în partea femeilor, vorbind cu una din nevestele de săpun.

— Îmi fac destule griji pentru ea, continuă Joe. Cred că îi e mult mai greu decât altor femei; cred că e mai greu pentru orice femeie care a studiat la universitate. Îşi face impresia că posedă inteligenţă, profesorii dau atenţie la ceea ce are de spus, o tratează ca pe o fiinţă umană raţională; când se mărită, esenţa ei e invadată…

— Ce anume? întrebă Marian.

— Esenţa ei. Centrul personalităţii ei, lucrul pe care şi l-a construit; imaginea ei despre sine, dacă vrei.

— A, da, zise Marian.

— Rolul ei feminin şi esenţa ei sunt de fapt în opoziţie, rolul ei feminin cere pasivitate din partea ei…

Marian avu o viziune trecătoare a unei plăcinte rotunde, decorată cu frişcă şi cireşe amare, plutind în aer, deasupra capului lui Joe.

— Aşa că ea lasă ca esenţa ei să fie preluată de soţ. Şi când vin copiii, se trezeşte într-o dimineaţă şi descoperă că nu mai are nimic înăuntru, e găunoasă, nu mai ştie cine este; esenţa ei a fost distrusă.

Dădu blând din cap şi sorbi din pahar.

— Constat asta la propriile mele studente. Dar ar fi inutil să le previn.

Marian întoarse privirea spre Clara, acolo unde stătea discutând, îmbrăcată în bej, cu părul ei lung, delicat, de un galben ca de pară. Se întreba dacă Joe i-a spus vreodată

Clarei că esenţa ei a fost distrusă; se gândea la mere şi viermi. În timp ce privea, Clara făcu un gest emfatic cu una din mâini şi una din nevestele de săpun se dădu înapoi şocată.

— Bineînţeles, nu ajută să-ţi dai seama de toate astea, zicea Joe. Se întâmplă, indiferent dacă îţi dai seama sau nu. Poate că femeilor n-ar trebui să li se permită să meargă la universitate; atunci n-ar simţi întotdeauna, mai târziu, că au ratat viaţa intelectuală pe care ar fi putut-o avea. De exemplu, când îi sugerez Clarei să facă ceva în privinţa asta, să urmeze un curs seral, îmi aruncă doar o privire ciudată.

Marian se uita la Joe cu o afecţiune a cărei savoare precisă era estompată de paharele pe care le băuse. Şi-l imagină umblând prin casă în tricou, meditând la viaţa intelectului, spălând vasele şi rupând timbrele zdrenţuite de pe plicuri; se întreba ce făcea cu timbrele după aceea. Voise să întindă mâna şi să-l atingă, să-l liniştească, să-i spună că esenţa Clarei nu fusese, de fapt, distrusă şi totul va fi bine; voia să-i dea ceva. Împinse înainte platoul pe care îl ţinea.

— Serveşte o măslină, zise ea.

În spatele lui Joe, uşa se deschise şi intră Ainsley.

— Scuză-mă, îi zise Marian lui Joe.

Aşeză măslinele pe pick-up şi merse s-o întâmpine pe Ainsley; trebuia s-o prevină.

— Bună, zise Ainsley, cu respiraţia tăiată, îmi pare rău că am întârziat mai mult decât credeam, dar m-a apucat cheful să încep să împachetez…

Marian o împinse grăbit spre dormitor, sperând că Len n-o văzuse. Observă, în trecere, că era încă pe deplin încercuit.

— Ainsley, zise ea, când erau singure cu paltoanele, Len e aici şi mă tem că e beat.

Ainsley îşi scoase haina. Arăta magnific. Era îmbrăcată într-o nuanţă de verde spre turcoaz, cu pleoapele şi pantofii asortaţi; părul ei se încolăcea şi strălucea, răsucit într-un

coc. Pielea îi lucea, iradiată de nenumăraţi hormoni; rotunjimea burţii nu era încă vizibilă.

Se studie în oglindă înainte de a răspunde.

— Şi? zise ea calm, mărind ochii. Marian dragă, nu contează pentru mine câtuşi de puţin. După discuţia de azi după-amiază, sunt sigură că ştim cum stăm şi ne putem purta amândoi ca nişte adulţi responsabili. Nu mai poate spune nimic care m-ar deranja.

— Dar, zise Marian, pare destul de deprimat; aşa zice Clara. După cât se pare, s-a dus să stea la ei. L-am văzut când a intrat, arăta îngrozitor; aşa că sper că tu nu vei spune nimic care să-l deranjeze pe *el.*

— Nu mai există niciun motiv, zise Ainsley cu seninătate, să-i vorbesc măcar.

În camera de zi, soţii de săpun pe partea lor de dincolo de gardul invizibil deveneau destul de gălăgioşi. Izbucneau în hohote de râs: unul din ei spunea glume porcoase. Vocile femeilor creşteau de asemenea în ton şi volum, planând competitiv-strident, peste baritoni şi başi. Când apăru Ainsley, avu loc o mişcare generală spre ea: unii din soţii de săpun îşi părăsiră, în mod previzibil, partea lor şi veniră să fie prezentaţi, iar nevestele respective, mereu în alertă, se ridicară de pe canapea şi făcură paşi repezi să le-o ia înainte. Ainsley zâmbi cu un aer absent.

Marian intră în bucătărie să toarne un pahar pentru Ainsley şi altul pentru ea. Ordinea anterioară din bucătărie, şirurile ordonate de pahare şi sticle, se dezintegrase pe parcursul serii. Chiuveta era plină de bucăţi de gheaţă care se topeau şi resturi de mâncare, oamenii nu prea păreau să ştie ce să facă cu sâmburii de măsline, şi bucăţile unui pahar spart; sticle goale sau parţial goale stăteau pe rafturi, pe frigider şi pe masă; iar ceva neidentificabil fusese vărsat pe podea. Totuşi, mai erau încă vreo câteva pahare curate. Marian umplu unul pentru Ainsley.

În timp ce ieşea din bucătărie, auzi voci în dormitor.

— Eşti chiar mai atrăgător decât păreai la telefon.

Era vocea lui Lucy.

Marian aruncă o privire în dormitor. Lucy era înăuntru, uitându-se admirativ la Peter, pe sub pleoapele ei argintii. El stătea cu un aparat de fotografiat în mână, rânjind copilăreşte, deşi oarecum prosteşte, spre ea. Deci Lucy abandonase asediul lui Leonard. Trebuie să-şi fi dat seama că era inutil, ea fusese întotdeauna mai isteaţă în lucrurile astea decât celelalte două. Dar cât de înduioşător din partea ei să încerce, în loc de asta, cu Peter; patetic, fără-ndoială. În definitiv, Peter nu mai era disponibil, aproape la fel de sigur ca şi când ar fi fost deja căsătorit...

Marian zâmbi în sinea ei şi se retrase, dar nu înainte ca Peter s-o observe şi să strige, agitând aparatul, cu o expresie de veselie vinovată.

— Bună, iubito, petrecerea merge strună! E aproape timpul pentru fotografii!

Lucy întoarse capul spre uşă, zâmbind, pleoapele ridicându-i-se singure, ca nişte jaluzele.

— Ăsta e paharul tău, Ainsley, zise Marian, trecând prin cercul de bărbaţi de săpun ca să i-l dea.

— Mulţumesc, zise Ainsley.

Îl luă cu o oarecare neatenţie, pe care Marian o simţi ca un semnal de pericol. Urmări direcţia privirii lui Ainsley. Len se uita fix spre ele, cu gura uşor întredeschisă. Millie şi Emmy îl ţineau încă încolţit, cu tenacitate. Millie se mutase în faţă, blocând cât mai mult spaţiu posibil cu fusta ei largă, iar Emmy călca înainte şi-napoi, lateral, ca un apărător de baschet; dar unul din flancuri era neprotejat. Marian privi înapoi, la timp s-o vadă pe Ainsley zâmbind, un zâmbet ademenitor.

Se auzi o bătaie în uşă. Ar fi mai bine să merg, se gândi Marian. Peter e ocupat în dormitor.

Deschise uşa şi se găsi confruntată cu faţa uimită a lui Trevor. Ceilalţi doi erau în spatele lui, precum şi o figură nefamiliară, probabil o femeie, într-o haină de tweed pleoştită, cu ochelari de soare şi ciorapi lungi, negri.

— Aici e? întrebă Trevor. Domnul Peter Wollander?

Evident n-o recunoscuse.

Marian se crispă; uitase complet de ei. Ei bine, oricum era atâta zgomot şi haos înăuntru, că Peter ar putea să nici nu-i remarce măcar.

— A, îmi pare foarte bine că aţi putut veni, zise ea. Intraţi. Apropo, eu sunt Marian.

— O, ha ha ha, *desigur,* ţipă Trevor. Ce prostie din partea mea! Nu te-am recunoscut, dragă, ce elegantă arăţi, ar trebui să porţi roşu mai des.

Trevor, Fish şi cealaltă fiinţă trecură pe lângă ea în cameră, dar Duncan rămase afară. O apucă de braţ, o trase în hol şi închise uşa în spatele ei.

A stat un moment zgâindu-se la ea în tăcere, examinând fiecare nou detaliu.

— Nu mi-ai spus că e un bal mascat, zise el, în sfârşit. Cine dracu' eşti tu?

Marian îşi strânse umerii, cu disperare. Deci nu arăta absolut minunat, la urma urmei.

— E din cauză că nu m-ai văzut niciodată îmbrăcată festiv, zise ea slab.

Duncan începu să chicotească.

— Cel mai mult îmi plac cerceii, zise el, de unde i-ai pescuit?

— A, termină, zise ea cu o urmă de irascibilitate în voce, şi vino înăuntru să bei un pahar.

Era foarte iritant. Ce se aşteptase să poarte, pânză de sac şi cenuşă? Deschise uşa.

Zgomotul discuţiilor, al muzicii şi al râsului se revărsă în coridor. Apoi se zări un fulger strălucitor de lumină şi o voce puternică strigă triumfător:

— Aha! V-am prins asupra faptului.

— Ăsta e Peter, zise Marian, probabil face fotografii.

Duncan se dădu înapoi.

— Nu cred că vreau să intru acolo, zise el.

— Dar *trebuie.* Trebuie să-l cunoşti pe Peter, mi-ar face, într-adevăr, plăcere.

Era deodată foarte important ca el să vină cu ea.

— Nu, nu, zise el, nu pot. Ar fi un lucru rău, pun pariu. Unul din noi se va evapora cu siguranţă, probabil eu voi fi acela; oricum e prea mare gălăgie înăuntru, n-aş putea suporta.

— *Te rog,* zise ea.

Întinse mâna să-l ia de braţ, dar el se întorsese deja, aproape alergând înapoi, în josul coridorului.

— Unde mergi? strigă ea după el, cu voce jalnică.

— La spălătorie! răspunse el. La revedere, casă de piatră, adăugă el.

Surprinse o ultimă imagine a zâmbetului său strâmb, în timp ce el dădea colţul. Îi auzea paşii îndepărtându-se pe scări.

Pentru o clipă dori să fugă după el, să meargă cu el: cu siguranţă, nu mai putea face faţă iarăşi camerei pline. Dar, *trebuie,* îşi spuse ea. Trecu din nou pragul.

Primul lucru pe care-l întâlni a fost spatele lat, lânos, al lui Fischer Smythe. Purta un pulover în dungi, agresiv de neoficial. Trevor, care stătea lângă el, era impecabil îmbrăcat, cu costum, cămaşă şi cravată. Vorbeau amândoi creaturii în ciorapi negri: ceva despre simbolurile morţii. Trecu pe lângă grup cu dibăcie, nedorind să fie obligată să dea socoteală de dispariţia lui Duncan.

Descoperi că stătea în spatele lui Ainsley şi-şi dădu seama, după o clipă, că Leonard Slank era de cealaltă parte a acelei forme albastre-verzui. Nu-i putea vedea faţa, părul lui Ainsley îi stătea în cale, dar îi recunoscu braţul şi mâna ţinând paharul de bere: proaspăt umplut, observă ea. Ainsley îi spunea ceva cu voce joasă, grăbită.

Auzi răspunsul lui bolborosit:

— NU, fir-ar al dracului! N-o să mă prinzi niciodată…

— Bine, atunci.

Înainte ca Marian să-şi dea seama de ceea ce face Ainsley, aceasta îşi ridică mâna şi o coborî cu forţă, trântindu-şi paharul de podea. Marian sări înapoi.

La zgomotul de sticlă spartă, conversaţia se opri, ca şi când ar fi fost scoasă din priză, şi Ainsley spuse, într-o

tăcere nepotrivit umplută doar de suspinul moale al viorilor:

— Len şi cu mine avem de făcut un anunţ minunat.

Ezită, pentru a crea efect, cu ochii scânteind:

— Vom avea un copil.

Vocea ei era neutră.

Oh, Doamne, gândi Marian, încearcă să forţeze nota.

Se auziră câteva gâfâieli scurte, din partea femeilor. Cineva râse înfundat, iar unul dintre bărbaţii de săpun zise: „Bun băiat Len, oricine ai fi.” Marian putea vedea acum chipul lui Len. Suprafaţa albă se umpluse cu o spuzeală de pete roşii; buza de jos îi tremura.

— Căţea nenorocită! zise el cu voce groasă.

Urmă o pauză. Una din nevestele de săpun începu o conversaţie rapidă despre altceva, dar se pierdu repede. Marian îl urmărea pe Len: se gândi că o va lovi pe Ainsley, dar, în loc de asta, el zâmbi, arătându-şi dinţii. Se întoarse spre mulţimea care asculta.

— Aşa-i oameni buni, zise el, şi vom avea botezul chiar acum în mijlocul acestei mici adunări prieteneşti. Botez în uter. Prin aceasta eu îi dau numele meu.

Întinse brusc una din mâini, o apucă pe Ainsley de umăr, ridică paharul de bere şi turnă conţinutul încet şi în întregime pe capul ei.

Toate nevestele de săpun scoaseră ţipete încântate; bărbaţii de săpun strigară „Hei!” În timp ce ultimele resturi de spumă coborau, Peter veni din dormitor, încărcând filmul, vârând un bec în aparat.

— Staţi aşa! strigă el şi fotografie. Grozav! Poza asta va fi grozavă! Hei, petrecerea asta pur şi simplu prinde aripi!

Câţiva îi aruncară priviri supărate, dar cei mai mulţi nu-i dădură atenţie. Toată lumea se mişca şi vorbea deodată; în fundal, viorile cântau încă, enervant de suav. Ainsley stătea acolo, udă leoarcă, o băltoacă de spumă de bere formându-se la picioarele ei, pe podeaua din lemn tare. Faţa ei se contorsiona: într-o clipă trebuia să se hotărască dacă merita să plângă. Len îi dăduse drumul. Capul îi căzu în

piept; mormăi ceva neauzit. Arăta ca şi când ar fi avut doar o idee vagă despre ceea ce tocmai făcuse şi nicio idee despre ceea ce va face în continuare.

Ainsley se întoarse şi porni spre baie. Câteva din nevestele de săpun păşiră mărunt înainte, scoţând zgomote liniştitoare, dornice să împartă centrul atenţiei ajutând-o, dar cineva ajunse acolo înaintea lor. Era Fischer Smythe. Îşi trăgea puloverul de lână peste cap, expunându-şi pieptul musculos, acoperit cu smocuri de păr negru.

— Îngăduie-mi, îi zise el, n-am vrea să răceşti, nu-i aşa? Mai ales în situaţia ta.

Începu s-o usuce cu puloverul. Ochii lui erau umezi de înţelegere.

Părul lui Ainsley se lăsase şi atârna în şuviţe umede pe umeri. Îi zâmbi, prin berea sau lacrimile care-i umpleau genele.

— Nu cred că ne cunoaştem, zise ea.

— Cred că deja ştiu cine eşti, zise el, tamponându-i burta tandru cu una din mânecile dungate, cu vocea plină de înţelesuri simbolice.

Mai trecu o vreme. Petrecerea, în mod miraculos, continua încă, închizându-se calm peste spărtura făcută în ea mai devreme de către Ainsley şi Len. Cineva curăţase cioburile şi berea de pe podea, iar în sufragerie valurile de discuţii, muzică şi băutură curgeau acum din nou ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Bucătăria, însă, era scena unei devastări. Arăta ca şi când fusese lovită de o inundaţie fulgerătoare. Marian bâjbâi printre resturi, încercând să găsească un pahar curat; şi-l pusese pe-al ei jos, dincolo, undeva pe-acolo, nu-şi mai amintea unde, şi mai voia ceva de băut.

Nu mai erau pahare curate. Luă unul folosit, îl ţinu sub jetul de la robinet şi, încet şi cu grijă, îşi turnă altă porţie de whisky. Se simţea liniştită, o senzaţie de calm, ca şi când ar face pluta pe spate într-un bazin. Merse spre uşă şi se sprijini de cadrul ei, privind dincolo de cameră.

— Fac faţă! Fac faţă! îşi zise ea.

Faptul o uimi oarecum, dar o satisfăcu enorm. Erau toţi acolo, toţi (afară de, observă ea, în timp ce îi trecea în revistă, Ainsley şi Fischer şi a, da, Len – se întreba unde plecaseră), făcând ceea ce făceau oamenii la petreceri; şi ea la fel. Ei o susţineau, putea pluti fără să ia apă la bord, ţinută la suprafaţă de sentimentul că era una de-a lor. Simţea o afecţiune caldă pentru toţi, pentru formele şi feţele lor distincte, pe care le vedea acum mult mai clar decât de obicei, ca şi când ar fi fost iluminate de un reflector ascuns, îi plăceau chiar şi nevestele de săpun şi Trevor, gesticulând cu una din mâini; şi acele persoane de la birou, Millie râzând acolo în rochia ei strălucitoare, albastru-deschis, chiar şi Emmy, mişcându-se, inconştientă de marginea uzată a jupei ei… Peter era printre ei; mai ţinea încă aparatul şi, din când în când, îl ridica să facă fotografii. El îi amintea de reclamele pentru filmele făcute acasă, tatăl de familie folosind role şi role de film pe lucruri obişnuite, din fiecare zi, şi ce subiecte ar fi mai potrivite: oameni râzând, pahare ridicate, copii la aniversări…

Deci asta era, în tot acest timp, se gândi ea fericită: asta devenea el. Adevăratul Peter, cel de dedesubt, nu era nimic surprinzător sau înspăimântător, doar acest bărbat din bungalow-cu-pat-dublu, acest bărbat cu gătitul-pe-grătarul-din-curtea-din-spate. Acest bărbat care-se-uităta-filme-acasă. Şi eu l-am scos la suprafaţă, gândi ea, l-am trezit. Înghiţi o parte din whisky.

A fost o căutare lungă. Se întoarse pe urmă, în timp, prin coridoare şi camere, coridoare lungi, camere mari. Totul părea să fi încetinit.

Dacă acesta e Peter cu-adevărat, gândi ea, mergând singură de-a lungul unui coridor, o să aibă burtă la patruzeci şi cinci de ani? O să se îmbrace neglijent sâmbăta, în blugi şifonaţi, pentru atelierul lui din pivniţă? Imaginea era liniştitoare: va avea hobby-uri, va fi liniştit, va fi normal.

Deschise o uşă la dreapta şi intră. Acolo era Peter la patruzeci şi cinci de ani, cu chelie, dar încă posibil de

recunoscut ca fiind Peter, stând în lumina strălucitoare a soarelui, lângă un grătar mare, cu o furculiţă mare în mână. Purta un şorţ de bucătar-şef. Se căută atentă în grădină, dar ea nu era acolo, şi descoperirea o îngheţă.

Nu, gândi ea, trebuie să fi greşit camera. Nu poate fi ultima. Şi acum văzu că mai era o uşă, în gardul viu, de cealaltă parte a grădinii. Traversă pajiştea, trecând prin spatele figurii nemişcate pe care o vedea acum ţinând un satâr în cealaltă mână, împinse uşa şi trecu dincolo.

Era iarăşi în camera de zi a lui Peter cu lume şi zgomot, sprijinindu-se de cadrul uşii şi ţinându-şi paharul. Atât doar că oamenii apăreau şi mai clar acum, mai puternic focalizaţi, mai departe, şi se mişcau din ce în ce mai repede, plecau cu toţii acasă, un şir de neveste de săpun ieşind din dormitor îmbrăcate cu paltoanele, se clătinară brusc afară pe uşă, remorcându-şi soţii, ciripind noapte bună, şi cine era acea figură mică, bidimensională, în rochie roşie, pozând ca o femeie de hârtie, dintr-un catalog comandat prin poştă, întorcându-se şi zâmbind, fâlfâind în spaţiul alb, gol… Asta nu poate fi tot; trebuie să mai fie ceva. Alergă la uşa următoare, o deschise smucit.

Peter era acolo, îmbrăcat în costumul lui de iarnă, opulent, de culoare închisă. Ţinea un aparat de fotografiat în mână; dar acum ea înţelese ce era de fapt. Nu mai erau alte uşi, iar când pipăi în spatele ei, după clanţă, temându-se să-şi ia ochii de la el, el ridică aparatul şi o fixă; gura lui se deschise arătându-şi dinţii ca într-un mârâit. Urmă un fulger orbitor de lumină.

— Nu! ţipă ea.

Îşi acoperi faţa cu braţul.

— Ce s-a întâmplat, draga mea?

Ea ridică privirea. Peter stătea lângă ea. El, cel adevărat. Îşi ridică mâna şi îi atinse faţa.

— M-ai speriat, zise ea.

— Nu rezişti la băutură, nu-i aşa, dragă? zise el, cu tandreţe, dar şi cu iritare în voce. Ar trebui să te obişnuieşti cu asta, am făcut fotografii toată seara.

— Asta era cu mine? întrebă ea.

Îi zâmbi împăciuitor. Îşi simţea faţa întinzându-se larg, ca o hârtie uşor deteriorată, un zâmbet imens de panou, cojindu-se în felii şi bucăţi, arătându-şi suprafaţa de metal de dedesubt.

— Nu, de fapt era a lui Trigger, în cealaltă parte a camerei. Nu-i nimic, o să te pozez mai târziu. Dar ar fi bine să nu mai bei, draga mea, te clatini.

O bătu pe umăr şi plecă.

Era, deci, încă în siguranţă. Trebuia să plece înainte de a fi prea târziu. Se întoarse şi puse paharul pe masa de bucătărie, mintea ei devenind deodată vicleană, din disperare. Tot ce conta era să ajungă până la Duncan: el va şti ce să facă.

Aruncă o privire în bucătărie, apoi îşi ridică paharul şi turnă conţinutul acestuia în chiuvetă. Va fi grijulie, nu va lăsa urme. Apoi ridică receptorul şi formă numărul lui Duncan. Telefonul sună şi sună: niciun răspuns. Închise. Din camera de zi se zări un alt fulger de lumină şi auzi râsul lui Peter. N-ar fi trebuit să poarte roşu. O transforma într-o ţintă perfectă.

Se furişă în dormitor. Trebuie să fiu sigură că nu uit ceva, îşi spuse ea; nu mă pot întoarce. Înainte se întrebase cum va arăta dormitorul lor după ce se vor căsători, încercând diferite aranjamente şi combinaţii de culori. Acum ştia. Va arăta întotdeauna exact aşa. Răscoli printre paltoane, căutându-l pe al ei şi pe moment nu-şi aminti cum arăta, dar, în sfârşit, îl recunoscu şi-l îmbrăcă; evită oglinda. Nu avea idee cât era ora. Se uită la încheietura mâinii: era goală. Sigur, îşi scosese ceasul şi-l lăsase acasă pentru că Ainsley spusese că nu se potrivea cu efectul general. În camera de zi, Peter striga acoperind zgomotul:

— Haideţi acum să facem o poză de grup. Toată lumea împreună.

Trebuia să se grăbească: avea de depăşit camera de zi. Va trebui să devină mai puţin vizibilă. Îşi scoase iar paltonul şi-l făcu ghem sub braţul stâng, bazându-se pe rochia ei ca

pe un camuflaj protector, care o va amesteca cu peisajul. Rămânând aproape de perete, îşi croi drum spre uşă, prin pădurea de oameni, ascunzându-se după trunchiurile care o mascau, tufele de pantaloni şi fuste. Peter era dincolo, în cealaltă parte a camerei, încercând să-i organizeze.

Deschise uşa şi se strecură afară; apoi, oprindu-se doar atât cât să-şi ia din nou paltonul şi să-şi scoată cizmele din amestecul de pantofi prinşi în cursă, pe ziar, alergă cât putu de repede în josul coridorului, spre scări. Nu-l putea lăsa s-o prindă de data asta. Odată ce el va apăsa pe buton, ea va fi oprită, fixată indisolubil în acel gest, acea singură ipostază, incapabilă să se mişte sau să se schimbe.

Se opri pe palierul de la etajul şase să-şi pună botinele, apoi continuă, ţinându-se de balustradă, pentru echilibru. Sub stofă şi balenele corsetului, carnea ei elastică se simţea amorţită şi strivită, era dificil de mers, cerea concentrare… Probabil m-am îmbătat, gândi ea. Ciudat e că nu mă simt beată; proasto, ştii foarte bine ce se întâmplă cu capilarele oamenilor beţi când ies afară în frig. Dar era şi mai important să plece.

Ajunse în holul gol de la intrare. Deşi n-o urmărea nimeni, avu impresia că aude un sunet; era sunetul subţire pe care l-ar face sticla, glacial precum clinchetul unui candelabru, înalta vibraţie electrică a acestui spaţiu strălucitor…

Ajunse afară, în zăpadă. Alerga de-a lungul străzii, în zăpada care scârţâia sub tălpi atât de repede cât se puteau mişca picioarele ei împiedicate, păstrându-şi echilibrul cu ochii aţintiţi pe trotuar, iarna chiar suprafeţele plane sunt nesigure, nu-şi putea permite să cadă. În spatele ei, Peter ar putea să-i ia urma, s-o urmărească, pândind-o pe străzile goale şi reci, aşa cum îşi pândise invitaţii în sufragerie, aşteptând momentul potrivit. Acel întunecat trăgător la ţintă, concentrat, cu ochiul lui care fixează ţinta, a fost acolo tot timpul, ascuns de celelalte straturi, aşteptând-o în punctul mort: un maniac, un asasin, cu o armă mortală în mână.

Alunecă pe o bucată de gheaţă şi aproape căzu. Când îşi regăsi echilibrul privi în spate. Nimic.

„Uşurel”, îşi zise ea, „fii calmă”. Respiraţia ei ieşea în gâfâieli scurte, cristalizându-se în aerul îngheţat, aproape înainte de a-i ieşi din gât. Continuă să meargă, mai încet. La început alergase orbeşte acum însă ştia exact încotro merge. „Vei fi în siguranţă”, îşi spuse ea, „dacă poţi să ajungi până la spălătorie.”

28

Nu-i trecuse prin cap că Duncan ar putea să nu fie la spălătorie. Când ajunse, în sfârşit, acolo şi împinse uşa de sticlă, cu respiraţia tăiată, dar uşurată la gândul că a ajuns, a fost un şoc s-o găsească goală. Nu-i venea să creadă. Stătu, înfruntată doar de lungul şir alb de maşini, neştiind încotro să o pornească. Nu se gândise la ce se va întâmpla după acea întâlnire imaginată.

Apoi văzu o şuviţă de fum, urcând dintr-unul din scaunele de la capătul celălalt. El trebuia să fie. Merse înainte. Stătea cuibărit atât de adânc în scaun, încât doar vârful capului apărea deasupra spetezei, cu ochii fixaţi pe geamul maşinii din faţa lui. Nu era nimic în interiorul maşinii. Nu ridică privirea când ea se aşeză pe scaunul vecin.

— Duncan, zise ea.

El nu răspunse.

Ea îşi scoase mănuşile şi întinse o mână, atingându-i încheietura. El tresări.

— Sunt aici, spuse ea.

O privi. Ochii lui erau chiar mai umbriţi decât de obicei, mai adânciţi în orbite, pielea feţei lipsită de sânge, în lumina fluorescentă.

— Ah! Aşa deci. Femeia Roşie în carne şi oase. Ce oră e?

— Nu ştiu, zise ea, n-am ceasul la mine.

— Ce faci aici? N-ar trebui să fii la petrecere?

— N-am mai putut sta acolo, zise ea. Trebuia să te caut.

— De ce?

Nu-i trecu prin cap niciun motiv care să nu sune absurd.

— Pentru că voiam să fiu cu tine.

El o privi suspicios şi trase încă un fum din ţigară.

— Ascultă, ar trebui să fii acolo. E de datoria ta, nu-ştiu-cum-îl-cheamă are nevoie de tine.

— Nu, tu ai mai multă nevoie de mine decât el.

Îndată ce o spuse, i se păru adevărat. Imediat se simţi nobilă. El rânji.

— Nu, nu am. Crezi că am nevoie să fiu salvat, dar nu am. Oricum nu-mi place să constitui un subiect de test pentru asistenţi sociali amatori.

Îşi întoarse privirea înapoi la maşina de spălat. Marian îşi făcu de lucru cu degetele de piele ale uneia dintre mănuşi.

— Dar nu încerc să te salvez, zise ea.

Îşi dădu seama că o pusese în situaţia de a se contrazice.

— Atunci poate vrei să te salvez eu? De la ce? Credeam că tu ai pus totul la punct. Şi ştii că sunt total incapabil, oricum.

Părea uşor încântat de propria lui neajutorare.

— Ei, hai să nu mai vorbim de salvare, zise Marian cu disperare. Nu putem pur şi simplu să mergem undeva?

Voia să iasă. Chiar şi discuţia era imposibilă în această cameră albă, cu şirurile ei de geamuri de sticlă şi mirosul atotstăpânitor de detergent şi înălbitor.

— Da’ aici de ce nu e bine? zise el. Mie îmi place, într-un fel.

Marian voia să-l scuture.

— Nu asta voiam să spun, zise ea.

— Ah! exclamă el. A, aia. Vrei să spui că astă-seară e momentul, acum ori niciodată.

Scoase altă ţigară şi o aprinse.

— Păi, nu putem merge la mine.

— Nici la mine nu putem merge.

Un moment se întrebă de ce nu, se muta oricum. Dar Ainsley ar putea să se întoarcă, sau Peter…

— Am putea rămâne aici, oferă posibilităţi interesante. Poate într-una din maşini, am putea atârna rochia ta roşie peste geam, să nu-i lăsăm pe bătrânii libidinoşi să se uite…

— A, termină, zise ea, ridicându-se.

Se ridică şi el.

— În general sunt flexibil. Cred că e timpul să descopăr adevărul adevărat. Unde mergem?

— Bănuiesc, zise ea, că va trebui să găsim un fel de hotel.

Era nesigură în privinţa felului cum vor duce treaba la bun sfârşit, dar foarte sigură că trebuia făcută. Era singura soluţie.

Duncan zâmbi cu răutate.

— Vrei să spui că va trebui să pretind că eşti nevasta mea? zise el. Cu cerceii ăia? Nu vor crede niciodată. Te vor acuza de corupere de minori.

— Nu-mi pasă, zise ea.

Ridică mâna şi începu să desfacă unul din cercei.

— Hai, lasă-i acum, zise Duncan. Doar nu vrei să strici efectul.

Când ajunseră afară, în stradă, ei îi veni brusc un gând oribil.

— A, nu, zise ea, rămânând nemişcată.

— Ce s-a întâmplat?

— N-am niciun ban.

Bineînţeles, nu se gândise că va avea nevoie de bani la petrecere. Avea doar geanta de seară cu ea, înghesuită într-un buzunar al paltonului. Simţi că energia care o propulsase pe străzi, prin această conversaţie, o părăsea. Era fără putere. Paralizată. Voia să plângă.

— S-ar putea să am eu ceva, zise Duncan. De obicei am. Pentru urgenţe.

Începu să se caute prin buzunare.

— Ţine.

În mâinile ei, făcute căuş, el îngrămădi un baton de ciocolată, apoi câteva ambalaje de ciocolată din staniol, câteva coji de seminţe de dovleac, un pachet gol de ţigări, o bucată de sfoară murdară, cu noduri, o legătură de chei cu două chei, un ghemotoc de gumă de mestecat învelit în hârtie şi un şiret.

— Am greşit buzunarul, zise el.

Din celălalt buzunar scoase, dintr-o cascadă de mărunţiş care se împrăştie pe trotuar, câteva bancnote mototolite. Ridică mărunţişul şi-şi numără banii.

— Ei, nu-i cine ştie ce, zise el, dar tot e ceva. Nu pe-aici, totuşi, asta e o zonă cu preţuri mari; va trebui să mergem

undeva mai departe de oraş. Se pare că va fi un film cu buget redus mai degrabă decât o spectaculoasă extravaganţă tehnicoloră.

Îşi puse banii şi pumnul de resturi înapoi în buzunar.

Metroul era închis, poarta de fier forjat trasă la intrare.

— Cred că am putea lua un autobuz, zise Marian.

— Nu; e prea frig să stăm să aşteptăm.

Au dat colţul următor şi au mers spre sud, în josul străzii largi, goale, pe lângă vitrinele luminate. Erau puţine maşini şi mai puţini oameni. Trebuie să fie într-adevăr târziu, gândi ea. Încercă să-şi imagineze ce se întâmpla la petrecere – se terminase? Îşi dăduse Peter seama că ea nu mai era acolo? – dar nu-şi putu imagina decât zgomote şi voci confuze, fragmente de chipuri şi fulgere de lumină strălucitoare.

Îl luă pe Duncan de mână. El nu purta mănuşi, aşa că vârî şi mâna lui şi pe-a ei în buzunarul ei. El se uită în jos, spre ea, cu o expresie aproape ostilă, dar nu-şi trase mâna. Niciunul din ei nu vorbea. Se făcea din ce în ce mai frig: degetele de la picioare începeau s-o doară.

Merseră un timp, care i se păru ore, coborând uşor spre lacul îngheţat, deşi nu se apropiau de el, pe lângă cvartale şi cvartale, care nu conţineau decât clădiri înalte, de cărămidă, cu birouri, şi pe lângă spaţiile goale, orizontale, ale negustorilor de maşini, cu şirurile lor de lumini colorate şi steguleţe; nu era deloc ceea ce căutau ei.

— Cred că am greşit strada, zise Duncan după un timp. Ar trebui să fim mai departe.

Trecură de-a lungul unei străduţe înguste, întunecoase, ale cărei trotuare erau înşelătoare din cauza zăpezii bătătorite, şi ieşiră în cele din urmă pe o stradă mai largă, înflorată cu firme de neon.

— Asta pare mai aproape de ce căutăm noi, zise Duncan.

— Ce facem acum? întrebă ea, conştientă de tonul jalnic al propriei voci.

Nu se simţea în stare să hotărască. El era, mai mult sau mai puţin, responsabil. La urma urmei, el era cel cu banii.

— Drace, *eu* nu ştiu cum se procedează cu lucrurile astea, zise el. N-am mai făcut-o înainte.

— Nici eu, zise ea, apărându-se. Adică, nu aşa.

— Trebuie să existe o formulă stabilită, zise el, dar cred că trebuie s-o descoperim pe parcurs. Le vom lua în ordine de la nord la sud.

Trecu în revistă strada.

— Par să devină din ce în ce mai nenorocite, cu cât cobori.

— Oh, sper să nu fie o dărăpănătură cu ploşniţe, se văită ea!

— A, nu ştiu, ploşniţele ar putea face totul mai interesant, în orice caz, va trebui să luăm ce găsim.

Se opri în faţa unei clădiri înguste, de cărămidă, înghesuită între un magazin de închiriat haine de ocazie, cu o mireasă neclintită în vitrină, şi o florărie cu aspect prăfuit. Royal Massey Hotel, arăta firma de neon care atârna; dedesubtul firmei era un blazon.

— Aşteaptă aici, zise Duncan.

Urcă treptele. Coborî din nou.

— Uşa e încuiată, zise el.

Merseră mai departe. Următorul avea un aspect mai promiţător. Era mai înnegrit de fum şi cornişele cu volute greceşti deasupra ferestrelor erau înnegrite de funingine. The Ontario Towers scria pe o firmă roşie al cărei „O” se ştersese. „Preţuri scăzute.” Era deschis.

— O să intru şi o să stau în hol, zise ea.

Îi degeraseră picioarele. În plus, simţea nevoia să fie curajoasă: Duncan făcea faţă atât de bine situaţiei, trebuia să-i asigure cel puţin suportul moral.

Stătea pe rogojina uzată, încercând să arate respectabilă, conştientă de cerceii ei şi de improbabilitatea încercării. Duncan merse spre funcţionarul de noapte, o zdreanţă uscată de om care se uita la ea suspicios, printre zbârcituri. El şi Duncan avură o conversaţie cu voce scăzută; apoi Duncan se întoarse, o luă de braţ şi ieşiră afară.

— Ce-a spus? întrebă ea, când ajunseră afară.

— A zis că nu e genul acela de loc.

— Cam impertinent, remarcă ea.

Era jignită şi se simţea destul de îndreptăţită. Duncan chicoti.

— Haide, zise el, fără virtuţi jignite. Asta înseamnă că va trebui să găsim unul care *este* genul acela de loc.

Dădură colţul şi merseră spre est, de-a lungul unei străzi ce arăta potrivit pentru ceea ce căutau ei. Trecură pe lângă alte câteva stabilimente care încercau să ascundă sărăcia înainte de a ajunge la unul ceva mai sărăcăcios şi fără clasă. În loc de faţada de cărămidă roasă, caracteristică celorlalte, avea un stuc roz, cu litere mari pictate pe el „PATURI 4 DOLARI PE NOAPTE”, „TELEVIZOR ÎN FIECARE CAMERĂ.” „VICTORIA AND ALBERT HOTEL.” „CEA MAI BUNĂ AFACERE DIN ORAŞ.” Era o clădire lungă. Mai jos putură vedea indicatorul de „BĂRBAŢI” şi „DOAMNE CU ÎNSOŢITORI”, care semnala o berărie şi se părea că au şi un cabaret. Deşi amândouă trebuie să fi fost închise la ora aceea.

— Cred că ăsta e, zise Duncan.

Intrară. Funcţionarul de noapte căscă în timp ce luă cheia.

— Cam târziu amice, nu-i aşa? zise el. Face patru dolari.

— Mai bine mai târziu, zise Duncan, decât niciodată.

Scoase o mână de bancnote din buzunar, împrăştiind restul pe covor. În timp ce se aplecă să-l ridice, funcţionarul de noapte se uită la Marian cu o privire nedisimulat pofticioasă, dar cam istovită. Ea îşi coborî pleoapele, cu înţeles. La urma urmei, gândi ea sumbru, dacă sunt îmbrăcată ca una din alea şi mă port aşa, de ce naiba să nu creadă că asta şi sunt? Urcară în tăcere scările acoperite zgârcit cu covoare.

Camera, când o localizară, în cele din urmă, era de mărimea unui dulap mare, mobilată cu un pat de fier, un scaun cu spătar drept şi o masă de toaletă a cărei vopsea se cojise. Exista un televizor miniatural fixat pe perete, într-

un colţ. Pe masa de toaletă erau două prosoape uzate, împăturite, albastru-deschis şi roz. Fereastra îngustă din faţa patului avea atârnată afară un indicator de neon albastru; neonul se aprindea şi se stingea, scoţând un bâzâit ameninţător. După uşa camerei era o altă uşă, care dădea într-o chichineaţă de baie.

Duncan încuie uşa după ei.

— Ei, ce facem acum? zise el. Tu trebuie să ştii.

Marian îşi scoase cizmele. Degetele o furnicau de durerea dezmorţirii. Privi faţa uscată ce se zgâia la ea dintre un guler ridicat de palton şi o masă de păr zburlit de vânt: era albă, ca de mort, în afară de nasul înroşit de frig. În timp ce îl privea, el scoase o bucată cenuşie, zdrenţuită, de şerveţel, din vreo ascunzătoare paltonului, şi-şi şterse nasul.

Doamne, gândi ea, ce caut aici? Cum am ajuns aici, de fapt? Ce-o să spună Peter? Traversă camera şi se opri în faţa ferestrei, privind afară, la nimic în mod deosebit.

— Oh, Doamne, zise Duncan în spatele ei, cu entuziasm.

Ea se întoarse. El descoperise ceva nou, o scrumieră mare care stătea pe măsuţa de toaletă, în spatele prosoapelor.

— E originală.

Scrumiera era în formă de scoică, din porţelan roz, cu margini zimţuite.

— Scrie „Un cadou de la Burk’s Falls”, pe ea, îi spuse el, cu veselie.

O întoarse să se uite pe fund şi nişte scrum căzu din ea pe podea.

— Fabricată în Japonia, anunţă el.

Marian simţi o undă de disperare. Trebuia făcut ceva.

— Ascultă, zise ea, pentru Dumnezeu, pune jos scrumiera aceea blestemată, dezbracă-te şi intră în pat!

Duncan îşi lăsă capul în piept, ca un copil admonestat.

— A, perfect, zise el.

Îşi scoase hainele cu asemenea repeziciune, încât părea că ar fi ascuns pe undeva fermoare sau un fermoar lung, în

aşa fel încât hainele îi ieşiră împreună, ca o singură piele. Le aruncă grămadă pe un scaun, ţâşni cu iuţeală în pat şi se întinse, cu cearşafurile trase până sub bărbie, privind-o cu o abia ascunsă şi doar uşor prietenoasă curiozitate.

Cu hotărâre implacabilă, ea începu să se dezbrace. Era oarecum dificil să-şi ruleze ciorapii cu o dezinvoltură lipsită de griji sau măcar cu o posibilă copie fidelă a ei, cu cei doi ochi holbându-se la ea, ca ai unei broaşte, peste marginea cearşafului. Bâjbâi cu degetele după fermoarul din spate al rochiei. Nu-l putu ajunge.

— Desfă-mi fermoarul, zise ea scurt.

El se supuse.

Îşi aruncă rochia pe spatele scaunului şi se zbătu să iasă din corset.

— Hei! zise el. Unul adevărat! Le-am văzut în reclame, dar n-am ajuns până la cele adevărate, întotdeauna m-am întrebat cum funcţionează. Pot să mă uit la el?

I-l întinse. El se ridică în capul oaselor să-l examineze, întinzându-l în toate direcţiile şi îndoindu-i balenele.

— Doamne, ce medieval e! exclamă el. Cum îl poţi suporta? Trebuie să porţi tot timpul?

Vorbea despre el ca şi când ar fi fost un dispozitiv chirurgical neplăcut dar necesar: o proteză sau un bandaj herniar.

— Nu, zise ea.

Stătea în picioare, în jupă, întrebându-se ce urma să facă. Refuza, oarecum cu afectare, să se dezbrace de tot cu luminile aprinse, dar el părea să se simtă atât de bine în acel moment, încât nu voia să-l întrerupă. Pe de altă parte, camera era rece şi începu să tremure.

Merse cu îndârjire spre pat, strângând din dinţi. Era o sarcină care cerea multă perseverenţă. Dacă ar fi avut mâneci şi le-ar fi suflecat.

— Du-te mai încolo, zise ea.

Duncan azvârli corsetul şi se vârî înapoi în aşternut, ca o broască ţestoasă în carapace.

— A, nu, zise el, nu te las în acest pat până când nu intri acolo şi-ţi dai jos mizeria aceea de pe faţă. Culcatul cu o femeie poate fi foarte bun în felul lui, dar dacă urmează să ies din asta arătând ca o bucată de tapet înflorat, îl resping.

Ea îi înţelese punctul de vedere.

Când se întoarse, mai mult sau mai puţin demachiată, stinse lumina şi se strecură în pat, lângă el. Urmă o pauză.

— Probabil că acum eu trebuie să te strâng în braţele mele bărbăteşti, zise Duncan în întuneric.

Ea îşi strecură mâna sub spatele lui rece. El bâjbâi după capul ei, fornăindu-i lângă gât.

— Miroşi ciudat, zise el.

Jumătate de oră mai târziu, Duncan spuse:

— N-are rost. Probabil că sunt incoruptibil. O să fumez o ţigară.

Se ridică, făcu cei câţiva paşi de-a lungul camerei bâjbâind în întuneric, îşi localiză hainele, scotoci în ele până găsi pachetul şi reveni. Îi vedea acum o parte din faţă şi scoica de porţelan, strălucind în lumina ţigării aprinse. El stătea sprijinit de fierul forjat de la capătul patului.

— Nu ştiu exact ce nu merge, zise el. În parte, nu-mi place că nu pot să-ţi văd faţa; dar ar fi probabil şi mai rău dacă aş putea. Dar nu e numai asta, mă simt ca un fel de creatură pipernicită, târându-se pe suprafaţa unei mese imense de carne. Nu că ai fi grasă, adăugă el, nu eşti. Dar, în general, e prea multă carne aici în jur. E sufocant.

Îşi aruncă păturile din partea lui pe pat.

— Aşa e bine, zise el.

Îşi aşeză braţul cu ţigara peste faţă.

Marian îngenunche lângă el în pat, ţinând cearşaful în jurul ei, ca un şal. Putea cu greu să delimiteze contururile corpului său lung şi alb, carne albă pe un pat alb, uşor luminos în lumina albastră din stradă. Cineva din camera vecină trase apa la toaletă; gâlgâitul apei în ţevi se răsuci prin aerul camerei şi se stinse cu un sunet între suspin şi sâsâit.

Îşi încleştă mâinile pe cearşaf. Era încordată de nerăbdare, de o altă emoţie pe care o recunoscu a fi recea energie a spaimei. În acest moment, o trezi ceva, o reacţie, chiar dacă nu putea prevedea ce ar putea apărea sub acea suprafaţă aparent pasivă, din obiectul alb, inform, zăcând fără substanţă în întuneric, în faţa ei, schimbându-şi poziţia în timp ce ochii ei încercau să vadă, obiectul care părea să nu aibă nici temperatură, nici miros, nici grosime, nici voce, era cel mai important lucru pe care l-ar fi putut face vreodată, pe care l-ar mai putea face vreodată, şi nu putea. Conştiinţa faptului îi dădea un sentiment de singurătate acută, mai rea decât teama. Niciun efort de voinţă nu valora nimic în acest caz. Nu se putea convinge pe sine să întindă mâna şi să-l atingă din nou. Nu se putea hotărî să se îndepărteze.

Strălucirea ţigării se stinse: se auzi sunetul tare de porţelan al scrumierei aşezate pe podea. Simţi că el zâmbea în întuneric, dar cu ce expresie, sarcasm, rea-voinţă sau chiar bunătate, nu putea să ghicească.

— Întinde-te, zise el.

Ea se scufundă din nou, cu cearşaful încă strâns în jurul ei şi genunchii strânşi la piept, îşi puse un braţ în jurul ei.

— Nu, zise el, trebuie să te întinzi. Adoptând poziţia fetală nu va fi de niciun ajutor, Dumnezeu ştie că am încercat-o destul de mult.

O mângâie cu mâna, uşor, întinzând-o aproape ca şi când ar fi călcat-o cu fierul.

— Nu e ceva de care poţi dispune, zise el. Trebuie să mă laşi să găsesc momentul potrivit.

Îi simţea răsuflarea pe gât, aspră şi răcoroasă, şi apoi faţa rece lipindu-i-se de ea, înghiontindu-i carnea: ca botul unui animal, curios şi doar puţin prietenos.

29

Stăteau într-o cafenea mohorâtă, chiar lângă hotel. Duncan îşi număra restul banilor să vadă ce-şi puteau permite să ia la micul dejun. Marian îşi desfăcuse nasturii paltonului, dar îl ţinea strâns, cu mâna, la gât. Nu voia ca vreunul din cei de-acolo să-i vadă rochia roşie: aparţinea prea evident nopţii trecute. Cerceii lui Ainsley îi pusese în buzunar.

Între ei, pe suprafaţa mesei verzi, din pal, se afla o grămadă de farfurii murdare şi ceşti, resturi de pâine, stropi şi pete de grăsime, resturi ale curajoşilor consumatori care luaseră micul dejun dimineaţa mai devreme, când suprafaţa aparent lemnoasă fusese inocentă ca un teren sălbatic, neatins de cuţitul şi furculiţa omului, şi lăsaseră în urma lor grămada întâmplătoare de articole specifice unor asemenea trecători nepăsători. Ştiau că nu vor mai trece pe-aici niciodată. Marian privea urma lor de resturi cu dezgust, dar încerca să pară firească în privinţa dejunului. Nu voia ca stomacul ei să facă o scenă. O să iau cafea şi pâine prăjită, poate cu dulceaţă; cu siguranţă nu vor fi obiecţii la asta, gândi ea.

O chelneriţă cu păr ciufulit apăru şi începu să cureţe masa. Trânti un meniu cu colţuri răsucite în faţa fiecăruia din ei. Marian îl deschise pe al ei şi se uită la coloana intitulată „Sugestii pentru micul dejun”.

Noaptea trecută totul părea hotărât, chiar şi faţa închipuită a lui Peter cu ochii care o urmăreau, absorbiţi în vreo revelaţie albă. A fost mai degrabă pură lămurire decât bucurie, dar a fost cuprinsă de somn; iar când se trezise în zgomotul apei suspinând în ţevi şi al vocilor ridicate de pe coridor, nu-şi mai putu aminti ce era. Stătuse liniştită, încercând să se concentreze asupra ei, asupra a ceea ce-ar fi putut să fie, zgâindu-se la tavanul pătat cu urme de apă ce distrăgeau atenţia; dar nu avusese niciun rost. Apoi capul lui Duncan apăruse de sub pernă, unde şi-l aşezase în

timpul nopţii, pentru siguranţă. O privi fix un moment, ca şi când n-ar fi avut nici cea mai mică idee cine era ea sau ce făcea el în camera aceea. Apoi:

— Să ieşim de aici, zise el.

Ea se aplecase şi-l sărutase pe gură, dar după ce se trase înapoi, el îşi linse buzele doar şi, ca şi când gestul i-ar fi reamintit, spuse:

— Mi-e foame. Să mergem să luăm micul dejun. Arăţi groaznic, adăugase el.

— Nici tu nu eşti exact imaginea prospeţimii, replicase ea.

Ochii ei erau adânc încercănaţi şi părul îi arăta ca un cuib de cioară. Au coborât din pat şi ea îşi examină faţa rapid, în sticla îngălbenită a oglinzii din baie. Pielea îi era trasă, şi albă, şi ciudat de uscată. Era adevărat: arăta groaznic.

Nu voia să mai îmbrace acele haine, dar nu avea de ales. S-au îmbrăcat în tăcere, stânjeniţi, în spaţiul strâmt al camerei, a cărei sărăcie era şi mai evidentă în lumina cenuşie a zilei, şi au coborât scările, furişându-se.

Îl privi acum, aşa cum stătea cocoşat deasupra masei, înfofolit iar în hainele lui. Îşi aprinsese o ţigară şi ochii lui urmăreau fumul. I se păreau închişi, îndepărtaţi. Urma lăsată în mintea ei de trupul lung, înfometat care în întuneric păruse să constea din nimic altceva decât colţuri şi ascuţişuri, amintirea coastelor lui aproape scheletice, dureros conturate, un model de creste ca pe o scândură de spălat rufe, se estompa la fel de rapid ca orice altă impresie trecătoare pe o suprafaţă moale. Indiferent ce hotărâre luase, era uitată, dacă într-adevăr hotărâse ceva. S-ar fi putut să fie o iluzie, ca lumina albastră de pe pielea lor. Ceva se împlinise totuşi în viaţa lui, gândi ea, cu un sentiment de competenţă obosită; asta era singura consolare; însă pentru ea nimic nu era permanent sau terminat. Peter era acolo, el nu dispăruse; era la fel de real ca şi resturile de pe masă şi va trebui să se poarte în consecinţă. Va trebui să se întoarcă. Pierduse autobuzul de dimineaţă, dar putea să-l ia pe cel de după-amiază, după

ce va avea o discuţie cu Peter. Sau mai degrabă, evitând explicaţia. Nu exista niciun motiv real să-i explice, pentru că explicaţiile înseamnă cauze şi efecte, şi acest eveniment nu a fost niciuna, nici alta. Venise de nicăieri şi nu dusese nicăieri, era în afara lanţului. Deodată îi veni în minte că nu începuse să-şi facă bagajele.

Se uită la lista de bucate. „Ochiuri cu slănină, orice stil”, citi ea. „Cârnăciorii noştri proaspeţi.” Se gândi la porci şi găini. Trecu în grabă la „Pâine prăjită”. Ceva i se mişcă în gât. Închise lista de meniu.

— Tu ce doreşti? întrebă Duncan.

— Nimic, nu pot mânca nimic, zise ea, nu pot mânca absolut nimic. Nici măcar un pahar cu suc de portocale.

I se întâmplase deci, în cele din urmă. Corpul ei se autoizolase. Cercul mâncării degenerase până la un punct, o linie neagră, închizând totul în afară… Privi petele de grăsime de pe coperta meniului, aproape scâncind de autocompătimire.

— Eşti sigură? A, bine atunci, zise Duncan cu o oarecare grabă, asta înseamnă că pot să cheltuiesc toţi banii pentru mine.

Când chelneriţa se întoarse, el ceru şuncă şi ouă, pe care începu să le înghită cu lăcomie, fără scuze sau comentarii, chiar sub ochii ei. Ea îl urmărea cu milă. Când sparse ouăle cu furculiţa şi mijlocul lor galben se scurse vâscos pe farfurie, îşi întoarse capul. Se gândi că o să i se facă rău.

— Ei, zise el, după ce plătise nota şi se opriseră afară în stradă, mulţumesc pentru tot. Trebuie să mă duc acasă să mă apuc de scris la lucrarea mea.

Marian se gândi la mirosul de benzină rece şi ţigări stătute care va pluti în autobuz. Apoi se gândi la farfuriile din chiuveta din bucătărie. În autobuz se va încălzi şi va deveni înăbuşitor, cât va merge cu el de-a lungul autostrăzii, cauciucurile scoţând scâncetul lor scrâşnit. Ce era ascuns şi scârbos, acolo printre farfurii şi sticle murdare? Nu se putea întoarce.

— Duncan, zise ea, te rog, nu pleca.

— De ce? Mai e ceva?

— Nu mă pot întoarce. El se încruntă la ea.

— Ce-aştepţi de la mine? întrebă el. N-ar trebui să aştepţi să fac ceva. Vreau să mă întorc în cochilia mea. Am avut parte de destulă aşa-zisă realitate deocamdată.

— Nu trebuie să faci nimic, n-ai putea doar...

— Nu, zise el, nu vreau. Nu mai eşti o evadare, eşti prea reală. Ceva te deranjează şi vrei să vorbeşti despre asta; va trebui să încep să-mi fac griji în privinţa ta şi aşa mai departe, n-am timp pentru asta.

Ea privi în jos spre cele patru picioare ale lor, stând în zăpada murdară, bătătorită, de pe trotuar.

— Pur şi simplu nu mă pot întoarce.

El o privi mai de aproape.

— Îţi vine să verşi? întrebă el. Să n-o faci.

Ea rămase mută în faţa lui. Nu-i putea oferi niciun motiv serios să rămână cu ea. Nu exista niciun motiv: ce va realiza?

— Mda, zise el ezitând, bine. Dar nu prea mult, OK?

Ea dădu din cap recunoscătoare.

O luară spre nord.

— Nu putem merge la mine, ştii, zise el. Ar face scandal.

— Ştiu.

— Unde vrei să mergi? întrebă el.

Nu se gândise la asta. Totul era imposibil, îşi puse mâinile la urechi.

— Nu ştiu, zise ea, vocea ridicându-i-se până la isterie, nu ştiu, aş putea la fel de bine să mă întorc...

— Ei, haide, zise el cu blândeţe, fără scene. Vom face o plimbare.

Îi luă mâinile de pe urechi.

— Bine, zise ea, lăsându-se răsfăţată.

În timp ce mergeau, Duncan legăna mâinile lor împreunate înainte şi-napoi. Dispoziţia lui părea să se fi schimbat, de la mohoreala de la micul dejun, la o oarecare mulţumire absentă. Urcau dealul, îndepărtându-se de lac; trotuarele erau pline de doamne-de-sâmbătă, îmblănite,

călcând inexorabil prin zloată, ca spărgătoarele de gheaţă, cu sprâncenele strânse cu hotărâre, cu ochi strălucitori şi genţi pentru cumpărături atârnând de amândouă braţele, pentru a le echilibra. Marian şi Duncan se feriră din calea lor, desfăcându-şi mâinile când una mai ameninţătoare venea zdrobitor asupra lor. Pe stradă, maşinile fumegau şi stropeau în jur. Bucăţi de funingine cădeau din cerul cenuşiu, grele şi umede ca fulgii de zăpadă.

— Am nevoie de aer curat, zise Duncan după ce se plimbaseră fără să scoată o vorbă vreo douăzeci de minute. Aici e ca şi când ai fi într-un acvariu plin de purici de apă muribunzi. Poţi face faţă la o scurtă călătorie cu metroul?

Marian aprobă. Cu cât mai departe, gândi ea, cu atât mai bine.

Coborâră în cea mai apropiată intrare cu pavaj colorat şi, după un interval mirosind a lână umedă şi naftalină, se lăsară purtaţi pe o scară rulantă şi afară din nou la lumină.

— Acum luăm tramvaiul, zise Duncan.

Părea să ştie unde merge, lucru pentru care Marian putea fi doar recunoscătoare. El o conducea. El era stăpân pe situaţie.

În tramvai trebuiră să stea în picioare. Marian se ţinea de unul din stâlpii de metal şi se apleca să poată vedea pe geam. Peste vârful unei pălării de lână verde şi oranj, în formă de învelitoare de ceainic, cu paiete mari, aurii, cusute pe ea, trecu zguduindu-se un peisaj necunoscut: mai întâi magazine, apoi case, apoi un pod, apoi alte case. N-avea idee în care parte a oraşului se aflau.

Duncan ridică mâna deasupra capului ei şi trase de frânghie. Tramvaiul scrâşni la oprire, iar ei se strecurară spre spate şi săriră jos.

— Acum ne plimbăm, zise Duncan.

Dădu colţul unei străzi laterale. Casele erau mai mici şi ceva mai noi decât cele din cartierul lui Marian, dar întunecate şi înalte, multe cu porticuri pătrate, pe stâlpi de lemn, vopsite gri sau alb spălăcit. Zăpada de pe pajişti era mai proaspătă aici. Trecură pe lângă un bătrân care curăţa

o cărare, scrâşnetul lopeţii răsunând ciudat de tare în aerul îngheţat. Exista un număr anormal de mare de pisici. Marian se gândi cum va mirosi strada la primăvară, când zăpada se va topi: pământul, bulbii încolţind, lemnul ud, frunzele de anul trecut putrezind, grămăjoarele din iarnă ale pisicilor care se credeau atât de curate şi ascunse, încât îşi săpaseră găuri pentru ele în zăpadă. Bătrâni ieşind pe uşile cenuşii cu hârleţe, hârşâind pe pajişti, îngropând mizerii. Curăţenia de primăvară: un sentiment al finalităţii.

Traversară strada şi începură să coboare o colină abruptă. Deodată, Duncan începu să alerge, târând-o pe Marian după el, de parcă ar fi fost o sanie.

— Stai! strigă ea, alarmată de cât de tare îi răsunase vocea. Nu pot alerga!

Simţea perdelele de la toate geamurile legănându-se periculos în timp ce treceau, ca şi când fiecare casă ar fi conţinut un privitor sever.

— Nu! îi strigă Duncan. Evadăm! Haide!

Sub braţ îi plesni o cusătură. Avu o viziune a rochiei roşii dezintegrându-se în aer, căzând în urma ei în zăpadă, în mici bucăţele, ca nişte pene. Erau în afara trotuarului acum, alunecând în josul drumului spre un gard; acolo, pe un indicator galben şi negru, scria „Pericol”. Ea se temea că vor trece dincolo, făcând ţăndări gardul lemnos şi se vor izbi de o margine nevăzută, cu o mişcare încetinită aproape, ca-n filmele cu automobile căzând în prăpăstii, dar, în ultimul moment, Duncan se învârti în jurul capătului gardului şi se treziră pe o cărare îngustă de zgură între maluri înalte. Podeţul de la poalele dealului veni repede spre ei; el se opri brusc şi ea alunecă, izbindu-se de el.

O dureau plămânii; era ameţită de prea mult aer. Se sprijineau de un zid de ciment, una din marginile podului. Marian îşi aşeză braţele pe el, sprijinindu-se. La nivelul ochilor ei erau vârfurile copacilor, un labirint de ramuri cu extremităţile de un galben pal, sau roşu pal, cu umflături de muguri.

— Încă n-am ajuns, zise Duncan.

O apucă de braţ.

— Coborâm.

O duse spre capătul podului. Pe una din părţi era o cărare improvizată: urmele de picioare formau o dâră noroioasă. Coborâră cu atenţie, cu picioarele într-o parte, ca nişte copii ce învaţă să coboare scările, pas cu pas. Apa picura peste ei, din sloiurile de dedesubtul podului.

Când ajunseră la poale şi stătură pe pământ drept, Marian întrebă:

— Am ajuns?

— Nu încă, răspunse Duncan.

Începu să se îndepărteze de pod. Marian spera că se îndreaptă spre un loc unde puteau să se aşeze.

Se aflau în una din râpele care fisurau oraşul, dar nu ştia în care din ele. Se plimbase până în apropierea uneia, vizibilă de la fereastra camerei lor de zi, dar nimic din ce vedea în jur nu-i era familiar. Râpa era aici îngustă şi adâncă, închisă de copaci ce arătau ca şi când ar fi ţintuit acoperitoarea de zăpadă pe coastele abrupte. Departe, sus, spre margine, se jucau câţiva copii. Marian le vedea jachetele strălucitoare, cu roşu şi albastru, le auzea râsul îndepărtat.

Mergeau unul câte unul de-a lungul unei cărări, în zăpada îngheţată. Trecuseră şi alţii pe aici, dar nu prea mulţi. Din loc în loc, observă ceva ce crezu a fi urme de copite de cal. Tot ce putea vedea din Duncan era spinarea aplecată şi picioarele ridicându-se şi coborând.

Dorea ca el să se întoarcă, să-i poată vedea faţa; paltonul lui inexpresiv o făcea să se simtă nesigură.

— Vom sta jos imediat, zise el, în semn de răspuns.

Ea nu vedea niciun loc unde ar fi putut sta. Treceau acum printr-un câmp cu tulpini înalte de buruieni, ale căror braţe uscate, ţepene, îi zgâriau: pălămidă, scaieţi, brusturi, scheletele unor plante cenuşii, anonime. Brusturii aveau ciorchini de capsule cafenii, iar scaieţii capete ascuţite, argintate de vreme, dar altfel nimic nu întrerupea monotonia de ramificări firave a câmpului. Dincolo de ea,

pe amândouă părţile, se ridicau pereţii râpei. De-a lungul marginii râpei se vedeau unele case, cocoţate pe margine, nepăsătoare la accesele de eroziune care răneau faţa râpei la intervale neregulate. Pârâul dispăruse într-o galerie subterană.

Marian privi în spatele ei. Râpa făcuse o curbă; mersese în jurul ei fără să observe; în faţa ei era un alt pod, unul mai mare. Continuau să meargă.

— Îmi place aici, jos, iarna, spuse vocea lui Duncan după un timp. N-am mai fost pe aici decât vara. Totul creşte, e atât de des, cu frunze verzi şi altele încât nu poţi vedea la un metru în faţă, o parte este iederă otrăvitoare. Şi e populată. Beţivii bătrâni coboară aici şi dorm sub poduri, iar copiii se joacă aici şi ei. Există un grajd cu cai de călărie, undeva prin apropiere, cred că cel pe care ne aflăm e unul din drumurile pentru călăreţi. Coboram pentru că era mai răcoare. Dar e mai bine când e acoperită cu zăpadă. Ascunde resturile. Ştii, s-au apucat să umple şi locul ăsta cu gunoi, începând cu pârâul, mă întreb de ce le place să arunce lucruri peste tot, în peisaj… cauciucuri vechi, cutii de conserve…

Vocea venea dintr-o gură pe care n-o putea vedea, ca de nicăieri; era atenuată, boantă, ca şi când ar fi fost absorbită de zăpadă.

Râpa se lărgise în jurul lor şi în acest loc erau mai puţine bălării. Duncan se îndepărtă de cărare, spărgând zăpada acoperită cu pojghiţă; îl urmă. Urcară cu greu coasta unui deluşor.

— Am ajuns, zise Duncan.

Se opri, se întoarse şi întinse o mână s-o tragă sus, lângă el.

Marian îşi ţinu răsuflarea şi făcu involuntar un pas înapoi: stăteau chiar pe marginea unei prăpăstii. Pământul se termina abrupt la picioarele lor. Sub ei se deschidea o groapă imensă, neregulat circulară, cu o cărare în spirală sau un drum tăiat jur împrejur pe margini, ducând spre spaţiul plan acoperit de zăpadă, de la fund. Chiar pe partea

opusă celei pe care stăteau, despărţită de ei cam de un sfert de milă, de spaţiul gol, se afla o clădire neagră, ca o magazie. Totul părea închis, pustiu.

— Ce e acolo? întrebă ea.

— Doar fabricile de cărămidă, zise Duncan. E argilă curată acolo jos. Coboară pe drumul acela cu hârleţe şi o scot afară.

— Nu ştiam că există aşa ceva în râpe, zise ea.

Părea o greşeală existenţa acestei cavităţi în oraş: râpa însăşi trebuia să fi fost atât de adâncă cât puteai coborî. I se părea suspect şi fundul alb al gropii; nu părea solid, arăta a fi oarecum găunos, periculos, un strat subţire, de gheaţă, peste care, mergând, ai putea să cazi înăuntru.

— Oh, au o mulţime de lucruri bune. Există şi o închisoare undeva pe-aici, jos.

Duncan se aşeză pe margine, bălăngănindu-şi picioarele cu nonşalanţă şi îşi scoase o ţigară. După o clipă, ea se aşeză lângă el, deşi n-avea încredere în teren. Era de felul care se surpă înăuntru. Priviră amândoi jos, în groapa uriaşă scobită în pământ.

— Mă întreb cât o fi ora, zise Marian.

Ascultă în timp ce vorbea: spaţiul deschis îi înghiţise vocea.

Duncan nu răspunse. Îşi termină ţigara în tăcere; apoi se ridică, merse puţin de-a lungul crestei până ajunse pe o porţiune dreaptă unde nu erau tufişuri şi se întinse pe zăpadă. Era atât de paşnic, întins acolo uitându-se la cer, încât Marian merse să i se alăture.

— O să răceşti, zise el, dar n-ai decât dacă aşa vrei.

Ea se întinse la distanţă de un braţ de el. Nu părea firesc aici să se aşeze prea aproape. Deasupra, cerul era o lumină cenuşiu-deschisă, uniformă, difuz-strălucitoare, din cauza soarelui ascuns undeva în spate.

Duncan rupse tăcerea.

— Deci, de ce nu te poţi întoarce? Adică, să te măriţi şi toate celelalte. Credeam că eşti tipul care poate face pasul acela.

— Sunt, zise ea nefericită. Eram. Nu ştiu. Nu voia să discute despre asta.

— Unii vor spune cu siguranţă că totul e doar în imaginaţia ta.

— Ştiu, zise ea nerăbdătoare: încă nu era complet idioată. Dar cum poţi scăpa de aşa ceva?

— Trebuie să fie evident, spuse glasul lui Duncan, că eu sunt ultimul om pe care să-l întrebi. Mi se spune că trăiesc într-o lume de fantasme. Dar, barem, ale mele îmi aparţin, mai mult sau mai puţin, mi le aleg şi, într-un fel, îmi plac, uneori. Dar tu nu pari prea fericită cu ale tale.

— Poate ar trebui să merg la un psihiatru, zise ea posomorâtă.

— A, nu, nu face asta. Vor dori doar să te adapteze.

— Dar vreau să fiu adaptată, chiar asta e. Nu văd niciun rost în a fi instabil.

Îi trecu prin cap şi că nu vedea niciun rost să moară de foame. Îşi dădu seama că ceea ce dorea, de fapt, se redusese la simpla siguranţă. În toate aceste luni, crezuse că se îndrepta spre ea, dar, în cele din urmă, nu ajunsese nicăieri. Nu realizase nimic. În acel moment, singura ei realizare concretă părea a fi Duncan. Era ceva de care se putea agăţa.

— Cum a fost pentru tine noaptea trecută? întrebă ea.

El nu spusese încă nimic despre asta.

— Cum a fost ce? Oh! Aia!

Rămase tăcut câteva minute. Ea ascultă cu atenţie, aşteptându-i vocea ca pe a unui oracol. Dar, când vorbi în cele din urmă, el spuse:

— Îmi place locul ăsta. Mai ales acum iarna, e atât de aproape de zero absolut. Mă face să mă simt uman. Prin comparaţie. Nu mi-ar plăcea insulele tropicale deloc, ar fi prea carnale, întotdeauna m-aş întreba dacă sunt o legumă umblătoare sau un amfibiu gigant. Dar în zăpadă eşti cel mai aproape posibil de nimic.

Marian era derutată. Ce avea asta de-a face cu întrebarea ei?

— Vrei să-ţi spun că a fost extraordinar, nu-i aşa? întrebă el. Că m-ai scos din găoace. M-ai clocit, scoţându-mă bărbat. Mi-ai rezolvat multe probleme.

— Ei…

— Sigur că ai vrea, şi întotdeauna am ştiut că vrei. Îmi place, ca oamenii să participe la viaţa mea imaginară şi sunt de obicei dornic să particip la a lor, până la un punct. A fost la fel de bine ca de obicei.

Implicaţia veni uşor, fără efort. Nu a fost deci prima. Imaginea de sine, ca infirmieră scrobită, pe care încercase s-o păstreze ca un ultim resort, se mototoli ca hârtia umedă de ziar; restul din ea nici măcar nu putu să găsească energia de a fi furioasă. Era atât de total înşelată! Ar fi trebuit să ştie. Dar, după ce se gândi la asta câteva minute, uitându-se la cerul gol, nu mai avu nicio importanţă. Exista, de asemenea, posibilitatea ca această revelaţie să fie la fel de înşelătoare cum au fost multe altele.

Se ridică pe şezut, scuturându-şi zăpada de pe mâneci. Era timpul să acţioneze.

— Perfect, asta a fost gluma ta, zise ea.

Îl va lăsa să se întrebe dacă l-a crezut sau nu.

— Acum trebuie să mă hotărăsc ce am de făcut.

El rânji spre ea.

— Nu mă întreba pe mine, asta e problema ta. Se pare că va trebui să faci ceva: sfâşierea în gol devine, în cele din urmă, cam plictisitoare. Dar e fundătura ta proprie, tu ai inventat-o, va trebui să te gândeşti la un mod propriu de a ieşi din ea.

Se ridică în picioare. Marian se ridică şi ea. A fost calmă, dar acum simţea disperarea întorcându-se în ea, infiltrându-se în carnea ei ca efectele unui drog.

— Duncan, zise ea, n-ai putea veni cu mine înapoi, să vorbesc cu Peter? Nu cred că o pot face, nu ştiu ce să spun, nu va înţelege…

— A, nu, zise el, nu poţi face asta. Nu fac parte din asta. Ar fi dezastruos, nu înţelegi? Vreau să spun, pentru mine.

Îşi încrucişă braţele peste piept şi se prinse de coate.

— Te rog, zise ea.

Ştia că el va refuza.

— Nu, zise el, n-ar fi corect.

Se întoarse şi privi cele două urme pe care trupurile lor le lăsaseră în zăpadă. Apoi calcă peste ele, mai întâi peste a lui, apoi peste a ei, murdărind zăpada cu piciorul.

— Vino încoace, zise el, o să-ţi arăt cum să te întorci.

O conduse şi mai departe. Ajunseră la un drum care urca, apoi cobora. Mai jos era o gigantică linie ferată care urca panta, iar în depărtare, un alt pod, un pod cunoscut, cu vagoane de metrou, mişcându-se pe el. Acum ştia unde e.

— Nu vii cu mine nici măcar până acolo? întrebă ea.

— Nu. Voi rămâne aici un timp. Dar tu trebuie să pleci acum.

Tonul vocii lui o excludea. El se întoarse şi începu să se îndepărteze.

Maşinile treceau în viteză. Se uită o dată înapoi, când ajunse la jumătatea drumului pe colină, spre pod. Aproape se aşteptase ca el să se fi evaporat în spaţiul alb al râpei, dar era încă acolo, o formă neagră pe zăpadă, ghemuit pe creastă şi uitându-se în groapa goală.

30

Marian tocmai ajunsese acasă şi se lupta cu rochia ei şifonată, încercând să desfacă fermoarul, când sună telefonul. Ştia cine e.

— Alo? spuse ea.

Vocea lui Peter era plină de mânie.

— Marian, unde dracu’ ai fost? Am telefonat peste tot.

Părea mahmur.

— Oh, zise ea cu degajată nepăsare, am fost în altă parte. Oarecum plecată.

El îşi pierdu controlul.

— De ce dracu’ ai plecat de la petrecere? Pur şi simplu mi-ai stricat seara. Te căutam ca să te iau pentru o fotografie de grup şi nu te-am găsit, desigur, n-am putut face prea mare caz din asta, cu toată lumea acolo, dar, după ce au plecat acasă, te-am căutat peste tot; prietena ta, Lucy, şi cu mine am urcat în maşină şi am mers în sus şi în jos pe străzi şi am sunat la tine de vreo şase ori, eram amândoi atât de îngrijoraţi. Al naibii de drăguţ din partea ei să-şi dea osteneala, e plăcut să ştii că au mai rămas în jur câteva femei chibzuite.

Pun pariu că-i aşa, se gândi Marian, cu o gelozie de moment, amintindu-şi de pleoapele de argint ale lui Lucy; dar cu voce tare spuse:

— Peter, te rog, nu te supăra. N-am făcut decât să ies afară pentru o gură de aer curat şi a intervenit altceva, asta-i tot. Nu ai niciun motiv să fii supărat. N-a fost nicio catastrofă.

— Cum adică, supărat! zise el. N-ar fi trebuit să rătăceşti pe străzi noaptea, ai putea fi *violată* dacă ai de gând să faci asemenea lucruri, şi Dumnezeu ştie că nu e prima dată, de ce dracu’ nu te poţi gândi şi la ceilalţi din când în când? Ai fi putut cel puţin să-mi spui unde eşti, părinţii tăi m-au sunat interurban, sunt disperaţi pentru că nu ai fost în autobuz şi ce trebuia să le spun?

A, da, gândi ea; uitasem de asta.

— Ei bine, sunt bine, sănătoasă, zise ea.

— Dar unde-ai fost? Când am descoperit că ai plecat şi am început în linişte să întreb oamenii dacă te-au văzut, trebuie să spun că am aflat o poveste destul de ciudată de la acel făt-frumos al tău, Trevor, sau cum dracu' l-o fi chemând. De fapt, cine e tipul acela despre care îmi spunea?

— Te rog, Peter, zise ea, detest să vorbesc despre astfel de lucruri la telefon.

Brusc dori să-i spună toată povestea, dar la ce-ar fi folosit, de vreme ce nimic nu fusese dovedit ori realizat? În loc de asta spuse:

— Cât e ora?

— Două jumătate, zise el, vocea lui părând surprinsă în neutralitate de acest apel la faptul cotidian.

— Ei bine, n-ai vrea să vii încoace puţin mai târziu? Poate în jur de cinci şi jumătate? La ceai. Iar apoi o să discutăm totul.

Îşi luase tonul dulce, împăciuitor. Era conştientă de propria ei iscusinţă. Deşi nu luase nicio hotărâre, simţea că e pe punctul de a lua una şi avea nevoie de timp.

— Mda, bine, zise el arţăgos, dar ar fi mai bine să fie plauzibil.

Închiseră amândoi deodată.

Marian intră în dormitor şi-şi scoase hainele, apoi coborî şi făcu o baie rapidă. Regiunile joase erau tăcute; doamna de jos clocea probabil în vizuina ei întunecoasă sau se ruga pentru rapida distrugere a lui Ainsley prin trăsnet ceresc. Într-o dispoziţie apropiată de revoltă veselă, Marian neglijă să cureţe cada de baie.

Ce-i trebuia ei era ceva ce excludea cuvintele, nu voia să se încurce într-o discuţie. Un fel în care să poată şti ce era adevărat, un test, simplu şi direct, ca hârtia de turnesol. Termină cu îmbrăcatul – un pulover de lână gri, simplu, va fi potrivit – îşi puse paltonul, apoi îşi localiză poşeta de toate zilele şi îşi numără banii. Intră în bucătărie şi se aşeză

la masă să-şi facă o listă, dar aruncă creionul după ce scrisese câteva cuvinte. Ştia ce trebuia să ia.

În supermarket merse metodic de-a lungul intervalelor, depăşind mereu în iscusinţă doamnele cu blănuri de bizam, dând la o parte, spre margine, copiii-de-sâmbătă, apucând lucrurile de pe rafturi. Imaginea ei căpăta formă. Ouă. Făină. Lămâi pentru gust. Zahăr, zahăr praf, vanilie, sare, coloranţi. Dorea totul nou, nu voia să folosească nimic din ce avea în casă. Ciocolată – nu, cacao ar fi mai bine. Un tub de sticlă plin cu ornamente rotunde, argintii. Trei vase de plastic, adânci, linguriţe, un decorator pentru tort, din aluminiu, şi o tavă de copt. Ce noroc, se gândi ea, că, în ziua de azi, vând aproape totul în supermarket. O porni înapoi spre apartament, ducându-şi punga de hârtie.

„Tort sau foietaj?” se întrebă ea.

Se hotărî asupra tortului. Era mai potrivit.

Aprinse gazul la cuptor. Asta era o parte din bucătărie care nu fusese năpădită de stratul de mizerie ca o boală de piele care se strecurase peste tot, în mare parte pentru că nu-l folosiseră prea mult în ultima vreme. Îşi legă un şorţ şi clăti noile vase şi celelalte ustensile noi, la robinet, dar nu clinti niciunul din vasele murdare. Ele, mai târziu. Acum nu avea timp. Şterse vasele şi începu să spargă şi să separe ouăle, pe negândite, concentrându-şi toată atenţia asupra mişcărilor mâinilor, iar apoi, bătea, cernea şi amesteca, pe timpii corespunzători şi pe densităţi. Tortul avea nevoie de o mână iute. Turnă aluatul în tavă şi trecu o furculiţă prin el, să spargă bulele mari de aer. În timp ce punea tava în cuptor, aproape fredona de plăcere. Nu mai făcuse de mult timp o prăjitură.

În timp ce tortul se cocea la cuptor, ea spălă iar vasele şi făcu crema. O glazură obişnuită, cu unt, va merge cel mai bine. Apoi împărţi glazura în trei părţi, în cele trei vase. Cea mai mare parte o lăsă albă, următoarea o coloră într-un roz-strălucitor, aproape roşu, cu colorantul pe care îl

cumpărase, iar ultima o făcu cafeniu-închis, amestecând cacao în ea.

„Pe ce s-o pun?” se gândi când termină. Va trebui să spăl un vas. Dezgropă o tavă lungă, chiar de la fundul grămezii de farfurii din chiuvetă şi o curăţă temeinic la robinet. Îi trebui destul de mult detergent pentru a îndepărta mucegaiul.

Verifică prăjitura; era gata. O scoase din cuptor şi o întoarse să se răcească.

Se bucura că Ainsley nu era acasă: nu dorea niciun amestec în ceea ce urma să facă. De fapt nu arăta ca şi când Ainsley ar mai fi fost câtuşi de puţin pe-acasă. Nu era nici urmă de rochia ei verde. În camera ei, o valiză zăcea deschisă pe pat, unde trebuie s-o fi lăsat seara trecută. Unele din lucrurile de la suprafaţă se amestecau în ea, ca trase de o vâltoare. Marian se întrebă, în trecere, cum va înghesui Ainsley conţinutul întâmplător al camerei în ceva atât de limitat şi rectiliniu ca nişte valize.

În timp ce prăjitura se răcea, intră în dormitor şi-şi aranjă părul, dându-l pe spate şi fixându-l cu agrafe ca să scape de urmele buclelor de la coafor. Se simţea uşoară, aproape ameţită, probabil din lipsă de somn şi de mâncare. Rânji în oglindă, arătându-şi dinţii.

Tortul nu se răcea destul de repede. Refuză să-l pună totuşi în frigider. Ar fi căpătat mirosurile de-acolo. Îl scoase din tavă şi îl aşeză pe platoul curat, deschise geamul bucătăriei şi îl fixă pe pervazul înzăpezit. Ştia ce se întâmplă cu prăjiturile dacă erau unse cu cremă cât erau calde – totul se topea.

Se întrebă cât era ora. Ceasul ei de mână stătea tot pe masa de toaletă, unde îl lăsase ieri, dar se oprise. Nu voia să deschidă radioul lui Ainsley, ar fi distras-o prea tare. Începea deja să se enerveze. Exista un număr la care puteai suna… dar oricum trebuia să se grăbească.

Luă blatul de pe pervaz, îl atinse să vadă dacă era destul de rece şi îl puse pe masa din bucătărie. Apoi începu să opereze. Cu cele două furculiţe îl împărţi în jumătate, chiar

prin mijloc. O jumătate o întinse pe tavă. Scobi o parte din ea şi făcu un cap din partea pe care o scosese. Apoi ajustă talia pe ambele părţi. Cealaltă jumătate o împărţi în fâşii, pentru braţe şi picioare. Aluatul de tort era maleabil, uşor de modelat. Lipi toate părţile laolaltă cu crema albă şi folosi restul cremei să acopere forma pe care o încropise. Era cam neregulată pe alocuri şi avea prea mult miez pe piele, dar va merge. Întări picioarele şi încheieturile cu scobitori.

Acum avea un corp alb, gol. Arăta uşor obscen, zăcând acolo moale şi dulceag, fără trăsături, pe tavă. Se apucă s-o îmbrace, umplând decoratorul cu cremă roz, strălucitoare. Întâi îi făcu nişte bikini dar aşa era prea dezgolită. Umplu până la mijloc. Acum avea un costum de baie obişnuit, dar asta nu era încă exact ce dorea. Continuă să acopere, adăugând sus şi jos, până obţinu un fel de rochie. Într-o izbucnire de exuberanţă adăugă un rând de volănaşe în jurul gâtului şi mai multe la tivul rochiei. Făcu o gură roz, zâmbitoare, cu buze pofticioase, şi pantofi roz să se asorteze. În sfârşit, puse unghii roz la fiecare mână amorfă.

Prăjitura arăta ciudat doar cu gură şi fără păr sau ochi. Clăti decoratorul şi îl umplu cu cremă de ciocolată. Desenă nasul, doi ochi mari cărora le adăugă multe gene şi două sprâncene, una deasupra fiecărui ochi. Pentru subliniere, trase o linie, delimitând un picior de celălalt şi linii similare pentru separarea braţelor de corp. Părul îi luă mai mult timp. Implica multe rotocoale şi bucle complicate, adunate sus pe cap şi revărsate pe umeri.

Ochii erau încă goi. Se hotărî să-i facă verzi – celelalte singure posibilităţi fiind roşu şi galben, având în vedere că erau singurele culori pe care le avea – şi cu o scobitoare aplică două irisuri de colorant verde.

Acum mai erau de adăugat doar ornamentele argintii, globulare. Câte una intră în fiecare ochi drept pupilă. Cu celelalte făcu un desen floral pe rochia roz, iar pe câteva le fixă în păr. Acum femeia arăta ca o figurină elegantă de porţelan vechi. Pentru moment, îşi dori să fi cumpărat

câteva lumânări, ca la aniversări, dar unde ar fi putut să le pună? Nu era loc pentru ele. Imaginea era completă.

Creaţia ei privea în sus spre ea, cu faţa ca de păpuşă, fără expresie, afară doar de mica sclipire de argint din fiecare ochi verde. În timp ce o făcea era aproape veselă, dar acum, contemplând-o, devenise gânditoare. Toată munca aceea se dusese în păpuşă şi acum ce i se va întâmpla?

— Arăţi delicios, îi spuse ea. Foarte apetisantă, şi asta ţi se va întâmpla; aşa păţeşti pentru că eşti mâncare.

La gândul mâncării, stomacul ei se contractă. Simţea oarecare milă pentru creatura ei, dar acum era neputincioasă să mai facă ceva pentru ea. Soarta ei fusese hotărâtă. Se auzeau paşii lui Peter urcând scările.

Marian avu o viziune rapidă a propriei prostii monumentale, a cât de infantilă şi nedemnă va apărea în ochii oricărui observator raţional. Ce fel de joc credea ea că joacă? Dar nu asta era problema, îşi spuse ea nervoasă, împingând în spate o şuviţă de păr. Totuşi, dacă Peter o găsea proastă, ea îl va crede, va accepta versiunea lui despre ea, el va râde şi se vor aşeza şi vor bea liniştiţi o ceaşcă de ceai.

Ea îi zâmbi grav lui Peter, când apăru de pe scară. Expresia de pe chipul lui, o încruntătură combinată cu o bărbie ridicată, însemna că era încă supărat. Purta un costum potrivit pentru când era supărat: sever, ajustat, distant, iar cravata era de un verde-pătrunjel cu urme maronii, întunecate.

— Ei, ce e toată această… începu el.

— Peter, n-ai vrea să intri în camera de zi şi să iei loc? Am o surpriză pentru tine. Apoi putem discuta dacă vrei.

Îi zâmbi din nou.

El era derutat şi uită să-şi menţină încruntătura; trebuie să se fi aşteptat la o scuză stânjenită. Dar făcu aşa cum îi sugerase. Ea rămase în pragul uşii un moment, uitându-se aproape cu duioşie la ceafa lui rezemată de canapea. Acum că-l văzuse din nou, Peter cel real, solid ca întotdeauna,

temerile serii anterioare se reduseră la o isterie prostească şi fuga la Duncan devenise o tâmpenie, o evadare; abia îşi putea aminti cum arăta. Peter nu era duşmanul, la urma urmei, era doar o fiinţă umană, normală, ca mulţi alţi oameni. Voia să-i atingă gâtul, să-i spună să nu se supere, că totul va fi bine. Duncan fusese mutaţia.

Dar era ceva în legătură cu umerii lui. Probabil că stătuse cu braţele încrucişate. Faţa, de cealaltă parte a acelui cap, ar fi putut aparţine oricui. Şi toţi poartă haine din material adevărat şi au corpuri adevărate: cei din ziare, cei încă necunoscuţi, aşteptând ocazia de a ţinti de la fereastra de sus; treci pe lângă ei în fiecare zi. Era uşor să-l vezi normal şi sigur după-amiaza, dar asta nu schimba lucrurile. Preţul acestei versiuni a realităţii era s-o încerci pe cealaltă.

Merse în bucătărie şi reveni, ţinând tava în faţa ei, cu grijă şi respect, ca şi când ar fi purtat ceva sacru într-o procesiune, o icoană sau coroana pe o pernă, într-o piesă de teatru. Îngenunche, aşezând tava pe măsuţa de cafea, în faţa lui Peter.

— Încercai să mă distrugi, nu-i aşa? zise ea. Încercai să mă asimilezi ţie. Dar ţi-am făcut un înlocuitor, ceva ce o să-ţi placă mai mult. Asta e ceea ce voiai de fapt, tot timpul, nu-i aşa? O să-ţi aduc o furculiţă, adăugă ea, oarecum prozaic.

Peter se holbă de la prăjitură la faţa ei şi înapoi. Ea nu zâmbea.

Ochii lui se lărgiră alarmaţi. După toate aparenţele, n-o credea proastă.

După ce plecă – şi plecă destul de repede, nu avură prea multe de vorbit, în cele din urmă, el părea stânjenit şi dornic să plece şi chiar refuză o ceaşcă de ceai – ea rămase în picioare, privind în jos spre figurină. Deci Peter n-o devorase până la urmă. Ca simbol, imaginea eşuase categoric. Figurina privea spre ea, cu ochii ei argintii, enigmatică, batjocoritoare, suculentă.

Deodată i se făcu foame. Teribil de foame. Tortul, în definitiv, era doar un tort. Ridică tava, o duse pe masa din bucătărie şi localiza o furculiţă. „Voi începe cu picioarele”, hotărî ea.

Analiză prima înghiţitură. Ciudat, dar constată că era foarte plăcut să guste, să mestece şi să înghită iarăşi. Nu e rea, gândi ea critic; i-ar trebui, totuşi, un strop de lămâie în plus.

Partea din ea neocupată cu mâncatul simţea un val de nostalgie pentru Peter, ca pentru un stil care se demodase şi începea să eşueze pe umeraşele triste ale Armatei Salvării. Îl vedea, în imaginaţie, pozând ostentativ, pe fundalul unui salon elegant, cu candelabre şi draperii, îmbrăcat impecabil, cu un pahar de whisky în mână; un picior îl aşezase pe capul unui leu împăiat şi avea o bandă neagră peste un ochi. Sub un braţ era agăţat, într-un toc, un revolver. Marginea avea un chenar cu ornamente aurii şi, puţin deasupra urechii stângi a lui Peter, era o piuneză. Îşi linse furculiţa, meditativ. El va reuşi categoric.

Era la jumătatea picioarelor când auzi paşi, o pereche urcând scările. Apoi Ainsley apăru în pragul bucătăriei, cu capul lui Fischer Smythe, ca o blană, în spatele ei. Purta încă rochia verde-albastră, arătând rău de atâta purtat. La fel şi ea: era trasă la faţă, iar în ultimele douăzeci şi patru de ore burta părea să-i fi devenit mai rotundă.

— Bună, zise Marian, agitând furculiţa spre ei. Desprinse o bucată de coapsă roz şi o duse la gură. Fischer se rezemase de perete şi închisese ochii îndată ce ajunsese la capătul scărilor, dar Ainsley se concentră asupra ei.

— Marian, ce ai acolo?

Merse spre ea să vadă.

— E o femeie – o femeie făcută din tort!

Îi aruncă lui Marian o privire ciudată. Marian mestecă şi înghiţi.

— Serveşte-te, zise ea, e foarte bună. Am făcut-o azi după-amiază.

Gura lui Ainsley se deschise şi se închise, ca a unui peşte, ca şi când încerca să înghită întreaga implicaţie a ceea ce vedea.

— Marian! exclamă ea în sfârşit, cu oroare. Îţi respingi feminitatea!

Marian se opri din mestecat şi o privi ţintă pe Ainsley, care se uita la ea prin părul ce îi atârna peste ochi, cu o preocupare jignită, aproape cu severitate. Cum reuşise, acea atitudine demnă, acea înaltă seriozitate? Era aproape la fel de onestă moral ca doamna de jos.

Marian privi din nou spre tava ei. Femeia zăcea acolo, zâmbind încă sticlos, fără picioare.

— Prostii, zise ea. E doar un tort.

Îşi înfipse furculiţa în cadavru, despărţind elegant capul de corp.

PARTEA A TREIA

31

Făceam curăţenie în apartament. Îmi luase două zile să adun puteri să-i fac faţă, dar, în cele din urmă, începusem. Trebuia să o iau strat cu strat. Mai întâi erau resturile de la suprafaţă. Am început cu camera lui Ainsley, înghesuind tot ce lăsase în două cutii de carton: flacoane cosmetice pe jumătate goale, rujuri folosite, straturi de ziare şi reviste vechi de pe podea, o coajă de banană uscată pe care am găsit-o sub pat, hainele pe care le aruncase. Toate lucrurile mele, pe care voiam să le arunc, intrară în aceleaşi cutii.

Când duşumeaua şi mobila au fost curăţate, am şters de praf tot ce se vedea, inclusiv ornamentele în relief, partea de sus a uşilor şi pervazul ferestrelor. Apoi am curăţat duşumelele, măturând, frecând şi dând cu ceară. Cantitatea de murdărie care a rezultat era uimitoare; ca şi când ai descoperi o podea în plus. Apoi am spălat vasele şi, după aceea, perdelele ferestrei de la bucătărie. Apoi m-am oprit să-mi iau prânzul. După prânz, am atacat frigiderul. N-am examinat îndeaproape ororile care se acumulaseră în el. Vedeam destul de clar, ţinând borcănelele în lumină, că ar fi mai bine să nu fie deschise. Diferitele lucruri din ele produseseră, cu sârg, păr, blană sau pene, fiecare după cum le dictase natura, şi puteam deduce cam cum ar mirosi. Le-am dat drumul cu grijă în punga de gunoi. Congelatorul l-am atacat cu un piolet, dar am descoperit că stratul gros de gheaţă, deşi moale şi pufos la suprafaţă, era tare ca piatra dedesubt, şi l-am lăsat să se topească puţin, înainte de a încerca să-l sfărâm sau să-l desprind cu forţa.

Tocmai mă apucasem de ferestre, când sună telefonul. Era Duncan. Am fost surprinsă; uitasem de el, mai mult sau mai puţin.

— Ei? întrebă el. Ce s-a întâmplat?

— S-a terminat totul, am spus. Mi-am dat seama că Peter încerca să mă distrugă. Aşa că acum îmi caut altă slujbă.

— Oh, zise Duncan. De fapt, nu asta mă interesa. Mă întrebam ce s-a întâmplat cu Fischer.

— Ah! am spus.

Ar fi trebuit să-mi dau seama.

— Adică, cred că ştiu ce s-a întâmplat, dar nu sunt sigur de ce. Şi-a abandonat responsabilităţile.

— Responsabilităţile? Vrei să spui, să-şi termine şcoala?

— Nu, zise Duncan. Vreau să spun, pe mine. Ce o să mă fac?

— N-am nici cea mai mică idee, am spus.

Eram furioasă pe el că nu voia să discutăm ce aveam eu de făcut. Acum că mă gândeam iarăşi la mine la persoana întâi singular, îmi găseam situaţia mult mai interesantă decât a lui.

— Haide, zise Duncan, nu putem fi amândoi la fel. Unul din noi trebuie să fie ascultătorul înţelegător, iar celălalt să devină chinuit şi confuz. Tu ai fost chinuită şi confuză data trecută.

Acceptă, mi-am zis, nu poţi câştiga.

— A, bine. Ce-ar fi, atunci, să vii să bem nişte ceai mai târziu? Apartamentul e în dezordine, am adăugat, ca o scuză.

Când a sosit, terminam ferestrele, stând pe un scaun şi ştergând detergentul alb pe care îl întinsesem pe ele. Nu le curăţasem de mult timp şi deveniseră destul de opace din cauza prafului; mă gândeam că va fi interesant să pot din nou vedea afară prin ele. Mă deranja că mai rămăsese nişte murdărie pe partea din afară, unde nu puteam ajunge: funingine şi dâre lăsate de ploaie. Nu l-am auzit pe Duncan intrând. A stat probabil în cameră câteva minute, privindu-mă, înainte de a-şi anunţa prezenţa spunând:

— Am sosit.

Am tresărit.

— A, bună, am spus. Cobor imediat, îndată ce termin geamul.

El se îndepărtă în direcţia bucătăriei.

După ce am dat ferestrei un ultim lustru cu o mânecă ruptă dintr-una din bluzele abandonate de Ainsley, am coborât de pe scaun, oarecum fără voie – îmi plăcea să termin lucrurile odată ce le-am început şi încă mai erau câteva geamuri de curăţat; în plus, perspectiva discutării marii iubiri a lui Fischer Smythe nu era chiar atât de ispititoare – şi am trecut în bucătărie. L-am găsit pe Duncan într-unul dintre fotolii, privind uşa deschisă a frigiderului cu un amestec de dezgust şi nelinişte.

— Ce miros e aici înăuntru? întrebă el, adulmecând aerul.

— A, diverse lucruri, am răspuns nepăsătoare. Ceară de podele, detergentul pentru geamuri şi alte câteva lucruri.

Am mers şi am deschis geamul bucătăriei.

— Ceai sau cafea?

— Nu contează, zise el. Ei, care e adevărul adevărat?

— Probabil ştii că s-au căsătorit.

Ceaiul ar fi mai uşor, dar o scurtă scotoceală prin dulapuri nu dădu la iveală nici măcar un pliculeţ. Am măsurat cafeaua în filtru.

— Ei, da, oarecum. Fish ne-a lăsat un bilet destul de ambiguu. Dar cum s-a întâmplat?

— Cum se întâmplă asemenea lucruri? S-au întâlnit la petrecere, am spus.

Am dat drumul la cafea şi m-am aşezat. Aveam de gând să continui, dar el începea să pară jignit.

— Desigur, sunt câteva complicaţii, dar cred că va merge.

Ainsley venise ieri, după o altă absenţă prelungită şi împachetase valiza, în timp ce Fischer aşteptase în camera de zi, cu capul lăsat pe spate, pe pernele canapelei, cu barba zbârlită de conştiinţa propriei vitalităţi, cu ochii închişi. Îmi dăduse să înţeleg, în cele câteva propoziţii pentru care avusese timp, că plecau la Cascada Niagara pentru luna de miere, şi că ea credea că Fischer va fi, după cum se exprimase, „un tată foarte bun”.

I-am explicat toate astea lui Duncan, cât m-am priceput de bine. Nu păru nici înspăimântat, nici încântat, nici măcar surprins de ceva.

— Ei, zise el, cred că e un lucru bun pentru Fischer, omenirea nu poate suporta prea multă irealitate. Trevor a fost totuşi destul de tulburat. S-a culcat cu o durere de cap şi a refuzat să se ridice, să gătească măcar. Ceea ce înseamnă că va trebui să mă mut. Ai auzit cât de distructiv poate fi un cămin dezbinat şi n-aş vrea ca personalitatea mea să fie pervertită.

— Sper că va fi bine pentru Ainsley.

Speram asta într-adevăr. Eram încântată de ea, pentru că-mi justificase credinţa superstiţioasă în capacitatea ei de a-şi purta de grijă: într-o vreme începusem să-mi pierd încrederea.

— Cel puţin, am spus, a găsit ceea ce crede că vrea şi bănuiesc că asta e ceva.

— Aruncat iarăşi în lume, zise Duncan, gânditor, îşi rodea degetul mare.

— Mă întreb ce se va întâmpla cu mine.

Nu părea în întregime interesat de problemă.

Vorbind despre Ainsley, mi-am amintit de Leonard. O sunasem pe Clara, curând după ce auzisem veştile despre căsătoria lui Ainsley, ca să-l anunţe pe Len că era în siguranţă, putea ieşi din ascunzătoare. Mai târziu sunase ea.

— Sunt destul de îngrijorată, zicea ea, nu pare atât de uşurat cât ar fi trebuit să fie. Credeam că se va întoarce în apartamentul lui imediat, dar zice că nu vrea. Îi e teamă să iasă din casă, deşi pare foarte fericit atâta timp cât stă în camera lui Arthur. Copiii îl adoră, în general, şi trebuie să spun că e destul de plăcut că am pe cineva să mi-i ia puţin din braţe, dar problema e că se joacă cu toate jucăriile lui Arthur şi uneori se încaieră amândoi. Şi n-a mai mers la slujbă, nici măcar n-a telefonat să le spună unde e. Dacă mai continuă aşa mult timp, nu sunt sigură că voi face faţă.

Cu toate astea, părea mai competentă decât de obicei.

Se auzi un pocnet metalic, puternic, din interiorul frigiderului. Duncan tresări şi-şi scoase degetul din gură.

— Ce-a fost asta?

— A, doar gheaţa care cade, bănuiesc, am spus. Dezgheţ frigiderul.

Cafeaua era aproape gata. Am pus două ceşti pe masă şi am turnat-o.

— Ei, mănânci din nou? întrebă Duncan, după un moment de tăcere.

— Ca să spun drept, da, i-am răspuns. Am mâncat biftec la prânz.

Această ultimă remarcă era motivată de mândrie, încă era miraculos, pentru mine, că am încercat ceva atât de îndrăzneţ şi am reuşit.

— Ei, e mai sănătos aşa, zise Duncan.

Mă privi direct, pentru prima dată de când intrase.

— Şi tu arăţi mai bine. Arăţi vioaie şi plină de gânduri bune. Cum ai făcut-o?

— Ţi-am spus. La telefon.

— Te referi la treaba aceea cu Peter care încerca să te distrugă?

Am aprobat.

— E ridicol, zise el grav. Peter nu încerca să te distrugă. Tu ai inventat asta. De fapt, tu încercai să-l distrugi pe el.

Am avut un sentiment de prăbuşire.

— Adevărat? am întrebat.

— Analizează-ţi conştiinţa, zise el, privindu-mă hipnotic pe sub firele de păr căzute pe ochi.

Bău din cafea şi se opri să-mi lase timp, apoi adăugă:

— Dar adevărul adevărat e că Peter nu era de vină. Eu eram. Încercam să te distrug.

Am izbucnit într-un râs nervos.

— Nu spune asta.

— Bine, zise el, întotdeauna dornic să te mulţumesc. Poate că Peter încerca să mă distrugă pe mine, sau poate eu încercam să-l distrug pe el, sau amândoi încercam să ne

distrugem reciproc, asta cum ţi se pare? Ce contează, te-ai întors în aşa-zisa realitate, eşti un consumator.

— Întâmplător, am spus, amintindu-mi, n-ai vrea nişte tort?

Îmi rămăsese jumătate din bust şi capul.

El aprobă. I-am adus o furculiţă şi am luat rămăşiţele cadavrului, de pe raft, unde îl pusesem. Am desfăcut învelişul de celofan.

— E, în mare parte, capul, am spus eu.

— Nu ştiam că te pricepi la prăjituri, zise el, după prima înghiţitură. E aproape la fel de bun ca a lui Trevor.

— Mulţumesc, am spus, cu modestie. Îmi place să gătesc când am timp.

M-am aşezat, urmărind tortul care dispărea, mai întâi gura roz, zâmbitoare, apoi nasul, şi apoi un ochi. Pentru o clipă, nu mai rămăsese nimic din faţă decât ultimul ochi verde; apoi dispăru şi el, ca o clipire. Începu să devoreze părul.

Îmi dădea un sentiment deosebit de satisfacţie să-l văd mâncând, ca şi când munca nu era risipită, până la urmă – deşi înghiţea prăjitura fără exclamaţii de plăcere, fără măcar o expresie oarecare. I-am zâmbit liniştită.

El nu-mi zâmbi; se concentra asupra îndeletnicirii momentane.

Rase ultimul rest de cremă de cacao, cu furculiţa, şi împinse farfuria deoparte.

— Mulţumesc, zise el, lingându-şi buzele. A fost delicioasă.

Marian este o tânără cât se poate de normală: îi place slujba pe care o are, colega nonconformistă cu care împarte apartamentul, logodnicul de invidiat. Toate merg bine, la început, până când subconștientul ei o ia razna și îi sabotează planurile de nuntă, rutina zilnică și... digestia. Ea descoperă că măritișul e o idee pe care, literalmente, nu poate să o înghită.

„Reflecții despre căsnicie, vinovăție și relația dintre sexe – tipic Atwood!" *Guardian*

„Una dintre cele mai inteligente și talentate scriitoare, care și-a propus să descifreze viața de la sfârșitul secolului al XX-lea." *Vogue*

„Puțini scriitori sunt în stare să combine ironia cu umorul... Margaret Atwood poate să facă absolut tot ce dorește." *Newsweek*

„Remarcabil... *Femeia comestibilă* capătă forța unui vis banal care se transformă într-un coșmar, fără ca persoana care visează să fie cu adevărat conștientă de aceasta. Este ca o sticlă de parfum transformată într-un cocktail Molotov." *Time*

LEDA
GRUPUL EDITORIAL CORINT
www.ledabooks.ro
www.edituracorint.ro

ISBN: 978-973-102-132-4

RECOMANDAT DE ONE